COLECȚIA

Jubiri de poveste

MARINA FIORATO

Fecioara din Siena

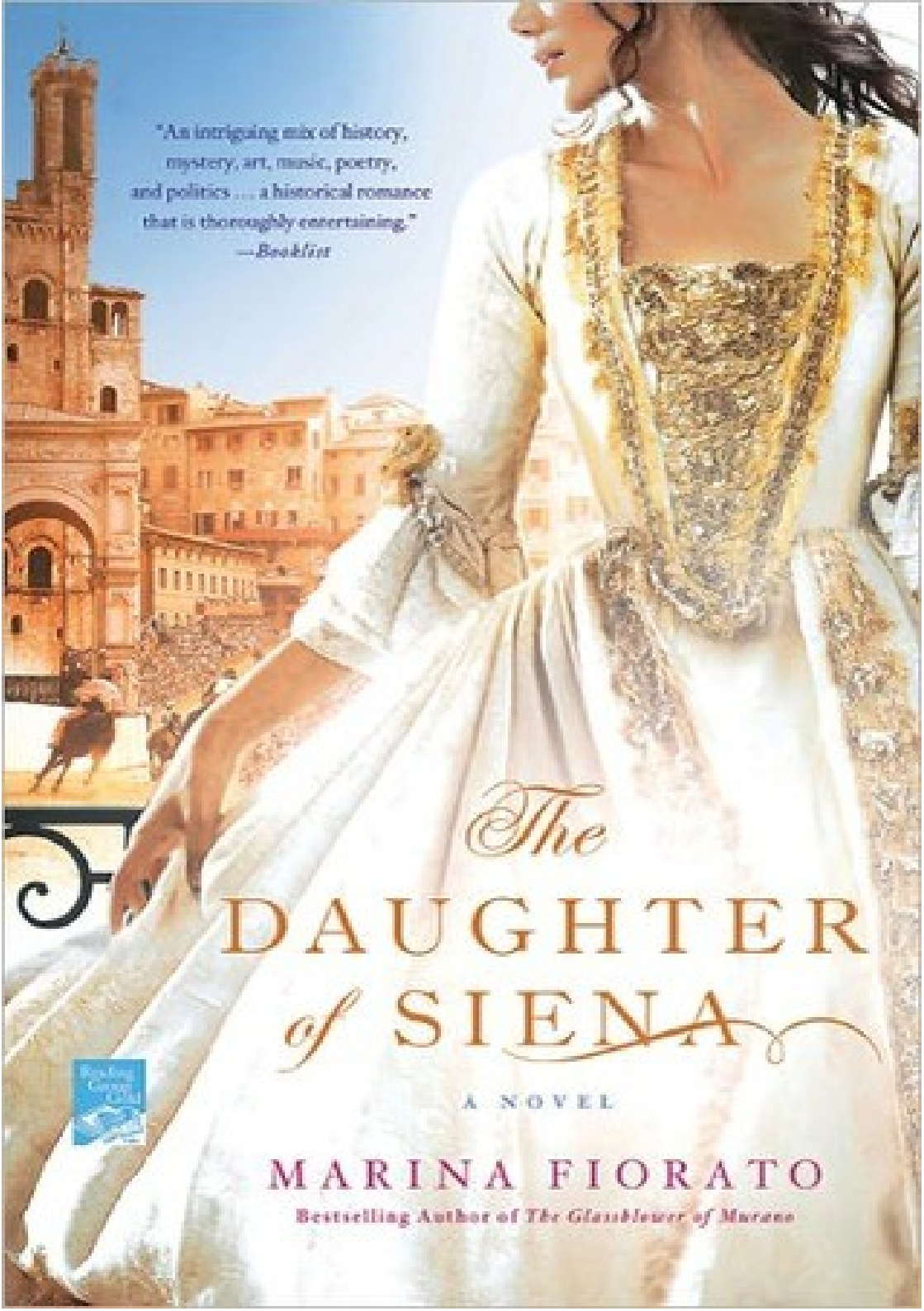
"An intriguing mix of history, mystery, art, music, poetry, and politics . . . a historical romance that is thoroughly entertaining."
—Booklist
The DAUGHTER of SIENA
A NOVEL
MARINA FIORATO
Bestselling Author of The Glassblower of Murano

Marina Fiorato

Fecioara din Siena

Daughter of Siena
Marina Fiorato
Copyright © 2011 Marina Fiorato

Alma este marcă înregistrată a Grupului Editorial Litera

Fecioara din Siena
Marina Fiorato
2015 Grup Media Litera
Copertă: Florentina Hidor

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
FIORATO, MARINA
Fecioara din Siena / Marina Fiorato.
Trad.: Graal Soft. — Bucureşti: Litera, 2015
ISBN 978-606-741-956-6
I. Soft, Graal (trad.)

821.111(73)-31 135.1

Prolog

Siena

1723

Măgarul

Doi bărbaţi din Siena se zgâiau la cadavrul împuţit care fusese azvârlit peste zidul porţii Camollia.

— Ce-i ăsta, un cal? întrebă cel mai tânăr dintre ei, cu ochii aţintiţi la creatura aflată într-o stare avansată de descompunere.

— Nu, e un măgar, răspunse cel mai în vârstă.

— Hmm… Tânărul căzu pe gânduri. Şi ce înseamnă asta?

— Păi, zise celălalt, încântat că i se cerea părerea, deşi aerul lui de atotcunoscător nu-l făcea să fie prea îndrăgit de prietenii lui, în 1230, florentinii care asediaseră oraşul Siena obişnuiau să arunce leşuri de măgari peste zidurile cetăţii, în

speranţa ca aceste cadavre să stârnească epidemii şi ciumă.

Tânărul îşi acoperi imediat nasul şi gura cu eşarfa de la gât.

— Iisuse! Crezi că ăsta a fost bolnav? Pute cam tare.

— *Dio!*[1] Nu mai suntem ca pe vremuri. A crăpat măgarul, şi omu' a scăpat de el. Asta-i tot.

Tovarăşul lui îşi lungi gâtul ca să se uite mai bine, mângâindu-şi barba imaginară, pe care spera să o aibă într-o bună zi.

— Nu prea ştiu ce să zic. Ia uită-te acolo! Sus, pe zid, se vede nişte sânge şi o bucată de piele jupuită. Animalul ăsta a fost aruncat din partea cealaltă. N-ar trebui să anunţăm pe careva?

— Cum ar fi…?

— Păi, nu ştiu… pe ducesă? Poate consiliul? Sau pe gardian? Bărbatul mai vârstnic se întoarse spre tânărul lui camarad. Nu se mai întâmplase niciodată până acum ca flăcăul să îndrăznească să îi pună judecata la îndoială şi se simţi dator să-şi înăsprească puţin tonul.

1 „Dumnezeule", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

— Pe gardian? îl luă el peste picior. În ajun de Palio[2]? Nu crezi că oamenii ăştia or avea şi altceva mai bun de făcut decât să se preocupe de un măgar mort?

Băiatul se ruşina. Probabil că avea dreptate. A doua zi începea Palio şi tot oraşul dospea de un neastâmpăr ce, uneori, dădea pe-afară şi se transforma în violenţă. Făcu aşadar câţiva paşi în spate până când grămada hidoasă dispăru de sub ochii lui. Din cale afară de superstiţios, ca toţi sienezii de altfel, acum nu se mai gândea decât că măgarul era o piază rea pentru cetate. Gânduri răzleţe şi tulburătoare se adunară şi îi dădeau târcoale mai ceva ca muştele care se adunau în jurul mortăciunii.

2 Palio di Siena sau Il Palio, cursele de cai din Siena. Se organizează încă din epoca medievală în *piazza* centrală a oraşului, de două ori pe an, pe 2 iulie, Palio di Provenzano, în onoarea Madonnei de Provenzano, şi pe 16 august (începând din 1701), Palio dell'Assunta, în cinstea Fecioarei Maria. (n.tr.)

Capitolul 1

Cucuveaua

Cu ocazia celei de a nouăsprezecea aniversări, Pia de Tolomei, cea mai frumoasă femeie din Siena, primi un colier şi un soţ. Onomastica şi-o petrecu stând cuminte în camera ei, o zi la fel ca oricare alta – la fel, la fel, la fel. Apoi, când servitoarea îi spuse Piei că tatăl ei dorea să o vadă, ea ştiu exact ce avea să urmeze. Se aşteptase la momentul acesta încă de când avea unsprezece ani.

Lăsă goblenul jos cu o mână tremurândă şi porni de îndată spre piano nobile[3]*. Până şi genunchii îi tremurau în timp ce susţineau silueta plăpândă şi dreaptă ca o lumânare, care cobora acum pe scară, dar era curajoasă. Ştia că venise clipa să înfrunte tot ceea ce îi provocase teamă ani la rând, începând cu vârsta de la care înţelesese*

3 Primul etaj al unei clădiri renascentiste reprezentative (palat sau vilă) (n.tr.)

care erau oportunităţile pe piaţa căsătoriei.

Vreme de opt ani, Pia se aşteptase zi de zi să fie făcută pachet şi trimisă ca să se mărite cu unul dintre vlăstarele nobilimii sieneze. Punã acum, soarta îi oferise însă libertate. Pia ştia că tatăl ei n-ar fi vrut să o mărite cu cineva din afara cartierului ei, contrada[4] Civetta sau Cucuveaua. Avusese noroc din acest punct de vedere, pentru că existaseră puţini moştenitori de sex masculin, din familii bune, în Civetta. În pruncie fusese logodită cu un băiat care murise de febra apei negre. Un altul plecase la război şi se căsătorise într-o altă ţară. Singurul moştenitor care îi mai venea în minte tocmai împlinea cincisprezece ani. Avea o bănuială că tatăl ei aşteptase ca flăcăul acela să ajungă la vârsta majoratului. Acum se dusese jos, convinsă că soarta avea să-i fie încătuşată de cea a unui copil.

Aflat în salonul mare, tatăl ei, Salvatore

4 Subdiviziune a unui oraş italienesc, echivalentul aproximativ al unui cartier. Cele mai cunoscute contrade din istorie au fost cele 17 contrade ale oraşului Siena. Acestea purtau nume de animale sau de simbol şi o bogată încărcătură heraldică: Aquila (Acvila), Bruco (Omida), Chiocciola (Melcul), Civetta (Cucuveaua), Drago (Dragonul), Giraffa (Girafa), Istrice (Porcul spinos), Leocorno (Unicornul), Lupa (Lupoaica), Nicchio (Scoica), Oca (Gâscă), Onda (Valul), Pantera (Pantera), Selva (Pădurea), Tartuca (Ţestoasa), Torre (Turnul), Valdimontone (Valea Berbecului), (n.tr.)

Tolomei, era luminat de un mănunchi de raze aurii ce pătrundeau prin ferestre. Întotdeauna avusese o înclinaţie către melodramatic. Acesta aşteptă până când fata se apropie de el şi îl sărută cu răceală pe obraz, apoi scoase din mânecă un lănţişor strălucitor de aur, cu un gest teatral de magician. I-l lăsă în palmă, unde lanţul se încolăci precum un şerpişor, iar Pia observă că de el atârna un medalion sau un pandantiv.

— Uită-te mai bine la el, o îndemnă Salvatore.

Pia se supuse ca să-i facă pe plac, mascându-şi nerăbdarea care clocotea în ea din ce în ce mai intens. Văzu un cap de femeie înfăţişat pe un disc de aur, decapitat şi suspendat.

— Este chiar regina Cleopatra, şopti cu evlavie Salvatore, pe una dintre monedele ei egiptene. Are mai mult de o mie de ani vechime.

Silueta lui robustă păru să se înfoaie şi mai tare de mândrie. Pia oftă în sinea ei. I se repetase aproape zilnic că strămoşii familiei Tolomei erau urmaşii regilor egipteni, a Ptolomeilor. Salvatore Tolomei – şi toţi căpitani Civetta dinaintea lui – se lăudase fără încetare în faţa tuturor că este urmaşul direct al reginei Cleopatra.

Pia simţi marea povară a acestei moşteniri şi se uită aproape compătimitor la regina de mult răposată. Lunga ei descendenţă ilustră ar fi trebuit să se fi regăsit în Pia, Cucuveaua, fiica şi moştenitoarea casei Bufniţelor! Pia nu era altceva decât regina contradei Civetta, suverana unui cartier liniştit din nordul Sienei, regenta unei colecţii de curţi străvechi şi împărăteasa unei companii de cizmari.

— Şi pe partea cealaltă?

Pia întoarse moneda şi se uită la bufniţa minusculă, reliefată în aur.

— Emblema noastră, dar şi a ei; emblema Minervei, a Afroditei şi a Cucuvelei.

Îşi ridică privirea spre tatăl ei, aşteptând revelaţia finală. Ştia că de fiecare dată când dădea ceva, se aştepta să primească un lucru în schimb.

— Este un cadou de ziua ta, dar şi de zestre, spuse el. Am vorbit cu Faustino Caprimulgo din contrada Vulturului. Cu fiul lui, Vicenzo, te vei căsători.

Pia îşi încleştă palma în jurul monedei până o duru. Se simţea mistuită de o flacără albă de

mânie. Era adevărat că nu se aşteptase să-şi aleagă singură un soţ, dar sperase că alianţa va fi încheiată cu băiatul Chigi[5], pe care l-ar fi putut instrui puţin, astfel încât să se apropie cât mai mult de soţul pe care şi l-ar fi dorit; adică să se poarte frumos cu ea şi s-o lase în pace. Cum de-i putuse face tatăl ei una ca asta? Absolut întotdeauna îi îndeplinise dorinţele lui Salvatore, iar acum, drept răsplată, trebuia să se mărite cu un bărbat despre care ştia nu numai că reputaţia lui era discutabilă, dar mai şi provenea dintr-o altă contradă. Aşa ceva nu se mai pomenise.

Auzise despre zvonurile legate de Vicenzo, care îl descriau ca pe un individ aproape la fel de mizerabil şi de crud ca tatăl său, faimosul Faustino Caprimulgo. Familia Caprimulgo, care se afla la conducerea contradei Vulturilor, era una dintre cele mai vechi familii din Siena, dar caracterul nobil al străvechii familii nu se reflecta deloc în comportamentul actualilor săi membri. Săvârşiseră numeroase crime; erau o gaşcă de infractori, nişte ucigaşi de Vulturi. Pia era prea bine-crescută pentru a pleca urechea la bârfe, dar istorisirile acestea ajunseseră totuşi până la ea:

---

5 Familie de origine nobilă din Siena, urmaşă a conţilor Ardenghesci, menţionată încă din secolul al XIII-lea (n.tr.)

crime, bătăi, nenumărate violuri înfăptuite de Vicenzo asupra femeilor din Siena. Nu mai departe de anul trecut, o fată se spânzurase de cârligul din pod de care agăţau ai ei şunca. De abia ieşise de pe băncile şcolii.

— Şi gravidă pe deasupra, îi spusese camerista Piei. Încă un puişor în ghearele Vulturilor.

Se părea că Salvatore putea trece cu vederea un asemenea comportament prin prisma unei uniuni avantajoase pentru el.

— Tată, spuse ea, nu pot. Ştii ce se spune despre el... despre ce i s-a întâmplat fetei lui Benedetto. În plus, este Vultur. De când se cuplează Cucuvelele cu Vulturii?

Îşi imagină cele două păsări împreunându-se pentru a crea un hibrid îngrozitor, o himeră, un grifon. O eroare, eminamente o eroare.

Chipul lui Salvatore se crispa de furie, iar în aceeaşi clipă auzi târşâitul unor cizme în spatele ei.

El se afla acolo.

Pia se întoarse încet şi simţi cum un fior o

străbate din creştet până-n tălpi în timp ce Vicenzo Caprimulgo ieşea din conul de umbră unde stătuse ascuns.

Un crâmpei ciudat de lumină îi pică mai întâi pe nas şi pe ochi. Un cioc şi două mărgeluţe – semăna perfect cu păsările împăiate din salonul cu trofee al tatălui ei. Gură cu buze subţiri, curbată într-un zâmbet dispreţuitor.

— Îmi pare sincer rău că această uniune nu-ţi este pe plac. Vocea îi era calmă şi echilibrată, foarte vag ameninţătoare. Tatăl dumitale şi cu mine avem un motiv întemeiat pentru care ne dorim să încheiem această alianţă între contradele noastre. Nu am însă nicio îndoială că voi putea să... să îţi schimb în bine părerea despre mine de îndată ce mă vei cunoaşte mai bine.

Pia căscă gura să-i răspundă că nu intenţiona să îl cunoască mai bine, dar era prea bine educată ca să fie impertinentă şi prea speriată ca să spună ce credea cu adevărat.

— O să ai timp suficient să meditezi la asta, dat fiind că tatăl dumitale a fost de acord să ne căsătorim mâine, după Il Palio, pe care de altfel intenţionez să îl câştig.

Se apropiase de ea şi îi simţea respiraţia pe obraz. Dacă nu-l punea pe tatăl ei la socoteală, era prima oară când se afla atât de aproape de un bărbat.

— Şi te asigur, coniţă, că sunt anumite domenii în care îţi pot produce mai multă plăcere decât un băieţandru de cincisprezece ani.

Răutatea din privirea lui era indiscutabilă. Şi mai ascundeau ceva: o dorinţă primitivă, care o răscoli până în măduva oaselor. Trecu ca o furtună pe lângă el şi urcă înapoi în camera ei, urmărită de scuzele tatălui ei, care îi asurzeau urechile. Nu faţă de ea se scuza, ci faţă de Vicenzo.

Singură în cameră, Pia se plimba agitată, cu pumnii strânşi şi cu tâmplele zvâcnindu-i. Auzea ultimele pregătiri pentru festinul pe care îl crezuse organizat doar în cinstea aniversării ei. Cum de era posibil ca viaţa ei să ia o astfel de turnură?

Pe parcursul serii, Salvatore trimise câţiva servitori să îi ciocăne în uşă. Îi ignoră; festivităţile nu erau condiţionate de prezenţa ei.

Disperată şi speriată, se ghemui într-un fotoliu şi rămase aşa până la lăsarea serii, înfometată şi

tremurând, deşi nu era deloc frig.

În cele din urmă, tatăl îi solicită personal prezenţa, şi nu putu să nu i se supună. Îi ordonă să se plimbe puţin prin curte cu Vicenzo, ca să admire asfinţitul, spunea el. Servitorii rămăseseră cu toţii în casă, pentru a-i oferi ocazia să îşi cunoască soţul. Pia făcu ce i se poruncise şi îl conduse pe Vicenzo până în locul unde se afla calul lui, în vreme ce razele aurii ale soarelui se prăvăleau peste pietrele antice. În tot acest timp, încă îngheţată de spaimă, nu făcu nicio tentativă să converseze cu el, iar atunci când traversară curtea, stilul lui amuzat şi politicos se transformă în batjocură şi provocare. Stupefiată, studie felul în care umbrele crepusculului se strângeau în jurul lui. Îl duse fără să scoată o vorbă în loggia[6] *unde îi fusese priponit calul şi aşteptă ca el să încalece. Bărbatul se repezi pe neaşteptate în direcţia ei, o prinse în braţe şi o răsuci cu viteză, lipind-o de cel mai întunecat stâlp. Apoi, îşi apăsă cu lăcomie buzele pe gâtul ei, şi palmele hrăpăreţe, pe sâni.*

— Hai, vino, şopti el fără nicio jenă, contractul e semnat, eşti aproape a mea, foarte aproape să fii

6 Galerie exterioară încorporată unei clădiri, acoperită şi deschisă către exterior printr un şir de arcade sprijinite pe coloane sau pe stâlpi (n.tr.)

a mea.

Se luptă cu el, ţipă cu disperare, deşi nu o putea auzi nimeni, îl lovi peste faţă şi în piept, însă împotrivirea ei nu făcu decât să îl stârnească şi mai tare, iar când o apucă de păr şi o scoase prin portiţa grajdului se gândi că era pierdută. Mirosi paiele calde şi simţi gustul inconfundabil al sângelui în locul în care îşi muşcase obrazul. Vicenzo se potoli subit.

— N-ai decât să mai rămâi pură o noapte, se stropşi la ea pe un ton superior, căci mâine oricum vei fi a mea. Se întoarse apoi din pragul uşii, adăugând: Şi să nu mai dai niciodată în mine.

După aceea o lovi de mai multe ori, dar nu peste chipul neasemuit de frumos, astfel încât vânătăile să-i rămână ascunse sub haine.

Doar după plecarea lui resimţi cu adevărat şocul, iar stomacul i se convulsionă de greaţă şi crezu că o să îşi verse maţele în paie. În întunericul cald auzea caii familiei Civetta, pufnind şi foindu-se curioşi.

Se îndreptă, icnind de durere, şi traversă curtea direct spre biserica Civetta, aflată în partea cealaltă a colonadei. Apăsându-şi palmele pe uşile

masive, îşi aduse aminte că mai trecuse pragul bisericii cu ocazia botezului ei, a confirmării[7] sau de fiecare dată când se spovedise, în această seară nu deschise acele uşi cu blândeţe, ci le izbi de perete, astfel încât ecoul lor se propagă în biserica veche. Alergă în capela Fecioarei, iar în acel moment genunchii îi cedară şi se prăbuşi pe lespezile reci. Se rugă fierbinte, strângând tare pandantivul de la gât între palme. Nu îndrăzni nici măcar o singură dată să-şi înalţe privirea către imaginea lui Iisus sau a Mariei; apela la ajutorul unor zeităţi mult mai străvechi. I se părea mai probabil ca totemul din palmele ei să o ajute. Se rugă să se întâmple ceva, o calamitate care să o scape de această uniune. Când îşi desfăcu palmele, imaginea Cleopatrei i se întipărise pe una din ele, iar cucuveaua pe cealaltă.

Palio

---

7 Confirmarea sau Taina Mirungerii la confesiunile protestante şi romano-catolice este un act sacramental ce desăvârşeşte botezul şi se face fie la şapte ani, fie la paisprezece ani după botez, (n.tr.)

Un an de pregătiri, zece bărbaţi, zece cai, trei ture de *piazza,* şi toate acestea într-o clipită.

Niciun străin nu-şi putea imagina – cu atât mai puţin înţelege – ce însemna Palio pentru locuitorii Sienei. Pentru ei era mâncarea pe care o mâncau, aerul pe care îl respirau, orele nopţii pe care le dormeau. Se rugau sfinţilor pentru victoria lor în fiecare zi din an. Loialitatea lor, culorile şi contrada lor proveneau de la Palio precum pânza în jurul păianjenului. Întreaga spirală a obiceiurilor lor şi a evoluţiei societăţii lor îşi avea originea în această *piazza,* şi în această zi, şi în acest mic cerc din centru – arena în care se desfăşura cursa. Presărată cu praful de tuf exploatat de pe dealurile Toscanei, condusă de cetăţeni născuţi în Siena şi crescuţi pe cai de rasă doar aici, chiar la poalele palatelor şi turnurilor străvechi ale oraşului istoric. Palio era inima; Palio era Siena. Oricine ştia asta ştia totul.

În a doua zi a lunii iulie, 1723, în Siena era îngrozitor de cald. În ciuda vremii toride, numărul celor adunaţi să arunce o privire la Palio di Provenzano părea mai mare ca oricând. Cu alte prilejuri, frumoasa Piazza del Campo rămânea la fel de senină şi de goală ca o scoică Saint Jacques,

dar astăzi era înţesată de o mie de sienezi, care îşi băteau tobele şi îşi fluturau steagurile. Nu mai era ţipenie do om în alte zone ale oraşului; toate străzile, curţile, locuinţele, biserica şi berăriile erau pustii. Tribunalul era părăsit, spiţeriile, închise. Bancherii îşi lăsaseră masa de tratative, iar croitorii trăseseră obloanele prăvăliilor. La spitalul bisericii Santa Maria Maddalena, surorile instruiseră infirmierii să care pacienţii pe târgi în *piazza.* Până şi graurii se strânseseră în cercul albastru încins al cerului de deasupra pistei. Se roteau în jurul piscurilor turnurilor şi se strângeau în nori ceţoşi, după care se despărţeau din nou, disipându-se ca cerneala în apă, în timp ce ciripeau cu veselie.

Fiecare avea un rol în această zi specială, de la cel mai înalt rang până la cel mai de jos. Deasupra tuturor, de la balconul măreţului Palazzo Pubblico, cu crenelurile lui ascuţite de teracotă şi cu clopotniţa înaltă, stătea guvernatoarea oraşului. Ducesa Violante Beatrice de Medici, în vârstă de cincizeci de ani şi cu trăsături destul de şterse din cauza vârstei, prezida cursa cu mare ceremonie şi graţie, aşa cum făcuse în cei zece ani care trecuseră de la moartea soţului ei.

Mai jos de ea, *căpitani,* căpitanii contradei care se sfătuiau în secret cu supleanţii lor, luau ultimele decizii. Aceştia erau înţelepţii, conducătorii familiilor lor; capete argintii aplecate, ce puneau la punct ultimele pacte şi *partiti*[8]*.* Chipurile lor, erodate de vreme şi pline de riduri, văzuseră tot şi cunoşteau prea bine oraşul şi mersul lucrurilor.

Fantini, adică jocheii, îmbrăcaţi în mătăsuri atât de colorate încât luau ochii oricui, îşi primiseră bicele *nerbo,* confecţionate cu măiestrie din tendon de bou foarte bine întins, ce puteau fi, la nevoie, folosite nu doar pe cai, ci şi pe oameni. Tinerii aceştia, floarea Sienei, fremătau de tensiune, ochii negri le sclipeau şi toţi muşchii le erau încordaţi. Printre rânduri izbucneau mici răfuieli vulcanice, verbale sau fizice. Fiecare bărbat se abţinuse de la plăcerile oferite de soţia sau de iubita lui, pentru a-şi pregăti trupul şi mintea în vederea acestei curse.

Indivizi nu prea bine deghizaţi, care făceau parte din sindicatele pariorilor, trimiteau tot felul de semne numai de ei ştiute în mulţime, vânzătorii ambulanţi aduceau burdufuri de vin sau şuncă

8 „Partide", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

uscată celor care veniseră în piaţă încă de la răsărit, negustorii abili vindeau evantaie de hârtie în culorile contradelor membrilor lor. Orchestra Palio repeta obsesiv notele solemne ale imnului Palio, sarcină pe care nu aveau să o abandoneze până a doua zi în zori, până ce fiecare muzician avea să fie sigur pe armonia şi contrapunctul lui.

Fiece copilaş flutura steagurile în culori puternice ale contradei din care făcea parte şi încerca să rivalizeze cu fraţii mai mari, acei prinţi care purtau cu fală drapelele, acei *alfieri* care, în parada principală, îşi scuturau steagurile mari cât mai sus şi cât mai dibaci. Băieţelul orfan, sacagiul cunoscut sub numele de Zebra – asta deoarece purta culorile alb-negru ale, şi nu ale vreunei contrade, credincios nimănui şi tuturor –, alerga fără încetare de la unul la altul, aducând pocale de lemn însetaţilor în schimbul unei monede, cu pasul hotărât al cuiva mânat de o misiune şi de un scop întru totul asumate.

Până şi caii, simple bestii mute, tropăiau în cercuri, gata de acţiune. Frâiele le fuseseră ornate cu fanioane strălucitoare, coamele împletite cu panglici, şeile cu flamuri. Acum erau ţinuţi în frâu, dar ştiau că în scurt timp se vor dezlănţui în cursă

şi că vor trebui să câştige, în cinstea culorilor care îi împodobeau.

Moralul Piei Tolomei era mai scăzut decât al tuturor celorlalţi. Ca femeie logodită, nu se mai bucura de acelaşi respect de care beneficiase înainte – pe când fusese considerată un premiu, o frumuseţe recunoscută, ce putea fi tranzacţionată şi dată la schimb oricărei familii din lumea bună a contradei Civetta. Acum nu mai era decât o biată spectatoare, căreia i se cerea doar să-şi încurajeze logodnicul, şi nimic mai mult. Dar Pia de Tolomei nu avea de gând să îşi joace rolul. Da, avea să-şi urmărească logodnicul în cursa de la Palio, dar nu şi să-l ovaţioneze. Pia Tolomei se va ruga pe tot parcursul întrecerii ca el să fie ucis.

În caz contrar, în aceeaşi seară urma să se căsătorească cu Vicenzo Caprimulgo în bazilică. Atunci, aceasta ar fi fost ultima dată când ar fi purtat culorile roşu şi negru, însemnele contradei Civetta. Vânătăile îi erau ascunse sub brâul din aceleaşi culori ale

Cucuvelei ce îi încingea talia de viespe, iar părul ei negru lucios îi era prins într-un coc înalt sub pălărie. Fusese aşezată, la fel ca în ultimele nouăsprezece veri şi ca la cele treizeci şi opt de

ediţii ale cursei Palio, pe banchetele înălţate ce aparţineau contradei Cucuveaua, lângă tatăl ei. Conştientă de poziţia ei, de educaţia pe care o primise şi de coastele care o dureau, Pia făcea eforturi să nu plângă, deşi până la vremea următorului Palio, Palio dell'Assunta din august, avea să stea în partea cealaltă a pieţei, în calitate de soţie a lui Vicenzo, purtând veşmintele împănate cu negru şi auriu ale Vulturilor. Avea să acceadă în ordinul păsărilor de pradă de la cel mai înalt nivel.

Emoţia o năpădea din ce în ce mai tare, o simţea aproape palpabilă, ca pe o briză adusă de un val de căldură, dar ca şi cum ar fi fost departe de ea. Pia se născuse în Siena şi nu prea se întâmplase să părăsească oraşul. Deşi Toscana era mărginită de coastă, ea nu văzuse niciodată marea. În ciuda existenţei ermetice în cadrul contradei ei, a celor nouăsprezece ani petrecuţi în interiorul zidurilor cetăţii, astăzi avea pentru prima dată senzaţia că locul ei nu era aici. Din cauza logodnicului ei, nu mai era o Cucuvea, dar nici Vultur nu devenise încă; era un vestigiu ciudat al speciei aviare. O aberaţie.

În Siena, fiecare cetăţean era un produs al

contradei lui. Identitatea lui începea din circumscripţia în care se năştea şi se termina acolo unde contrada Dragonului devenea Lupoaică, sau Unicornul devenea Turn. Pia era familiarizată cu toate culorile contradelor, de la roşu şi albastru pentru Panteră, până la galben şi verde pentru Omidă. Iar de două ori pe an, aceste diviziuni geografice şi nuanţe căpătau o însemnătate şi mai mare.

În doar câteva ore, amărăciunea provocată de înfrângere avea să se lase grea ca un giulgiu peste contrada înfrântă, iar bucuria delirantă avea să infesteze toate sufletele cartierului câştigător. Pia ştia bine că Vicenzo ar fi dat orice să câştige astăzi. La tragerea la sorţi a cailor, care avusese loc cu câteva zile înainte de cursă, îl nimerise pe Berio, un murg masiv şi frumos despre care se zvonea că era cel mai rapid cal din Toscana, un cal pe care toate contradele se rugaseră să îl aibă de partea lor. Vicenzo era cunoscut ca fiind cel mai rapid călăreţ din oraş, aşa că şansele lui erau foarte mari. Iar dacă avea să câştige, se gândea Pia, cum îşi va manifesta victoria în dormitorul matrimonial? Doar cursa aceasta, care consta în trei ture de pistă şi dura cât zece bătăi de inimă, o mai despărţea de pierderea fecioriei. Se înfiora.

Pia se aplecă uşor în faţă, încercând să se implice în spectacolul ce se derula la picioarele ei. Se uită la caii şi la călăreţii care încercuiau pista şi urmăreau culorile Cucuvelei din obişnuinţă, când privirea îi fu atrasă de un călăreţ singuratic. Acesta îşi mâna armăsarul încet şi foarte sigur pe el prin poarta Bocca del Casato, bolta arhitravei înconjurându-l precum un înger pictat.

Pia nu-l cunoştea pe călăreţ. Totodată era şi cea mai frumoasă fiinţă omenească pe care o văzuse ea vreodată. Avea pielea măslinie, tipică regiunii lor, gura plină desenându-i o linie dârză şi concentrată, dar cu o urmă vagă de blândeţe. Părul brunet şi ondulat îl avea prins într-o coadă cu o panglică în culorile Torre[9] ale contradei Turnului. Ochii îi erau închişi la culoare şi avea trăsături de statuie antică, sculptată perfect în marmură. Silueta îi era bine proporţionată şi musculoasă, avea picioare lungi şi mâinile i se odihneau blând pe grumazul calului. Şi mai exista ceva la el: părea să fie de origine nobilă. În cazul în care caracterul nobil avea de-a face cu noua ştiinţă a fizionomiei, şi nu neapărat cu originea căpătată prin naştere, reflectă Pia, atunci ar fi trebuit să stea în balconul de deasupra capului ei,

9 „Turn", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

în locul ducesei lipsite de farmec.

În întreaga ei copilărie, Pia îşi găsise evadarea în cărţi şi, în ciuda violenţei lui Vicenzo din ziua precedentă, încă mai credea în dragostea curtenitoare – poate acum mai mult ca niciodată. Nu şi-l închipui imediat pe străin în rolul personajelor Tristan, Lancelot sau Roland, pe care le cunoscuse în cărţi. Era mult prea realistă ca să-şi imagineze că oricine născut într-o familie de rang înalt ar fi iubit persoana cu care se căsătorea.

Îşi lăsă însă imaginaţia să zburde pentru o clipă ca să se întrebe cum s-ar fi simţit să fie logodită cu acel călăreţ necunoscut, şi nu cu Vicenzo. Ba mai mult, ce-ar fi fost dacă el ar fi putut să călărească pentru ea şi să câştige, aşa cum se făcea curte cu secole în urmă, fără niciuna dintre ameninţările cât se poate de reale şi fizice pe care le reprezenta mariajul. N-ar fi trebuit să îl atingă, nici măcar să îl întâlnească. Contactul fizic, acum ştia, era periculos.

Putea să tânjească după prezenţa lui de la o distanţă sigură; asta ar fi fost perfect. Cum ar fi fost, se întrebă alene, să stea în loja ei, să îl privească pe călăreţul care participa la cursă

pentru ea, poate purtând o dovadă a atenţiei pe care i-o acorda ea în jurul gâtului sau prinsă în coama armăsarului?

Călăreţul necunoscut descălecă alături de ceilalţi jochei pentru salutul tradiţional adresat ducesei şi se nimeri să stea chiar lângă Vicenzo. Ca într-o alegorie cât se poate de potrivită pentru contrada lui, călăreţul Turnului îl domina fizic pe rivalul din cartierul Vulturilor. Vicenzo, reflectă Pia, nu era avantajat de această alăturare. *Fantini,* jocheii, se aliniară în dreptul balconului ducesei Violante, privind-o toţi cu aceeaşi insolenţă ce mima rezistenţa în faţa suveranilor Medici care fuseseră legiferaţi de zece ani, chiar din momentul în care ducesa venise în oraş.

Toţi, în afară de unul.

Călăreţul necunoscut fu singurul din grup care îşi scoase pălăria tricorn de pe cap şi-şi fixă ochii în pământ, într-un gest de respect la adresa sexului ducesei, dacă nu şi pentru rangul ei. Inima Piei se încălzi puţin, dar îngheţă la loc când privirea îi alunecă spre logodnicul ei. Vicenzo se uita spre ducesă cu o obrăznicie vehementă. Nu îşi scosese tricornul. Foarte tare îl ura, se gândi Pia. Amănuntul acesta, faptul că nu îşi scosese

pălăria în faţa unei doamne – lipsa aceasta elementară de bun-simţ – îi stârnea un dispreţ parcă şi mai mare decât revolta pe care o simţise când o vizitase în seara precedentă.

Lângă Vicenzo stătea tatăl lui. Faustino Caprimulgo, căpitanul contradei Vulturilor, era înalt şi vânos, cu trăsături întunecate şi oacheşe, cu excepţia unui păr extraordinar de alb, strâns în creştet. Pometi ridicaţi, obraji cavernoşi şi un nas lung şi coroiat ce îl făceau să semene foarte bine cu vulturul de pe drapelul propriu. Faustino îşi semeţise întotdeauna spatele ca un vultur în cuibul lui, încrederea lui bazându-se pe faptul că era conducătorul celei mai vechi familii din Siena. În ciuda pompei şi a poziţiei familiei de Medici, toţi sienezii ştiau că, în realitate, oraşul era condus de familia Caprimulgo. Fuseseră la conducere în zilele Consiliului Celor Nouă – consiliul conducător al vechii republici – şi îl conduseseră nu numai cu numele. Fiul stătea cot la cot cu tatăl lui, fixând-o pe ducesă cu aceeaşi privire avidă, ca un uliu lângă un şoim, ca o variantă mai mică şi mai răutăcioasă a părintelui lui.

Pia se uită la carul de luptă ce trecea pe lângă

palat, tras de patru boi albi ca spuma laptelui, purtând însuşi simbolul festivităţii Palio – un drapel mare în alb şi negru, culorile oraşului, împodobit cu blazoanele Fecioarei Maria şi ale papei. Însoţitorii împăturiră şi înmânară steagul câştigătorului de anul trecut, Ghiberti Conto, căpitanul contradei Melcilor, care ciocăni de trei ori în uşa palatului şi fu primit înăuntru. Câteva clipe mai târziu îşi făcu din nou apariţia în balcon alături de ducesă, căreia îi dădu drapelul. Ducesa îl primi cu o înclinare a capului – era doar un custode temporar, înainte de a-l înmâna câştigătorului acestei ediţii. Pia, fără să se simtă câtuşi de puţin neloială, îşi duse mâna la gât, acolo unde îi atârna moneda ce reprezenta Cucuveaua, şi se rugă ca învingătorul să fie călăreţul necunoscut, şi nu Vicenzo.

Pia se aplecă în faţă ca să-l caute din priviri pe călăreţul în culorile Turnului printre ceilalţi jochei aflaţi la start, unde frânghiile *canapi* fuseseră dezlegate. Îi văzu pe *fantini* şoptind între ei în colţul gurii, punând la punct ultimele ameninţări sau promisiuni, iar veşmintele lor de mătase foşniră odată cu ei. În acest moment se încheiau sau se rupeau pacte, sume impresionante de bani se mutau dintr-o mână în altă. Caii tropăiau şi se

împingeau unii în alţii; unul dintre ei se ridică pe picioarele din spate şi-şi aruncă călăreţul din spinare – cel în culorile verde şi alb ale contradei Gâştei, Oca, remarcă ea, deci nu călăreţul ei.

Realiză că străinul fusese ales să joace pe postul călăreţului *di rincorsa*[10], în poziţia exterioară a funiilor, şi aşa şi era. Ajunsese la funii mai târziu decât ceilalţi, dar părea că nu îl interesează avantajele de care ar fi beneficiat altfel. De obicei, poziţia *rincorsa* era utilizată de un jocheu fără scrupule în avantajul lui, pentru a împiedica o contradă rivală să ocupe o poziţie bună la start. Dar Pia îl văzu stând absolut liniştit pe spinarea goală[11] a calului său, fără să vorbească cu nimeni[12], cu privirea pierdută

10 La cursa de cai de la Siena participă doar zece dintre cele şaptesprezece contrade din oraş. Ordinea de participare este trasă la sorţi, iar ultimul intrat în cursă , este călăreţul al zecelea, care va intra în joc din afara spaţiului delimitat de *canapi* (cele două corzi sau funii între care se aliniază caii cu călăreţii lor), într-un moment ales de el. Se consideră că are o poziţie oarecum dezavantajată faţă de ceilalţi nouă, dar îi poate avantaja sau dezavantaja în mod evident pe unii dintre aceştia pe parcursul cursei, (n.tr.)

11 Caii participanţi la Palio nu sunt înşeuaţi, iar de multe ori se întâmplă să ajungă la linia de finiş fără călăreţ în spinare, (n.tr.)

12 Înainte de cursă, jocheii pun la cale strategiile, se aliază şi încearcă să coopereze cu unii dintre ei. Această fază se numeşte *fare i partiti* (facerea partidelor). Rolul „elanului" *(di rincorsa)* este de a da startul

undeva în zare, departe de a urmări să obstrucţioneze sau să hărţuiască pe careva. Şi armăsarul lui rămăsese nemişcat în mijlocul învălmăşelii, cei doi asemănându-se, în neclintirea lor, cu bronzurile ce îl reprezentau călare pe Cosimo I[13] şi pe care le văzuse în singura excursie pe care o făcuse la Florenţa. Pia îşi dorea cu o disperare care o luă prin surprindere ca acesta să îl înfrângă pe Vicenzo şi-şi pironi ochii în spatele lui lat, holbându-se la mătăsurile albastre şi burgunde până când privirea i se înceţoşă.

Startul cursei stătea, ca de obicei, sub semnul confuziei. Caii începură să se foiască în cerc şi să dea înapoi, iar *mossiere*[14] sau demarorul, dădea numai starturi false. În cele din urmă, într-un moment în care tensiunea atinsese culmi de nesuportat, caii se aliniară şi se potoliră ca mânaţi de o poruncă invizibilă. Urletele şi strigătele mulţimii amuţiră preţ de o secundă stranie, iar

---

cursei doar după ce aceste alianţe s-au încheiat şi şi-a făcut şi el un plan de acţiune, (n.tr.)

13 Cosimo I de Medici (1519-1574), duce de Florenţa între anii 1537-1574 şi mare duce de Toscana din 1569. (n.tr.)

14 Cel care începe cursa. El este cel care controlează sistemul de desfacere a funiilor de la linia de start între care sunt aliniaţi ceilalţi reprezentanţi ai contradelor. (n.tr.)

limba neobişnuită a marelui clopot Sunto[15] răsună în Torre del Mangia, deasupra capului Piei. Mut în timpul care se scursese de la festivitatea Palio precedentă la aceasta, cântecul clopotului sună în tot oraşul, vestind clipa. Toate capetele se întoarseră şi toate privirile se îndreptară în sus – se spunea că girueta *bandierino* de pe turnul Mangia se va întoarce la ultima briză de vânt către acel cartier din oraş care avea cele mai multe şanse de câştig. Săgeata de bronz flutură spre domul contradei Vulturilor, iar uralele membrilor acesteia aproape că acoperiră ultimele dangăte ale clopotului. Piei i se puse un nod în gât ce nu prevestea nimic bun. Acum nu mai avea însă timp să reflecteze la nimic. După a şaptea lovitură, Sunto se opri, iar micuţul tun *mortaretto* trase salva care marca desfacerea corzilor; zece cai se repeziră prin *entrone[16],* şi în secunda următoare nu se mai vedeau. Era imposibil pentru cineva

15 Torre del Mangia (Turnul Mâncăciosului) - construit între anii 1338-1348, este localizat în Piazza del Campo şi alipit de Palazzo Publico. La momentul construcţiei, cu cei 88 de metri înălţime era pe locul trei în topul celor mai înalte clădiri medievale. în clopotniţă sunt trei clopote, iar cel mai mare dintre ele este numit Sunto. (n.tr.)

16 Marea curte a Palazzo Comunale (Palazzo Pubblico) din care îşi fac intrarea cei zece cai care participă la Palio. (n.tr.) [17] *Iepurele şi ţestoasa,* în limba italiana, în orig. (n.tr.)

care nu se născuse aici, se gândi Pia, să fie familiarizat cu urletul mulţimii, care-ţi făcea pielea de găină, să simtă tunetul copitelor care îţi reverbera în coşul pieptului, să aibă nările pline de miros de transpiraţie şi de paie şi să guste praful de tuf în gură. Caii trecură în trombă, cu crupele lor lucioase şi satinate de transpiraţie, cu pete de spume la gură, pe lângă *palazzo* şi luară curba în forţă spre Bocea del Casato. Pia vedea culorile Turnului – campionul ei era în frunte şi se înghiontea cot la cot cu Vicenzo.

În tura a doua, Vicenzo se detaşase de trei-patru cai şi trecea de mortala cotitură San Martino – un dâmb înşelător, trunchiat de stâlpii ascuţiţi din piatră ai palatului solid –, dar calul lui Vicenzo era chiar în urma calului reprezentantului Panterelor, când biciul jocheului Panterelor îl plesni peste faţă pe Vicenzo. Călăreţul necunoscut profită de ocazie şi preluă conducerea, în timp ce moştenitorul Vulturilor se clătină pe spinarea calului care începuse să se împleticească şi el. Apoi, de parcă timpul ar fi încetinit, Vicenzo făcu o roată prin aer cu palmele prinse în hăţuri, se prăbuşi în colţul San Martino, unde se făcu grămadă. Mulţimea icni într-un glas, călăreţul necunoscut se uită peste umeri şi, fără absolut

nicio ezitare, îşi aruncă picioarele peste grumazul calului şi făcu un salt, aterizând în praf şi paie.

Pia se întinse să vadă mai bine, cu inima cât un purice. Preţ de o clipă îngrozitoare, avu sentimentul că *ea* provocase asta. Îşi dorise ca Vicenzo să fie ucis, dar nu aşa îşi imaginase că se va întâmpla. Din locul în care stătea, părea că Vicenzo se înnegrise ca noaptea pe o parte a corpului, deşi praful de pe pistă era alb.

Pulsul care îi bătea nebuneşte îi spuse imediat că acea pată întunecată era, de fapt, sânge. Pe fundalul ţipetelor mulţimii, călăreţul necunoscut evită copitele ce treceau în goană pe lângă el şi se grăbi să-l ajute pe cel doborât la pământ. Capul lui Vicenzo era într-o poziţie împotriva naturii, iar salvatorul lui, stropit cu sânge, se chinuia cu disperare să ajungă la artera ruptă. Localiză sursa groaznicei arteziene şi-şi presă cu fermitate palmele pe gâtul rănit al lui Vicenzo. Amândoi erau murdari de sânge şi praf, iar pata se întinsese între ei ca o umbră ce îi lega. Pia privi cu disperare cum murgul lui Vicenzo, Berio, trecu pe lângă *bandierino* alb şi negru care marca linia de sosire, cabrându-se de bucurie că a învins, de parcă ar fi ştiut că un cal poate câştiga cursa Palio

şi fără călăreţ. A fost a doua oară în această zi când mulţimea amuţi. Un grup de oameni ce purtau culorile Vulturilor se strânsese deja în jurul călăreţului căzut – se zărea şi capul alb al lui Faustino printre ei – şi, în scurt timp, i se alăturară şi arbitrii şi maeştrii de ceremonie, un spiţer şi un doctor. La un moment dat, călăreţul necunoscut se ridică şi clătină din cap.

Pia se ridică în picioare şi vru să se alăture grupului sinistru. În drum spre pistă trecu pe lângă noile ei rude. Simţind, oarecum confuză, că e de datoria ei să fie alături de logodnicul ei mort, îşi croi drum prin mulţime. De cum puse piciorul pe pământ fu înghiontită şi împinsă. Mintea i se înceţoşă şi se blocă, iar membrele de-abia i se târâră peste dunele de nisip.

Îşi petrecuse nouăsprezece ani într-o seră, o orhidee rară, neatinsă de mâna omului. Fusese educată, crescută şi îngrijită ca o viitoare soţie de soi, iar acum, pereţii de sticlă ai serei fuseseră sparţi de logodnicul ei, iar ea se trezise expusă naturii sălbatice. Astăzi trăia în lumea fizică, o lume a brutalităţii. O lume în care cu o zi înainte hărăzitul ei o bruscase şi o molestase, o zi în care nişte străini o dărâmau la pământ. În momentul

acela nu mai ştia care ofensă adusă corpului ei era mai rea.

Un individ din mulţime – grăjdarul tatălui ei – o recunoscu, iar marea roşie se deschise în faţa ei. Se îndreptă de spate şi-şi adună bruma de demnitate pe care o mai avea, simţindu-se ca o impostoare în timp ce oamenii se dădeau din calea ei pentru că o recunoşteau ca fiind logodnica celui căzut şi îi anticipau şi respectau o durere pe care ea nu o simţea. Îl văzu pe Salvatore, tatăl ei, stând la marginea grupului adunat în jurul trupului inert. Nu dădu niciun semn că ar vrea să vină la ea, ci discuta aprins cu fratele lui Vicenzo, o creatură palidă şi ciudată – parcă Nello? Trecu pe lângă ei ca într-un vis parcă şi ajunse chiar în mijlocul grupului restrâns, unde i-a fost dat să vadă pentru prima dată un cadavru.

Pia îşi coborî privirea spre trupul lui Vicenzo. Văzu carnea sfâşiată de la gât prin care îi ieşise un os de la coloană, văzu sângele înnegrit în praf şi gura cu spume, întredeschisă ca o invitaţie pentru muşte. Cu doar o zi în urmă, gura aceea îi şoptise ameninţări la ureche, ameninţări pe care intenţiona să le pună în aplicare. Apoi, în seara precedentă, se ţinuse de cuvânt şi-şi dusese

ameninţarea la bun sfârşit. Gura aceea se lipise de gura ei, gura aceea care îi impregnase miasmă de vin în păr şi pe ceafă când încercase să se vâre în ea. Gâfâise întruna, până când icnetele lui fierbinţi se distilaseră în saliva acră care îi zburase ei în păr. Oare era adevărat, era acesta minunatul şi teribilul adevăr că gura aceea nu va mai respira vreodată? I se părea imposibil. Fruntea i se acoperi de o năduşeală rece şi stomacul i se strânse. Simţi că o ia cu leşin şi se întinse spre prima formă solidă de care să se poată sprijini. Era calul Berio. Victorios şi ucigaş. Cel mai iute din Toscana, calul care îl făcuse pe Vicenzo să exulte de bucurie când îl mânase prin mulţime. Îşi îngropă mâinile în coama neagră a lui Berio şi-şi sprijini fruntea rece şi umedă de blana catifelată de pe grumazul lui. Calul rămase pe loc, năucit şi nesigur pe el; parcă s-ar fi mirat că nimeni nu-l acoperea cu ghirlande de flori şi nu-l răsfăţa cu recompense dulci. În mod straniu, părea părăsit şi-şi scutura întruna capul ca şi cum l-ar fi deranjat o muscă, cu privirea spre trupul inert al lui Vicenzo. Pia simţi că o podidesc lacrimile.

— Nu te supăra, nu te supăra. N-a fost vina ta, a fost vina mea, îi şopti ea. Eu mi-am dorit asta.

Alinat parcă, marele murg rămase lipit de umărul ei, nechezând şi jucându-se cu lobul urechii ei. Pia, copleşită de sentimentul de vinovăţie, îşi simţi cocul masiv în care îi fusese prins părul desfăcându-i-se într-o cascadă de agrafe din pricina calului; părul ei brunet se amestecă, se încâlci şi deveni una cu părul calului. Pălăria ei elegantă negru cu roşu îi alunecase de pe cap şi ajunsese sub copitele impresionante ale lui Berio.

Prin coama aceea neagră îl văzu pe Vulturul Faustino clătinându-se pe picioare sub greutatea fiului său, pe care-l ţinea în braţe. Îl văzu pe călăreţul necunoscut punându-şi o secundă mâna pe umărul căpitanului, după care Faustino se întoarse să plece cu povara sa îngrozitoare, urmat de contrada lui. Vulturii se încolonară în linişte în piaţă, uitând cu desăvârşire de flamura lor. Nu îi mai aştepta triumfătorul Te Deum în biserică, şi nicio nuntă; trebuiau să se ocupe de un mort în giulgiu, de jelit şi de înmormântare. Pia simţi cum Berio este luat de lângă ea de un rândaş, părul fiindu-i descâlcit din coama lungă a armăsarului de mâinile acestuia. Se simţea de parcă oricine ar fi putut să o atingă acum.

În timp ce procesiunea dezolantă se îndepărta, Pia simţi că i se ia o greutate mare de pe suflet. Scoase afară din ea toată miasma morţii şi a zilei; îşi simţi plămânii invadaţi de o uşurare dulce şi pură. Desprinsă cu forţa de contractul în care fusese angajată, nu ştia ce trebuia să facă. Educaţia ei atentă, lecţiile acelea de etichetă pe care le luase toată viaţa nu o pregătiseră pentru aşa ceva. Apoi îşi dădu seama. Trebuia să se ducă acasă. Se întoarse să plece la familia ei, la Civetta, la căminul ei, dar silueta butucănoasă a tatălui ei îi blocă drumul. Se întinse spre Salvatore, simţind că acum, când putea accepta să fie atinsă, era unul dintre acele rare momente potrivite pentru o îmbrăţişare.

Tatăl ei însă o luă de umeri şi o roti cu hotărâre pe călcâie ca să îi sufle cu sălbăticie în ceafă, exact aşa cum făcuse şi Vicenzo:

— Vulturii mai au un moştenitor, şuieră el. Mai au un fiu, aşa că să-ţi joci bine cartea.

O propulsă cu un brânci în direcţia cortegiului Vulturilor. Tendoanele o trădară în acel moment şi o lăsară genunchii, dar fu prinsă la timp de doi bărbaţi purtând culorile Vulturilor. Pe unul din ei îl cunoştea, era fratele lui Vicenzo, Nello; celălalt

era un văr de-al lor. Cei doi o apucară de braţe, mai mult mimând că o sprijină, şi o forţară să meargă, deşi picioarele ei se poticniră, pantofii ei eleganţi târându-se şi târşâindu-se prin praf. Era prizoniera lor.

Pia se împotrivi. Se auzi spunându-şi în mod repetat: „nu, nu, nu”. Mulţimea, martoră la această scenă, începuse să fiarbă şi să clocotească ca un cazan care bolborosea de întrebări şi răspunsuri, dar toate contradele, măcar de data asta, purtau acelaşi respect faţă de durerea la care asistau. Sărmanei femei îi era greu să accepte că logodnicul ei murise. Mai avea puţin şi leşina, şi de-abia îngăima cuvintele de atâta suferinţă. Vulturii urmau să aibă grijă de ea.

Pia făcu un gest disperat şi-şi răsuci capul ca să se uite după călăreţul necunoscut, dar acesta nu o remarcă. Plin de sânge, de parcă pata întunecată ar fi fost o umbră cusută de el, îşi ştergea palmele şi chipul cu eşarfa. Sângele coagulat nu se vedea pe baticul lui stacojiu. Nimic altceva însă nu mai era la fel.

În timp ce Pia era purtată pe sub poarta Bocea del Casato, cea prin care călăreţul intrase în arenă, simţi că e trasă de mânecă. Sperând că va

fi salvată, îşi coborî privirea şi îl văzu pe micuţul cărăuş de apă de la Zebra. Avea ceva în mână şi încerca să o ajungă din urmă. Un săculeţ cu emblema aurită a familiei de Medici, conţinând câteva monede drept pomană din partea ducesei.

Cei doi înhăţară punguţa fără niciun cuvânt de mulţumire, iar Pia mai privi o ultimă oară în urmă, pe deasupra capetelor din mulţime, spre balconul palatului. Poate doar îşi imaginase, dar avu impresia că ducesa îi făcuse semn cu mâna – un gest de salut, simpatie sau ce? — înainte ca umbra arhitravei să o înghită.

Mult deasupra pieţei, ducesa Violante Beatrice de Medici se uită după fata pierdută în învălmăşeală până când dispăru din raza ei vizuală. Se ridică în cele din urmă în picioare. Simbolul Palio, flamura alb-neagră, alunecă nevăzută din mâna ei peste balustradă, pluti graţios prin aer şi căzu în ţărâna înroşită de sânge.

Capitolul 2

Ţestoasa

Ducesa Violante Beatrice de Medici se născuse în Bavaria, casa basmelor moderne. Prima poveste nu o auzise în braţele mamei ei, ci în sala de studiu, sub forma unui exerciţiu de vocabular. La scurt timp după ce contractul de căsătorie al lui Violante fusese pus la punct cu familia de Medici pe când ea avea doar doisprezece ani, mama ei decisese că ar fi cazul să înveţe limba viitoarei sale case. Violante învăţase docilă basmul popular italienesc numit La lepre e la tartaruga[17]:

17 *Iepurele şi ţestoasa*, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Într-o bună zi, un iepure de câmp văzu o ţestoasă care se plimba alene şi începu să râdă de ea şi să o ia peste picior. Iepurele o provocă pe ţestoasă să se întreacă, iar ţestoasa fu de acord. Stabiliră traseul şi porniră în cursă. Iepurele ţâşni ca fulgerul şi alergă iute o bună bucată de vreme. Apoi, văzând că se depărtase suficient de ţestoasă, îşi spuse că mai bine s-ar aşeza să se odihnească puţin sub un copac, înainte de a continua cursa. Se instală sub copac şi în scurt timp aţipi. Ţestoasa trudi din greu să-l depăşească şi câştigă cursa.

Aceasta a fost povestea transmisă de mama lui Violante prin gura altcuiva.

Violante Beatrice de Bavaria, văduva lui Ferdinando de Medici, prinţesă de Toscana şi guvernatoare a Sienei, deschise larg fereastra de la camera ei. Locuia de zece ani în oraş şi tot nu i se părea că acea încăpere îi aparţinea, la fel cum nici palatul nu simţea că ar fi al ei. Mai mult, palatul ducal în care stătea acum, acea locuinţă măreaţă, destinată propriului ei uz, era cunoscut

de absolut toţi sienezii ca Palazzo Pubblico. Clădirea străveche nu făcea decât să-i reamintească lui Violante cât de tânăr era ducatul familiei de Medici; că Siena îşi alesese singură conducătorii secole la rând înaintea ei şi că avea să se descurce secole la rând şi după ea. În mod oficial, ea era cea conducea oraşul – era guvernatoare, ducesă, regentă. Domnia ei nu reprezenta însă decât o faţadă. Nimeni nu ştia că, deşi avea cincizeci de ani, rămăsese aceeaşi fetiţă speriată de la curtea tatălui ei, care se înfiora în sinea ei de fiecare dată când mama o ruga stăruitor să cânte la ţiteră pentru invitaţi. Nimeni nu bănuia că fiica lui Ferdinand Maria, elector de Bavaria, şi a Adelaidei, prinţesă de Savoia, era timidă în societate, că iubea mai mult muzica decât conversaţia şi că se chinuia nespus să-şi depăşească oroarea de a vorbi în public. Nimeni nu înţelesese că îl iubise neîncetat pe Ferdinando de Medici, deşi până în clipa morţii, el nu îi împărtăşise niciodată dragostea. Şi nimeni nu i-ar fi ghicit suferinţa cea mai profundă: faptul că îşi jelea în fiecare zi gemenii născuţi morţi, că aprinsese o lumânare pentru cea de-a nouăsprezece vară în care ar fi trebuit să le sărbătorească ziua de naştere şi că ar fi putut

spune cu exactitate oricui o întreba câţi ani, luni, zile şi ore ar fi avut aceştia, dacă ar fi trăit.

Iar din cauza incapacităţii ei de a oferi un moştenitor pentru marele duce al Toscanei, tânărul şi suferindul ducat urma să se stingă precum un copil bolnăvicios. Era o aberaţie, o copie palidă a ceea ce ar fi trebuit să fie. Vechiul oraş îi aştepta plecarea.

Violante nu era genul de femeie care să creadă în plăsmuiri sau superstiţii, dar nu putea să nu-şi aducă aminte de audienţa pe care i-o acordase cu o seară în urmă preşedintelui consiliului, Francesco Maria Conti. Trufaşul om de stat, a cărui suficienţă îşi avea originea în faptul că era nici mai mult, nici mai puţin decât vărul papei, venise în sala ei de primire cu nişte veşti tulburătoare. Înveşmântat cu haina lui neagră cu care se îmbrăca de obicei şi fremătându-şi degetele pe măciulia de argint a bastonului, nu avusese curajul să o privească în ochi când îi spusese că doi bărbaţi din contrada Porcului Spinos găsiseră un măgar mort peste poarta Camollia. Ea nu înţelesese mesajul din spatele cuvintelor lui până când acesta nu-i spusese, apelând la nuanţele lui uzuale de dispreţ mascat

de curtoazie, că atunci când florentinii asediaseră Siena, în secolul al treisprezecelea, aruncau măgari morţi peste zidurile cetăţii pentru a atrage molime şi boli asupra oraşului. Pe şleau, îi zisese Conti, măgarul era un semn că Siena avea să pice. Pe Violante o cuprinsese o stare de nelinişte la gândul că moartea lui Vicenzo Caprimulgo reprezenta începutul unei noi etape, poate chiar a sfârşitului.

De la fereastra deschisă, Violante îi văzu pe servitorii comunei[18] risipindu-se din *piazza* şi frecând bine pata stacojie de sânge din curba San Martino. Îşi mută cu hotărâre privirea de acolo şi se concentră asupra lucrurilor care nu se schimbaseră. Sturzii cântau, aerul serii era proaspăt şi răcoros, iar soarele apusese peste piaţă. Admiră vechile palate aurite care păzeau cu străşnicie imaginile unor vremuri apuse şi cele nouă diviziuni ale pieţei mari, ce se desprindeau de la arteziană în formă de scoică. Îşi aduse aminte că văzuse o pictură într-unul dintre palatele de vară ale lui Cosimo de Medici, o pictură ce reprezenta o femeie extrem de Inimoasă, cu un păr roşu revărsat pe umeri, care

18 Unitate administrativă în Italia, cu trei organe de conducere: un primar, un corp legislativ şi un corp executiv (n.tr.)

se ridica goală dintr-o cochilie uriaşă ce plutea pe o mare albastră, purtată fiind pe un val azuriu de vânturi blânde personificate[19].

Astăzi, participând la un Palio care se încheiase atât de tragic, observase o femeie în tribuna familiei Vulturilor: tânără şi frumoasă, cu părul brunet prins în creştetul capului, cu o rochie roşu cu alb strânsă subtil pe o talie de viespe, cu obraji de porţelan coloraţi discret în dreptul pometţilor. Se ridicase deasupra mării de flamuri şi drapele, la fel de calmă şi de senină precum însăşi zeiţa. Prima reacţie a lui Violante în faţa unei făpturi atât de tinere şi de frumoase, o Venus ivită din scoică, a fost să simtă o invidie acută. Apoi însă, Violante o văzuse sprijinindu-se de calul bărbatului ucis şi realizase că frumuseţea aceea fusese logodnica acestuia, şi după ce se mai interesase, aflase că astăzi urmau să se şi căsătorească. Inima i se strânsese de durere pentru biata fată şi simţise gheara vinovăţiei pentru invidia ei. Îi trimisese săculeţul cu pomana pentru a-şi mai domoli conştiinţa. Violante ştia ce-i aceea deşertăciune, agonia pierderii cuiva iubit, pentru că trecuse şi ea prin aşa ceva.

19 Aluzie la tabloul *Naşterea lui Venus,* pictat de Sandro Botticelli în 1486 (n.tr.)

„Ferdinando…” Nu voise să se gândească la el în seara aceasta.

Violante se retrase din cadrul ferestrei în încăperea palatului, retrăgându-se şi ascunzându-se în cochilia ei rece. Închise fereastra şi îşi alungă gândurile de la sângele de afară. Nu voia să ştie detalii. Emoţiile îi fuseseră copleşite de amintirea soţului mort şi nu mai avea puterea de a simţi compasiune şi pentru altcineva. Traversă camera spre oglinda ei pariziană, înaltă cât tot peretele; nici măcar reflecţia ei ştearsă, atât de blândă cu numeroasele ei defecte, nu o alină în vreun fel. Văzu o femeie între două vârste, nici pe departe drăguţă, deşi purta cea mai iscusit confecţionată perucă pudrată, adusă de la Montmartre, şi o rochie din mătase de culoarea lavandei, lucrată de ţesătorii hughenoţi din zona Spitalfields. Îşi plimbă degetele peste poalele fustei şi văzu în lumina soarelui că petele de bătrâneţe i se vedeau pe sub crema groasă pe care şi-o aplicase cu nicio oră în urmă. Urâciunea mâinilor comparată cu frumuseţea mătăsii violete o deprimă şi mai tare. Purta mov sau orice nuanţă apropiată în fiece zi a vieţii ei, şi asta doar datorită unei remarci întâmplătoare pe care o făcuse soţul ei decedat. Ferdinando îi spusese odinioară, pe

vremea când încă mai făcea efortul de a fi blând cu ea, că o prindea bine; poate pentru că *viola,* violet, avea o legătură strânsă cu numele de Violante. Fusese doar o vorbă aruncată în vânt, un joc de cuvinte, o înşiruire necugetată care mai degrabă servise la scoaterea în evidenţă a cunoştinţelor lui lingvistice decât a vreunui compliment la adresa frumuseţii ei. Fusese însă una dintre puţinele clipe în care acordase persoanei sau numelui ei o brumă de atenţie. Se agăţase de ea pe tot parcursul anilor de respingere, de izolare, de cruzime spontană sau premeditată, manifestate faţă de ea în prezenţa ibovnicelor lui. Rămăsese credincioasă sentimentului pe care îl avusese în momentul comentariului lui neînsemnat şi purtase cu încăpăţânare violet, mov, nuanţe de levănţică sau porfir în fiecare zi, cu speranţa deşartă că poate, într-o bună zi, o va remarca din nou.

Se cramponase de ea, în ciuda faptului că gluma lui Ferdinando putea la fel de bine să fie o aluzie la alt cuvânt: *violare* – a încălca, a nesocoti, şi chiar a viola; termeni ce descriau în parte şi cât se poate de fidel tratamentul la care îi era supus sufletul, mariajul şi unica dată când făcuseră sex. Iar acum el era mort, ea era liberă şi continua să

se îmbrace în violet.

Se întoarse cu spatele la oglindă, simţindu-se dintr-odată îngrozitor de obosită. „Ferdinando.” Imediat ce începea să se gândească la el, nu se mai putea opri. Nu mai chemă nicio servitoare, ci se întinse pe cuvertură aşa cum era îmbrăcată, în caraghioasa ei rochie violet, şi dădu frâu liber lacrimilor. „Ferdinando.” Amintirea lui o năpădi de-a binelea. Se scufundă cu totul în starea aceasta melancolică şi nu-i mai păsă de nimic. Izbucni în plâns şi, într-un final, adormi.

*

Se lăsase bine seara când Pia a fost condusă înapoi la reşedinţa Vulturilor. Cele două rude ale familiei Aquila o ţinuseră de braţe până când o învineţiseră. Strânsoarea lor era o insultă, dar începuse să se obişnuiască cu această lume nouă, tactilă şi brutală, îşi detaşă mintea de trup şi începu să gândească. Mergea alături de ei. Acum nu se mai împotrivea. Ştia că nu putea scăpa decât pe furiş.

Oare de ce tatăl ei, după ani de speranţă, şi aşteptare, şi negociere cu cele mai bune familii din contrada Civetta, voia dintr-odată să o alieze cu tot dinadinsul cu Vulturii? Nu avea nici cea mai mică noimă, era ceva împotriva sutelor de ani de tradiţie în care contrada însemnase totul: identitate, familie, aşezare. Oare era posibil, înainte ca trupul neînsufleţit al lui Vicenzo să se lucească de-a binelea, ca tatăl ei să negocieze un mariaj cu fratele răposatului? Trase cu ochiul spre bărbatul care o ţinea de braţul stâng. Nu-şi amintea să-l mai fi văzut înainte, iar înfăţişarea lui sugera că obişnuia să se ferească de ochii lumii. Era un individ ciudat şi straniu, cu trăsături copiate şters după cele ale lui Vicenzo, dar cu o altă nuanţă a tenului. Păr alb, la fel ca al tatălui lui, palid la faţă, iar sub nişte gene rărite, ochi injectaţi.

Se făcuse din ce în ce mai beznă, iar Pia păşea pe străzi pe care nu le recunoştea, însă modelul suporturilor de torţe care abia mai pâlpâiau şi drapelele negre cu auriu ce fluturau îi dădură de înţeles că se afla pe teritoriul Vulturilor. De undeva din întuneric se materializă un palat, iar cei doi o luară aproape pe sus ca să o treacă pragul. O abandonară în holul cu lespezi de piatră

şi plecară în urma unui grup de bărbaţi de-ai casei. O servitoare vânjoasă care avea agăţat la brâu un inel de fier plin de chei zornăitoare se apropie de ea. I se adresă într-un dialect sienez atât de pronunţat, încât Pia nu pricepu mai nimic, dar o înţelese când îi făcu semn spre scară. Trebuia să o urmeze.

Abia realizând ce face, Pia se răsuci pe călcâie şi dădu să iasă pe uşa pe care tocmai intrase. Altă dată îşi părăsise la fel de intempestiv propria casă, pentru a căuta un refugiu din calea logodnicului ei. Acum ar fi dat orice să fi fost înapoi acolo, departe de acest *palazzo* sumbru, departe de străzile acestea necunoscute, să fie acasă. Două suliţe se încrucişară cu un clinchet metalic la un centimetru de nasul ei. Se întoarse şi o văzu pe servitoarea robustă zâmbind. Aceasta îşi flutură un deget cărnos prin faţa Piei, la fel de aproape ca suliţele, ba chiar la fel de ameninţător. Cu celălalt deget arătător îşi zornăi inelul cu chei.

— Haide, *amore.* Nu fi speriată. Sus te-aşteaptă nişte rochiţe tare drăguţe.

Bunătatea ei avea ceva vulgar, iar felul în care agita cheile era obscen. Ispita necuratului: „Hai copiliţă, vino cu mine. Vreau să-ţi arăt câteva

rochiţe simpatice, dacă eşti atât de bună să vii cu mine la etaj”. Pia nu avea de ales.

Scara era întunecată, întortocheată şi alunecoasă. La capătul ei se afla o cameră cu tavan înalt şi formă ciudată, cu ferestre ca de paraclis, ale căror rame erau încă încinse de reflexele rubinii ale soarelui deja apus. O singură lampă cu ulei era aprinsă, dar ardea cu o flacără plăpândă, în slava amurgului. Un pat şi un covor, un urcior şi un lighean. Pia înghiţi în sec.

Servitoarea plescăi din buze şi afişă un zâmbet crispat.

— Hai acum, *amore.* Lasă smiorcăiala. Stăpânul a zis să fii toată un zâmbet *domani*[20]*.* Să te uiţi în garderobă; ai acolo rochii şi tot felul de lucruri.

Pia deschise uşa garderobei uriaşe din colţul unei camere. Precum o briză neaşteptată şi răcoroasă, gestul îi aduse aminte de casă. Mama ei, moartă în clipa venirii pe lume a Piei, prinsese viaţă în mintea fiicei ei doar prin rochiile pe care le lăsase în urmă. Tatăl Piei – fie dintr-un impuls rar de emoţie pură, provocată de durere, fie

20 „Mâine", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

pentru că pur şi simplu uitase – nu le aruncase niciodată. Toată copilăria, apoi toată adolescenţa, Pia intrase în fiecare zi în garderoba mamei ei, se plimbase printre rochii – catifele, barheturi, ţesături grele din mătase cu fir de aur – şi îi vorbise, îi cântase, se jucase cu ea, se ascunsese printre poalele fustelor ei. Pia încercase să şi-o închipuie pe femeia pe care nu o cunoscuse niciodată, femeia care i-ar fi putut schimba viaţa. Materiale cât se poate de prietenoase: un roşu-purpuriu ca vinul de Burgundia pentru zilele de sărbătoare, un galben-gălbenuş de ou, un verde-frunză de măslin. Avusese şi o tunică: o rochie suplă din piele cafenie pentru călărit.

Aici, în noua ei garderobă, erau două rochii agăţate pe umeraş – una neagră, cealaltă albă, amândouă magnifice, ţepene de atâtea bijuterii şi broderii –, şi cele mai luxoase articole pe care le văzuse în casa asta mohorâtă, prima manifestare a bogăţiei incomensurabile a Vulturilor.

Pentru mâine, negru, zise servitoarea, iar pentru poimâine, alb. Se zori apoi spre uşă, iar în drum, lovi lampa cu ulei cu şoldurile ei mărinimoase. Flacăra şuieră şi se stinse într-o clipă. Servitoarea zâmbi în continuare. Acum

odihneşte-te. *Domani* ai multe de făcut.

Uşa se închise, şi o secundă mai târziu se auzi şi sunetul inconfundabil al cheii care se rotea în broască. Pentru Pia, care crescuse în o frică morbidă de a nu fi întemniţată, era un zgomot îngrozitor. Poate din cauza faimoasei ei rude de odinioară, pe nume tot Pia de Tolomei, o femeie care fusese imortalizată în Purgatoriul lui Dante şi care îşi petrecuse ultimele zile închisă într-un turn. Poate din cauză că Pia crescuse într-un oraş înconjurat de ziduri, pe care nu îl părăsise niciodată, nici măcar ca să vadă marea. Indiferent de motiv, îşi încleştă pumnii pentru a-şi stăpâni valul de teamă ce o cuprinsese şi-şi vârî unul în gură, pentru a-şi înăbuşi un ţipăt.

Luptându-se să-şi menţină calmul, Pia privi prin geamul noii ei camere cum lumina zilei îşi dădea ultima suflare. Singură, cu excepţia celor două rochii ce atârnau în dulap şi ale căror mătăsuri foşneau ameninţător de fiecare dată când o boare de vânt le mişca umeraşele. „Pentru mâine, negru, pentru poimâine, alb.”

Capitolul 3

Vulturul

Călăreţul din Siena îşi mâna din nou armăsarul sub pavilionul vulturului.

Şapte ani avea şi deja era obsedat de cai. Îi plăcea să călărească în zori, să-şi petreacă toată ziua pe dealurile Toscanei şi să se întoarcă pe înserat în contrada Turnului, la cină, mângâiat de soare, abia ţinându-se în şa şi acoperit de praf alb de tuf, mai ceva ca o fantomă.

Într-una dintre dimineţi văzuse ceva incredibil pe dealuri. Chiar când soarele se înălţa pe cer, un vultur se profilase pe cer şi coborâse în picaj, repezindu-se asupra unui miel care păştea liniştit alături de turmă şi ridicându-l în ghearele lui mari. Fâlfâise cu atâta forţă din aripi, încât îi ciufulise călăreţului părul, după care pasărea se ridicase

deasupra dealurilor, dispărând după turnurile roz şi aurii ale oraşului cu prada ce behăia speriată, precum într-una dintre ilustraţiile Bibliei. Băiatul rămase cu ochii bulbucaţi şi cu gura căscată de uimire, când auzi încă o fâlfâire de aripi venind dintr-un chiparos. Din copac ţâşni o *păsărică, care probabil asistase şi ea la capturarea mielului, şi zbură până pe spinarea celui mai mare berbec. Acolo începu să se agite în toate direcţiile şi să dea iute din aripi, doar-doar s-o putea ridica şi ea cu berbecul în aer. În scurt timp, ghearele i se încurcară în lâna lui şi acolo rămase.*

Râzând de scena aceasta, care trecuse în doar câteva clipe de la dramă la comedie, micuţul călăreţ descălecă şi alergă spre berbec. Ajunse la el în acelaşi timp cu ciobanul, care îşi scoase cuţitul şi eliberă pasărea din blana unsuroasă. Văzând că băiatul nu se lăsa dus, ciobanul se întinse şi crestă vârful penelor celor mai mari de pe aripi. Îi dădu pasărea micuţului călăreţ, presupunând, pe bună dreptate, că băiatul nu se sperie de sângele negru.

— Ţi-o dau ţie, zise ciobanul cu un accent puternic de Siena. Ia-o la tine să-ţi ţină companie.

Băiatul şi pasărea se priviră, ochii băiatului

sclipind de încântare, în timp ce ochii ca nişte bumbi ai păsării îl priveau cu o expresie nătângă şi suverană, în acelaşi timp. Băiatul mângâie căpşorul negru-albăstrui cu degetele cu unghii roase.

— Ce fel de pasăre e? strigă el după ciobanul care o pornise deja spre deal la turma lui, scuturând amărât din cap că îşi pierduse un miel.

Individul se întoarse când auzi întrebarea şi schiţă un zâmbet.

— După cunoştinţele mele e o stăncuţă, îi răspunse el. Dar i-ar plăcea să o consideri vultur.

Călăreţul din contrada Turnului fusese atât de mişcat de evenimentele petrecute la Palio, încât se duse să se culce în grajdul tatălui lui cu Taccola, armăsarul pe care călărise în acea zi. N-ar fi putut explica nimănui, nici măcar lui, de ce i se părea mai confortabil grajdul decât casa, mai ales că s-ar fi simţit mai bine în propriul pat, deoarece în paiele calde de aici visă doar copite gonind, iar aşternutul pârjolit de soare, care îi gâdila nasul,

nu făcea decât să-i aducă aminte de cursă şi de sângele vărsat în ţărână. Căldura dulceagă a crupei catifelate a calului îi readuse în memorie evenimentele unei zile pe care, altfel, ar fi preferat să o dea uitării. Nu fusese pentru prima dată când îi murea un om în braţe. Sperase însă că aici, revenit acasă după o absenţă de câţiva ani, va fi scutit de asemenea privelişti şi mirosuri.

Cineva îl scutură să-l trezească, iar tânărul se simţi uşurat când recunoscu chipul din faţa lui. Era Zebra, îmbrăcat în hainele lui obişnuite, cu alb şi negru. Băiatul era bine cunoscut ca intermediar, transmiţând mesaje contra unei sume de bani, depăşind, liră nicio limită, graniţele contradelor într-o manieră unică. Comisionul acesta, dus la îndeplinire atât de devreme, valora probabil destul de mult; de abia se crăpase de ziuă. Călăreţul se ridică în capul oaselor şi-şi suflă paiele de pe buze în timp ce-şi masa ceafa.

— Zebra! Ce-i?

Zebra vorbi în ritmul sacadat al tropotului de copite:

— Vulturul. Vrea să te duci la el. La el acasă, adică. Înainte să se lumineze.

— Eu? De ce?

Zebra scutură din umeri. Nu cerea niciodată detalii; recompensa îi era suficientă.

Călăreţul ştia bine cine e Vulturul. Faustino Caprimulgo, singur printre toţi căpitanii, nu doar că îşi reprezenta contrada, dar într-o oarecare măsură *devenise* emblema ei. Poate din pricină că semăna cu un uliu; poate din cauza cruzimii cu care îşi elimina adversarii. Poate pentru că putea vedea tot ce se întâmpla în oraşul acesta de la înălţimea cuibului său, situat în turnurile *palazzo*-ului său.

Călăreţul căzu pe gânduri, deşi capul îi era umplut parcă cu paie, în timp ce firicele aurii de praf pluteau în faţa ochilor lui odată cu primele raze ale dimineţii. Refuzarea unei asemenea invitaţii, chiar dacă venea din partea unei contrade rivale, ar fi fost considerată o insultă directă. Pe de altă parte, să se ducă acum în casa unui om al cărui fiu murise în braţele lui i se părea cea mai mare aberaţie din lume. Dacă Faustino voia să-l pedepsească pe el pentru moartea lui Vicenzo? Dacă îl socotea într-o oarecare măsură vinovat? Oare credea *capitano,* după cum credea, de altminteri, însuşi călăreţul (acum îşi dădea

seama de ce avusese asemenea vise teribile), că l-ar fi putut salva cumva pe Vicenzo?

Călăreţul îşi studie mesagerul. Zebra n-avusese mai mult de şapte ani când călăreţul plecase în urmă cu doi ani de acasă, ceea ce însemna că acum n-avea mai mult de nouă ani. I se părea că băiatul apucase foarte puţin să doarmă. Noaptea de după cursa tragică de cai fusese cea mai ocupată noapte a lui: misive între *fantini* şi *căpitani,* plăţi efectuate între sindicate, până şi mesaje între iubiţii din contrade diferite. Zebra nu mai putea de somn, ochii lui mărgelaţi aproape închizându-se. Călăreţul se dădu jos din culcuş şi îl împinse uşor pe băiat în scobitura caldă pe care o făcuse în paie. Zebra de-abia mai avu putere să muşte moneda pe care călăreţul i-o dădu, că şi adormi, ghemuit ca un nou-născut. Călăreţul îi scoase moneda din gură şi i-o aşeză în palma caldă, după care se aventură în semiîntunericul de afară.

Dacă şi-ar fi continuat cursa până la linia de finiş ar fi câştigat, iar contrada Torre ar fi fost în culmea fericirii şi ar fi sărbătorit încă şi la ora asta, dar nu se temea de niciun fel de repercusiune, deşi oamenii îşi puseseră toate

speranţele în culorile lui, iar el îi lăsase pe toţi baltă, ca să încerce să salveze o viaţă de om. De fapt, călăreţul nu-şi amintea să se fi temut vreodată. Cele mai vechi amintiri din viaţa petrecută alături de tatăl lui erau legate de felul în care acesta îl aşeza în spinarea calului, chiar de pe vremea când era doar un copilaş: nişte animale masive cu spinări late, de unde cădea cu o regularitate uimitoare. Plânsese de fiecare dată, dar nu se temuse să se caţăre înapoi atunci când un armăsar trebuia să fie potcovit. Nu avusese o mamă care să-l ridice de pe jos, care să-l acopere cu săruturi, aşa că se călise sub supravegherea atentă a tatălui. Mama lui nu fusese niciodată o prezenţă în căsuţa lor, era moartă sau îi părăsise pe când el era prea mic pentru a-şi putea aminti, iar tatăl nu vorbise niciodată despre ea.

Tatăl călăreţului, Domenico, era un om care iubise caii mai mult decât iubise oamenii. Fusese mai mult decât un fierar. Nu se ocupase doar cu potcovirea cailor, ci se îngrijise şi de picioarele şi tălpile lor, plimbându-şi mâinile şi ochii pricepuţi peste membrele lor puternice aproape cu aceeaşi afecţiune cu care îşi atingea sau privea fiul. Se adresa cu blândeţe animalelor, şi până şi cel mai neîmblânzit armăsar stătea cuminte sub potopul

de cuvinte blânde şi de mângâieri atente. Era bine-cunoscut ca fiind omul care trebuia vizitat pentru orice afecţiune cabalină, de la probleme cu picioarele, la chişiţă.

Mândria pentru munca pe care o depunea ajungea la apogeu în fiecare an cu prilejul curselor Palio din iulie şi august. Mai precis, comportamentul i se schimba în funcţie de anotimp: vara, în preajma curselor, era fericit, comunicativ, volubil şi debordant. Iarna era retras şi morocănos, avea o fire capricioasă, iar moralul îi era la pământ la gândul că trebuia să aştepte o grămadă până când anul ajungea la zenit. Ziua de după cel de-al doilea Palio, Palio dell'Assunta din şaisprezece august, era cea mai grea pentru el, chiar dacă Turnul ieşea câştigător.

Domenico îşi iubea munca, se făIea cu potcoavele făcute de el, iar când se lămurise că fiul său era un călăreţ înzestrat, începuse să se mândrească şi cu tânărul lui călăreţ. Cu toate astea, cel mai mare prilej de laudă pentru el era că odată potcovise calul marelui duce Cosimo al III-lea de Medici. Spunea la nesfârşit povestea acelei zile fabuloase în care fusese chemat la Florenţa să se îngrijească de armăsarul ducelui.

Povestea aceasta îşi atingea apogeul când însăşi nora vârstnicului duce, Violante Beatrice de Bavaria, intrase triumfătoare în Siena în calitate de nouă guvernatoare a cetăţii, în urmă cu zece ani. Mai apoi, pe măsură ce strălucirea ducesei pălise încetul cu încetul, iar vechile ritmuri ale oraşului se reinstalaseră, povestea îşi pierduse oarecum din valoare şi era arareori spusă. Doar cei apropiaţi mai erau traşi deoparte ca să li se povestească despre acel episod din anul 1703, când fierarul contradei Turnului, convocat special la Florenţa, fusese ales să potcovească armăsarul marelui duce.

Călăreţul trecu tiptil prin dreptul uşii tatălui său, ştiind că, deşi următorul Palio era la doar o lună şi ceva distanţă, bătrânul zăcea în pat toată ziua, ascuns sub o pătură de depresie. Călăreţul nu se temu că, lăsându-şi casa în urmă, nu avea să-şi mai vadă tatăl vreodată; nu-şi luă adio de la iubitele lui străzi şi nici nu-şi făcu o cruce mai apăsată când trecu pe lângă biserica din contrada lui. Marea Piazza del Campo, abia trezită în lumina revărsată a zorilor, era goală, cu excepţia străjerilor cu tricornurile lor şi a angajaţilor consiliului comunal, care măturau traseul de praf. Deşi îşi întoarse privirea de la pata de sânge încă

vizibilă când ajunse în colţul San Martino, nu simţi vreo teamă în timp ce se apropia de locuinţa familiei Caprimulgo. Era mai degrabă curios.

Curiozitatea era cea care odinioară îl mânase să îşi caute un rost în afara zidurilor cetăţii şi a ritmurilor lente ale vieţii tatălui său. Tot curiozitatea îl făcuse să urmeze un detaşament al cavaleriei pe lungul drum spre sud către Milazzo, îmboldit de o dorinţă impetuoasă de a-i goni pe spanioli din peninsula lor. Acolo se alăturase cavaleriei austriece şi, fiind cel mai iute călăreţ, fusese desemnat cu purtarea flamurii. În prima zi a celei de-a doua bătălii de la Milazzo, călărise primul dintre toţi în vale, vrăjit complet de euforia ignoranţei. Deasupra capului său flutura steagul Habsburgilor, iar măreţul vultur negru cusut părea că dă din aripi. Riccardo n-avusese habar de ce avea să urmeze. În ziua aceea nu fusese decât o stăncuţă care se crezuse vultur.

Făcu un efort pentru a reveni în prezent. Astăzi era curios să afle de ce anume îl căuta căpitanul Vulturilor. Se treziseră şi cele câteva sute de grauri, care acum cântau şi se roteau pe cer la fel cum făcuseră în fiece zi din ultimele milenii, recucerindu-şi suveranitatea zgomotoasă

a nu se ştie câta oară. Călăreţul însă nu percepu niciun mesaj prevestitor în felul în care aceştia zburau, nu văzu niciun sol al morţii sau vreun semn malefic. După Milazzo, îşi jurase să nu se mai teamă niciodată.

Paşii lui Riccardo se iuţiră pe panta abruptă a pieţei, apoi încetiniră din nou când urcară spre cartierul Vulturilor. Întotdeauna cetăţenii Sienei urcau sau coborau un deal; cetatea era un labirint de case şi *palazzi* cocoţate în unghiuri abrupte, într-un plan arhitectonic neschimbat de secole. Hărţile, îngălbenite pe margini pentru că erau vechi de secole, rămăseseră încă valabile. De fapt, pe măsură ce călăreţul înainta pe străzile contradei Vulturilor, iar casele înalte şi străvechi ofereau un obstacol în calea soarelui orbitor, era ca şi cum s-ar fi întors în timp, într-o altă epocă. Nu era nimeni în jur care să rupă vraja zilelor de mult apuse; aleile erau tăcute. Deasupra lui atârna de la toate ferestrele drapelul Vulturilor, o pasăre neagră pe un fundal galben, cu ciocul în profil şi cu ghearele scoase să ucidă, la fel ca stindardul pe care îl purtase şi el odinioară. Fiece steag atârna drept şi nemişcat de suportul lui, întocmai ca trupul unui om spânzurat, nemişcat de vreo boare de vânt.

Când călăreţul ajunse la *palazzo*-ul fortificat al familiei Caprimulgo, clopotul capelei bătu ora şase. Porţile erau deschise, iar călăreţul pătrunse prin ele. Nu îl somă nimeni să se oprească, aşa că merse mai departe şi intră în holul mare al casei, iar după ce sunetul clopotului păli, în jurul lui se lăsă precum un giulgiu o linişte grea, aproape palpabilă. În centrul salonului principal, chiar în mijlocul casei, văzu o cutie în care era întins un tânăr, şi un bătrân care stătea aplecat peste ea. Părul bătrânului era alb. Călăreţul se opri din mers şi aşteptă.

După câteva momente lungi, Faustino Caprimulgo îşi ridică capul o secundă.

— Cum te numeşti?

Vocea călăreţului penetră aerul precum sunetul clopotului.

— Riccardo. Riccardo Bruni.

— Eşti fiul lui Domenico Bruni, potcovarul contradei Turnului?

— Da.

Riccardo era un bărbat neînfricat, dar asta nu însemna că era şi nesimţitor. Auzise nenumărate

poveşti, încă de pe vremea când era copil, despre crimele oribile ale acestui om. Astăzi însă Faustino era doar un tată care îşi plângea fiul, într-o teribilă distorsiune a naturii, care îl forţase pe cel bătrân să-l îngroape pe cel tânăr.

— Aproprie-te, Riccardo Bruni.

Călăreţul făcu trei paşi în faţă; acum îl putea vedea pe tânărul din cutie, sicriul odihnindu-se pe un piedestal care, dacă circumstanţele ar fi fost altele, ar fi fost folosit pentru un festin. Ochii lui Vicenzo erau închişi, maxilarul fiindu-i legat cu un bandaj prins în creştet. Fusese golit de sânge, gâtul îi fusese îndreptat, iar locul în care şira spinării îi ieşise prin gât fusese acoperit cu gulerul înalt al livrelei galbene cu negru a Vulturilor. Chipul îi era neatins, nasul acvilin, întreg.

— Câţi ani ai?

— Aproape douăzeci.

Faustino clătină o singură dată din capul lui argintiu.

— La fel ca… Chipul i se desfigură; nu putea rosti numele fiului lui.

Riccardo îşi mută privirea, neputând să

suporte expresia jalnică a acestui om distrus. Faustino însă vorbi din nou:

— E un lucru groaznic ca un părinte să asiste la moartea copilului lui. Numele îmi moare odată cu el.

Riccardo se încruntă puţin, deoarece auzise că exista un fiu mai tânăr care să ducă numele de Aquila mai departe – un tip bolnăvicios, dar rezistent şi care fusese bucăţică turnată după chipul şi asemănarea fratelui şi tatălui lui. Riccardo presupuse că şi acesta îşi găsise sfârşitul în perioada în care el lipsise din oraş.

Capitano se întoarse cu spatele la sicriu şi îşi fixă ochii gălbejiţi asupra lui Riccardo. „Acu' i-acu'", gândi el.

— Atunci când sângera şi l-ai prins, ţi-ai presat mâinile pe gâtul lui.

— Adevărat.

— Pentru a-i opri hemoragia.

— Da.

În acest moment, Riccardo crezu că ştie în ce direcţie se îndreptau aceste întrebări. Ar fi putut

face mai mult? L-ar fi putut salva pe tânăr? Insă Faustino începu să se plimbe în jurul lui ca un cumpărător care studiază marfa, adâncit în gânduri.

— Ai făcut armata?

— De ce întrebaţi? Deja devenea circumspect.

— E o manevră soldăţească de comprimare a rănii. Pentru ca rănitul să nu moară în urma hemoragiei.

Riccardo ştia acum cu cine avea de-a face. Faustino nu era un ticălos, ci un om deştept. Nu era de mirare că el stăpânea oraşul şi că o făcea de mult timp.

— Am luptat la Milazzo. În ultimii doi ani am fost în Sicilia.

— La Milazzo? Ai luptat de partea austriecilor? De ce?

Faustino se opri din mers şi se întoarse cu interes spre el.

Riccardo îl privi în ochii aceia de prădător.

— Îmi place să lupt.

Expresia căpitanului îi dădu de înţeles că, într-o altă împrejurare, ar fi zâmbit.

— Îţi place. Nu fusese o întrebare. Căutai un război în care să te implici.

— Da.

— Şi ai găsit.

— Da.

Urmă un moment de tăcere, suficient de lung încât Riccardo să aibă timp să reflecteze la faptul că această tragedie trunchiase simţitor modalitatea uzuală prin care doi oameni făceau cunoştinţă. De-abia se cunoscuseră, dar parcurseseră deja o distanţă care îi plasa pe amândoi într-un loc în care se înţelegeau perfect unul pe celălalt.

— Eşti un călăreţ foarte bun.

Riccardo ştia că este, aşa că nu îl contrazise pe bătrân.

— Dacă nu ai fi descălecat ca să-mi salvezi fiul, ai fi câştigat cursa.

Şi asta era adevărat. Riccardo tăcu în continuare. Urmă o pauză semnificativă, şi apoi,

schimbând brusc şi lucid strategia, căpitanul bătu din palme cu putere, de răsună toată încăperea.

— Astăzi îmi îngrop fiul.

Vorbise pe un ton detaşat, care îi contrazicea cuvintele. Îşi trăda totuşi adevăratele sentimente ce îi fuseseră întipărite şi apoi şterse de pe chip cu doar câteva clipe înainte; nici de data asta nu putu rosti numele băiatului.

— Mâine-seară, continuă el să vorbească, vei participa cu noi la praznic. Deşi nu faci parte din contrada noastră, am o datorie de onoare faţă de tine.

Ochii lui Riccardo se măriră de uimire. Se aşteptase să fie blamat, poate chiar pedepsit, şi cu toate astea, venise de bunăvoie în cuibul Vulturilor. Nu punea mare preţ pe viaţa lui. Poate de asta şi gonise mai repede decât toţi ceilalţi, poate de asta păşise în casa familiei Aquila fără nicio strângere de inimă; pentru că esenţa curajului lui se datora faptului că nu îi păsa dacă murea. Acest gen de curaj nu era unul autentic. Adevăratul curaj era când un om dârdâia de frică în faţă primejdiei, dar îşi risca viaţa în continuare pentru ceva în care credea. Riccardo Bruni nu

aflase încă acest lucru, dar avea să-l înveţe în scurt timp.

— Mâine la asfinţit, aici, stabili Faustino.

Riccardo nu acceptase, dar nici nu refuzase; se părea că asta se şi aşteptase de la el. Faustino se obişnuise ca ceilalţi să i se supună fără să crâcnească.

— Înainte de a pleca, spuse căpitanul pe un ton aproape familiar, mai vreau să-ţi arăt un om mort.

Faustino dădu la o parte o tapiserie decorată cu emblema Vulturilor şi trecu printr-o uşă întunecată. Se îndreptă spre nişte scări de piatră ce coborau abrupt, iar Riccardo îl urmă curios. Tapiseria şi scara îi dădură din nou impresia pregnantă că păşeşte în trecut, că revine într-o perioadă în care brutalitatea era respectată, şi civilizaţia înăbuşită. Se întâmplase în Milazzo să ajungă cu detaşamentul lui într-un sat întunecat în care greierii nu ţârâiau şi păsările nu cântau. Mersese pe străzile lui alături de camaradul său şi realizase că toţi oamenii muriseră, în incendiul provocat de spanioli. Peste toate uşile fuseseră bătute scânduri groase, pentru ca sătenii, femeile

şi copiii, să nu poată ieşi să se salveze.

Simţise aceleaşi furnicături pe spate şi atunci, când coborâse dealul cu iarbă pârjolită în satul acela blestemat, ca şi acum. Cu fiecare pas pe care îl făcuse ştia că urma să fie martor la o grozăvie pentru care tânărul din sicriul de deasupra fusese doar un preludiu.

Jos, dădu peste lumina palidă a unei torţe pâlpâitoare şi peste un miros pregnant de metal. Ochii lui Riccardo se obişnuiră treptat cu semiîntunericul şi realiză ce anume vedea, la doar câteva secunde după ce îşi dădu seama de ce i se lipise încălţămintea de podea. Bestia din faţa lui era un bărbat: mirosul metalic era, de fapt, bine cunoscutul miros al sângelui.

Peste un grilaj metalic care semăna cu un instrument de tortură zăcea un bărbat cu faţa în jos. Trupul îi fusese bătut şi dezmembrat cu sălbăticie. Fusese pedepsit. Faustino se întinse impasibil peste trupul îngrozitor ca să apuce un smoc din părul nefericitului, pentru a-i ridica capul – ca Riccardo să poată vedea şi înţelege mai bine. Dedesubtul cărnii umflate, a ochilor ieşiţi din orbite şi a dinţilor sparţi, reuşi să reconstituie în minte trăsăturile călăreţului contradei Panterei,

cu toată suferinţa întipărită pe chip, cu părul leoarcă de transpiraţia provocată de durerea incredibilă. Acesta era un om care habar n-avusese ce făcea când, în vâltoarea cursei, îl plesnise pe Vicenzo cu biciul peste faţă, care nu ştiuse că în momentul în care îl doborâse pe Vicenzo de pe cal în cotitura San Martino, cu plesnitura aceea de bici, îşi semnase de fapt propria condamnare la moarte. Suferinţa aceasta nu putea fi recreată pe nicio frescă. Riccardo nu se putea uita în ochii încă deschişi ai Panterei, pentru că ar fi riscat să vadă până în fundul iadului.

Nu întrebă de ce fusese adus să-l vadă pe acest om. Înţelesese.

— E război, se limită el să spună.

— Da.

Ochii galbeni ai lui Faustino erau calmi şi nu exprimau nicio umbră de regret. Stârnise ceva periculos şi nu îi păsa. Luase viaţa unui tânăr de aceeaşi vârstă cu fiul lui şi nu îi păsa. Un alt tată ar fi jelit şi şi-ar fi îngropat copilul. Dar lui nu-i păsa. În temniţa întunecată nu exista un torţionar şi nici măcar un paznic, iar Riccardo îşi dădu

seama în acea clipă că Faustino fusese autorul.

Simţind dintr-odată că nu mai poate sta acolo, Riccardo urcă scara de piatră şi ieşi afară. Lumina nouă fusese deja mânjită şi pângărită de cele întâmplate. Mai degrabă ghici decât văzu că bătrânul se ţinea după el, iar când ajunse în strada bătută de soare, se opri să se uite înapoi în holul sumbru, unde îl văzu pe Faustino întorcându-se la căpătâiul fiului său. Ceva însă se schimbase. Apăruseră doi dulgheri în culorile Vulturilor, care ridicaseră între ei capacul sicriului şi acum aşteptau încuviinţarea căpitanului lor. Faustino îşi lungi gâtul ca să mai arunce o ultimă privire spre moştenitorul lui, apoi capul îi căzu în piept. Capacul greu plană încet pe deasupra trupului tânăr, umbrind pe rând picioarele, bustul şi, în final, chipul acestuia: un linţoliu pentru o beznă perpetuă. Faustino rămase cu capul plecat, şi părea greu de crezut că ar mai putea să şi-l înalţe vreodată. Neputând să simpatizeze cu un om care trecea printr-o asemenea tragedie pentru că îşi pierduse fiul, dar care în acelaşi timp torturase până la moarte un alt tânăr, Riccardo simţi că nu mai putea rămâne nicio clipă aici. Se întoarse şi plecă fără să-şi ia rămas-bun, iar zgomotul paşilor lui pe pietrele de pe caldarâm au fost acompaniate

de zgomotul cuielor bătute în sicriu. Se îndepărtă, dar îl prinse din urmă un urlet ce venea din direcţia sicriului.

— Vicenzo!

Faustino îşi găsise în cele din urmă puterea să-i rostească numele pentru ultima dată. Cu capul plecat, Riccardo iuţi cât putu de mult pasul, ca să plece cât mai departe cu putinţă de casa aceasta a morţii, şi nu observă că cineva îl urmărea cu privirea de la fereastra de la etaj.

*

„Pentru mâine, negru.”

Pia, încercănată din cauza nopţii nedormite, se îmbrăcă, aşa cum i se spusese, cu rochia neagră. Îşi lărgi cu grijă mânecile prea strâmte în dreptul umerilor şi tresări când remarcă urmele vineţii a câte cinci degete pe fiecare braţ. Se uită apatică la acele semne. Abuzul i se părea deja ceva la ordinea zilei. Se studie cu mare atenţie, îşi roti capul de la un umăr la celălalt, încercând să-şi dea seama care dintre cei doi, Nello sau vărul lui,

o învineţiseră mai tare. Nello câştigă la mustaţă – vânătăile lui, concluzionă ea după câteva momente de reflecţie, erau mai pronunţate. Se surprinse în mijlocul acestui exerciţiu şi se întrebă dacă nu cumva începuse să-şi piardă minţile.

Apăru şi servitoarea ca să-i aranjeze părul în faţa ferestrei mari a închisorii ei, zâmbind şi vorbindu-i întruna, prietenoasă, gureşă şi extrem de răutăcioasă. Pia ştia din felul sălbatic în care o trăgea de păr cu degetele acelea groase ca nişte cârnaţi că în seara precedentă nu se lovise întâmplător de lampa cu ulei.

De la înălţimea camerei îl văzuse pe călăreţ – pe bărbatul pe care îl remarcase cu o zi în urmă, flăcăul care sărise în ajutorul lui Vicenzo – intrând în casă la orele şase fix. De ce venise un om din contrada Turnului aici? Se întinsese spre pervaz o secundă ca pentru a cere ajutor şi-şi întinsese palma pe geam. Servitoarea o trase de bucle, iar ţepuşa cu care îi ondula părul ameninţă să îi străpungă urechea. Pia sesiză avertismentul. Rămase cu privirea spre amprenta mâinii care dispărea de pe geamul rece, lăsând cinci urme ceţoase de degete. Arătau exact ca semnele de pe braţele ei.

O jumătate de oră mai târziu, după plecarea servitoarei, călăreţul ieşi din casă şi părăsi nestingherit locul, aşa cum îşi dorise şi Pia să facă în seara de dinainte. De data asta, Pia nu se mai aplecă spre geam şi nici nu-şi mai puse palmele pe geam. Neîncrederea ei în bărbaţi, sădită mai întâi de tatăl ei, stropită bine de Vicenzo, înflorise complet acum din pricina acestui bărbat. De ce se repezise să-l salveze pe Vicenzo? Cum de putea intra şi ieşi din locul ăsta, un palat al unei contrade rivale, ca şi cum era de-al casei? Pentru că era complice, era la mâna Vulturilor, la fel ca tatăl ei, toţi fiind o apă şi-un pământ. Pia îşi puse degetele peste propriile urme lăsate pe pervaz, cu mare grijă şi atenţie. Înainte de a-şi pune şi degetul mare, el nu se mai zărea deja.

Mâncă pateul simplu care îi fusese lăsat pe o tavă şi bău tot laptele de oaie. Ştia că trebuia să rămână puternică, să nu se îmbolnăvească. Astăzi trebuia să asiste la un priveghi şi la o înmormântare, şi gata. Trebuia să rămână tare şi cu mintea lucidă. Nu de rochia neagră se temea, ci de cea albă.

Fu chemată la parter şi îşi acoperi capul, apoi rămase la coada cortegiului alcătuit din familia

înveşmântată în negru, în timp ce trupului neînsufleţit i se făcu slujba şi fu înmormântat în capela Vulturilor din partea cealaltă a pieţei, în cripta Vulturilor. Rămase tăcută şi umilă, obligată să stea, ameninţător, între tatăl cu părul alb şi fratele cu păr alb ai lui Vicenzo. Murmură alături de ei *Crezul* şi îşi ţinu capul plecat tot timpul.

La sfârşitul misei rămase în urmă, lângă uşa bisericii, până când familia plecă. După ce ultima siluetă neagră intră în casă, îşi ridică fustele grele şi fugi, ascunzându-se din umbră în umbră, porţiuni întunecate de umbră milostivă în lumina puternică a zilei, umbre prietenoase care puteau adăposti o femeie micuţă îmbrăcată într-o rochie neagră. Inima îi plesnea de emoţie. Încă o stradă şi ajungea în contrada Dragonului. Dragonii erau prieteni cu Cucuveaua; putea să se refugieze la ei. Mai că-i venea să râdă. Avusese atât de mare dreptate să aştepte, să fie docilă, să pândească un moment prielnic. Încă o curte, şi apoi putea râde, putea râde de planurile tatălui ei, de servitoarea grasă, de rochia albă pe care n-avea să o poarte niciodată.

O umbră îi blocă drumul. Nimic nelalocul lui – umbrele erau prietenele ei. Dar de data asta se

înşelase.

— Ia uite, odorul meu, fără doar şi poate te-ai rătăcit. Dar Nicoletta o să te-ajute, n-ai nicio frică.

Strânsoarea servitoarei îi coloră şi mai intens vânătăile căpătate ieri.

*

Riccardo ştia de mult că era ceva putred în inima mult iubitei lui Siena. Acesta era şi motivul pentru care plecase. Acum ştia ce anume îmbolnăvea oraşul şi putea identifica cu precizie numele acestei molime.

Faustino Caprimulgo.

Riccardo merse pe străzile luxoase înapoi la casa tatălui său, cu mintea la ziua şi la noaptea următoare, la invitaţia pe care nu o putea refuza. Deschise uşa grajdului Turnului; băiatul Zebra nu mai era în culcuş, iar calul dispăruse şi el. În zori, tatăl scosese armăsarul afară şi îl condusese cu blândeţe înapoi la proprietarii lui din Maremma.

Riccardo se lăsă pe vine şi luă un pumn de

paie, răcite acum, pe care le lăsă să i se scurgă printre degete. Îi spusese calului pe nume: Taccola. Stăncuţă. Îşi aduse aminte de o altă zi şi de un alt loc, când nu era mai mare ca Zebra, de ziua în care văzuse vulturul şi stăncuţă, de stăncuţă pe care o luase acasă cu el şi pe care o ţinuse chiar în grajdul acesta, până murise. I se părea că acele clipe aparţineau de o perioadă inocentă, minunată – înainte de Milazzo, înainte de războiul acesta în care tocmai fusese implicat – şi îşi dori din tot sufletul să se întoarcă în timp. Asta, şi nimic altceva din ceea ce văzuse în această dimineaţă sau din ce îl aştepta în seara următoare, îi provocă o asemenea tristeţe, încât îi veni să plângă.

Capitolul 4

Valul

— Încă o dată mai împingeţi, milady.

Violante era leoarcă de transpiraţie; contracţiile o făcuseră să se ridice aproape în capul oaselor pe patul în care năştea. Credea că o să moară; nu mai trecuse niciodată prin asemenea dureri. Îi părea însă bine pentru fiecare spasm, îmbrăţişa toată această agonie, se bucura de ea. Ştia că îşi face datoria. Toată Florenţa aştepta cu sufletul la gură în afara palatului, iar ritmul contracţiilor ei se potrivea cu bătăile – triumfătoare ale clopotelor catedralei. Încă puţină durere – că doar nu putea dura la nesfârşit, nu? — şi mult-aşteptatul moştenitor al familiei de Medici avea să vină pe lume. Servitoarele istovite deja îi puseră cârpe reci pe frunte, dar Violante le dădu la o parte – nu se simţise niciodată mai sigură de rolul pe care îl juca. Pentru asta se născuse. Acesta era momentul ei de glorie.

Se frământase şi îşi făcuse tot felul de griji pe parcursul sarcinii; îşi regăsise încrederea şi ceruse cei mai buni medici din Viena şi cei mai huni vraci de la Roma care ştiau să întrebuinţeze lipitorile. Socrul ei, Cosimo de Medici, scos din apatia lui obişnuită la gândul că familia de Medici va avea, în sfârşit, un moştenitor, îi îndeplinise

toate dorinţele. Până şi soţul ei, Ferdinando, vorbise cu ea, în ultimele nouă luni, cu o oarecare bunăvoinţă. Ţinuse cu îngrijorare socoteala săptămânilor, deoarece ştia că sora lui Ferdinando, glaciala contesă Anna Maria Luisa, pierduse şase sarcini, un număr atât de mare, încât cetăţenii începuseră să bârfească cum că ar fi vorba despre un blestem asupra familiei de Medici, despre o umbră care plana asupra casei lor şi care îi împiedica să aibă un moştenitor. Discuţiile acestea nu îi ridicaseră deloc moralul lui Violante, dar ea reuşise să ducă la termen preţioasa sarcină. Avea să-i dăruiască un fiu lui Ferdinando, iar soţul ei o va iubi în sfârşit; măcar pentru asta, dacă nu pentru ea însăşi.

Era plină de încredere, puternică şi se simţea sigură pe ea pentru prima dată în viaţă. Avea treizeci de ani, nu mai era necoaptă, având o vârstă suficient de înaintată ca să fie adusă pe patul de lăuzie. Doar acum simţea că se împlinise ca femeie, şi chiar în aceste momente când se chinuia să nască îşi dădea seama că acesta era scopul ei pe lume. Deodată, apa i se rupse şi udă toată cuvertura de pe pat, durerea teribilă scăzu brusc în intensitate, iar moaşa ridică un ghemotoc alunecos, plin de sânge, care era legat de mama

lui cu un cordon albastru. Mamă. Violante era mamă.

Rosti acest cuvânt nou şi minunat cu gura uscată şi îl repetă la nesfârşit ca pe o rugăciune. Femeia care o asista luă cu cuţit curbat ca o seceră şi tăie cordonul, dar nu conta. Violante ştia că era legată pentru totdeauna de fiul ei. Când credea că nu poate trăi o fericire mai mare, pântecul ei mai zvâcni o dată cu putere şi în câteva clipe moaşa mai ridică un copil, copia fidelă a primului. Gemeni. Era cea mai mare şi mai fericită surpriză din viaţa ei. Avea nu doar un băiat, ci doi.

Îşi întinse poruncitor mâinile, aşa cum nu o făcuse niciodată, spre fiii ei. Moaşa înţelese şi-i dădu imediat copiii. Deşi uzanţa naşterii în cazul unei doamne din înalta societate nu permitea aşa ceva, Violante îi ţinu, aşa lipicioşi de sânge cum erau, la pieptul ei. Era cel mai înălţător moment din viaţa ei. La unison, copiii se opriră din ţipat şi îşi deschiseră ochişorii, privind-o cu nişte globuleţe minuscule de culoarea pământului şi de mărimea unor capere. Uimită, îşi mută privirea de la unul la celălalt, ştiind că în cazul în care şi-ar fi petrecut toată viaţa făcând doar asta, tot ar fi fost

în culmea fericirii. Violante se topi în privirea lor tăcută, îşi curbă buzele şi clipi des ca să-şi alunge lacrimile, pentru că nu voia ca privirea să i se înceţoşeze şi să nu-i poată venea. Trăia prima ei clipă de fericire absolută, de la venirea ei pe lume. Ştiu în acel moment, fără nicio umbră de îndoială, că şi ei o iubeau.

Îi ţinuse aşa, cu blândeţe şi fermitate; nu voia să lase pe nimeni să îi ia ca să îi spele. Servitoarele erau scandalizate – copiii trebuiau îmbăiaţi şi înfăşaţi cum se cuvine, apoi daţi doicii, dar lui Violante nu îi păsa. Le ceru femeilor să îi acopere cu o cârpă curată şi moale şi să îi lase în pace. La un moment dat, epuizată după cele două zile lungi de travaliu, ochii începură să i se închidă. Inimioarele fiilor ei îi băteau rapid pe piept, guriţele lor sugeau din sfârcurile ei. Simţi o zvâcnire când din sâni începu să îi picure laptele cu care îi putea hrăni pe moştenitorii familiei de Medici. Nu trebuia să facă nimic. Era mamă – trupul ei ştia singur ce are de făcut. Micuţii prinţi se hrăneau. Violante adormi mulţumită.

Se trezi din cauza frigului, curată, într-o cămaşă albă de bumbac şi întinsă pe nişte aşternuturi apretate. Copiii îi fuseseră luaţi şi ştia

că, în timp ce dormise, servitoarele îi luaseră în sfârşit ca să îi spele, înfăşeze şi îmbrace, să îi pregătească în tradiţia ce se cuvenea moştenitorilor unui mare ducat. Văzu în semiîntuneric silueta gheboasă a moaşei la capătul patului. Silueta se cutremura ca şi cum femeia ar fi râs. Lui Violante îi venea şi ei să râdă, pentru că inima îi tresălta de bucurie.

— Unde sunt băieţii? întrebă ea.

Moaşa se întoarse, iar Violante îi văzu chipul argintiu în lumina lunii, scăldat în lacrimi.

În momentul acela ştiu.

Violante începu să îşi scuture capul, încercă să se aşeze la loc, dar nu reuşi. Moaşa ieşi alergând din cameră, plângând cu sughiţuri, iar în încăpere pătrunse o altă siluetă întunecată. Un preot pe care nu îl cunoştea. Violante ştiu ce avea să-i spună înainte ca acesta să caşte gura. Chipul îi era parţial umbrit – nu îi putea vedea buzele, dar cuvintele i le auzi foarte bine:

— S-au stins, stăpână.

— Nu. Vorba îi fusese şoptită.

Sunt cu Dumnezeu, stăpână.

Nu! Un ţipăt.

Doar cei drepţi sunt luaţi în braţele Domnului.

NU! Un urlet. Nu, nu, nu, nu, nu!

Acum avea puterea să se ridice, dar tot nu reuşi – îşi dădu seama că îi anticipaseră reacţia şi o legaseră de pat. Se smulse cu o furie turbată până când legăturile îi tăiară carnea şi aproape îşi scoase braţele din încheieturi.

— Unde i-aţi dus? Vreau să-i văd. Vreau să-mi văd fiii!

Reacţia preotului i se părea incredibilă – voia şi trebuia să-şi ţină iar nou-născuţii în braţe, pentru că dacă i-ar mai fi pus o dată la piept, atunci ei şi-ar fi deschis din nou ochişorii şi totul ar f revenit la normal.

Preotul făcu un pas înapoi.

— I-am îngropat, stăpână. Cu tot onorul cuvenit. Se odihnesc în cripta familiei.

Cripta familiei. Cu toţi ceilalţi membri decedaţi ai familiei de Medici.

Începu să urle, şi n-avea de gând să se oprească – urlete animalice, primitive. În câteva

clipe camera se umpluse de oameni. Siluete neclare o ţintuiră de braţe, cineva îi puse o cârpă pe nas, un vraci îi instala lipitori pe braţul ţinut cu forţa, sângele i se scurse într-un vas de porţelan şi formă o baltă neagră. De-abia mai respira în mirosul bolnăvicios şi greu de laudanum.

În următoarele zile se trezi de câteva ori în camera întunecată. Era cineva lângă ea de fiecare dată, o siluetă sumbră aşezată în celălalt capăt al patului. Infirmiera care fusese trimisă să o îngrijească, cea care ţipase, cea în ale cărei lacrimi văzuse scris că fiii ei muriseră, era în permanenţă cu ea.

O dată se întâmplase ca asistenta să fie înlocuită de soţul ei. Ferdinando îşi scosese, măcar de data aceasta, impresionanta perucă brunetă. Îşi ridicase capul, şi Violante văzuse că şi el plânsese. Astăzi nu mai era moştenitorul unui ducat, ci un om obişnuit. Se ferise să se uite la ea, ca şi cum nu putea să o privească în faţă în timp ce îi spunea ce avea de spus.

— Îl chema Bambagia. Un puşti care mi-a dat numai bătăi de cap şi pe care l-am întâlnit în Veneţia – ţi-aduci aminte – când am fost cu

Scarlatti[21] *în 1701? Nu aşteptă răspunsul. Nu a însemnat nimic pentru mine. A fost doar o distracţie de moment. Nu şi-a dat niciodată masca jos, nici măcar când ne-am tras-o.*

Cuvintele lui brutale nu penetraseră ceaţa adâncă de durere care o împresurase. Era amorţită de durere. De ce îi spunea toate acestea? Avusese amante şi amanţi de mulţi ani – rareori se întâmpla să fie singur. Nu îi mai păsa de încă o trădare din partea lui. Acum nu îi păsa decât de băieţii ei, pe care îi pierduse.

— Dacă şi-ar fi scos masca mi-aş fi dat seama... şi nu aş fi făcut-o. Îşi lăsă capul în piept. Avea sifilis. Iar acum m-am îmbolnăvit şi eu. S-ar putea să-ţi fi dat şi ţie.

Sifilis. Auzise de boala aceasta afurisită care măcina treptat trupul, rodea carnea, de viermii molimei care se ascundeau în creierul bolnavului şi îl făceau să-şi piardă minţile. Vestea că acest blestem fusese aruncat asupra ei şi că o putea târî în mormânt o bucurase. Voia să moară.

— De ce îmi spui asta? Erau primele cuvinte

---

21 Alessandro Scarlatti (1660-1725), compozitor baroc italian, faimos pentru operele şi cantatele de cameră. Ferdinando de Medici (1663-1713) a rămas în istorie ca patron al muzicii, (n.tr.)

pe care le rostea de când urlase la preot. Vocea îi era răguşită de cât ţipase.

— Pentru că doctorii mi-au spus că sifilisul poate provoca moartea nou-născutului. Am vrut să ştii... am vrut să-ţi spun... nu am vrut să crezi că a fost vina ta. A fost vina mea. Am vrut să-ţi spun că îmi pare rău.

Era pentru prima dată când se scuza pentru toate păcatele comise, dar spovedania lui nu avu niciun efect asupra ei. Acum nu mai conta. Vru să protesteze, să-i spună că gemenii se născuseră vii, că plânseseră, că fuseseră hrăniţi şi că o priviseră în ochi. Nu fu în stare să spună nimic. Se uită la el, la bărbatul acesta chipeş şi rumen în obraji, îndrăgostit de muzică şi de artă, la cel pe care oamenii îl iubeau şi îl numeau „Medici cel bun", salvatorul unui ducat suferind, şi ştiu că era condamnat de boală. Îşi dezamăgise tatăl şi proprietatea moştenită, şi nu îi putea fi milă de el.

El venise la capul patului şi se aşezase încet lângă ea.

— Au fost botezaţi. Fratele meu s-a ocupat de tot, pentru că eu nu am putut face aşa ceva. Vocea i se sparse. Cosimo şi Gastone de Medici, aşa i-a

chemat.

O luase de mână pentru prima dată după ce fuseseră uniţi în căsătorie chiar în catedrala pe care o putea vedea prin fereastra batantă. De abia în acel moment începuse să plângă.

În zilele ce urmară avea să afle că izvorul lacrimilor era nesecat, crezuse că dacă va plânge câteva zile, săptămâni, luni, fântâna va seca *şi va începe să se vindece. Nu. De îndată ce lacrimile începeau să-i curgă, nimic nu le mai putea opri; un val uriaş, care, eliberat de osânda veşnică, se umfla şi ameninţa să o înece cu totul.*

Violante se trezea de fiecare dată din vis în momentul în care Ferdinando o lua de mână. Fusese ultima dată când o atinsese. Ferdinando, dus şi el acum, murise schilodit, orb şi delirând din pricina sifilisului. Fusese îngropat alături de fiii săi. Îl invidia, îşi dorea să fi fost şi ea în mausoleul rece din Florenţa; ştia că dacă şi ar fi putut amesteca rămăşiţele omeneşti cu oscioarele fiilor ei le-ar fi putut încălzi din nou.

O mulţime de stafii. Ar fi vrut să o lase în pace. Întotdeauna se trezea cu lacrimi în ochi, cu inima bătându-i nebuneşte şi cu sânii – deşi avea aproape cincizeci de ani – încă durând-o, cu sfârcurile în continuare întărite de reflexul de a face lapte. An după an, de aproape douăzeci de ani încoace, avea acelaşi vis. Se ridică în capul oaselor, se şterse la ochi şi clipi des în semiîntunericul de dinaintea ivirii zorilor. Trase adânc aer în piept şi răsuflă la fel de apăsat de câteva ori, apoi aprinse o lampă cu ulei care să-i izgonească visul şi, odată cu el, amintirile.

La început crezuse că va înnebuni de inimă rea. Nu ştiuse că durerea pe care o simţise ca şi copil neiubit şi soţie neiubită ar putea fi şi mai acută, că singurătatea ei ar putea-o apăsa şi mai tare. Ca o ironie amară, Gretchen, fosta ei doică, pe care o chemase din Bavaria de la curtea tatălui ei pentru a se îngriji de copii, sosise în Florenţa la o zi după moartea băieţilor ei. Gretchen nu mai plecase după ce o singură privire asupra micuţei ei stăpâne îi spusese că ducesa avea nevoie de ea mai mult ca oricând. Dar adevărul era că Violante nu se simţise nicicând atât de singură. După marea ei nereuşită în a-şi îndeplini menirea, socrul ei, Cosimo, nu îi mai adresase niciun cuvânt, nici

măcar nu o mai privise. Cumnata, Anna Maria Luisa, de-abia îşi stăpânea bucuria. Copiii ei se stinseseră; n-ar fi putut suporta ca fiii lui Violante să trăiască.

Singurele gesturi de bunătate de care avea parte veneau de unde nu se aşteptase. Gian Gastone de Medici, fratele mai mic al lui Ferdinando, o trata cu o simpatie care avea puţin de-a face cu faptul că el era acum moştenitorul prezumtiv al ducatului. Gian Gastone îşi detesta sora, pe Anna Maria Luisa, şi nu se arătase niciodată înţelegător sau atent la suferinţele prin care trecuse odată cu pierderea mai multor sarcini, de asemenea cauzate de sifilisul de care o îmbolnăvise soţul ei necredincios, electorul palatin.

Pentru Violante însă, cumnata lui, nu făcea rabat de la nimic. Gian Gastone se ocupase de aranjamentele pentru botez şi înmormântare – evenimente barbar de apropiate în timp şi în contratimp cu mama natură. Asemenea evenimente, despărţite în mod normal de o viaţă de om, fuseseră ţinute la doar câteva ore unul de celălalt. Nu doar că Gian Gastone o vizitase personal pe Violante – deşi libertinul chipeş şi

zvelt ar fi avut cu ce să îşi ocupe timpul –, dar îi trimisese şi leacuri în cameră: bomboane, tonice, fructe confiate, şi se asigurase că este văzută de doctorii lui personali. Violante nu uitase niciodată bunătatea pe care i-o arătase Gian Gastone.

Violante îşi mai aducea aminte şi că unul dintre acei doctori îi spusese că poate aştepta un an, după care ar putea încerca să rămână iarăşi însărcinată. Îi răsese în nas. Îi fusese foarte greu să îl convingă pe Ferdinando o singură dată să se culce cu ea – un asalt îngrozitor de violent, împotriva dragostei şi a naturii umane – şi ştia că nu voia să repete acel episod. Cel mai plin de cruzime era faptul că sânii îi musteau de lapte, erau plini şi tari la atingere, acoperiţi cu vinişoare albastre şi îi curgeau fără oprire, noapte sau zi. Câteva luni mai târziu, când îşi luase în sfârşit inima în dinţi şi ieşise să colinde străzile într-o lectică, orice plânset de copilaş auzit din piaţă era suficient ca să îi provoace senzaţia aceea înţepătoare din sfârcuri. Din perfizii ei sâni începea să curgă laptele care nu avea să mai hrănească niciodată guriţele acelea flămânde, pe care le săturase o singură dată. Inima tânjea, plină de durere, după buzele care îi supseseră carnea, după cele două perechi de ochişori care o

priviseră cu atâta seninătate. Cei mai mici ochişori, dar plini de o dragoste care îi fusese adresată doar fi, o dragoste care nu îi mai fusese oferită nici înainte, nici după.

Ferdinando nu se mai apropiase niciodată de ea, iar odată cu trecerea timpului, Violante îşi dădu seama că mărturisirea pe care i-o făcuse pe patul de lăuzie n-avusese niciun rost; ea nu fusese afectată cu boala lui. Pe măsură ce zilele şi nopţile se scurseseră pe furiş într-o agonie neîndurătoare a suferinţei, realizase cu groază că nu avea niciun simptom de sifilis, nu pierdea sânge, nu îi apăruseră cicatrici pe faţă. Singurele cicatrici care îi brăzdau carnea erau semnele care îi albiseră pielea acolo unde burta i se umflase, când fusese gravidă. Refuzase pe parcursul sarcinii să şi le ungă cu ulei de măsline, aşa cum o imploraseră servitoarele, pentru că fusese la fel de mândră de ele precum un veteran de cicatricile lui de război. Acum îi provocau o durere comparabilă cu cele patruzeci de urme de bici lăsate pe spinarea lui Iisus.

Inima ei zdrobită era captivă într-un trup sănătos. Nu putea să se elibereze mai devreme din această închisoare. Era sănătoasă, şi ştia că şi fiii

ei ar fi fost la fel de sănătoşi. Nu le vizită niciodată mormintele din mausoleul acela imens de marmură. Locul acela nu avea nimic în comun cu gemenii ei, atât de calzi, de micuţi şi de plini de viaţă; nu avea nimic de-a face cu momentul pe care îl trăiseră împreună, clipa aceea efemeră de comuniune, de dragoste pură, împărtăşită fără ezitare şi fără premeditare. Le marcase fără excepţie toate aniversările de-a lungul anilor, retrăise acea primă şi ultimă privire pe care şi-o aruncaseră, simţise sărutul dulce al guriţelor lor pe sânii ei.

Când Violante îl văzuse pe Ferdinando că se stinge încet şi în chinuri, se bucurase. Ştia că în momentul în care se aflase faţă în faţă cu fiii lui încetase să îl iubească pe el, iar în momentul în care acesta i se confesase, legătura dintre ei se rupsese inexorabil. Trei ani mai târziu, când socrul ei, marele duce Cosimo, îi oferise guvernarea Sienei, acceptase. Ştia că nu făcea decât să fugă de Florenţa, dar fără niciun rost. Visul o urmase şi aici şi nu o lăsa în pace. Când intrase pe porţile oraşului ca proaspătă văduvă, primul lucru pe care îl văzuse fusese statuia ce reprezenta emblema oraşului, o lupoaică alăptându-şi cei doi pui gemeni. Ca o ironie fioroasă a sorţii, imaginea

era prezentă peste tot şi oriunde, până şi pe pereţii acoperiţi cu picturi murale din noua ei casă, Palazzo Pubblico. Nu avea nicio scăpare.

Domnia ei fusese un dezastru. Stăpânirea ei fragilă asupra oraşului făcea ca acesta să îi scape de sub control, iar ieri, un alt fiu al ei fusese pierdut, un alt moştenitor fusese blestemat să rămână fără urmaşi. Vicenzo Caprimulgo dispăruse dintre cei vii. Rivalităţile străvechi care mocniseră şi clocotiseră sute de ani în acest oraş ieşiseră la suprafaţă. Neghiobul acela din contrada Panterelor luase o viaţă, şi avea certitudinea că Faustino nu se putea stăpâni să lase lucrurile aşa.

Violante sări din pat şi se duse la fereastră, apoi o deschise larg, la fel cum făcuse şi în noaptea precedentă. Pata de sânge de la cotitura San Martino era încă acolo, în pofida eforturilor angajaţilor consiliului comunei. Nu-şi mai putea desprinde privirea de la ea. I se părea că însuşi oraşul fusese învineţit. Siena sângera în sinea ei, chiar sub piele.

Trebuia să treacă la acţiune.

Se uită cu atenţie la cele nouă diviziuni ale

pieţei. Cei Nouă. În minte începu să-i încolţească o idee. Auzi clopotele de jale ale *palazzo*-ului Vulturilor – reşedinţa familiei Caprimulgo –, ce anunţau contrada că se făcuse ora şase. Se crăpa de ziuă. Era vremea să acţioneze.

Se uită în jur după un halat pe care să şi-l arunce peste umeri. Fără corsetele ei era deprimant de rotunjită; ronţăise prea multe dulciuri şi bombonele, de nefericită ce fusese. În dimineaţa asta însă nu avea timp să se gândească la orgoliul ei. Era dintr-odată mult prea grăbită pentru a-şi chema servitoarele şi a începe lungul proces al îmbrăcării, prea nerăbdătoare ca să aştepte să i se fixeze şi pudreze peruca grea. Preferă să înşface flamura mare în alb şi negru, simbolul Palio, care îi fusese adusă în cameră din *piazza* unde o scăpase. Bănuia că cei din palat nu ştiuseră ce să facă cu ea. Din punct de vedere tehnic, câştigase contrada Vulturilor; chiar dacă armăsarul lor, Berio, trecuse linia de finiş fără un călăreţ în spate, victoria era valabilă. Înţelegea însă de ce Vulturii omiseseră să-şi ia steagul – o asemenea victorie nu putea fi sărbătorită. Violante îşi înfăşură mătasea grea ca un halat în jurul corpului. Îşi puse o bonetă de dantelă simplă pe cap şi o legă sub bărbie, îşi luă lampa cu ulei şi se

strecură desculţă pe scări către centrul Sienei – în chiar inima palatului şi a oraşului. Deschise uşile grele şi ajunse la destinaţie. Sala Celor Nouă fusese construită pentru a celebra guvernul republican demult apus, pe cei nouă bărbaţi sienezi din cele mai de soi familii. Era guvernul pe care ea ne presupunea că îl înlocuise, dar totodată şi guvernul care încă exista în realitate. Trebuia să privească înapoi pentru a putea privi înainte, iar în locul acesta, până şi zidurile îi puteau spune ce avea de făcut. Aici pereţii erau ornaţi cu cele două fresce nespus de frumoase, realizate de Ambrogio Lorenzetti – *Alegoria* şi *Efectele bunei şi relei guvernări,* fiecare înfăţişând o vedere din Siena şi din împrejurimi.

Trăise timp de zece ani alături de aceste picturi, organizase recepţii, consilii şi colocvii aici; se uitase la ele de mii de ori, dar nu le văzuse niciodată cu adevărat. Acum, în lumina palidă a dimineţii, plimbă lampa pe lângă pereţi, iar flacăra aruncă o aureolă caldă de lumină asupra detaliilor. Examină fiecare urmă de pensulă cu atenţie. Voia să înveţe ce avea de făcut. Violante se uită în stânga ei. În reprezentarea bunei guvernări, locuitorii prosperi făceau comerţ şi dansau pe străzi. După zidurile cetăţii se întindea

peisajul luxuriant de ţară, cu holde aurii ce erau strânse. În alegoria guvernării rele, peste tot aveau loc crime, toţi cetăţenii erau bolnavi şi oraşul se prefăcea în ruine. Regiunea rurală fără ziduri era pârjolită şi lipsită de vegetaţie, arsă complet de secetă. Peste toate acestea, un diavol cu chip alb şi colţi de fildeş, îmbrăcat cu o robă neagră, era stăpânul absolut, iar în mâini ţinea un vas plin cu sânge, şi la picioare, o capră. Trăsăturile lui acviline i-l evocau pe Faustino Caprimulgo. Se cutremură şi-şi mută privirea de la ochii galbeni ai diavolului.

Violante se dădu câţiva paşi în spate ca să privească în ansamblu cele două fresce şi încercă să gândească limpede. Picturile zugrăveau cele două feţe ale oraşului, albul şi negrul. Stindardul Sienei, Balzana, era o bucată de alb deasupra unei bucăţi de negru, ambele jumătăţi egale. Dar sub domnia ei era ca şi cum steagul s-ar fi inversat şi negrul ar fi ieşit triumfător. Cum putea să îl transforme, cum putea face jumătatea albă să câştige, cum putea emula stabilul guvern republican al Celor Nouă, pe care îl văzuse reprezentat aici? Cum îl putea învinge pe diavol în propria lui sală de bal? Se înfioră şi-şi trase flamura Palio şi mai strâns în jurul umerilor.

Violante îşi mută lampa spre cea de-a treia pictură. Aici, flancat de reprezentări în alb şi negru ale oraşului, era o imagine centrală. Aici găsi speranţa. De aici, unde în centru, un judecător cu un rânjet pe chip, ce se asemăna cu Iisus, îi separa pe cei salvaţi de cei blestemaţi, îşi găsi inspiraţia. Pentru că aici, Dreptatea era reprezentată de o femeie. Aceasta făcea semn către o balanţă ţinută de personificarea înţelepciunii, ce plutea pe deasupra tronului ei. Dreptatea era cea care decidea ce este de condamnat şi pentru ce trebuie să ai milă; în dreapta ei era decapitat un criminal osândit, la stânga, chipuri bucuroase ce primeau răsplata iertării. Violante se simţi inspirată. Ar putea ea reprezenta Dreptatea, ar putea prelua, în sfârşit, frâiele puterii şi uni oraşul acesta divizat?

Dreptatea nu era singură în năzuinţele ei. La picioarele ei, personificarea Virtuţii era şi ea portretizată ca femeie, inspirată de Regina Cerurilor. Maria, patroana sfântă a oraşului. Maria, mama care îşi văzuse copilul trăind şi murind; Maria, căreia Violante i se rugase pe tot parcursul sarcinii şi doliului, femeia aceea muritoare care cunoscuse durerea de a ţi pierde fiul. Violante o simţea ca pe o rudă sau ca pe o

soră, ca şi cum nici ea nu ar fi fost singură.

Dar apoi îşi lăsă iar privirea să rătăcească peste frescă şi zări ceva ce nu mai văzuse niciodată. Un alt personaj feminin ţinea ceea ce părea a fi o clepsidră, două curbe delicate de sticlă prin care curgea nisipul timpului. Violante ştia că nu avea mult timp la dispoziţie. Dacă nu reuşea să vindece oraşul înainte ca ducatul să se sfârşească odată cu ea, Siena avea să fie distrusă pentru totdeauna.

Obstacolele erau mari. În frescă, Maria împărtăşea poveţe despre virtute printre cele douăzeci şi patru de portrete recognoscibile ale cetăţenilor de vază din Siena. Culmea era că urmaşii înşişi ai acestora o ridiculizau acum şi îi dăduseră domnia peste cap. Zări chipuri pe care le cunoştea: inexpresive, circumspecte, preocupate de afacerile lor lucrative. Familii care conduseseră oraşul din vremuri imemoriale: Chigi, Albani, Piccolomini şi, bineînţeles, Caprimulgi.

Violante era la curent cu faptul că Faustino Caprimulgo corupsese oraşul mai bine de jumătate de secol; că îi încălcase de nenumărate ori drepturile somptuare şi monopolurile comerciale; că luase în derâdere zeciuielile şi

taxele, nesocotise legile al căror scop era siguranţa cetăţenilor. Ucisese, făcuse contrabandă, furase. Dar, cu siguranţă, nu acţionase singur; avusese fără doar şi poate complici. Avea aliaţi, nu doar în contrada lui loială, dar, la nevoie, şi în altele. Semnase tratate şi încheiase alianţe. În fiecare treime sau *terzi* din oraş, contradele, fiecare dintre cele şaptesprezece cartiere, operau reţele complexe. În maşinăria aceasta încâlcită, roţile separate ale comerţului şi corupţiei funcţionaseră independent, de la cea mai mică la cea mai mare, dar, totodată, erau şi inextricabil conectate, precum rotiţele zimţate din mecanismul ceasurilor. Însă oricât de mult ar fi ştiut Violante despre lucrurile petrecute la suprafaţă în oraş, nu putea măcar spera să afle despre dedesubturile lui alambicate.

Avea nevoie de cineva din interior. De un sienez. Se gândi în treacăt să apeleze la şeful consiliului, Francesco Maria Conti, pentru ajutor. Acesta era implicat în partidul aflat la putere, în contrada Girafei, situată în estul oraşului, acolo unde trăia într-o eleganţă palatală. El era cel care o ajuta oficial în guvernarea de zi cu zi a oraşului, cel care prezidase adunarea membrilor în sala de consiliu, Sala del Concistore, cea lipită de

încăperea în care se afla acum. Ar fi fost candidatul ideal pentru a uni oraşul şi ducatul, dar Conti nu reuşise niciodată să îşi ascundă prea bine dispreţul faţă de ea, şi nici ea nu avusese vreodată încredere în el. Nu ştia dacă antipatia ce i-o purta avea legătură cu sexul ei, cu originile ei germanice – era fiica electorului de Bavaria – sau cu legăturile ei de rudenie cu familia de Medici. Ştia doar că o contrazicea de fiecare dată în consiliu, că sfaturile lui legate de politica externă înclinau întotdeauna spre poziţia adoptată de papă, încât, practic, erau lipsite de orice valoare, şi că îi sabota orice tentativă de emitere a unei legi. Nu, nicio şansă să o ajute. Se gândi însă că ştia pe cineva care ar fi fost dispus.

Acum se făcuse atât de multă lumină în jurul ei, încât nu mai avea nevoie de lampă. O stinse, şi chiar în momentul acela uşile se deschiseră.

— Doamnă? O doamnă de onoare mai în vârstă, cu părul prins sub o plasă mare şi albă, intră în salon. Îmi făceam griji pentru dumneavoastră. Accentele ei erau molcome şi guturale, aducându-i aminte lui Violante de Bavaria şi de casa ei. Aceasta era doica ducesei şi cel mai vechi aliat al ei.

— Gretchen. Vocea lui Violante era plină de entuziasm. Găseşte-mi-l pe băiatul acela orfan, Zebra. Şi până vine el, adu-mi materiale de scris.

Femeia în vârstă, care deschisese gura să îi sugereze stăpânei ei să se îmbrace sau să ia micul dejun, sesiză tonul schimbat din vocea ducesei, aşa că o închise şi se făcu nevăzută.

Violante nu dori să se mute din locul care o inspirase, aşa că în momentul în care veni majordomul, îi ceru să facă rost de un birou pe care să îl aşeze lângă fereastră şi de o pană de scris. Apoi se aşează şi îi scrise lui Gian Gastone de Medici, cumnatul ei şi singurul om din familie pe care simţea că se poate baza ca aliat, singurul Medici care se purtase frumos cu ea. Avea nevoie de ajutorul statului pentru a face ceea ce îşi propusese.

Mai avea nevoie şi de sprijinul oraşului. Ea vedea cetatea de pe poziţia unui străin, pentru că era o intrusă, şi acest lucru îi fusese cât se poate de clar ieri, la festivitatea Palio. Trebuia să urnească lucrurile din interior. Acolo însă fusese un singur om care dăduse dovadă de curaj şi imparţialitate: călăreţul necunoscut, cel care ignorase fără teamă pericolele, pentru a ajuta un

muribund care nu făcea parte din contrada lui. Sigilă scrisoarea şi i-o trimise lui Gian Gastone chiar în momentul în care Gretchen intră în marea sală cu băiatul Zebra. Bătrâna doamnă smulse bereta de pe capul puştiului şi îl înghionti în faţă, dar cu o oarecare afecţiune.

Violante avu impresia că orfanul părea obosit şi o cuprinse brusc îngrijorarea că îl mai punea şi ea la treabă. Ordonă să se mai aducă un scaun, nişte pâine şi lapte, şi de-abia după aceea spuse ce avea de spus. Îl privi cum înmoaie pâinea în lapte şi cum înfulecă cu poftă. Nu avea mai mult de opt-nouă ani.

— Zebra.

Se simţi ca o caraghioasă, dar nu îi cunoştea numele de botez. El se uită la ea cu o expresie cât se poate de sinceră, nici timidă şi nici sfidătoare, apoi schiţă un zâmbet în colţul gurii. Îşi dădu seama că încă mai avea flamura Palio pe umeri, pe cap o bonetă simplă şi nimic în picioare. Probabil că arăta extrem de ciudat.

Îi zâmbi însă şi ea încurajator. Poate totuşi mai rămăsese ceva inocenţă în Siena.

— Îl cunoşti pe călăreţul contradei Turnului?

Ştii cine este, unde poate fi găsit?

Zebra dădu din cap că da, cu gura plină de pâine şi lapte.

Violante răsuflă uşurată. Se aşteptase ca necunoscutul să fi plecat deja din Siena.

— Du-te la el din partea mea şi dă-i acest mesaj. Îi înmână o tăbliţă mică cu sigiliu şi cu emblema Casei de Medici. Aruncă o privire spre blazonul familiei şi prinse curaj. Pofteşte-l să vină aici la palat cât de repede poate.

Zebra făcu o plecăciune, iar ea îi remarcă hainele alb-negre, aceleaşi culori ca steagul pe care încă îl purta pe umeri. Brusc, îi veni o idee. Împături respectuos steagul, cald încă, şi i-l dădu băiatului.

— Şi pe drum, lasă steagul la familia Caprimulgo.

Băiatul îşi ridică surprins privirea.

— Pune-i-l în braţe lui Faustino Caprimulgo şi spune-i… îşi înăspri tonul, ştiind ce hotărâre luase: Spune-i că Violante Beatrice de Medici, ba nu… Se corectă: Guvernatoarea Sienei îi trimite acest obiect împreună cu condoleanţele ei.

Tabla de şah este alcătuită şi ea din aceleaşi culori, alb şi negru. Aceasta fusese prima ei mutare.

Capitolul 5

Pantera

Pantera, tânărul care zăcea mort în temniţa Vulturilor, fusese odată tânăr, teafăr şi sănătos, şi crescuse în casa tatălui său. Tatăl lui, căpitanul Panterelor, era un spiţer care acumulase o mică avere şi cumpărase o nouă casă frumoasă în contrada Panterelor, în vestul oraşului. Capitano *decisese să umple această casă cu obiecte care să fie potrivite cu noua lui poziţie socială şi o umpluse cu picturi.*

Tânăra Panteră avea un tablou preferat – o pictură realizată de maestrul sienez Sassetta[22]*.*

22 Pictor italian, considerat anul dintre cei mai importanţi

Trecea în fiecare zi pe lângă ea în salon, unde atârna deasupra dulapului. Reprezenta o panteră la ananghie, captivă într-un puţ adânc, magnifică, ce se sprijinea pe muşchii negri ai pulpelor şi-şi arăta colţii de fildeş ascuţiţi. În buza fântânii se strânsese un grup de ciobani pitoreşti, iar unii dintre ei aruncau beţe şi pietre în ea, alţii mâncare. Tânăra Panteră fusese impresionată de caracterul nobil al bestiei; deşi condamnată la moarte, rămăsese la fel de sfidătoare. Băiatul mai fusese şocat şi de atitudinea ciobanilor, buni şi răi, aducători de moarte sau de viaţă. Îl întrebă pe tatăl lui ce simboliza tabloul.

Tatăl îşi privise fiul şi îi simplificase înţelesurile în funcţie de vârsta lui fragedă. Pantera căzuse din greşeală în puţ, îi spusese el. Ciobanii o găsiseră, fiind convinşi că avea să moară. Unii dintre ei o chinuisem câteva ore, dar alţii încercaseră să-i aline ultimele clipe oferindu-i mâncare.

— Şi a murit? întrebă băiatul.

— Nu a murit, îi răspunse tatăl Mâncarea i-a dat puteri, aşa că a sărit afară din capcană şi s-a dus după ciobani. I-a măcelărit pe cei care o

---

reprezentanţi ai Renaşterii sieneze (n.tr.)

torturaseră, şi când i-a văzut pe cei buni ascunzându-se, le-a spus aşa: „îi ştiu pe cei care au vrut să mă ucidă cu pietre şi nu i-am uitat pe cei care mi-au oferit sprijin. Nu vă fie teamă. Duşmani îmi sunt doar cei care mi-au vrut rău”.

Răspunsul a fost pe placul băiatului. Era timp suficient, crezu tatăl lui, să-i desluşească toate tainele picturii, ale poziţiei Panterelor în Siena, legăturile lor relative, alianţele cu Turnul, rivalitatea cu Vulturii, implicaţiile din comerţ şi politică. Timp berechet pentru toate.

Nu a mai apucat.

Riccardo Bruni se trezi convins că Pantera muribundă se afla lângă el. Clipi de mai multe ori până să îşi dea seama că în afară de el nu mai era nici un suflet în grajd, apoi se scărpina în locurile unde paiele îşi puseseră amprenta în carnea lui. Închise ochii şi ascultă cele şapte bătăi de clopot.

Îi redeschise exact în momentul în care Zebra se apleca pe sub jumătatea de uşă ca să-i înmâneze mesajul cu sigiliul ducesei.

— Eşti chemat la palat, zise băiatul cu ochii rotunzi.

Riccardo întoarse pecetea pe cealaltă parte, nu spuse nimic şi studie temeinic semnul distinctiv al Casei de Medici, cercurile pline roşii peste un scut auriu. Îşi imagină cum ar fi să facă parte dintr-o familie atât de importantă, încât să aibă propriul blazon. Se gândi că, probabil, ducesa îşi dorea să-i dea de veste că îi remarcase gestul cavaleresc din ziua precedentă, deşi părea nesemnificativ în comparaţie cu cele ale căpitanilor aroganţi.

Cu toate că nu-i stătea în fire, se gândi bine câteva clipe dacă să se ducă sau nu. Ciorapii nu-i mai erau de mult albi, vesta îi era plină de paie, îşi pierduse un buton de la manşetă şi o cataramă de la pantof. Riccardo îşi prinse din nou părul şi-şi îndesă tricornul pe cap. Oftă în sinea lui, îi trase o palmă în glumă lui Zebra peste cap, îi zâmbi în semn de iertare pentru ofensă şi îi aruncă prin aer un *ruspo*[23] să-l prindă.

— Trebuie să stau aici toată ziua ca să te hotărăşti ce faci? 0 să rămân cu buzunarele goale.

---

23 Ţechin sau florin emis în Florenţa în anul 1719 de către Cosimo al III-lea de Medici (n.tr)

Parcurse pe jos distanţa scurtă până la *palazzo.* Trăise toată viaţa în umbra turnului acestuia, turnul care îi numărase orele şi zilele precum acul unui cadran solar. Era chiar turnul care dăduse şi numele contradei lui, şi care stătea drept santinelă la marginea cartierului, dar până acum nu intrase niciodată în palat. Resimţi aceeaşi curiozitate care îl mânase şi cu o zi în urmă, când fusese convocat la Faustino.

Ajuns la poartă, Riccardo îşi spuse numele şi fu condus într-o cameră spaţioasă, ai cărei pereţi erau plini până la refuz cu tablouri – tablouri cu peisaje pe care le cunoştea bine, atât de fidel reproduse, încât parcă s-ar fi uitat pe fereastră. Găsi domul, palatul Chigi, Loggia del Papa[24]. Exista şi Colle Malamerenda – Colina Mâncării Rele –, aflată chiar în afara oraşului, locul în care douăzeci de oameni fuseseră ucişi în încăierarea dintre familiile Salimbeni şi Tolomei, sub pretextul că fuseseră preparaţi prea puţini sturzi pentru ospăţ. Învăţat să se gândească doar la cai, îşi îndreptă atenţia asupra unei procesiuni impresionante călare, unde printre nobili se remarca şi o femeie aristocrată care călărea

24 Logie în piaţa centrală din Siena, construită între 1462-1463 de Papa Pius al II-lea în onoarea familiei sale (n.tr.)

bărbăteşte, cu rochia curgându-i pe ambele părţi ale spinării calului, până aproape de jaretele lui. Rămase cu privirea fixată pe silueta nemişcată până când uşile duble din capătul salonului se deschiseră.

Ducesa era îmbrăcată din cap până în picioare în violet, la fel cum fusese şi în ziua precedentă. O culoare ciudată pentru o femeie de vârsta ei. Riccardo o privi drept în ochii rotunzi de culoarea caperelor, studiindu-i genele scurte, groase şi mulţimea de riduri dispuse radiant în jurul ochilor în timp ce zâmbea, şi se simţi, în mod ciudat, alinat. Îşi coborî privirea spre gura mare cu o expresie înţelegătoare, apoi spre maxilarul delicat, îi observă pieptul şi talia ample, ce nu puteau fi ascunse de corset. Nu era o frumuseţe, şi probabil că nu fusese niciodată, dar avea ceva extrem de matern. Senzaţia pe care i-o producea acum nu se compara deloc cu ceea ce îşi închipuise el că va simţi în prezenţa unei ducese.

La fel de pe nepregătite îl luase şi cu vorbele ei. Ducesa îi explică cu accentul ei blând, germanic, că frescele reprezentau guvernarea bună şi guvernarea rea, că voia să reînvie timpurile fericite şi calme şi să pună capăt

rivalităţii nesfârşite dintre contrade, care ducea la decese precum fusese cel al lui Vicenzo. Îl văzuse ajutându-l pe muribund în timpul cursei. Avea nevoie de ajutorul lui.

O refuză cu blândeţe şi politicos, dar cu fermitate. Nu era vorba că dezaproba ceea ce-i spusese ea. Chiar din contră. Ea pledă cu argumente, gesticulă larg şi îi spuse că locul în care se afla el acum, Palazzo Pubblico, era şi fusese întotdeauna focarul oraşului, un centru civic, şi nu religios. Îi spuse că degetul de piatră al turlei clădirii Torre del Mangia, care înconjura forma concavă a crenelurilor, era cel mai înalt turn din ţinut şi că se înălţa spre cer cu mândrie civică. Riccardo înţelegea toate lucrurile acestea. Trebuia însă să refuze. Ducesa era o intrusă. Nu avea niciun dubiu că îşi iubea oraşul de adopţie. Dar Faustino, aşa monstru cum era, se născuse şi crescuse în Siena. Esenţa familiei Caprimulgo se putea observa în toate frescele pe care i le arătase. Nu putea să fie de partea opusă sienezilor, a oamenilor lui.

— Îmi pare rău, doamnă.

Se înclină şi plecă înainte de a-i putea citi dezamăgirea din privire.

*

„Pentru poimâine, alb.”

Pia, o pasăre care îşi dorea să poată zbura, avea aripile ciuntite. Nu i se permise să participe la niciun parastas pentru Vicenzo, organizat în sala mare. Fusese încuiată toată ziua în camera ei. Nici nu îndrăznea să se uite în garderobă la rochia de care îi era atât de frică, dar ştia că ea nu dispăruse de acolo. Uneori mintea îi juca feste şi avea impresia că rochia încărcată de mărgele va începe să se târască spre ea sau că umeraşul îi va ciocăni în uşă.

La un moment dat adormi, apoi se trezi şi încercă să recite versetele preferate sau să-şi aducă aminte fragmente din legendele favorite. Nu era un exerciţiu care să o înveselească. Toate eroinele ei – Guinevere, Isolda sau Cleopatra – avuseseră, în viziunea lui William Shakespeare, un sfârşit tragic. Încercă cu hotărâre să nu se gândească la străbuna ei, prima Pia din Tolomei, eroina tragică a lui Dante, a cărei singură scăpare din turnul în care fusese închisă a fost moartea

provocată de soţul ei gelos. Pe parcursul nopţii următoare, Pia încercă să găsească o urmă de speranţă, încercă să se convingă că tatăl ei, Cucuvea până în măduva oaselor, nu o va căsători cu un mire necunoscut dintr-o altă contrada. Când se crăpă de ziuă însă, ştia că nu mai avea nicio speranţă. Era ziua Rochiei Albe.

Poate îl judecase greşit pe Nello – poate că semnele de pe braţul ei fuseseră un accident. Poate era un om bun; poate că era posibil ca un om în interiorul căruia se dădea o luptă nevăzută, sub o asemenea înfăţişare nefericită, sub umbra permanentă a unui frate mai mare şi mai frumos, să devină un suflet milos? Măcar *el* nu o violase pe fata de doisprezece ani, moştenitoarea familiei Benedetti, care, de disperare, se spânzurase de cârligul de care atârnau ai ei şunca de porc.

Pia îşi semeţi bărbia şi deschise într-un final uşa garderobei, apoi scoase tremurând rochia albă. Suferi în tăcere din pricina înjosirii la care a fost supusă în momentul în care trebui să se lase dezbrăcată de hainele ei şi îmbrăcată apoi de Nicoletta. Servitoarea începu apoi să îi aranjeze părul, sporovăind şi zâmbind de parcă Pia ar fi fost fata ei, dar îi prinse perlele prea strâns pe

frunte, provocându-i mici vânătăi, şi îi zgârie pielea gingaşă a capului cu pieptănul cu diamante. După ce terminară, Nicoletta o puse să se uite în oglindă, iar Pia rămase cu privirea aţintită asupra unei reflexii de o perfecţiune răpitoare, care o privea ciudat. În semn de sfidare, îşi scoase moneda cu Cleopatra de sub cămăşuţa de corp şi o lăsă să atârne pe deasupra frumoasei, înspăimântătoarei, îngrozitoarei rochii albe. Era singurul lucru care mai rămăsese din Pia din Tolomei.

Procesiunea de astăzi era puţin diferită de cea de ieri. De data asta merseră pe jos nu la biserica Vulturilor, ci străbătură străzile pietruite către bazilică, în zgomotul clopotelor trase din toate turnurile. Formidabila Nicoletta, împopoţonată cu cea mai bună rochie a ei din barchet, era domnişoara de onoare a Piei, iar în spatele ei venea alandala o companie de menestreli, actori şi jongleri în haine pestriţe. Până ajunseră pe Via del Capitano, drumul le-a fost acompaniat de trompete şi acordeoane lipsite de vlagă, ce anticipau cele ce aveau să urmeze.

În Piazza del Duomo se adunase mulţimea, înghesuită la adăpostul umbrei aruncate de marea

clădire în alb cu negru. Toate contradele, indiferent de culoare, veniseră să vadă cu ochii lor mariajul acesta ciudat dintre o Cucuvea şi un Vultur.

Înăuntrul domului, într-o atmosferă încărcată de cânt gregorian şi tămâie, familiile Civetta şi Aquila flancau naosul. Tatăl Piei, aflat lângă altar, se îndură să o salute din cap, dar nu şi să îi zâmbească în momentul în care îi luă mâna ca să o conducă în faţa preotului. Salvatore îşi găsise un petic de soare în care să stea, dar pe care îl mai împărţea cu cineva – cu Nello Caprimulgo, alesul ei, transformat într-o pată fantomatică de lumină. Părul lui spălăcit şi pielea îi străluceau, era îmbrăcat în mătăsuri la fel de albe ca rochia ei malignă, dar ochii înroşiţi îi erau demonici. Fantazia Piei cum că ar avea o şansă să fie om bun se făcu praf şi pulbere. Salvatore îi aşeză mâna în palma lui Nello, iar moştenitorul Vulturilor i-o smulse cu aceeaşi brutalitate cu care o ţinuse de braţ după Palio. Vânătăile pe care i le făcuse atunci începuseră să se îngălbenească pe sub mâneca rochiei albe, dar avea să-i facă unele noi.

Pia ascultă slujba de parcă ar fi fost vorba despre nunta altcuiva. Îi era imposibil să se uite

spre mirele ei, aşa că îşi fixă ochii uscaţi spre est, către *facciatone,* peretele uriaş lăsat neterminat în naos, început în perioada Celor Nouă şi abandonat când rămăseseră fără bani. Era un monument al paraginii, construit în piatră, lia însăşi era întruparea umană a paraginii. Cei nouăsprezece ani de promisiuni, crescută, şi şcolită, şi protejată ca fiică a Civettei luau sfârşit înainte de vreme acum, în ziua Rochiei Albe. O cuprinse panica. Tremurând, îşi strânse bine buzele, ca să nu cumva sa răspundă ceva. În momentul în care trebui să îşi rostească jurământul, refuză să vorbească. Urmă o scenă îngrozitoare, în care tatăl ei şi Nicoletta o luară cu frumosul, o ameninţară, încercară să-i desfacă buzele cu degetele şi unghiile în timp ce saliva i se prelingea în bărbie, de parcă ar fi fost un animal.

Într-un final, Nello se aplecă spre ea şi îi şopti la ureche, respiraţia lui şuierătoare avertizând-o la fel cum făcuse şi fratele lui:

— Vicenzo zicea că te sperie groaznic povestea acelei târfe de Benedetto.

Cuvintele o şocară atât de tare, încât împietri şi ascultă mai departe. Fata n-avusese nici măcar treisprezece ani.

— Nu pot să întinez memoria fratelui meu. Eu am fost cel care a spânzurat-o de cârligul de măcelar. Vezi tu, noi doi, eu şi Vicenzo, am împărţit orice. Absolut orice.

Pia se clătină pe spate şi se uită în ochii lui îngrozitori, doar-doar o găsi o umbră de glumă. Însă el doar înclină din cap.

— Oh, da, acum mă înţelegi, nu-i aşa? Nu puteam s-o lăsăm să vorbească gura fără ea. Dar vine o vreme când trebuie să taci şi o vreme când trebuie să vorbeşti.

După aceea, Pia se supuse întocmai. Îl lăsă pe Nello să îi pună inelul pe deget: un vultur cu o piatră sângerie în cioc. Îi suportă cu stoicism sărutul, iar congregaţia aplaudă. Aruncă monede mulţimii care îi ovaţiona în piaţă. Ba chiar îşi luă soţul de mână când făcură cale întoarsă spre casa familiei Caprimulgo.

I se acordă permisiunea să se întoarcă în cameră pentru a se pregăti de ospăţ şi acolo cedă nervos. Genunchii i se tăiară şi se înecă de atâtea suspine care o zgâlţâiră până în adâncul sufletului şi o speriară cu violenţa lor. După o vreme îşi apăsă mâinile pe gură ca să se potolească. Se

studie în oglindă. Dacă apărea răvăşită la dineu, ştia că va avea de suferit. Nicoletta însă îi luase oglinda, poate ca să evite situaţia în care stăpâna o spărgea şi se rănea cumva cu cioburile. Asta îi dădu Piei o idee.

Înainte să se ducă la cină, îşi scoase un ac cu perlă din păr şi se înţepă de mai multe ori în încheietura mâini. Nu încerca să-şi ia viaţa – era mult prea curajoasă şi prea laşă, în acelaşi timp, pentru a face asta –, dar în ultimele zile devenise din ce în ce mai inventivă. Îşi feri încheietura de rochie şi împrăştie pete întunecate de sânge pe aşternut în zona în care i-ar fi stat coapsele în timp ce dormea, vrând să imite felul în care îi arăta patul în fiecare lună din perioada aceea sensibilă.

Prima dată când i se întâmplase tocmai împlinise treisprezece ani şi crezuse că o să moară, neavând o mamă care să o liniştească. Prea bine educată pentru a se confesa servitoarelor, se rugase timp de patru zile până când hemoragia se oprise, dar evident că revenise luna viitoare. Mai matură acum, Pia transformă acest blestem într-o binecuvântare, şi pentru orice eventualitate opri sângerarea cu un bandaj

improvizat din cămaşa de pe ea. După aceea aşează bandajul şi cămaşa în lada cu haine murdare care urmau să fie duse la spălat. Ştia că Nicoletta va băga de seamă; vedea tot. Se rugă ca ideea ei să-l ţină pe Nello departe de patul ei.

Îşi puse acul cu pricina, mânjit de sânge, înapoi în păr, apoi ridică zăvorul de la uşa camerei şi se strâmbă din cauza durerii din braţ. Camera îi devenise acum celulă de închisoare. Uşa nu mai era încuiată. Era măritată şi nu mai putea scăpa dintre zăbrelele care o ţineau captivă. Neştiind ce altceva putea face, coborî la masă, gândindu-se că ştia la ce să se aştepte.

*

Se lăsase seara, iar Riccardo Bruni se îndrepta, după cum i se ceruse, spre festinul somptuos care se ţinea la palatul Vulturilor. Crezuse că se duce la parastasul pentru Vicenzo, dar în timp ce urca scările către *piano nobile,* auzi clinchete de cristal şi râsete, iar când intră în salonul mare, găsi o masă încărcată cu lumânări şi flori, cu mormane piramidale de fructe, care

semănau cu prismele Egiptului. Comesenii, cu perucile lor albe ca neaua şi pantofi lustruiţi cu catarame, purtau haine în culori atât de vii, încât părea că nu au nicio legătură cu noţiunea de doliu. Semăna mai mult cu o nuntă.

În dreapta lui la masă stătea Faustino, într-adevăr o mare onoare pentru Riccardo. Doar *capitano* era îmbrăcat complet de doliu, cu un costum şi pantaloni negri, pantofi negri cu catarame pătrăţoase şi o perucă albă prinsă cu o panglică neagră.

Vizavi de el stătea Nello, fratele mai mic şi greu observabil, acum moştenitorul contradei Vulturilor. Trăsăturile lui erau o copie nereuşită după cele ale lui Vicenzo, ca în cazul unui discipol, care încearcă să imite munca unui maestru. Riccardo îşi dăduse seama acum de ce acest al doilea fiu fusese ţinut în umbră. Ce om, ca să nu mai punem la socoteală un bărbat atât de atent ca Faustino, şi-ar fi scos la înaintare un fiu cu pielea suptă de culoare ca a unui cadavru, cu ochi de un roz-roşiatic ciudat şi cu părul la fel de alb ca al părintelui său? Iar lângă Nello stătea cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse Riccardo vreodată.

Cu ochii în patru ca de obicei, Faustino îl surprinse că se uita la ea şi deschise vorba:

— Îmi dai voie să ţi-o prezint pe Pia de Caprimulgo, fostă Pia de Tolomei, fiică a contradei Civetta şi soţia fiului meu, Nello?

Pia de Tolomei.

Ea îşi înclină foarte vag capul în direcţia lui, cu o mişcare aproape imperceptibilă de ridicare şi coborâre a bărbiei ei perfecte.

Condoleanţele muriră pe buzele lui Riccardo; femeia aceasta schimbase pe parcursul unei singure zile un soţ cu altul. Dar nici să o felicite nu se cădea. Ea nu spuse nimic, iar Riccardo, care putea citi ce e în sufletul oamenilor aproape la fel de bine cum reuşea şi cu caii, realiză că nu durerea o reţinea; i se părea ostilă. Disciplinat, luă loc pe scaunul din faţa ei, presupunând că această desconsiderare din partea ei era o atitudine naturală pentru o femeie măritată care nu voia să se coboare până la nivelul fiului unui potcovar.

Riccardo mâncă puţin şi vorbi şi mai puţin, dar fiind un bun observator, sesiză curentele subterane de emoţii în timp ce feluri somptuoase de mâncare defilau prin faţa lui. Chiar şi în

timpuri de jelanie, bogăţia contradei era afişată cu ostentaţie în faţa tuturor. Toate mâncărurile erau minunate: *pappardelle*[25] cu iepure, cărnuri *scottiglia*[26] şi fiertură *ribollita*[27] de fasole, urmate de biscuiţi dulci *cavallucci*[28] – versiuni sofisticate ale meniurilor pe care le mânca la orice festin, mâncăruri care îi evocau parfumurile şi gusturile de acasă. Fiecare delicatesă era aşezată pe un vas lustruit de cositor, din care se servea ascultător cu o furcă cu doi dinţi din argint, cu mâner din fildeş de elefant. Apetit nu avea. Privirea îi colinda inexorabil către Pia. Simţea o plăcere intensă doar să se afle în aceeaşi încăpere cu o astfel de femeie; dar în acelaşi timp nu putea nici uita cămara aceea răcoroasă şi îngrozitoare din subsolul *palazzo-ului,* acolo unde fiul mort al contradei Panterelor zăcea precum un porc măcelărit.

Riccardo se întinse în acelaşi timp cu Faustino spre urciorul cu vin Chianti şi realiză în clipa

25 Paste foarte late şi turtite (n.tr.)

26 Preparat tradiţional din sudul Toscanei, din carne, asemănător tocanei, gătit în vas de lut (n.tr.)

27 Supă faimoasă din Toscana (n.tr.)

28 „Căluţi", dulciuri de origine sieneză, preparate cu miere, anason, fructe uscate, coriandru şi făină (n.tr.)

aceea că personajul cu păr alb se cam îmbătase. Fiul Nello purta cu tatăl lui o discuţie despre cai plină de ifose şi cu accente din ce în ce mai pronunţate de monolog, al cărei scop, bănuia Riccardo, era să-şi afişeze cunoştinţele bogate în faţa lui Riccardo, nu a părintelui său. Comportamentul lui ascundea ceva bizar; nu era nici mâhnire, nici resentiment, ci altceva. Riccardo zări sclipirea din ochii lui Nello, care nu dură mai mult de o secundă în lumina lumânării, dar care îl făcu să tresară. Nello era *fericit.*

Între timp Pia, noua soţie a lui Nello, îşi ţinea privirea aţintită în farfurie şi făcea în permanenţă cocoloaşe din firimiturile de pâine de pe faţa de masă. Pe sub manşeta albă ca zăpadă, Riccardo observă câteva tăieturi pe încheietură. Păreau recente. În stânga ei stătea tatăl acesteia – Salvatore Tolomei, un bărbat rotofei precum ţeava unui tun –, care vorbea cu ajutoarele lui despre cotele grâului, ignorându-şi fiica şi problemele care o frământau.

Delegaţia Civettei fusese invitată deoarece Salvatore reuşise, împotriva tuturor tradiţiilor, să se alieze cu Vulturii prin această căsătorie. Riccardo nu era la fel de sigur şi asupra motivului

pentru care se afla el aici. Faustino îi mulţumise în acea dimineaţă, aşa că ce anume îi mai datorau lui Vulturii? Se întrebă ce voiau de la el. Pe parcursul cinei nu primi niciun indiciu. Conversaţia făcută de Faustino nu atinse deloc subiecte precum Palio şi Vicenzo, sau mariajul organizat în pripă pentru văduva acestuia din urmă, ci se limitase strict la oraş; predici moralizatoare rostite cu degetul arătător îndreptat spre el, cu spatele înclinat şi cu respiraţia mirosindu-i a vin.

— Sfântul Bernardino, bălmăji el, sfântul nostru crescut chiar aici, zicea aşa: „Părăsiţi-vă contrada, uniţi-vă sub simbolul meu şi al flamurii lui Iisus”. Se poate vedea şi aici în catedrală. Gesticulă nesigur spre fereastră. Medalionul acela verde, cu suliţe ca razele soarelui. Iar ei nici măcar n-au terminat catedrala, nu au terminat-o; au construit un perete, şi cu asta, basta. Vezi tu, continuase Faustino cu respiraţia întretăiată şi împungându-l pe Riccardo în umăr, Dumnezeu nu a avut nicio şansă în oraşul ăsta. Aici nu contează decât contradele.

Îl lovi pe Riccardo ca un bărbat care, de obicei, se stăpânea foarte bine pe sine şi îşi controla firea, dar evenimentele din ultimele zile

fuseseră prea mult pentru el şi îl doborâseră. Îşi pierduse fiul, iar undeva în aburul din mintea lui zăpăcită de alcool, Faustino simţea nevoia să îşi înfigă bine ghearele galbene în tot ce întâlnea în cale. În ciuda ororilor petrecute în acea dimineaţă, Riccardo se văzu nevoit să se lupte cu un imbold nedorit de simpatie pentru el.

Il capitano continuă să vorbească, cu limba împleticindu-i-se din pricina băuturii.

— Noi am spus *nu.* Cei Nouă au spus *nu.* Cei Nouă au spus: Uniţi-vă în *comunităţile* voastre. Fiecare comunitate va avea propriul simbol, propria biserică. Să nu vă afişaţi flamurile *familiei,* să nu vă sculptaţi blazoanele şi motto-urile în piatra buiandrugului. Să fiţi loiali contradei din care faceţi parte şi să nu uitaţi că e singurul lucru care contează. Şi tot aşa. Pentru că, dacă avem prieteni, dacă facem alianţe, atunci ne vom putea lua înapoi oraşul de la ducii corupţi şi îl vom aduce la acelaşi nivel la care a fost când era condus de nobilii noştri strămoşi.

Faustino mai avea puţin şi izbucnea în lacrimi. Riccardo căzu pe gânduri, cu mintea la faptul că în aceeaşi zi fusese părtaşul aceloraşi sentimente, exprimate din două guri diferite: o femeie bună şi

intrusă, un bărbat rău şi sienez. Faustino, bântuit de stafii, aproape părea că-i urmăreşte şirul gândurilor.

— Sfântul Bernardino, spuse el. Da, da, ştia ce-i poate pielea. Simbolul lui, numele lui Iisus şi razele de soare, se află şi pe clădirea Palazzo Pubblico. N-au terminat catedrala. Nu avem o casă a lui Dumnezeu. Au lăsat-o într-o stare de nelocuit. Nu, palatul l-au terminat. Casa celor Nouă. Chiar locul în care sălăşluieşte nenorocita aia din neamul de Medici.

Acestea fiind spuse, Faustino se întoarse spre singurul lui fiu. Riccardo, scutit de privirea aceea rapace, luă o gură din cupa de sticlă şi-şi făcu curaj să îşi îndrepte o privire amuzată spre stăpâna casei. Părea albă şi trasă la faţă; era cutremurată de pierderea suferită sau de noua achiziţie. Nu-şi putea da seama de ce. La fel ca el, era o intrusă în casa Aquila, dar spre deosebire de el, ea era şi captivă. Era flancată de spinările viitorului soţ şi tatălui ei, ignorată de amândoi, inutilă din momentul în care uniunea fusese încheiată, şi nu i se mai cerea decât să-şi ţină gura şi să producă un moştenitor până la venirea iernii.

Riccardo împinse boabele de fasole prin

farfurie, aranjându-le în toate felurile cu furculiţa. Îşi aruncă ochii înspre ea şi tocmai atunci o văzu că îşi ridică întrebător sprâncenele negre. Cu un gest teatral, îşi roti farfuria să fie cu faţa spre ea şi o invită, zâmbind, să arunce o privire. Orânduise boabele albe în formă de cal, o construcţie artistică şi precisă, cu grumazul arcuit şi coada stufoasă a unui pur sânge arab. Boabele palide de fasole *borlotti* luceau din vasul de cositor, iar bidiviul părea că traversează suprafaţa lunii. Ea se uită în farfuria lui, iar el ar fi putut să jure că, într-o altă împrejurare, i-ar fi zâmbit şi ea. De data aceasta însă, îşi ridică pleoapele şi îl privi pentru prima dată direct în ochi.

Era absolut extraordinară.

Riccardo ştia – toată lumea ştia – că familia Tolomei se trăgea din regii egipteni. Salvatore Tolomei, la fel ca toţi *căpitani* Civetta de dinaintea lui, povestiseră tuturor şi neîncetat despre dinastia ptolemeică şi despre faimoasa regină Cleopatra, al cărei urmaş direct era. În afară însă de istorisirea aceasta bine cunoscută, Riccardo ştia puţine lucruri despre Cucuvea, unica moştenitoare şi fiică a lui Salvatore. Înainte să plece să lupte la Milazzo, singurele lucruri pe care

le auzise vag despre Pia fusese că era o fată oacheşă şi tăcută, cu cosiţe negre, groase ca frânghia. Nu îi stătuse lui mintea la ea pe atunci, când fusese ocupat să se ţină după fusta unor fete mult mai accesibile: mai mari, mai blonde, mai cunoscute, fete din contrada lui. Acum, Pia era femeie, şi încă cea mai frumoasă pe care o văzuse vreodată.

Pielea îi era albă ca spuma laptelui şi doar obrajii îi erau coloraţi foarte subtil cu acelaşi roz delicat al florilor de primăvară. Era întruparea miilor de ani ai frumuseţii ptolemeice; tot frumuseţea aceea de mult apusă căpătase din nou viaţă acum, respira, era una cu natura. Ochii ei minunaţi erau negri, insondabili, de parcă îl provocau pe privitor să ghicească unde începeau şi se terminau razele pupilei. Deasupra lor, pleoapele şi genele se conturau dintr-o singură mişcare măiastră, de parcă însuşi Dumnezeu s-ar fi făcut artist doar pentru a-i trasa o linie discretă de a lungul părţii superioare a genelor, pe care o continuase până la marginea ochilor ei.

Nu purta perucă, meşe şi pudră ca alte doamne. Părul ei strălucitor, mai negru decât noaptea, cu sclipiri aurii date de lumina lămpilor,

era prins parţial în creştet cu o constelaţie de perle şi diamante presărate printre şuviţele negre ca smoala, iar cealaltă jumătate de cârlionţi îi fuseseră lăsaţi să se răsfire în voie peste pieptul alb ca neaua. La gât purta un colier de perle care nu putea rivaliza cu nuanţa pielii, iar între sânii ei perfecţi atârna o monedă de aur fixată într-un pandantiv. Cascada de diamante care îi orna corsetul nu se putea măsura cu sclipirea din ochii ei şi nici mătasea albă a rochiei ei de mireasă nu se potrivea cu strălucirea bogată a părului ei.

Era ca şi cum Cleopatra ar fi prins din nou viaţă, s-ar fi ridicat din sarcofagul ei mai frumoasă ca niciodată, cu buze pline şi roşii, şi îmbujorată. Dar era tristă, îngrozitor de tristă, iar când Nello se întinse şi o strânse cu cruzime de mână, Riccardo era în stare să-l ucidă. Nu ştia dacă Pia îl iubise sau nu pe bărbatul care sângerase mortal în braţele lui cu o zi în urmă, dar simţea că pentru proaspătul ei soţ nu avea niciun pic de afecţiune. Fără să-i pese de prezenţa lui Nello, Riccardo se lăsă absorbit de frumuseţea Piei până la refuz şi până când şi bruma de poftă de mâncare îi dispăru complet. Simţea că trebuie să îi vorbească, să-i spună ceva, dar mintea îi era golită cu desăvârşire. Îşi coborî privirea spre calul pe care

îl încropise în farfurie şi trânti singura întrebare care îi trecu prin cap:

— Ştiţi să mergeţi cu calul?

Se cutremură în sinea lui în timp ce vorbi; ce mod de a o aborda pe această tânără regină îşi mai găsise şi el! Ea scutură uşor din cap, iar zulufii i se agitară pe piept, strălucitori în lumina lumânărilor. Crezu o clipă că nu o să-i răspundă, dar se înşelă.

— Nu. Nu am învăţat niciodată.

O spusese ca şi cum nu s-ar fi căzut să aibă asemenea îndeletnicire şi apoi îşi coborî privirea, parcă pentru a-l dojeni. Riccardo avea impresia că toţi mesenii trăseseră cu urechea şi se întrebă dacă ea atrăgea privirile oriunde s-ar fi dus.

Faustino, beat criţă deja, se aplecă spre el.

— Crezi că ai putea să o înveţi tu? zise el cu voce tare în timp ce îl înghionti pe Riccardo în coaste. Eh? Se întoarse spre unicul său fiu. Eh, Nello?

O furie impotentă împietri dintr-odată chipul lui Nello – nu-şi putea contrazice tatăl, dar tenul i se albi complet şi ochii rozalii aruncau scântei de

furie. Riccardo nu avea ce răspuns să-i dea căpitanului fără să rişte să ofenseze cel puţin jumătate din comeseni, aşa că alese să tacă. Pia îşi coborî ochii aceia nemaipomeniţi, iar momentul de tăcere încordată se lungi precum coarda unui clavecin. Faustino a fost cel care îl întrerupse în momentul în care se ridică, clătinându-se în picioare. Riccardo încercă stângaci să îl ajute, dar îşi dădu seama că bătrânul căpitan dorea să se adreseze companiei, aşa că se aşeză la loc şi-şi strânse nervos pumnii pe sub masă.

— Uitaţi-vă pe geam, începu Faustino cu graba beţivului, peste pod şi în spatele *monasterio*; vedeţi colina aia gheboasă ca o scroafă bătrână? E Colle Malamerenda… oh, da, Salva – se adresă el căpitanului Civettei – ştiu că tu o vezi, ştiu că tu ştii.

Durduliul tată al Piei îl scruta din priviri pe Faustino, cu sprâncenele ridicate întrebător, nefiind sigur în ce direcţie se îndrepta această cuvântare.

— Colina Mesei Rele. Familia ta, Salva, Tolomeii adică, au organizat odată acolo un festin ca să se împace cu familia Salimbeni. Ambele case au venit la ospăţ, şi asta a fost şi problema, de fapt

– lipsa lui. Râse de unul singur. Nu fuseseră gătiţi destui sturzi pentru toată lumea. *Capite*[29]*?* N-au avut suficiente păsări de mâncat. Toată lumea amuţise. Şi cele două familii s-au luat din nou la harţă. Iar familia ta, Salva, a omorât douăzeci şi unu de membri ai familiei Salimbeni, iar de-atunci încoace, colinei ăleia aşa i-a rămas numele, Colina Mesei Rele. Făcu o pauză, dădu în mod repetat din cap şi gesticulă spre scaunul lui Salvatore. Revenind, ne aflăm aici pentru a deplânge moartea fiului meu, dar şi pentru a ne uni contradele cu prilejul unei nunţi. Acum am încheiat un pact – fiul şi fiica noastră şi-au unit destinele în căsătorie –, avem o grămadă de sturzi şi între familiile noastre nu se va mai vărsa sânge degeaba. Vă urez bun venit tuturor la această întâlnire stranie concomitent cu un parastas şi o nuntă.

Gesticulă larg pentru a-i cuprinde pe toţi cei de faţă şi aproape dădu peste un sfeşnic.

— Fii bine-venită, Pia. Îşi agită cealaltă mână spre nora lui. Regret că a trebuit să schimbi fiul. Riccardo îşi ţinu respiraţia şi nu îndrăzni să se uite spre Nello. Dar îţi urez bun venit, Pia, şi la fel

29 „Înţelegeţi", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

şi tatălui tău. Alianţa dintre noi este bună şi, în acelaşi timp, binevenită pentru casa noastră. Doresc bun venit şi contradei Torre. Mâna lui Faustino aterizează cu o bufnitură pe umărul lui Riccardo. Uitaţi-vă la el. Acest tovarăş nobil din contrada Turnului este un om bun, uitaţi-vă la Riccardo. Un bărbat destoinic. Nu i-a păsat de copite sau de sânge. A încercat să-l salveze.

Riccardo simţi toate privirile îndreptate spre el, dar se uita doar la Pia. Ieri, când privirea ei zăbovise asupra lui Vicenzo în timp ce se stingea, ştiuse oare că va fi forţată să schimbe fraţii şi că alianţa trebuia realizată oricum? Faustino îi întrerupse şirul gândurilor cu un pumn tras atât de tare în masă, încât toate farfuriile şi paharele săriră, iar flăcările lumânărilor se înteţiră.

— Dar nu voi lăsa lucrurile aşa; moartea lui nu va fi zadarnică. Vom face astfel încât şi prietenii să ne cunoască, şi duşmanii să ne cunoască. Vulturi, bufniţe şi sturzi, toată specia feroce a păsărilor de pradă. Vom vâna împreună păsărelele. Iar oricine este de partea familiei Aquila, a Vulturilor, va avea întotdeauna suficienţi sturzi la îndemână.

Faustino se prăbuşi în scaunul lui într-o linişte

mormântală. Riccardo nu se putea uita spre chipul lui Nello; tatăl lui fusese extrem de clar: „Regret că a trebuit să schimbi fiul”. Se uită din nou la Pia şi îi citi frica în ochii larg deschişi. Sesizase şi ea aluzia împotriva soţului ei, iar Riccardo simţi o strângere ciudată în vintre, un junghi neobişnuit, ce nu prevestea nimic bun.

Care va să zică asta era frica.

Nu pentru el se temea, ci pentru ea. Trase o ocheadă spre chipul îndârjit al lui Faustino. Anunţul lui avusese un subînţeles, iar cu vorbele lui aruncase mănuşa.

În liniştea aceea, bătăile de palme ale lui Faustino se auziră ca două fulgere, urmate de intrarea în încăpere a patru paji. Toţi erau înveşmântaţi în culorile Vulturilor, galben şi negru. Prima pereche purta pe braţe un tort imens adus din bucătărie; a doua purta însăşi flamura Palio, pliată frumos într-un triunghi. Preparatul a fost aşezat pe masă într-un oftat de uimire generalizat, iar steagul, depus în faţa lui Faustino, pe un fundal la fel de impresionant de suspine. Riccardo îşi fixă privirea asupra platoului impozant plasat chiar în dreptul lui – cofetarii lui Faustino se întrecuseră pe sine. Budinca era un

produs nemaivăzut şi teribil: un armăsar alb din zahăr, cabrat şi arcuit pe deasupra unor nori celeşti confecţionaţi din bezea. Iar în spinarea lui călărea însăşi Moartea cu chipul acoperit de glugă şi cu coasa malefică ţinută mai sus de cap. Mantia Morţii nu era doar neagră, ci tărcată cu negru şi alb, întocmai ca steagul Balzana al Sienei. Şovăitor pe picioare, Faustino se întinse şi rupse secera, pe care i-o oferi lui Riccardo. Era făcută din lemn dulce, o alegere destul de ciudată de desert pentru o înmormântare, dar pentru o nuntă, semnele erau de-a dreptul catastrofale.

Faustino luă steagul Palio de pe faţa de masă şi îl flutură pe sub nasul lui Riccardo, mângâind materialul împachetat de parcă ar fi fost un porumbel priponit.

— Căţeaua aia stearpă mi l-a trimis, bombăni Faustino. Ducesa. Mi l-a trimis pe post de condoleanţe. Răsuflă cu năduf. Un act nobil din partea ei. Mare păcat.

Riccardo simţi nişte furnicături pe spate.

— Păcat?

— Până la Palio dell’Assunta o să dispară. Mai stă pe-aici doar până pe şaisprezece august.

Novus novem[30].

Riccardo se întrebă cam cât anume băuse Faustino. Era ducesa în primejdie? Cuvintele acelea în latină – Riccardo nu fusese şcolit prea mult, dar limba se asemăna suficient de mult cu dialectul toscan, ca să poată bănui că avea legătură cu „nouă” şi „nou”. Ce se întâmpla cu el? De când îi păsa lui de soarta celorlalţi? De ce mima lui rece se topise de două ori într-o singură zi din pricina unei femei tinere şi a uneia mai în vârstă? Şi ieri la fel, de ce se întorsese din drum şi se aruncase printre copitele cailor ca să îl ajute pe Vicenzo? Din cauza asta se afla aici în această seară, de aceea ajunsese la *palazzo* şi la camera de tortură în dimineaţa acelei zile. Ar fi fost mai bine dacă nu se implica deloc. Riccardo se ridică în picioare.

— Nello! zbieră Faustino.

Mai tânărul lui fiu se ridicase în faţa lui Riccardo. Acesta îngheţă.

— Ia-l. Arată-i, comandă Faustino, apoi se întoarse spre musafirul lui. Signor Bruni. Riccardo. Noapte bună.

30 „Noul nouă"; joc de cuvinte ce face referire la un nou Consiliu al celor Nouă. (n.tr.)

Riccardo se întrebă dacă Faustino se răzgândise şi dacă nu mai voia să-l lase în viaţă. Simţi fiori pe ceafă în momentul în care ieşi din sală în urma lui Nello. Intui că şi privirea Piei era îndreptată asupra lui, dar nu îndrăzni să se întoarsă să o privească.

Riccardo şi Nello merseră împreună pe coridoarele cu lambriuri, un cuplu cât se poate de bizar. Riccardo ştia că lui Nello nu-i făcea plăcere prezenţa lui şi că gestul lui de compasiune la adresa fratelui său mai mare îl iritase. Ceva însă îl determina să se comporte civilizat, şi nu avea neapărat legătură cu directiva tatălui lui. Nello avea nevoie de el dintr-un anume motiv.

— Am auzit că o să concurezi din partea Turnului luna viitoare, la Palio dell'Assunta? Gambitul lui Nello era un interogatoriu politicos.

Riccardo era sigur că da, dar preferă să îi răspundă cu precauţie:

— Dacă voi fi eu cel desemnat.

Nello încuviinţă din cap.

— Atunci vreau să te anunţ oricum că eu voi călări pentru Vulturi. Şi o să câştig.

Nu încerca să îl someze în vreun fel; Nello nu i-o spusese ca să îl provoace. Îi vorbise pe un ton extrem de încrezător, şi nu numai; cu satisfacţie. Riccardo constată că instinctele lui de mai devreme nu îl înşelaseră – Nello se bucura că fratele lui murise. El era acum campionul Vulturilor, fapt pe care şi-l dorise cu îndârjire dintotdeauna, încă din copilăria lui dubioasă. Riccardo nu răspunse nimic şi coborî în continuare scara de piatră în spatele siluetei şterse, cu un pas uşor mai nesigur când îşi dădu seama încotro se îndreptau.

Pantera era tot acolo, iar carnea lui bătută începuse să se impută şi să se scurgă de pe oase în căldura toridă a verii. Nello se apucă să dezlege cadavrul. Plutind parcă într-o ceaţă din ce în ce mai deasă de irealitate, Riccardo veni să-l ajute şi simţi frânghiile alunecoase în palme, petele coagulate de sânge strângându-se ca murele pe încheieturile Panterei. Nello întinse un sac lung pentru nutreţ peste lespezile de piatră. Riccardo nu avu de ales şi trebui să-l ajute pe Nello să rostogolească trupul în sac. El îl apucă de picioare, iar Nello de cap, dar în loc să se întoarcă din nou spre scară, Nello se apropie de un zid fals care avea un vultur sculptat în piatră. În timp ce

se apropiară, torţa aruncă umbre adânci asupra şanţurilor împietrite şi scoase în evidenţă singurul ochi al vulturului. Nello apăsă cu degetul mare pe ochi şi peretele se deschise înapoi, dar nu cu zgomotul târşâit al unui mormânt care stătuse vreme îndelungată închis, ci rapid şi silenţios, ca şi cum ar fi fost folosit frecvent.

— Vino, zise el.

Uşa întunecată se închise în urma lor cu ajutorul unui resort ascuns şi intrară într-un tunel de piatră, luminat de torţe fixate, în sfeşnice situate la distanţă de doi metri între ele. Acesta era un *bottini,* reţeaua subterană de apeducte şi canale colectoare de sub oraş, care radia pe sub contrade până sus pe dealuri. Transportară cu grijă cadavrul de-a lungul culoarului săpat în piatră albă, ocoli bălţile verzi cu apă stătută. Riccardo îl fixă cu privirea pe Nello, care mergea în faţa lui şi al cărui păr alb strălucea în lumina torţelor.

Presimţirile negre ale lui Riccardo îi atârnau ca un bolovan în stomac.

— O să-l ducem în vreun mausoleu privat al Panterelor? Vocea îi răsună cu putere în bezna din

faţa lor, învăluindu-i apoi şi din spate, de parcă spiritele s-ar fi trezit să mugească la ei din necropolele lor.

Mai mult decât atât, râsul lui Nello înconjură tunelurile şi reveni la ei.

— O să-l ducem în cel mai frumos loc din lume. Mă rog, nu chiar atât de intim.

Drumul era lung şi oribila povară, grea, dar Riccardo se mai liniştise, dacă asta însemna că Pantera moartă va avea parte de un oarecare ritual de trecere la cele veşnice. Şi braţele îl dureau în momentul în care Nello se opri şi lăsă partea lui de trup în mijlocul drumului. Riccardo făcu şi el acelaşi lucru. Deasupra lor apăruse un pătrat de lumină de un alb orbitor, ce contura marginile unei trape. Nello se înălţă pe vârfuri şi împinse o piatră străveche ce alunecă cu zgomot într-o parte, dezvăluind un dreptunghi de cer presărat cu stele. Nello îşi scoase capul şi umerii în aerul nopţii şi cercetă împrejurimile.

— Nu-i nimeni, zise el. Împinge-l încoace.

Sarcină deloc uşoară. A fost nevoie ca Riccardo, fiind cel mai puternic dintre ei, să se caţăre afară ca să extragă corpul. Se aşteptase să

iasă într-un fel de cimitir clandestin din afara oraşului, unde puteau scăpa nevăzuţi de cadavru, minimalizând astfel orice represalii din partea contradei Panterelor. Nu se putuse înşela mai tare.

Se aflau exact în centru, în Piazza del Campo, pustie la ora aceasta, iar piatra de pavaj pe care o dislocaseră era, de fapt, parapetul cel mai de jos al artezienei. Trase împreună cu Nello trupul în bazinul fântânii, pe sub nasul lupilor de piatră care stropeau cu apă, argintaţi de razele lunii, întreaga scenă sugerând că se adunaseră parcă să se înfrupte dintr-un stârv. Rostogoliră Pantera ca pe o bucată de şuncă afară din sac sau ca pe Cleopatra, din covor[31]. „Pia”, se gândi Riccardo. „Acum e şi ea implicată.”

Nello târî corpul chiar în centrul pieţei în formă de scoică. Riccardo îl ajută să despacheteze trupul, dar refuză să îl ajute să-i întindă braţele în poziţia în care contrada Vulturilor îi lăsa pe toţi pe care îi omora – ticălosul înjunghiat pe alee, prelatul lacom în propriul altar. Toată lumea ar fi ştiut cine a comis fapta, iar dacă Aquila voia să

31 Legenda spune că Cleopatra s-a dus la palatul lui Iulius Cezar ca să îi intre în graţii şi i-a fost adusă acestuia înfăşurată într-un covor egiptean drept cadou (n.tr.)

trimită un mesaj, nu era treaba lui Riccardo să se amestece. Carnea îngrozitoare părea şi mai palidă în lumina lunii, angelică mai degrabă decât acvilină; aproape în poziţia în care fusese crucificat Iisus. Scârbit, Riccardo îşi mută privirea de la trupul distrus al Panterei şi îl privi pe Nello în ochi. Sub clarul lunii părea aproape un om normal – părul alb era acum blond, ochii lui rozalii închişi căpătaseră o nuanţă chihlimbarie. Ochi de uliu, la fel ca tatăl şi fratele mort.

— Şi acum? întrebă Riccardo.

— Acum? zise Nello, renunţând la orice prefăcătorie. Acum te întorci înapoi unde ţi-e locul. Acestea fiind spuse, sări fără să mai stea pe gânduri înapoi în tunel şi închise repede trapa.

Zgomotul de piatră alertă doi ofiţeri din gardă, care tocmai cotiseră spre piaţă. Tricornurile lor se asemănau cu nişte aripioare de rechini în semiîntuneric, iar ţevile pistoalelor le luceau puternic.

Fără să mai şovăie, Riccardo se îndreptă a doua oară în aceeaşi zi spre clădirea Palazzo Pubblico, iar medalionul Sfântului Bernardino,

IHS[32], numele lui Iisus în razele de soare, îl conduse acolo precum Steaua Magilor. Pasul i se iuţi din ce în ce mai tare, de parcă însăşi fantoma Panterei l-ar fi urmărit, şi nu cei doi gardieni, iar în ciuda orelor târzii, bătu în poarta palatului de putea scula şi morţii din morminte. Convins că n-a fost auzit, se întoarse cu faţa spre piaţă: acum nu mai putea scăpa de paznici. Dar în timp ce se uita la cerul înstelat, simţi că uşile se deschiseră în spatele lui. Ultimul lui gând înainte să năvălească în palat a fost că Nello avusese dreptate. Era cel mai frumos loc din lume.

*

Pia se retrase în camera ei cât de repede putu; capul o durea şi îi vâjâia din pricina evenimentelor pe care trebuise să le îndure în acea zi. Festinul de nuntă îi oferise o surpriză, parcă pentru a o necăji şi mai mult – călăreţul necunoscut pe care îl văzuse la Palio, cel pe care îl numise în taină campionul ei. Comparaţia dintre el şi Nello era şi

32 Termen ecleziastic ce reprezintă primele trei litere ale numelui Iisus în limba greacă, folosit de multe ori ca simbol al creştinătăţii, (n.tr.)

mai greu de făcut decât fusese în cazul lui Vicenzo, dar când îl văzuse pe călăreţ plecând de la masă cu noul ei soţ, ştiu precis că era o creatură de-a Vulturilor şi îi blestemase dintr-o suflare pe toţi trei. Pe ei trei, dar şi pe toţi ceilalţi bărbaţi de pe pământ, inclusiv pe tatăl ei; şi locul lui era tot în flăcările iadului. N-avea niciun rost să-l contrazică pe Salvatore – era tardiv oricum pentru aşa ceva dar în timpul ospăţului îl implorase să-i trimită cărţile şi hainele mamei. El dăduse a lehamite din mână şi se întorsese cu spatele la ea, ca să discute despre cotele grâului cu *căpitani* Vulturilor. Bănuia că uitase de rugămintea ei încă din momentul în care i-o adresase.

Urcase în camera ei după terminarea festinului şi rămăsese în aşteptare cât timp răsărise luna, cu un sentiment crescând de groază. Aşternuturile de pat fuseseră schimbate, aşa că, probabil, Nicoletta îi spusese deja lui Nello că se confrunta cu probleme femeieşti fireşti. Se rugă ca asta să-l ţină departe de ea, măcar în noaptea nunţii lor.

Dar acesta veni. Îi auzi paşii pe scară; înspăimântători, previzibili şi mai uşori ca ai

Nicolettei. Când intră în cameră, părul îi era ciufulit şi ochii roz îi sclipeau; un bărbat excitat. Veni direct spre ea şi mai văzu ceva care sclipea – obiectul pe care îl ţinea în mână. O foarfecă de tăiat copitele cailor.

Pia era sigură că acesta reprezenta sfârşitul. Rămase tăcută pe pat, iar el tăbărî pe ea. Nu-i tăie gâtul, aşa cum crezuse, ci îi înşfăcă şuviţe groase de păr şi i le reteză. Buclele ei frumoase căzură ca nişte ghirlande şi jurubiţe negre pe cuvertura albă. La început îşi puse mâinile pe cap ca să îşi protejeze părul, dar în momentul în care îi ciupi şi degetele, semn că i le-ar fi retezat fără ezitare, şi le retrase şi îşi acoperi faţa cu ele. Sângele din degete i se prelinse în ochi, dar nu îi păsa; prefera orice altceva decât să vadă expresia de pe chipul lui Nello când îi ciopârţea cu frenezie părul. Deveni inertă, îl lăsă să o împingă şi să o tragă după bunul plac, gândindu-se că doar dacă îl lăsa în pace până se plictisea ar fi putut scăpa cu viaţă. Furia i se potoli în cele din urmă şi o smuci ca să o ridice în picioare. O târî în faţa ferestrei, transformată în oglindă de lumina lămpii din cameră şi de bezna de-afară.

Se privi impasibilă – la fel de ciudat de

detaşată ca în ziua în care îi învineţise braţul. Arăta destul de diferit: mai avea păr doar în jurul urechilor şi pe frunte, iar chipul îi era mânjit de sângele propriu. În spatele ei, chipul lui Nello, saturat şi jubilând. Înţelegea că avusese noroc. Cu o înţelepciune ce îi depăşea cu mult inocenţa, ştia că dacă nu i-ar fi tăiat părul, ar fi violat-o chiar dacă sângera.

— Ia uite-acu', îi şuieră el, mândru de ce făcuse. Mai vedem noi dacă acu' îi mai arde să-ţi zâmbească.

După ce plecă, Pia ridică foarfecă de pe jos. Îşi culese propriul păr de pe lame şi remarcă, ca şi cum n-ar fi fost vorba despre ea, că mâinile îi tremurau îngrozitor de tare. Se uită din nou la reflexia din geam şi făcu un efort să se oprească din tremurat pentru a-şi putea îndrepta cât de cât părul şi ca să-şi aranjeze un fel de breton pe frunte. Văzu nişte lacrimi uriaşe în colţurile ochilor, care i se scurgeau fără încetare pe obraji. Aşadar, avea să fie pedepsită şi pentru faptele altora, nu doar pentru ale ei. În timp ce se tundea singură îl blestemă din nou pe călăreţ. Pentru capriciul lui de a-i fi zâmbit şi adresat o întrebare, ea trebuise să plătească un preţ imens. Dar cu

toate acestea, zâmbetul lui reprezentase singurul moment luminos dintr-o zi înfiorătoare. Fusese singurul om care vorbise cu ea, care îi pusese o întrebare ca şi cum i-ar fi păsat de răspunsul ei.

„Ştiţi să mergeţi cu calul?”

În mintea ei amorţită începu să prindă contur o idee. Dacă *ar şti* să călărească, departe şi repede, ar putea scăpa de Nello. Nu avea cum să evadeze din oraşul acesta izolat între coline fără un cal. Trebuia să-şi pună ordine în gânduri. „Gândeşte, gândeşte.”

Pia se aplecă să îndese foarfeca în cizmele ei dantelate. Data viitoare nu mai trebuia să fie dezarmată în prezenţa soţului ei. În momentul în care se lăsă în jos, moneda cu Cleopatra se desprinse de pe pieptul ei şi o izbi cu putere în dinţi, pendulând şi rotindu-se pe lănţişorul de care era suspendată. Se îndreptă de spate şi în acea clipă Pia de Tolomei îşi zări cu coada ochiului imaginea din fereastră. Lumina lumânării era suficient de puternică cât să-i scoată în evidenţă asemănarea izbitoare cu regina de mult răpusă.

Capitolul 6

Pădurea

Pe când Violante Beatrice de Medici era doar o copilă micuţă şi obişnuia să privească prin ferestrele castelului bavarez al tatălui ei, nu băga de seamă sticla scumpă de geam, ochiurile rombice despărţite cu fir de plumb, ci se uita prin ele direct spre pădure. Iubea copacii, felul în care şoaptele lor o linişteau noaptea, modul în care se lungeau şi se strângeau în jurul castelului precum nişte braţe prietenoase, care vor să te îmbrăţişeze. Uneori reuşea să o convingă pe bona ei să o scoată la plimbare – o adevărată muncă de convingere, de vreme ce se socotea că aerul proaspăt nu e sănătos pentru tânăra prinţesă şi atunci se bucura de întuneric, de adâncimile nebănuite ale pădurii, chiar şi în zilele însorite. În pădure se simţea protejată şi mult mai acasă decât

în camerele înalte şi aurite de la palat.

Într-o zi se aventurase mai departe ca de obicei şi întâlnise nişte pădurari cu topoare, ce hăcuiau trunchiurile copacilor, ale căror lame muşcau răni albe în lemn şi împrăştiau în toate direcţiile aşchii, ce aterizau pe stratul întunecat de muşchi precum fulgii de nea. Se oprise din drum, iar tăietorii de lemn se opriseră şi ei din lucru în prezenţa ei, îşi scoseseră pălăriile de pe creştetele transpirate şi scuipaseră zgârciurile de căprioară pe care le mestecaseră pe covorul pădurii, unde se amestecaseră cu rumeguşul. Violante se întorsese şi plecase de acolo cu lacrimi în ochi. Bona, de-abia târându-şi paşii în urma ei, în drumul spre palat, încercase să îi explice: copacii trebuie doborâţi pentru ca din ei să se confecţioneze scaune în palatul tatălui ei, case pentru cei nevoiaşi, şi până şi cărţile care îi plac ei atât de mult. Lui Violante nu-i pasase de nimic în clipa aceea. Ea nu voia decât ca pădurea să fie lăsată în pace.

La nici şase ani distanţă, se afla în salonul mare al noii ei case, Palazzo Vecchio din Florenţa, de mână cu proaspătul ei mire. Se căsătorise chiar în acea zi, în marele dom din Florenţa, îndurase

trei ore interminabile de ospăţ, iar acum asculta un recital muzical. De-abia se putea concentra la muzică din pricina felului în care stomacul i se strângea şi-i zvâcnea în aşteptarea nopţii nunţii, când Ferdinando, cel mai frumos bărbat pe care îl văzuse vreodată, avea să o ducă în pat. Pentru a-şi spulbera presimţirile rele, adulmecă mirosul care odinioară o făcea atât de nefericită – bucăţele de lemn proaspăt tăiat şi sculptat. Traversă cu privirea marea sală şi fixă singurul obiect nou dintr-o cameră plină cu antichităţi inestimabile ca valoare, un pianoforte.

Ferdinando se considera inventatorul acestui instrument. În realitate, în ultimele câteva luni fusese doar prietenul extrem de apropiat al inventatorului. Bartolomeo Cristofori era un padovan frumos, care crease acest hibrid ciudat dintr-un clavecin şi un clavicord. Instrumentul stătea pe patru picioare fusiforme, proaspăt cioplit şi lăcuit. Violante trăsese cu ochiul sub capac, respirase mirosul bolnav de lemn nou şi studiase ansamblul intricat de corzi şi ciocănele. Plină de sfială, atinsese întâi o clapă neagră, apoi una albă şi ascultase sunetul discordant, o notă nouă ciudată, mai groasă, mai clară şi oarecum mai reală decât cea produsă de un clavecin. Se

minunase că ceva cu un exterior atât de frumos avea un interior atât de complex.

Mişcată de o asociaţie bruscă de idei, îl strânsese pe Ferdinando de mână, dar el nu o băgă în seamă. Era foarte concentrat, cu spatele băţos, la un băiat care se ridicase de pe scaunul lui şi se apropia de instrument. Acompaniamentul era asigurat chiar de Bartolomeo Cristofori, iar băiatul începu să cânte un motet cu acea voce clară şi cristalină specifică unui castrato. *Era un tânăr frumos, cu cârlionţi blonzi ca un înger şi cu un glas pe măsură. Violante simţi că îi dau lacrimile, atât din cauza revocării pădurii copilăriei, cât şi a frumuseţii sunetelor. Se întoarse către proaspătul ei soţ, a cărui reputaţie de cunoscător în ale muzicii nu-i rămăsese necunoscută. Era prima dată în acea zi când Ferdinando părea fericit.*

Un singur om care asista la recital ştia că Ferdinando era vrăjit de cântăreţ – faimosul contratenor Cecchino –, şi nu de cântec. Acest om îl cunoştea foarte bine pe Ferdinando şi era Gian Gastone de Medici, fratele mai mic al mirelui. Îi părea rău pentru mica pasăre bavareză, deoarece, după ştiinţa sa, Ferdinando îl sodomizase pe

castrato *cu o noapte înainte în nişte scene de o depravare ieşită din comun, chiar şi pentru el, un libertin convins. Gian Gastone era un jucător de cărţi desăvârşit şi un homosexual dedicat şi ştia că Violante primise o mână de cărţi măsluită. Simţea şi asculta, ştiind că asta nu va fi ultima dată când Cecchino o făcea să plângă pe micuţa mireasă; şi făcu un pariu cu sine însuşi, doar aşa, de distracţie, că Ferdinando nu se va atinge de soţia lui nici în noaptea nunţii, nici altă dată.*

Violante deschise ochii. Gretchen stătea aplecată peste ea şi o zgâlţâia de umeri, iar coada ei căruntă, lungă şi împletită o gâdila pe obraz.

— Doamnă, vă caută un tânăr.

Violante tresări, iar visul i se spulberă cu tot cu umbrele lui, ieşind din aura caldă a lămpii lui Gretchen. Femeia adăugă i îi emfază:

— *Acel* tânăr.

Aşa că Violante îşi sfârşi ziua în acelaşi loc în care şi-o începuse – în Sala celor Nouă. Riccardo Bruni stătea singur în marea sală şi-şi frământa

nervos tricornul în palme. Ochii i se plimbau ai nervozitate asupra tablourilor mari. Părea un om hăituit. Gretchen îi spusese stăpânei ei în timp ce coborâseră scara că îi izgonise pe gardienii care îl urmăriseră până la uşă, dar că senzaţia ei era că nu de poliţaii de pază se temea atât de tare tânărul.

El se roti pe călcâie când o auzi venind, făcu un pas spre ea şi preţ de o clipă Violante avu impresia că o să i se arunce în braţe. Apoi spuse doar atât:

— O să vă ajut.

Vorbise precipitat. Se opri. Ea îl privi în ochi. Faptul că un asemenea bărbat înalt, atât de arătos şi de sigur pe sine, părea acum atât de răvăşit îi trezi instinctele materne. Trebuia hrănit. Pătură, foc şi ceva supă.

— Gretchen, spuse ea, bucătăria.

Câteva minute mai târziu, Riccardo Bruni stătea în faţa gurii aurii a vetrei din bucătărie, pe care servitorii o lăsau aprinsă în caz că ducesa avea nevoie de ceva. Avea o pătură pe umeri şi un castron de supă în mâini. Gretchen mişuna prin umbrele din spatele focului, o companie deloc

băgăreaţă. Violante stătea vizavi de Riccardo, de cealaltă parte a flăcărilor, şi îl studia cu atenţie. Mirosul de lemn verde, seva verii şuierând, îi reînvie alte amintiri şi avu un sentiment puternic de premoniţie. Tânărul călăreţ se mai întremase, aşa că acum putea să îl întrebe:

— S-a întâmplat ceva care te-a făcut să te răzgândeşti?

— Faustino Caprimulgo… El… a curmat o viaţă. Respiraţia lui Riccardo era întretăiată. Ba nu. Mai mult decât atât. A bătut un om până l-a omorât. Îşi ridică privirea. E vorba despre Panteră, cel care l-a doborât pe Vicenzo de pe cal.

Violante tresări şi-şi aduse aminte de cursă şi de felul în care jocheul, cu capul înfierbântat al Panterelor, pocnise din bici, fără să ştie că îl lovise pe moştenitorul Vulturilor. Se aşteptase la represalii din partea lui Faustino, dar chiar aşa? Era şocată.

— Îl cheamă Egidio Albani, fiul lui Raffaello Albani, căpitanul contradei Panterelor. Făcuse efortul să afle aceste informaţii şi trimisese un săculeţ cu pomană acasă la el.

— L-am ajutat să îl care. Nu am avut de ales. E

afară.

Violante aproape sări în picioare.

— *Aici*?

— În piaţă. E întins pe jos ca să-l vadă toţi, aranjat în crucea Vulturilor. Au transmis un mesaj.

Ea îşi coborî privirea şi căzu pe gânduri. Auzise de multe ori, în cei zece ani, relatări despre cadavrele găsite în poziţia aceea îngrozitoare. Spuse primul lucru care îi veni în minte:

— Va avea parte de o înmormântare creştinească. Al doilea gând care îi veni în minte o surprinse şi pe ea. Gardienii au văzut?

Riccardo scutură din cap.

— Nu. În schimb s-au ţinut după mine. Nu mai era nimeni altcineva în piaţă. Nello… vreau să spun că nu e bine deloc. Îşi frecă fruntea cu o palmă, vrând parcă să-şi alunge această amintire. Fiul mai mic al lui Faustino, Nello, m-a obligat să-l ajut să care cadavrul. M-a lăsat acolo ca să fiu prins. Ăsta a fost planul.

— Planul lui Faustino? Ochii lui Violante erau blânzi, dar întrebarea, tăioasă. Vedea că Riccardo

se gândea bine la ce răspuns să-i dea, în timp ce pe chipul lui serios şi auriu în lumina focului, genele aruncau umbre fusiforme.

— Nu cred. M-a invitat la praznicul pentru fiul lui… şi la ospăţul pentru nunta lui Nello. Cred că mă place. Cuvintele îi sunaseră copilăreşte, dar atinseră inima lui Violante. Întrebarea însă îi trezi şi alte amintiri. Cu toate astea, Faustino a spus ceva ciudat. I.. I sfârşitul festinului mi-a spus că i-aţi trimis drapelul Palio.

Violante simţi furnicături pe piele. Gambitul ei funcţionase? Înţelesese Faustino gestul de onoare pe care îl făcuse?

— A fost recunoscător, dar a spus… a spus că este păcat… iertaţi-mă… că nu veţi mai fi aici să vedeţi şi următorul Palio.

Lui Violante i se făcu pielea de găină. Palio dell'Assunta era la o lună şi-un pic. Abia mai putu îngăima:

— La ce s-a referit? Că voi fi moartă sau că voi pleca din Siena?

Riccardo Bruni nu era în stare să o privească în ochi.

— Nu ştiu. Doar că mai puteţi sta la conducerea oraşului o lună. Până pe şaisprezece august. A mai zis ceva, chiar când ieşeam pe uşă să plec… ceva de numărul nouă.

— Ce-a zis exact? Tonul lui Violante era mai tăios decât intenţionase.

Riccardo se încruntă şi se strădui să-şi amintească.

— *Noveschi novemi.* Ba nu. *Novus novem.*

Violante se îndreptă de spate. Nu lipsise de la nicio oră de şcoală.

— *Novus novem*? Eşti sigur?

Era.

— Da.

Se uită la el, şi apoi la flăcările în care ardea pădurea ei blestemată. Flăcări încinse, flăcările iadului.

„Noul Nouă.”

— Vrea să refacă Consiliul Celor Nouă. Vrea să îşi recucerească oraşul. Se ridică brusc. Vino cu mine.

Îl luă cu ea şi merseră, ghidaţi de lumânarea lui Gretchen, în sala hărţilor. Pereţii erau înţesaţi centimetru cu centimetru de hărţi cu teritorii şi cartografieri, de la cele mai vechi, la cele mai noi. Se opriră în dreptul unui plan imens al oraşului, auriu în lumina lumânării, gri în zonele mărginaşe. Artistul necunoscut şi de mult decedat reprodusese casele mari şi mici ale oraşului, clădirile civice, contradele cu bisericile şi palatele lor, cu linii fine de gravură. Era un desen complet şi exact, iar lui Violante i se părea că seamănă cu planul unei campanii de pe câmpul de luptă. Deasupra numelui oraşului, încoronând tot, gemenii care sugeau la ţâţele unei lupoaice – însăşi emblema oraşului; lupoaica ce îi hrănea pe Romulus şi Remus. Conform legendei, Siena fusese fondată de Senius, fiul lui Remus. Aşadar, ambii gemeni fondaseră oraşe măreţe: Romulus crease Roma, iar Remus fusese tatăl unui fiu care fondase Siena. Violante se simţea dintr-odată trezită la realitate şi plină de viaţă. Făcu câţiva paşi şi arătă cu degetul spre desen.

— Acestea sunt zidurile citadelei. Acestea sunt cele trei părţi sau *tertieri* ale oraşului. Terzo di Camollia, Terzo di San Martino şi aici, în Terzo della Città, chiar în inima oraşului, se află

Faustino cu contrada Vulturilor. Are nevoie de încă opt conspiratori pentru a redeştepta Consiliul Celor Nouă. Cine sunt aliaţii lui? Pe Pantere le putem deja exclude.

— Civetta, spuse pe nerăsuflate tânărul. Fiica lui Salvatore Tolomei a fost căsătorită cu Nello înainte ca trupul lui Vicenzo să se răcească.

Violante zări o licărire bruscă în ochii lui. Îşi aduse aminte de tânăra zeiţă pe care o văzuse la Palio: logodită, îndurerată şi acum măritată. Violante era prea obişnuită cu alianţele politice ca să i se pară ceva straniu.

— Foarte bine. Înseamnă că putem susţine cu fermitate că Panterele sunt în tabăra opusă. Dar cine sunt ceilalţi şapte? Trebuie să înţelegem ce alianţe a încheiat Faustino, cine sunt sponsorii lui, ce plan are. Ce legătură este între Palio şi acest plan? De ce vrea să încheie atunci partida? Se gândea din nou la jocul de şah.

— Ducesă, îi întrerupse cu sfială Riccardo şirul neîntrerupt al vorbelor, nu credeţi că… Făcu un gest între ei trei, încercând să îi unească fără succes într-un triumvirat. Nu credeţi că am avea nevoie de… ajutor?

Violante se întoarse brusc spre el.

— Avem nevoie de aliaţi. Ai dreptate. Iată-ne: o doamnă în vârstă, una între două vârste şi un tânăr… Se plimbă agitată. Dar chiar astăzi i-am scris cumnatului meu, Gian Gastone de Medici, pentru a-i cere sprijinul în această privinţă. E un om bun şi e avid când vine vorba de moştenirea lui; nu va permite ca o parte atât de însemnată a ducatului lui să fie scindată. Şi nu-şi doreşte nici să moştenească un oraş putrezit.

— Aţi moştenit mărul cu tot cu viermele din el, interveni sumbru Gretchen.

Violante se uită pe fereastră. Oraşul era adormit, dar în scurt timp se crăpa de ziua.

— Du-te acasă, Riccardo Bruni, spuse ea.

El o privi direct în faţă, iar ea răspunse întrebării din ochii lui.

— Nu. Nu renunţ. Dar ai dreptate. Avem nevoie de aliaţi. O să mă gândesc la asta, şi după aceea vom sta din nou de vorbă.

El făcu o plecăciune şi se îndreptă spre uşă, ca să plece.

— Aşteaptă, mai zise ea, e mai bine să nu fii văzut. Gretchen, condu-l pe signor Bruni prin bucătărie.

Îl văzu că ezită şi se gândi că poate voia să-i mulţumească, dar el era cu mintea în altă parte.

— Şi cum rămâne cu Egidio? Cu Pantera?

Îl plăcea pentru că îi pusese o asemenea întrebare şi dădu să-i spună că avea să-şi trimită sergenţii de gardă să recupereze trupul Panterei, că urma să facă aranjamentele pentru a returna trupul direct familiei, acoperit într-un giulgiu pentru înmormântare. Din gură însă îi ieşiră alte cuvinte.

— Signor Bruni, Riccardo. Îşi puse degetele pe braţul lui. Îţi promit că până la căderea nopţii va fi îngropat. Acum însă mai trebuie să rămână câteva ore acolo unde este.

*

După plecarea lui Riccardo, Violante se duse din nou în sala hărţilor şi se uită iar la contradele

din oraş, la cele trei cartiere mari, înconjurate de ziduri, şi la lupoaica cu cei doi gemeni, care domnea peste toate. Unul dintre băieţi sugea, iar celălalt o scruta cu privirea direct de pe gravură.

Ordonă să i se aducă costumul de călărie şi plecă de una singură în pelerinaj. Traversă oraşul, argintiu în lumina cenuşie a zorilor, ca o umbră alunecoasă ce se grăbea spre est. În lumina aceea obscură zări trupul întins în formă de crucifix lângă fântână, dar îşi mută privirea şi trecu în viteză mai departe. O luă pe străzile înguste ale contradei Girafei, cartierul şefului consiliului ei, Francesco Maria Conti. Trecu pe lângă *palazzo*-ul lui, reşedinţa ereditară a familiei Conti, şi se întrebă dacă nu cumva Conti o urmărea ascuns după ferestrele lui pustii şi negre. Iuţi din nou pasul până în momentul în care îşi recăpătă stăpânirea de sine. La urma urmei, Conti ştiuse că ea va veni aici. La fel de bine cunoştea şi motivul. Conti ştia foarte multe lucruri. Ajunse la biserica Girafelor din San Francesco, cu faţada ei simplă din piatră iţindu-se în întuneric, puse mâna pe clanţă şi intră.

Înăuntru ardeau lumânări, iar un acolit mătura pe jos în vederea slujbei de dimineaţă. Îi

zâmbi băiatului, care căscă ochii de mirare. Violante străbătu lungimea familiară a naosului până la icoana care atârna deasupra altarului. Se opri, îngenunche şi îşi făcu cruce pe piept. Apoi, fără nicio urmă de lipsă de respect, ci mai degrabă dintr-un sentiment de familiaritate, îi zâmbi prietenei ei, Madonna del Latte.

Violante văzuse prima dată tabloul când, ca nou-numită guvernatoare a oraşului, se preocupase să viziteze fiecare contradă, cu biserica aferentă. În timpul slujbei stătuse în strana remarcabil de frumoasă a familiei Conti, iar privirea îi alunecase asupra celei mai minunate reprezentări a Fecioarei pe care o văzuse. Violante se simţise întotdeauna apropiată de Maria, o femeie care ştiuse ce înseamnă să iubeşti un fiu, să-l pierzi şi să-l jeleşti. Aici şi înaintea ei, Maria îl hrănise pe pruncul Iisus, îi ţinuse sânul în gură, iar pruncul se înfruptase cu poftă din el.

Înainte de slujba şi de ziua aceea, Violante îşi spusese întruna că se descurcă de minune, că era foarte bine că se aruncase în această nouă poziţie, că învăţa despre fiecare familie, fiecare contradă, fiecare îndeletnicire şi tradiţie în parte din noul ei oraş. Apoi, privind-o pe Madonna hrănindu-şi

pruncul, ambele personaje ochi în ochi, absorbite de această legătură elementară, simţise o durere fizică în piept. Restul slujbei nu mai fusese în stare să vorbească sau să cânte. După aceea, invitată să servească masa acasă la Francesco Maria Conti, îl întrebase, pe cel mai firesc ton, despre tablou. Conti, mândru de contrada lui, îi spusese noii sale stăpâne că pictura fusese realizată de maestrul sienez Sassetta şi îi adăugase prevăzător că tabloul nu putea fi mutat în palat. Ei nici nu îi trecuse prin cap aşa ceva, mai ales că ştia câtă durere i-ar fi pricinuit să-l vadă în permanenţă; pe parcursul următoarelor săptămâni însă se întorsese mereu la biserica liniştită ca să poată sta în pace de vorbă cu mama şi copilul ei. În timp, tabloul îi oferise alinare, nu durere, şi începuse să-şi destăinuiască problemele Madonnei.

Astăzi, în zorii cenuşii care aveau să dezvăluie cadavrul Panterei întregului oraş, îi spuse Mariei că Egidio Albani fusese ucis şi întins întocmai ca fiul ei, Iisus. Şezând sub ochii migdalaţi ai icoanei, avu dintr-odată o revelaţie groaznică. Cum putea să o lase pe mama lui Egidio să-l găsească aşa, să lase oraşul să vuiască despre cum fusese schingiuit, doar pentru ca ea să-şi câştige nişte aliaţi împotriva lui Faustino? Egidio fusese un

băiat de douăzeci de ani. Douăzeci, citi Violante în ochii Fecioarei. „Aceeaşi vârstă pe care ar fi avut-o şi gemenii tăi, dacă ar fi trăit.”

Violante fugi din biserică şi, înfruntând lumina gri a zorilor care nu prevesteau nimic bun, se grăbi să ajungă înapoi în Piazza del Campo. Voia să le spună gardienilor să ia trupul neînsufleţit al lui Egidio, să-l spele şi să-l pună într-un sicriu pe care să-l trimită acasă la mama lui. Când ajunse în piaţa largă în formă de scoică, se opri brusc. În jurul artezienei se strânsese un grup mic de oameni, aplecaţi deasupra cadavrului Panterei.

Ajunsese prea târziu.

Capitolul 7

Lupoaica

Soarele apunea întristat la sfârşitul unei zile

chinuitoare petrecută pe câmpul de luptă de la Milazzo, când tânărul Riccardo Bruni a fost ales să facă parte dintr-un detaşament ce pleca în recunoaştere pe dealuri. Generalul Alvaraz y Leon, faimosul general spaniol, deschisese locul asupra satelor care îi adăposteau pe austrieci. Alte detaşamente ale spaniolilor plecaseră în avans ca să facă razii printre săteni, pregătind terenul pentru ca oamenii lui Alvarez y Leon să treacă şi să pârjolească totul în cale.

Într-un sat micuţ, escadronul din care făcea parte şi Riccardo dădu peste o bisericuţă cu cruce de piatră în care fuseseră închişi toţi cetăţenii, cu o singură excepţie. O femeie tânără trăgea de zor de un trunchi mare de copac, care fusese pus să blocheze uşa.

— Nu pot să-l mişc singură, icni ea, iar fiul meu este înăuntru cu bunicuţa lui. E ora lui de masă. Riccardo auzea strigătele dinăuntru, peste care răsunau ţipetele ascuţite şi pătrunzătoare ale unui bebeluş. Toţi începuseră să descalece, dar Riccardo ajunse primul la ea. Femeia se întoarse spre el. Ajută-mă, îl imploră ea.

Era blondă, cu tenul tipic sudului de culoarea caisei şi cu ochi rugători la fel de întunecaţi ca ai

panseluţelor. Se agăţă disperată de braţul lui, iar mirosul dulce emanat de trupul ei încins ajunse la nările lui. Ochii lui alunecaseră de pe chipul ei spre locul în care sânii îi fuseseră strânşi de dantelele cămăşii. Acolo văzu ceva care îl făcu să se dea cu un pas în spate. Din fiecare sfârc se scurgea o pată închisă pe ţesătura rărită a batistului. Bătăile inimii lui se contopiră cu bubuitul copitelor din depărtare; căpitanul îşi lipi urechea de pământ.

— Mai mult de o sută de cai, spuse el, ce vin încoace. Hai să plecăm. Nu avea ce explicaţii suplimentare să le mai dea; ei nu erau decât cinci. Riccardo, căruia deja îi tremurau genunchii de frică, se lăsă tras deoparte de tovarăşii lui.

Femeia ţipă după ei aproape până când dispărură din raza ei vizuală, apoi se întoarse la buşteanul uriaş şi îşi înfipse disperată degetele în el. Riccardo călărea cu ochii închişi, iar în spatele lui, Alvarez y Leon şi suta lui de cai măturau oraşul cu torţele lor. Dacă ar fi putut, şi-ar fi astupat şi urechile.

În noaptea aceea petrecută pe colina rece, nu putu simţi căldura focului, nici cântecele pe care ceilalţi le cântau ca să-şi mai ridice moralul. Se

întorsese cu spatele la flăcări şi se uita insistent la bisericuţa care ardea voios în valea de la picioarele lui, silueta crucii profilându-se neagră pe fundalul focului provocat de incendiu.

De dimineaţă călăriră în vale, unde domnea o linişte fantomatică. Nu mai cânta nicio pasăre. Din biserică nu mai rămăsese decât o grămadă carbonizată prin care se distingeau o sută de schelete negre înăuntru şi unul afară, cu mâna întinsă pe uşă.

— Mda, zise căpitanul cu un respect amestecat cu invidie şi trase un şut în craniul scheletului de lângă morman cu cizma lui roasă. Lupoaica stă alături de puiul ei chiar dacă arde.

Riccardo vomită iar şi iar peste cenuşă, iar în timp ce îşi golea stomacul deasupra pământului distrus îşi jură să nu se mai teamă niciodată.

Riccardo se trezi în căpiţa din grajdul Turnului când tatăl lui îl zgâlţâi de umăr. Scheletele dispăruseră, se evaporaseră precum fumul. Riccardo se ridică în capul oaselor. Se uită la

silueta îndesată a tatălui lui şi îi zâmbi, pe jumătate uşurat şi pe jumătate dintr-un sentiment ciudat de vinovăţie. Era dimineaţă, iar de undeva de afară se auzea un cal nervos care necheza şi tropăia pe pietrele de pe caldarâm. Domenico Bruni, ghemuit pe vine şi bărbos, îşi înclină capul într-o parte şi zâmbi către fiul său, uitând pe loc de ziua jalnică petrecută în pat. Se întorsese la muncă şi părea fericit.

— Dă-mi mâna, lenevilă, zise el cu afecţiune. Vocea lui, neantrenată o zi întreagă, era răguşită. Mi-au adus un ditamai căluţul nărăvaş la potcovit.

Domenico îi întinse cu hotărâre braţul, ca să-şi ajute fiul să se ridice. Pe antebraţ avea o grămadă de brăţări de piele care să-l protejeze de flăcări când lucra, şi mirosea, de altfel cum mirosea totul înjur, a cal. După visul ciudat, după tot ce se întâmplase ieri, Riccardo nu îşi putea imagina ceva mai reconfortant decât braţul tatălui său. Îl apucă vârtos de palmă şi se săltă în picioare, apoi îşi luă tatăl pe după umeri şi merseră aşa pe stradă. Tânărul era mai înalt cu un cap şi nu semăna deloc cu tatăl lui, dar Domenico era singurul membru al familiei lui Riccardo şi familia însemna totul pentru el.

Riccardo îl urmă pe drumul de piatră până la armăsarul negru care sărea şi se învârtea pe loc, iar crupele lui ca tăciunii luceau de transpiraţie în lumina dimineţii. Cântecul clopotelor, ciripitul graurilor, mirosul calului speriat, toate îl făceau să simtă că aici erau rădăcinile lui. Sigur că nu voia să o ajute pe ducesă. Asta era contrada lui, Torre, Turnul. Aceştia erau oamenii lui. Era acasă.

Animalul azvârlea din copite şi fremăta în toate direcţiile, cu ochi temători pe care şi-i dădea peste cap. Zebra cel ubicuu, aflat într una dintre misiunile lui disparate prin oraş, încerca cu vitejie să îl ţină de căpăstru. Tricornul lui de copil fusese azvârlit în ţărână, unde şi rămăsese; din nas îi şiroia sânge, pentru că fusese lovit de animalul care îşi ridicase prea repede capul. Riccardo îi aruncă imediat o cârpă.

— Du-te de aici, îi spuse.

Zebra nu aşteptă să fie rugat de două ori. Destul de binedispus, băiatul se duse să se aşeze pe podiumul pe care erau potcoviţi caii, ca să se uite detaşat la ce avea să urmeze, apoi răsuci cârpa la două colţuri, pe care şi le îndesă în nări.

Riccardo se uită la calul agitat. Îşi dădu seama

dintr-o singură ochire că animalul nu avea o fire agitată – se întâmpla rar ca armăsarii să aibă un temperament agitat. De obicei reacţionau astfel când îi speria ceva, aşa cum mai mult ca sigur că se întâmplase şi acum. Calul putea vedea bancul de lucru al potcovarului şi instrumentele tatălui său: cuţitul de tăiat pielea, raşpa şi scobitorul de copite. Riccardo se duse spre el vorbind întruna despre orice, despre tot, despre nimic. Apucă în palme capul uriaş, greu şi moale precum catifeaua, îi simţi ceafa caldă de sub coamă şi craniul masiv de sub piele. Riccardo îşi puse palmele căuş în jurul ochilor animalului ca să îi ferească de lumea înconjurătoare şi pentru a-l obliga să mai vadă doar în faţă. Să-l vadă doar pe el.

— *Buongiorno*[33]*,* spuse el.

Calul se calmă imediat, strănută şi îi ciuguli gulerul. Riccardo îi simţi respiraţia şi parfumul dulce de fân pe obraz. Voia să-şi odihnească uşor capul pe obrazul mătăsos şi negru şi să-şi închidă ochii.

Trebuia să revină cu picioarele pe pământ, să-şi limiteze propria arie vizuală. Trebuia să

33 „Bună ziua“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

blocheze imaginile nedorite pe care le vedea cu ochiul minţii: evenimentele din seara precedentă, noaptea de la palat, harta, revelaţia Celor Nouă şi, mai ales, imaginea Panterei în descompunere, cu braţele întinse în centrul pieţei. Se gândi la ducesă şi la ochii ei blânzi, la faptul că îl salvase, la îngrijorarea ei legată de ritualul de îngropăciune al Panterei. La fel de bine înţelesese şi de ce trebuise să lase trupul acolo unde era. Înţelegea, dar asta îi făcea rău până în rărunchi.

Trebuia să-şi ajute tatăl, asta trebuia să facă. Să restrângă lumea la un cerc, la curba pământească reprezentată de potcoava calului. Să facă ceva tipic sienez cu ajutorul cuiva care era, ca şi el, tot sienez, născut şi crescut aici. Să uite de ducesă şi de promisiunea pe care i-o făcuse.

Se gândi şi acum, şi pe tot parcursul dimineţii la frumoasa Pia, la părul ei lung şi bogat, negru ca obrazul calului de lângă el, la felul în care s-ar fi răsfirat pe pernă. Când îi spusese ducesei că au nevoie de ajutor se gândise la Pia, la expresia pe care o avusese la ospăţ, la ochii ei la fel de speriaţi ca ai acestui mânz. Se gândise să-i rostească numele în prezenţa ducesei, să susţină că vor fi ajutaţi de Pia. I-ar fi plăcut, ştia asta, să se poată

plimba în voie, să-şi crească copiii – chiar dacă erau ai lui Nello – fără ameninţarea sângelui vulturului.

Dar se abţinuse. Văzuse cum îngheţase privirea lui Nello când îşi îndreptase zâmbetul spre Riccardo şi nu voia ca Pia să aibă probleme din cauza lui. Nello era un om care acum putea vorbi despre Palio, iar în clipa următoare putea târî prin noapte un trup dezmembrat, care să rămână să se încălzească în zorile călduroase şi să-şi dezvăluie duhoarea în oraş sub razele neîndurătoare ale soarelui. Şopti toate lucrurile acestea calului, în urechea caldă care îl plesnea peste nas ca o pană neagră. „Da, te ascult.”

Felul în care Riccardo îşi petrecu dimineaţa îl făcu să se simtă bine – ritmul simplu al bătăilor de ciocan, mirosul încins al copitelor curăţate de pielea moartă. Cimiliturile familiare ale tatălui lui îi curgeau de pe buze pe bolovanii pavajului precum caiele pentru potcovit.

„N-ai potcoave, n-ai cal.” „Cum să alerge calul într-un singur deget… E ca şi cum am merge noi pe vârfuri într-un singur deget.” „Piciorul, copita reprezintă totul.”

Riccardo zâmbi la tatăl lui, bucuros că moralul bătrânului se întremase odată cu apropierea următorului Palio, care avea loc peste o lună şi câteva zile. Domenico continuă să vorbească fără să aştepte vreun răspuns şi fără să primească vreunul. Vorbi despre calul acesta, despre alţii, despre problemele cu care se confrunta regiunea Maremma, despre cine era un *fantini* bun şi cine n-avea nicio şansă să câştige.

Zebra se strecură de pe podiumul pe care stătea şi veni încet să privească îndeaproape cum se potcoveşte un cal. Într-un oraş obsedat de cai, Domenico Bruni era un fel de şaman sau alchimist, având cunoştinţe ce puteau vindeca un cal olog sau cu ajutorul cărora putea confecţiona nişte potcoave speciale, caii să corecteze un pas inegal. Putea face magie, iar în multe zile se întâmpla ca fierăria să se umple de străini care să-i ceară sfaturi despre creşterea apetitului, tipurile de harnaşament sau aşternu tul de paie pentru cal. Zebra îşi pierdea vremea în fiecare zi pe aici, ajutând şi stând în drum în acelaşi timp, doar-doar va învăţa măcar o părticică din ce făcea Domenico.

La fel ca majoritatea oamenilor, şi Domenico

era fericit să poată vorbi despre subiectul pe care îl iubea şi, suflet bun cum era, începu să discute cu Zebra, ale cărui răspunsuri se auzeau înfundat din cauza cârpei din nas. Riccardo, care vorbea cu mânzul, auzi vocea răguşită a tatălui lui învăţându-l pe băiat exact aceleaşi lucruri pe care i le spusese şi lui pe când era copil: anatomia unei copite, topografia, numele micilor umflături şi scobituri, denumiri şi termeni care reprezentau latitudinile şi longitudinile lumii tatălui său. Imaginea bătrânului şi a băieţelului aplecat peste o copită îl duse pe Riccardo cu mintea la educaţia pe care o primise, la singura şcolarizare de care avusese parte. Zebra, foarte concentrat, se frânsese aproape de spate ca să se uite mai îndeaproape, fascinat complet. Domenico era încântat să aibă un elev.

— Copita e precum un castel sau o citadelă. Pe dinafară sunt ziduri foarte puternice, iar copita e la fel. Stratul ăsta negru de pe margine e zidul, tare şi aspru. Zidurile sunt ca un scut protector pentru partea moale a copitei; ele sunt foarte dure şi suportă impactul la mers, pe care îl distribuie simetric pe toată suprafaţa copitei.

Mută scobitorul spre liniile concentrice ale

copitei.

— Asta-i linia apei, chiar în spatele zidului; seamănă cu un şanţ. E foarte rezistentă – suportă forţa loviturilor de pământ şi susţine învelişul extern. Linia albă este stratul intern al zidului. Inelul ăsta gălbui, îl vezi? E ceea ce reprezintă o motă[34] acoperită cu iarbă pentru un castel. E din material cornos, aşa că se uzează mai repede decât zidurile rezistente şi, până la urmă, se toceşte înăuntru.

— Vezi, e un şanţ aici, şi uite – înăuntru e nisip şi pietriş. Potcoava se prinde de zid. Se bat cuie în ea, oblic pe pereţi. Uite la mine. Le baţi aici prin marginea exterioară a liniei albe şi ele ies pe suprafaţa zidului.

Domenico apucă bine piciorul din faţă al calului între genunchi şi începu să bată cu ciocanul. Riccardo continuă să vorbească mai mult cântat calului şi să-l tragă cu blândeţe de urechi. Calul împietrise ca vrăjit.

— Îl doare? se interesă Zebra când văzu că din potcoava de fier săreau scântei.

---

34 Colină naturală sau mai ales artificială pe care se construia în Evul Mediu o clădire defensivă de lemn sau de piatră, (n.tr.)

— Pe tine te doare dacă-ţi rozi unghiile? i-o întoarse Domenico. Nu. Doar dacă nu le rozi până-n carne. La fel şi aici. Că, până la urmă, asta e copita – unghia calului. Dacă baţi corect caiele în pereţi, calul n-o să simtă absolut nimic. Aici, în interiorul pereţilor avem cele trei părţi ale copitei. Furcuţa e insula neagră din mijloc, la fel ca o curte interioară sau ca un donjon la un castel. E în formă de inimă, vezi? E flască şi se mulează după cum o apeşi – absoarbe şocul atunci când copita se loveşte de pământ. Dacă zicem că ea, copita, e unghia, atunci ăsta-i vârful unghiei.

Domenico scăpă cu zgomot copita, îl luă pe Zebra de mână şi îl împunse într-unul din degeţelele lui de copil cu un deget bătătorit de al lui. Riccardo îşi aminti cum tatăl lui îi luase şi lui mâna, când avea aceeaşi vârstă, şi îşi lipiseră degetele unul de altul. Domenico se aplecă din nou şi luă următoarea copită.

— Şi uite, asta e talpa. La caii potcoviţi e moale pentru că nu atinge niciodată pământul. E şi sfărâmicioasă, la fel ca *ciabatta,* şi o poţi zgâria cu scobitorul de copite… vezi?

Se apucă să-i arate practic ce-i spusese, iar Zebra privi fascinat la firimiturile de carne moale

care curgeau pe jos precum nisipul mir-o clepsidră.

Domenico se suci puţin ca să-şi mute umbra de pe partea din spate a copitei.

— Şi aici e cea de-a treia parte – poarta castelului, aici în spate. Se cheamă bare şi funcţionează ca o barieră. Sunt nişte pliuri care se formează din capetele peretelui de la călcâiul copitei. Iar deasupra tuturor, termină el explicaţia, întocmai ca într-un castel, stă o coroană: coronamentul. Asta este coroana copitei. Degetul cioturos al lui Domenico desenă conturul copitei lucioase ca să-i arate regiunea coronară cu care îşi încheiase lecţia.

Asta îl duse imediat pe Riccardo cu gândul la faptul că viaţa tatălui lui putea fi descrisă de o potcoavă: marele amfiteatru din Piazza del Campo şi piciorul mai mic şi cornut al animalelor care se întreceau acolo. Lumea lui se limita la asta. Mai avu o revelaţie care îl izbi cu aceeaşi claritate ritmică a loviturii de ciocan, şi anume că harta pe care o văzuse de dimineaţă în palat era, de fapt, o copită; Siena cu zidurile ei de frontieră şi cele trei regiuni. Preţ de o clipă, revelaţia aceasta i se păru de o importanţă vitală, o cheie care putea

deschide viitorul oraşului. Nu ştia exact cum să valorifice acest concept, aşa că îi relată totul calului, care dădu cu înţelepciune din cap. Riccardo fu trezit din reveria lui, în care Siena era caldă şi prosperă, de vocea tatălui său, care lăsase cu zgomot şi cel de-al patrulea picior la pământ.

— Gata cu învăţatul, Zebra. Du-te la fântână acum şi umple găleata asta.

Riccardo era atât de moleşit, încât pentru o clipă nu înţelese ce spusese tatăl lui. Până la urmă, pătrunse sensul comenzii lui. Domenico îl trimisese pe Zebra să aducă apă din Piazza del Campo, de la fântâna în care putrezea carnea Panterei sub soarele ridicat sus pe cer. Dădu drumul capului calului şi alergă fără să mai ţină cont de strigătele tatălui său. Zebra se mişca iute, iar când zări marea piaţă în faţă, îl văzu şi pe băiat alergând spre fântână pe la umbra palatului şi turnului, fluturându-şi găleata. Nu mai apucă să-l oprească, pentru că Zebra îşi croise deja drum prin grupul strâns lângă arteziană. Riccardo se recunoscu învins şi încetini. Ajunsese prea târziu. Îşi ridică privirea spre norul întunecat de grauri care trecea pe deasupra lui. Ţipătul băiatului penetră aerul, iar păsările tresăriră şi se

întoarseră la unison, schimbându-şi direcţia înapoi către turn. Riccardo alergă la băiat, se aruncă în genunchi şi-i propti capul pe umărul lui, la adăpost de priveliştea îngrozitoare. La locul cu pricina veniseră nişte agenţi de pază şi un doctor, a cărui prezenţă fusese necesară cu douăsprezece ore – în urmă. Pe Zebra îl apucă vomitatul, iar Riccardo îl ţinu de ceafa cleioasă de transpiraţie deasupra unui canal de scurgere. Îşi înmuie bandana în arteziană şi îl şterse pe frunte şi la gură. Buzele lui Zebra erau moi, pielea, fragedă. Nu merita să vadă aşa ceva.

Riccardo realiză că toată dimineaţa se perindase prin faţa ochilor lui ca un vis. Un vis în care Siena nu era ca în realitate, ci cum ar fi trebuit să fie.

Se ridică, iar băiatul îşi înfăşură mâinile în jurul piciorului lui, ca să nu-l lase să plece. Riccardo se eliberă cu blândeţe din strânsoarea lui. Îngenunche din nou şi se uită în ochii lui, ochi care de acum încolo nu mai puteau face abstracţie de răul din jur. Chipul lui era chipul inocenţei pierdute.

Până aici.

— Zebra, vrei să opreşti toate astea? Vrei să trăim cu toţii în bună pace?

O femeie bătrână, una între două vârste şi un tânăr, aşa spusese ducesa. Plus un băiat. Inutil, ar mai fi putut ea adăuga, dar Zebra putea merge oriunde, era tolerat de toţi şi nimeni nu-l lua la întrebări. Zebra încuviinţă din cap, iar Riccardo ştiu că nu-şi mai putea ţine gura.

— Atunci, ajută-mă. Află când se duce Pia de Tolomei la biserica Aquilei să se spovedească.

Capitolul 8

Gâsca

Pia ridică sticluţa pe care i-o dăduse Nello în lumina slabă ce răzbătea prin fereastra odăii şi citi eticheta albă scrisă de spiţer.

— Verbascum, citi ea pe litere scrisul de mână

notat îngrijit cu cerneală. Coajă de mesteacăn, mir, indigo, dud, alunit, pucioasă. Deasupra caracterelor negre era un desen în miniatură ce reprezenta o gâscă albă cu cioc portocaliu şi un ochi mărgelat negru, iar deasupra ei, flamura verde cu alb a contradei Oca, cartierul Gâştii.

Pia îşi plecă ochii spre soţul ei, care stătea la bustul gol; se uită la carnea lui albă şi fără fire de păr, la pieptul lui scobit, luminos în asfinţitul soarelui.

— Ce-i asta?

Nello îşi scoase şiretul din părul alb şi îl lăsă liber.

— Vopsea, răspunse el sec. Nu ţi-am zis să mă iei la întrebări. Ţi-am zis să aplici pigmentul. Hai odată.

Îşi lăsă în jos capul peste dolina bazinului de piatră. Pia îi vedea vertebrele coloanei ieşindu-i în relief prin pielea sidefată. Nu ştiuse că intenţiona să-şi vopsească părul – poate că se săturase, în sfârşit, de culoarea lui ciudată; poate că mai avea o fărâmă de vanitate în sufletul lui sterp şi voia să semene o doză de normalitate în viaţa lui, pentru Palio dell'Assunta din august, când toate privirile

din oraş aveau să fie îndreptate asupra lui. Indiferent de ce motiv avea, voia să evite o ceartă cu el. Mai ales după noaptea trecută.

Mută, turnă apă în capul lui Nello ca să îi ude părul, conform instrucţiunilor de pe sticlă. Apa era rece şi avu satisfacţia să-l vadă cum se înfioară. Nu i se părea corect ca el să aibă părul mai lung decât al ei. Îi aplică amestecul închis la culoare pe scalp, îl masă bine, fără nicio tragere de inimă că trebuia să îl atingă, până când tot albul dispăru sub pigmentul negru ca noaptea. Mixtura aspră îi arse palmele în timp ce îl spălă de excesul de vopsea din cap, iar negreala se prelinse în bazin precum un şarpe lung de cerneală. Îşi imagină amestecul curgând şi răspândindu-se în apeductele bottini *de sub oraş, otrăvind apele exact la fel cum prezenţa lui Nello otrăvea această casă.*

După ce termină ce avea de făcut, îi înfăşură capul într-o cârpă, părul lui devenind apoi la fel de brunet ca buclele ei tunse. Nello părăsi cămăruţa fără niciun cuvânt de mulţumire. Pia încercă să-şi cureţe palmele, le spălă la nesfârşit în bazinul pătat, ba chiar şi le frecă cu o periuţă din peri de porc până când îi dădu sângele. Degeaba, nu

putea face nimic; palmele îi rămaseră la fel de negre ca păcatul.

În momentul în care clopotul bătu de trei ori, Pia de Tolomei ieşi din noul ei palat şi păşi în contrada Vulturilor. Îşi acoperise capul cu un voal de dantelă. Ar fi trebuit să-şi pună şi o perucă, la fel ca doamnele mai în vârstă, dar rănile de pe scalp o dureau prea tare, aşa că îşi acoperise ruşinea, presupunând că acum arăta prea hidos ca să mai fie băgată în seamă. Se înşela din punctul acesta de vedere. Părul ei, îndreptat cu foarfecă, pendula precum un clopot lucios şi negru. Chipul ei, deşi tăiat şi zgâriat pe alocuri, era încă perfecţiunea întruchipată, iar ochii ei extraordinari rămăseseră la fel de netemători. Aşa, cu părul scurt şi lucios, semăna mai mult ca niciodată cu Cleopatra. În încercarea lui nechibzuită de a-i ciunti din frumuseţe, Nello îi conferise noi valenţe.

Pia, nefiind conştientă de nimic din toate acestea, iuţi pasul. Întârziase puţin la spovedanie. Străbătu fără greşeală străzile, acum familiare. Nu

îi făcea nicio plăcere faptul că schimbase contradele, dar acum ştia pe dinafară străzile din contrada Vulturilor. În contrada Civetta era o piaţetă numită Piazza Tolomei. Acolo se simţise întotdeauna în siguranţă; acum se întreba dacă o va mai vedea vreodată.

Pia o auzi pe Nicoletta, povara constantă de pe capul ei, pufăind de căldură în spatele ei, şi îi păru bine că o punea să facă efort. În ultimele două zile, Pia se dusese să se spovedească. Servitoarea nu putuse intra cu ea în confesional, aşa că Pia putuse vorbi nestânjenită cu preotul sau, pur şi simplu, stătuse singură şi liniştită. Credinţa îi fusese puternic zguduită de lucrurile care i se întâmplaseră în ultimul timp. Nu ţinea morţiş să se converseze cu Dumnezeu, ci îşi îndrepta credinţa mai mult înspre moneda păgână pe care o purta la gât, dar şansa de a se sustrage de la viaţa ei cotidiană – fie şi doar pentru un sfert de oră – era prea tentantă pentru a o rata.

Se gândi la cea dintâi Pia şi la periplul ei chinuitor prin „Purgatoriul” lui Dante, şi o invidie pentru felul în care poetul îi construise un limb[35]

35 Loc diferit de rai şi iad în care catolicismul presupune că ar sta sufletele drepţilor, decedaţi înainte de a-l cunoaşte pe Iisus, sau ale copiilor care au murit înainte de a fi botezaţi, (n.tr.)

confortabil, unde plictiseala, şi monotonia, şi regretul erau singurele nenorociri care se abăteau asupra ei. Pentru cealaltă Pia, purgatoriul în care trăia era în permanenţă bântuit de fricǎ. Mai întâi, Nello îi ciuntise părul, apoi o obligase să îl vopsească pe al lui – palmele îi erau încă pătate de vopsea iar în fiecare noapte trecea prin toate chinurile la gândul absolut terifiant că va veni în patul ei şi îi va cere ceea ce era îndreptăţit să ceară în cablate de soţ. Din ce auzise că-i spusese Faustino bucătăresei, înţelesese că soţul ei va pleca împreună cu tatăl lui în seara aceasta la

0adunare oarecare la catedrală. Măcar în seara asta era cruţată.

Contrada era somnoroasă la ora la care soarele ajunsese sus pe cer. Majoritatea celor din familia Aquila dormeau încă. Pia ocoli nişte copii care se jucau pe caldarâmul încălzit de soare. În urmă cu trei zile le-ar fi zâmbit. Acum trei zile ar fi putut visa cu ochii deschişi la felul în care ar fi arătat propriii ei copii. Acum, trupurile lor micuţe şi buclele lucioase îi provocau prea mult rău, şi se ferea de ei ca de nişte potăi. Pia se feri la timp de găleata de zoaie pe care o aruncă cineva din pragul casei, dar scursurile o făcură fleaşcă pe Nicoletta, întâmplare care o înveseli peste măsură

pe Pia. Servitoarea se năpusti cu evantaiul asupra umerilor făptaşei, pe care o urmări până ce aceasta intră înapoi în casă.

Lângă biserică domnea o oarecare agitaţie. Un băieţel îmbrăcat în alb şi negru era prins într-o discuţie despre diavol cu un preot în vârstă. Băiatul insista că l-a văzut chiar în Piazza del Campo. Diavolul era întins pe jos şi aşezat în formă de cruce, exact ca Iisus, dar era îngrozitor de hidos şi plin de sânge. Băiatul trăgea de straiele ponosite ale preotului. „Veniţi să vedeţi, veniţi să vedeţi, veniţi să vedeţi!" Pia îl recunoscu pe băiat – era Zebra, mesager, sacagiu şi cel care îi dăduse săculeţul cu pomană din partea ducesei. Pia se arătă surprinsă. Avusese întotdeauna impresia că era un băiat cu scaun la cap. Şi, cu toate astea, îşi făcu cruce. Nu crezuse niciodată în diavol; acum însă constatase că îl luase chiar de bărbat.

În timp ce Zebra îl trăgea pe preot după el şi trecură de colţul străzii, Pia se strecură tiptil în biserică. Era întuneric şi frig. Pielea i se zgribuli şi îşi grăbi paşii prin naos, lăsând-o pe Nicoletta să pufăie în dreptul stranei din spate. Pia luă loc în semiîntunericul binecuvântat cu parfum de alun.

Trase perdeaua de un roşu-închis ca sângele ce izvora direct din artere şi se închise în boxă. Cădea până aproape de podea, dar nu îi acoperea în întregime vârfurile încălţărilor argintii. Oricum, suficient. În sfârşit era singură.

Îl auzi pe preot urcându-se în confesional şi podeaua scârţâind sub picioarele lui. Cineva stinsese lumânarea de pe partea lui de vorbitor, aşa că Pia nu îl putea vedea, dar mirosea, la fel ca toţi ceilalţi din oraş, a cal. Pasul lui fusese mai uşor decât era în mod normal pasul preotului; probabil că era nou, un preot tânăr. Ce îi putea spune când avea să îi audă secretul murdar?

Începu să vorbească în timp ce el se aşeză pe banchetă; aceleaşi cuvinte mecanice care trebuiau spuse la începutul confesiunii, pe care le repetase de multe ori şi cu care era familiarizată.

— Iartă-mă, părinte, căci am păcătuit. A trecut o zi de la ultima mea spovedanie. Făcu o pauză. Adevărul este, părinte, că m-am rugat să moară cineva, şi chiar a murit. Am ucis un om.

— Ba nu, nu ai ucis.

Se aplecă brusc spre grilaj.

— Poftim? şuieră ea.

— Dacă te referi la Vicenzo, vina o poartă altcineva. Pantera l-a biciuit peste faţă şi din cauza asta a căzut de pe cal. Descarcă-te de povara asta. Dar îţi poţi asuma o alta, însă doar dacă doreşti.

Era călăreţul.

Pia putea distinge cu uşurinţă accentele. Sieneza pe care o vorbea acest bărbat nu era la fel de aspră ca a Nicolettei, dar şi el pronunţa acelaşi „a” prelung. Pronunţase cuvântul „povară” la fel cum pronunţase cuvântul „cal” când o întrebase dacă ştie să călărească, întrebare care îi pusese mintea la contribuţie. Se înfurie dintr-odată şi constată cu uşurare că furia creştea şi o răscolea complet pe interior. Îi fusese foarte frică, iar acum îi făcea bine să ne simtă aşa.

— Atunci ce zici de spovedania asta? se răsti ea. Mi-am supărat soţul. A considerat că sunt neascultătoare şi m-a pedepsit.

— Cum te-a pedepsit? Îşi coborâse vocea până la şoaptă.

— Mi-a tăiat părul. Uită-te ce mi-a făcut.

Pia îşi trase vălul, iar dantela foşni pe părul ei. Auzi o scârţâitură în momentul în care călăreţul se întinse să se uite mai bine. Lumânarea ei era aprinsă, a lui, nu; ştia că îi putea vedea clar şuviţele ciuntite şi strânse în jurul capului, ondulate în jurul bărbiei, şuviţele mai scurte care îi atârnau strâmb pe frunte.

— Poţi să ispăşeşti *dumneata* penitenţa pentru buclele astea, plata pentru un singur zâmbet aruncat într-o doară şi neîmpărtăşit, pentru singura întrebare pusă, la care ai căpătat răspuns? Să mă laşi în pace.

Vocea lui răsună la fel de furioasă, dar nu împotriva ei.

— Da. Iartă-mă. Nu trebuia să vin.

— De ce-ai venit? Ce voiai să-mi ceri? Nici măcar nu ştia cum îl cheamă. Cine eşti?

— Mă numesc Riccardo Bruni.

„Bruni.” În regiunea toscană Maremma, la jumătatea distanţei de coasta pe care nu o văzuse niciodată, se afla un castel în care prima Pia, Pia lui Dante, fusese întemniţată. Conform legendei, în zonă era un pod numit Podul Piei, care traversa

râul Bruni. I se părea mai mult decât o coincidenţă. Oare încerca soarta să o convingă să aibă încredere în el? Momentul ei de cumpănă o făcu să mai ezite puţin.

— Ce vrei de la mine?

— Am venit să îţi cer ajutorul. Ducesa noastră, guvernatoarea Sienei, vrea să acţioneze împotriva contradei Vulturilor. Dar acum că te-am văzut în starea asta, nu îţi mai pot cere aşa ceva.

— De ce?

Signor Bruni şovăi.

— Dacă soţul dumitale s-a comportat aşa pentru o biată privire, ce ar fi în stare să îţi facă dacă l-ai trăda? Nu îţi pot cere aşa ceva.

— Viaţa mea e terminată oricum, zise Pia. Sunt blestemată să stau în purgatoriu. Îşi presă atât de tare degetele de grilajul despărţitor, încât filigranul îi tăie pernuţele moi de carne. Cită din cuvintele Piei lui Dante: „Ah, când vei reveni în lume, aminteşte-ţi de mine că sunt Pia”.

Cuvintele erau de rămas-bun. Îl auzi că se ridică şi trage perdeaua. Simţi dintr-odată că nu putea suporta gândul de a fi lăsată singură, în

limbul ei personal, în aşteptarea unor noi chinuri.

— Nu pleca!

Asta era vocea ei adevărată, vie şi insistentă. Acest om, ducesa; o puteau ei ajuta? Trebuia să afle mai multe.

— Nu eşti unul dintre acoliţii soţului meu?

— Nici pe departe. Dar înainte de a pleca, vreau să te avertizez. Pantera a fost un bărbat pe nume Egidio Albani. La Palio l-a biciuit peste faţă pe Vicenzo, şi pentru asta a plătit cu viaţa. Socrul dumitale l-a bătut până l-a omorât, chiar în casa în care locuiţi, iar noaptea trecută i-am cărat rămăşiţele în *piazza* împreună cu soţul dumitale, care l-a lăsat acolo pentru a transmite un mesaj.

Pia simţea un sloi de gheaţă pe şira spinării. În timp ce ea atinsese culmea nefericirii în camera ei, în timp ce Nello îşi revărsase abuzurile meschine asupra ei, în beci se petrecuse o atrocitate şi mai mare. Călăreţul îşi asuma un risc când îi spunea toate aceste lucruri, făcând anumite supoziţii în ceea ce o privea. Nu se înşelase. Acum că aflase aceste lucruri nu mai putea da înapoi.

— Acum că ştiu despre Panteră, despre ce-au făcut, despre ce te-a pus Nello să faci, sunt de partea voastră, da? Ştiu ce fel de om este şi ştiu ce fel de om e şi tatăl lui. Ai face bine să-mi povesteşti tot ce ştii.

Îl auzi că se aşază din nou.

— Faustino Caprimulgo plănuieşte să reînfiinţeze Consiliul Celor Nouă, să retransforme Siena în republică, să recucerească oraşul, care să nu mai fie ducatul Casei de Medici. Ducesa mi-a cerut să o ajut şi, la început, am refuzat, dar după cele petrecute noaptea trecută m-am răzgândit. Acesta este sigiliul ei.

Pia aruncă o privire spre blazonul auriu al familiei de Medici pictat pe placa pe care el o lipi de grilaj. Era acelaşi blazon de pe punguţa pe care o primise la moartea lui Vicenzo. Toate suspiciunile îi ieşiră iar la iveală.

— Oricine poate face rost de blazonul ăsta, zise ea dispreţuitor, îl am şi eu. Se înduplecă însă în clipa în care călăreţul coborî blazonul în întunericul din spatele grilajului. Ducesa are reputaţia unei femei cu suflet bun. Şi învăţată pe deasupra. Se întrerupse până îşi puse ordine în

gânduri. Dacă e să-ţi dau crezare, cine altcineva i s-a mai alăturat ca aliat?

— I-a scris cumnatului ei, moştenitorul marelui ducat.

I se părea plauzibil.

— Iar de partea cealaltă, socrul meu, Faustino, şi… mai cine?

Signor Bruni zise cu băgare de seamă:

— Pentru a reface Consiliul Celor Nouă e nevoie de încă opt. Noi suntem de părere că şi tatăl dumitale este de partea lui.

Tatăl ei, Salvatore, în alianţă cu Vulturii pentru a reface Consiliul. Înţelese cât se poate de clar că totul era adevărat. Toate căpătaseră sens acum.

— Ai auzit vreodată de Prioria din Siena? Nu primi niciun răspuns, aşa că vorbi în continuare: Prioria din Siena a fost un consiliu din care făceau parte legislatorii, cetăţenii de vază ai oraşului, minţile luminate din toate contradele. Prioria a pornit şi s-a localizat pe teritoriul Cucuvelei. Tatăl meu, fiind căpitanul cucuvelelor, deţine titlul străvechi de prior.

Nu avea niciun fel de remuşcare că îi dezvăluia aceste lucruri – era limpede că tatăl ei nu mai era loial contradei, aşa că ea de ce-ar fi fost?

Vocea din întuneric răsună, nesigură pe ea.

— Crezi că titlul acesta îl aşază undeva deasupra unor astfel de alianţe?

— Nu. Dimpotrivă. Tatăl meu este prior. Consimţământul Prioratului conferă o legalitate aproape de necontestat acţiunilor lui Faustino. El nu va acţiona fără tatăl meu. Sunt sigură că este şi el implicat. I-ai văzut seara trecută – a fost singurul motiv pentru căsătoria mea. În timp ce vorbi îşi mai dădu seama de ceva. Întâi cu unul dintre fraţi, apoi cu celălalt… Vocea i se stinse şi aproape uită că era şi signor Bruni de faţă, dar el interveni din nou:

— Ameţit de băutură, Faustino mi-a spus că până la următorul Palio, ducesa nu va mai fi printre noi. Asta înseamnă o lună şi ceva. La Palio dell’Assunta, adică pe şaisprezece august, va avea loc deznodământul acestui plan; este ziua în care intenţionează să pună mâna pe oraş. Nu ştim de ce sau cum. Dar înainte de asta, este necesar ca

cei nouă conspiratori să se întâlnească. Trebuie să fiu şi eu acolo când se va întâmpla. Riccardo trase adânc aer în piept. Ştii cumva de asemenea întâlniri?

Momentul adevărului. Trebuia să se decidă dacă era de partea Civettei şi a Aquilei sau a ducesei şi a acestui bărbat. Nu avu nicio ezitare.

— Faustino a lăsat vorbă bucătăreselor că în seara asta nu vine la cină.

„Unde se duce?”

Întrebarea o blocă şi simţi că nu poate face şi acest ultim pas. Dacă toată conversaţia asta nu era decât o păcăleală pusă la cale de Nello, ca să îi testeze loialitatea faţă de noua ei contradă? Nici măcar nu ştia dacă Pantera murise de-adevăratelea, dar instinctul îi spunea că putea avea încredere în acest om. Deschise gura să-i spună lui signor Bruni despre dom, dar era prea târziu.

Naosul răsună de ecoul unor paşi. Pia trase perdeaua confesionalului şi îl văzu pe preot întorcându-se. Omul era vizibil zdruncinat. Undeva la distanţă îl auzea pe Zebra încă văicărindu-se despre diavol. Vocea se auzi

suficient de tare încât să îl avertizeze pe călăreţ. Iar în acel moment, Pia realiză că signor Bruni nu o minţise.

Îl măsură ce preotul se apropia de ea, îl auzea bombănind ceva despre Panteră, care fusese bătut şi lăsat să zacă în *piazza,* apoi îl văzu căzând în genunchi să se roage. Călăreţul dispăru într-o clipă. Boarea stârnită de straiele preoţeşti pe care le împrumutase a fost suficient de puternică cât să îi stingă lumânarea, el strecurându-se afară din boxă, într-un vârtej de fum înţepător şi albicios. Se retrase la adăpostul umbrelor, iar Pia se rugă în gând ca Nicoletta să nu-l fi auzit sau văzut plecând. În liniştea care se aşternu după aceea, auzi un sforăit discret de undeva din spate şi îşi dădu seama că servitoarea ei corpolentă era la fel de pioasă ca ea.

Preotul familiei Aquila se urcă în strana lui, uşor iritat, şi începu să scotocească prin buzunar după cutia cu iască. Aprinse o lumină şi se scuză Piei pe un ton mieros.

— Vă cer iertare, signora Caprimulgo. În piaţă s-a întâmplat ceva groaznic; a fost găsit un mort întins pe jos, iar unul dintre copiii mei enoriaşi s-a speriat. Iar dumneata stai cuminte aici pe

întuneric…

În timp ce îl asculta pe preot sporovăind întruna, Pia rememoră tot ce-i spusese signor Bruni. Aşadar, era adevărat ce se întâmplase cu trupul Panterei. Dar ce era cu restul? Voia să aibă încredere în el, dar nu putea; nu încă. Dar ştia cum îl putea păcăli să-şi dea arama pe faţă.

Vocea îi răsună cu putere, clară ca un clopot, adresată nu preotului, ci călăreţului ascuns în umbre. Nu voia să îi dea decât un simplu indiciu; voia să-i ofere o măsură de precauţie, al cărei subînţeles era ascuns în legendă, precum ghicitorile unui oracol grec. Avea să-l testeze, să-l pună la încercare, şi abia apoi putea şti dacă era sau nu sincer cu ea.

— Dar părinte, aidoma Minervei, şi eu pot vedea în timpul nopţii.

*

Riccardo se înapoie demoralizat la Palazzo Popolo când ziua se mai răcorise puţin, iar oraşul se trezea după siestă. Intră, aşa mm fusese

instruit, în logia răcoroasă de marmură din Cappella di Piazza şi începu să urce în Torre del Mangia, uriaşul turn al palatului. Ducesa socotise că ar fi fost riscant să se întâlnească din nou la palat. Să vină din când în când în lăcaşul sfânt era una, dar dacă se întorcea cu regularitate, ar fi putut trezi suspiciunile paznicului. Violante sugerase că ar fi fost bine să se întâlnească în vârful turnului del Mangia. La intrare îşi postase cel mai de încredere sergent, care avea sarcina să nu mai lase pe nimeni să intre sau să iasă în timp ce ducesa era în conferinţă, la două sute de metri deasupra. Riccardo trebuia să intre prin uşa dinspre stradă a capelei, iar Violante urma să vină prin coridorul care lega palatul de turn prin bibliotecă, în momentul în care sergentul o anunţa că Riccardo sosise în zonă. Având pereţi de aproape trei metri şi jumătate grosime, scări pe care încăpea o singură persoană şi o casă a scării pe care orice zgomot se auzea cu ecou şi putea prevesti apropierea oricui, turnul reprezenta locul perfect pentru o întâlnire clandestină.

Riccardo începu să urce, gândindu-se cu fiece treaptă la ce îi spusese Pia, rememorând la nesfârşit acea discuţie scurtă. Urcuşul nu era deloc uşor; nu era de mirare că locul fusese

poreclit „Turnul Mâncăciosului” după primul lui gardian, Giovanni di Balduccio, care-şi cheltuise toţi banii pe mâncare – avusese mare nevoie de combustibil pentru a urca atât de multe trepte pe zi. Lui Riccardo îi chiorăiau maţele şi îşi aduse brusc aminte că nu mai mâncase de la ospăţul din noaptea precedentă şi că, oricum, nici acolo nu putuse înghiţi prea mult. Deja îl lua cu ameţeală şi îl treceau năduşeli reci, când dintr-odată văzu o explozie de lumină şi simţi o rafală de aer proaspăt; ajunsese în vârf. Priveliştea oraşului prosper, întins la picioarele lui, îi tăie respiraţia, iar văzută de sus, suprafaţa îi aducea cu vehemenţă aminte de gândurile care îi trecuseră prin minte, legate de potcoavă, în acea dimineaţă şi într-o altă lume parcă.

Era atât de captivat de priveliştea glorioasă de la poalele turnului, încât se scurseră câteva minute până o remarcă pe ducesă. Aceasta era îmbrăcată în aceleaşi nuanţe de violet şi părea mult mai grandioasă cu rochia şi peruca pe cap decât în noaptea trecută, când n-avusese decât cămaşa de noapte pe ea şi fusese mai abordabilă. Se înclină intimidat, iar ea îi zâmbi.

— Cum a fost?

Violante nu reuşi decât parţial să-şi ascundă tonul imperativ, în timp ce aşteptase ca Riccardo să urce scările, şi ea se gândise tot la priveliştea aceea, la următorul Palio şi la cele câteva săptămâni pe care, aparent, le mai avea.

Riccardo dădu din cap drept răspuns.

— A confirmat că este vorba de un complot.

Violante înghiţi în sec şi destul de sonor. Riccardo îi relată în detaliu conversaţia cu Pia, inclusiv episodul cu tăiatul părului. Violante era şocată, nu atât de faptul că frumuseţea îi fusese umbrită, ci mai mult deoarece afla că un bărbat poate fi atât de gelos pe soţia lui. Pe durata mariajului ei fusese ignorată cu desăvârşire şi era sigură că dacă şi-ar fi găsit un amant, Ferdinando ar fi fost mai mult decât uşurat. Nu făcuse însă acest lucru, pentru că deja îşi alesese unul când se căsătorise şi îşi dăruise inima odată cu mâna. Se întrebă în treacăt cum era să fii posedată, păzită, adorată, aşa cum ea nu fusese niciodată. Totodată se întrebă pentru prima dată în viaţa ei dacă nu cumva frumuseţea era un blestem mai mare decât un chip cu trăsături şterse ca al ei.

Riccardo vorbi din nou, întrerupând-o din

meditaţie:

— Crede că tatăl ei este amestecat în poveste, deoarece este priorul sienezilor, şi că implicarea lui va oferi un caracter legitim complotului, prin revitalizarea prioratului străvechi. Am întrebat-o când şi unde se vor întâlni, dar am fost întrerupţi chiar atunci. Cred, totuşi, că voia să-mi mai spună ceva… Riccardo încercă să-şi pună ideile în ordine. Am mai vorbit câteva clipe, dar apoi s-a întors preotul. Am stins lumânările din confesional pentru a putea să ies de acolo şi să mă ascund în întuneric. El şi-a scos cutia cu iască şi a aprins din nou o lumânare, s-a scuzat faţă de ea, iar ea i-a răspuns: „Părinte, aidoma Minervei, şi eu pot vedea în timpul nopţii”.

Violante căzu pe gânduri.

— „Şi eu văd în timpul nopţii” este o vorbă de-a Civettei, motto-ul contradei Cucuvelei.

— Dar nu a spus doar că vede noaptea, ci că vede ca cineva pe nume Minerva. Cine e Minerva?

— Minerva a fost o zeiţă toscană, reprezentată de o bufniţă. Subit, legătura părea evidentă, dar Violante nu o putea percepe, lira înţeleaptă, iar numele ei înseamnă memorie. Romanii i-au spus

Minerva. Ceva din mintea ei nu-i dădea pace, la fel ca un copil care nu se desprinde de fustele maicăsii. Încercă o altă abordare. Ce fac bufniţele?

— Zboară.

— Dar fără să facă gălăgie.

— Văd peste tot.

— Şi văd şi noaptea.

— Da. Am ajuns de unde am plecat.

Se priviră ochi în ochi şi îşi zâmbiră cu tristeţe.

— Atunci, poate a vrut să spună că Cei Nouă se întâlnesc întotdeauna noaptea.

— Păi a zis că se întâlnesc la noapte.

Violante oftă zgomotos.

— Iar ne învârtim în cerc. Hai să ne gândim la indicii. Ea e Pia de Tolomei, da? Măritată cu Nello Caprimulgo.

Riccardo încuviinţă din cap.

— Asta e ceva neobişnuit, să te căsătoreşti cu cineva din altă contradă. Dar poate nu şi-n

contextul ăsta – şi-au clădit o alianţă.

— Asta a fost şi părerea ei. Riccardo îşi făcea sânge rău din pricina mariajului ei, pe care îl considera o crimă.

— Pia Tolomei, gândi Violante cu voce tare, din contrada Civetta. Poartă numele străbunei ei?

— Aşa cred.

— Ai auzit de prima Pia de Tolomei? îl iscodi ea cu blândeţe.

Riccardo nu-şi dorea să lase impresia că era un ignorant. Ducesa îi făcuse până acum impresia unei femei bine intenţionate şi amabile, dar poseda şi o minte formidabilă. Poate că-şi petrecuse mulţi ani în singurătate, prea mulţi ani singură în palate şi la curţi măreţe; poate se refugiase în cărţi. Pia îi spusese că era o femeie învăţată. Poate Pia codase un mesaj pentru el, care făcea referire la un lucru pe care el nu avea cum să-l deducă, dar avusese convingerea că Riccardo i-l va relata ducesei. Ceva în legătură cu străbuna ei, prima Pia…

— Am auzit de ea, da. Totuşi, nu ştiu ce i s-a întâmplat. Ştiu doar că a avut o soartă tragică.

— Aşa este. Pia de Tolomei a trăit aici, în Siena, în secolul al treisprezecelea. E menţionată de Dante. Ducesa rostise numele ca şi cum ar fi ştiut cine fusese Dante. A fost de-o frumuseţe răpitoare, dar soţul ei gelos a încarcerat-o în turnul castelului di Pietra din Maremma pentru că bănuia că are un amant.

Riccardo simţi că ducesa îl privea cu insistenţă.

— Şi ce s-a întâmplat?

— A fost ucisă de soţul ei.

Lui Riccardo i se făcu pielea de găină, deşi afară era foarte cald.

— E ciudat totuşi – ţinând cont de o asemenea soartă – că părinţii ei i-au pus acelaşi nume.

— Aşa este. Poate s-au gândit să o prevină într-un fel. Istoria are darul de a se repeta. Îi aruncă o privire piezişă, iar el îşi dădu seama că avea dreptate.

— A spus ceva de situaţia ei, recunoscu Riccardo, care mi s-a părut la fel de ciudat. A zis: „Ah, când vei reveni în lume, aminteşte-ţi de mine că eu sunt Pia”. Într-adevăr, Riccardo nu era un

om citit, dar în schimb avea o memorie excelentă.

— Era un citat. Violante îşi îndreptă spatele. Un citat din Dante; din povestea primei Pia. Poetul a întâlnit-o în purgatoriu.

— Şi asta a zis! izbucni Riccardo. Zicea că se chinuie în purgatoriu. Palio a eliberat-o de un soţ, dar până la sfârşitul zilei era căsătorită cu fratele lui, un om pe care îl detestă, un om care… Nu mai era în stare să continue.

Violante se sprijini de balustradă. Se gândea la Pia, care era prizoniera poziţiei ei sociale la fel cum fusese şi ea, dar fără ca dragostea să-i mai îndulcească durerea. Ea îl iubise pe Ferdinando şi nu ar fi zburat din colivia în care fusese închisă nici dacă uşa i-ar fi fost deschisă. Riccardo veni lângă ea şi îşi îndreptă privirea spre oraş.

— Vrea să ne ajute.

Ducesa se întoarse spre el şi-şi miji ochii ca să se ferească de soare, sesizând ceva ciudat în tonul lui.

— Şi tu nu vrei să o laşi să ne ajute?

— Nu. Nello a tuns-o doar pentru că mi-a zâmbit. Dacă face ceva împotriva propriei familii,

nu va avea de îndurat doar mânia lui, ci şi braţul legii.

Violante încuviinţă din cap. Dacă o persoană îşi trăda contrada, legea sienează, veche precum turnul în care stăteau, prevedea ca pedeapsă moartea.

Oftă şi se uită din nou spre oraşul ei, inocent şi frumos în lumina zilei. O măcinau îndoielile. Îi era limpede că tânărul se îndrăgostise de Pia, iar ea îi invidia şi îi compătimea în acelaşi timp, dar nu avea nimic de câştigat din asta – iar fata ar fi fost în mare pericol. Se gândi la Ferdinando, la cât de mult îl dorise ea şi la cât de puţin o dorise el.

Ochii îi căzură asupra catedralei. Ferdinando îi spusese odată că turnurile acestui palat şi domul catedralei aveau aceeaşi înălţime, ceea ce demonstra, susţinuse el, că statul avea aceeaşi pondere în acest oraş ca biserica. Lipsit de credinţă şi de mult răposat, ce i-ar fi spus acum vizavi de primejdia pe care o înfrunta?

Catedrala.

Se îndreptă brusc de mijloc, cu o mină serioasă.

— Catedrala. Rostise tare cuvântul, fără ca măcar să-şi dea seama.

Riccardo o privi nedumerit.

— Ce-i cu ea?

— A fost construită pe locul unui templu străvechi. Templul Minervei.

Se uitară unul la celălalt.

— Diseară, la catedrală. Riccardo trase aer în piept. Acolo se vor întâlni Cei Nouă. Ba mai mult decât atât, e şi pe teritoriul contradei Vulturilor. Dar la ce oră?

Acum, ducesa îi zâmbi pe bună dreptate.

— La ora nouă, fireşte.

*

Soarele începuse să apună când Riccardo Bruni traversă Piazza del Duomo. Rămăsese îmbrăcat cu sutana şi-şi trăsese bine gluga pe cap. Se gârbovise de spate ca să-şi ascundă înălţimea reală şi spera că va fi luat drept unul dintre

numeroşii pelegrini care vizitau Siena în drumul lor spre Compostela sau Canterbury. Enorma catedrală cu dungile albe şi negre de marmură părea construită din aur şi onix în lumina din ce în ce mai difuză a soarelui. Graurii ciripeau în timp ce se îndreptau spre cuiburi, iar pe cerul auriu se iviseră nori negri.

Riccardo se gândea că era ora la care tatăl lui tăia nişte pâine şi o bucată de cârnat, alături de care îşi turna o cană de vin. Ducesa servea cina singură în palatul ei izolat, la o masă lungă şi lustruită, în timp ce o sută de servitori roiau în jurul ei ca să îi satisfacă toate doleanţele. Iar Pia Caprimulgo din contrada Aquila? Ea cu ce se ocupa la ora asta? Oare cânta la harpă sau la ţiteră? Mânuia acul? Sau se supunea atenţiilor brutale ale soţului ei îngrozitor, Nello? Riccardo simţi o gheară în gât. Se avântă pe uşile mari ale catedralei care îl înghiţi cu totul.

Slujba se terminase, iar spaţiul uriaş şi cavernos era întunecat, brăzdat doar ici-colo de petele intense de lumină colorată care treceau prin vitralii; amurgul se revărsa în curcubeu printr-o prismă. În locurile unde cădea lumina, din întuneric se iveau minuni anonime: fresce ale

celor blestemaţi, mozaicuri ale celor drepţi, relicve nepreţuite care adăposteau moaşte de sfinţi. Riccardo fusese aici ca să asculte misa solemnă din mijlocul mulţimii îngrămădite şi senine de sute de ori, de mii de ori în viaţa lui. Înghesuit între vecinii lui transpiraţi de căldură, i se păruse de fiecare dată că e un loc extraordinar şi pios. Noaptea însă, catedrala era doar un spaţiu vast, întunecat şi ameninţător. În seara aceasta avea impresia că Dumnezeu îşi părăsise casa, ca să o arendeze diavolului. Gândul acesta, rece ca pietrele străvechi, îi dădu fiori. În jurul lui se mişcau silenţioase forme fantomatice – un sacristan, un preot, o femeie bătrână cu o mătură. Praful ridicat de ea se înălţă până la nasul lui Riccardo, unde se amestecă cu mirosul de tămâie din cădelniţă, recent împrăştiat printre evlavioşi, împreună cu fumul alb al sanctităţii.

Riccardo căzu în genunchi, dar buzele lui nu rostiră nicio rugăciune. Litania lui se limita la o trinitate formată din repetarea unui singur cuvânt: *unde, unde, unde*? Catedrala era imensă, avea o mulţime de capele, sacristii şi firide votive. Trebuia să găsească un loc din care să poată trage cu urechea la discuţia Celor Nouă, dar pentru asta trebuia ca mai întâi să-şi dea seama unde

stabiliseră să se întâlnească.

Hoinări la lumina lumânărilor cucernice, a căror pâlpâiri ezitante şi aurii se uneau într-un tot plin de strălucire. Traversă naosul pe toată lungimea lui, atras de cel mai minunat mozaic dintre toate – Lupoaica. Se uită la bestia gri care îşi hrănea puii sub încălţările lui scofâlcite, iar lupoaica, reprodusă minunat din crâmpeie de sticlă argintie şi de cositor, părea că îl priveşte şi ea cu ochii unei creaturi care domina oraşul şi tot ce se afla în el, o bestie care putea conta pe loialitatea categorică şi implicită a gemenilor ei.

Ducesa îi spusese că Minerva fusese o zeiţă romană şi că această catedrală fusese construită pe locul unui fost templu roman.

În afară de asta nu mai ştia nimic, şi se simţea frustrat de propria ignoranţă. Poate exista vreun tunel, vreun coridor care să ducă în subsolurile catedralei, acolo unde se aflau ruinele templului roman? Se plimbă pe deasupra mozaicului, iar bucăţelele nepreţuite de sticlă îi făcură parcă cu ochiul, în derâdere. Nu exista niciun mecanism ascuns, nicio cavitate, niciun inel care să deschidă o trapă secretă. Riccardo se bombăni în gând pentru ideile lui copilăreşti. Lupoaica îi aruncă o

privire sinistră. Riccardo se răsuci pe călcâie şi se întoarse din nou prin naos către capela Chigi, un loc frumos, înconjurat de antice coloane verzi şi cu un iconostas auriu. Dacă Lupoaica nu ştia secretul, atunci trebuia să se întoarcă la Cucuvea – cei din familia Chigi făceau parte din Civetta. Gravită în jurul spaţiului restrâns şi glorios. Un posibil loc de întâlnire, dar deschis spre restul catedralei; o conferinţă clandestină presupunea un spaţiu mai restrâns. Bine, atunci; înapoi la simbolul Minervei.

Grăbi pasul ca să caute o bufniţă undeva, oriunde. În pietrele pilaştrilor, în sticla mozaicurilor, în frescele de pe pereţi. Frustrarea îi atinsese cote alarmante. Auzi clopotele de deasupra anunţând patruzeci şi cinci de minute – nu mai avea decât un sfert de oră până la începerea întrunirii. Dintr-odată toate noţiunile, Cei Nouă, mesajul codat, Minerva, i se părură forţate. Mai că-l cuprinse veselia, dar chiar când să izbucnească într-un râs care l-ar fi catalogat drept imbecil sau nebun, simţi pe cineva lângă el şi se întoarse să-l salute pe preot. Acesta nu-l recunoscu şi se simţi uşurat. Individul era tânăr şi înflăcărat; probabil că nu venise de mai mult de un an aici.

Riccardo rosti binecuvântarea pe care o dădea orice peregrin.

— *Pax vobiscum*[36]*,* părinte, murmură el, iar individul îi răspunse cu aceeaşi replică, dădu aprobator din cap şi îl privi cu bunăvoinţă.

— Sunt multe minuni aici, remarcă el.

Riccardo îi dădu dreptate.

— Ai văzut capela Chigi?

Riccardo se mai relaxă. Tânărul preot era mândru de noua lui parohie şi voia să se dea mare. I-ar fi prins bine unele indicaţii.

— Într-adevăr, multe minuni mai sunt aici, consimţi el. E adevărat că locul ăsta e construit pe un templu roman.

— Într-adevăr, aşa se spune; templul Minervei.

Riccardo încuviinţă din cap, chipul fiindu-i ascuns sub glugă.

— Adevărata cunoaştere este atunci când amintirea Dumnezeului nostru se poate păstra cu sfinţenie deasupra zeilor unor păgâni ignoranţi.

---

36 „Pacea fie cu tine", în limba latină, în orig. (n.tr.)

Preotul încuviinţă solemn.

— Aşa e, aşa e, rechiziţionarea unui teren e o practică comună acolo unde există deja credinţă – împrumutarea ritualurilor, aşa cred că se cheamă. Există şi în Roma o biserică numită Sopra Minerva – „deasupra Minervei”. E o biserică papală, chiar biserica lui Francesco Todeschini Piccolomini.

Numele îi era cu siguranţă cunoscut, dar Riccardo pretinse că nu-l mai auzise.

— Piccolomini?

— Ah, nu eşti din Siena. Acum mulţi ani, cineva din familia Piccolomini a contradei Civetta a fost împins să avanseze la Vatican, devenind papa Pius al III-lea. Biblioteca lui se află chiar aici, în nordul naosului. Biblioteca Piccolomini.

Biblioteca Piccolomini. Inima lui Riccardo începu să bată cu repeziciune.

— E posibil să arunc o privire în interiorul bibliotecii?

Preotul ezită, iar instinctele lui Riccardo începură să intre în alertă. Încă din copilărie avusese ceea ce tatăl lui numea un *sensa sesto* – un al şaselea simţ; acelaşi simţ, susţinea cu tărie

tatăl lui, care îi permitea să stea de vorbă cu caii şi să se facă înţeles de ei. Un simţ care îi spunea întotdeauna dacă ceva era în neregulă.

Pe când era copil, se întâmplase ca, la un moment dat, să îl tragă insistent pe tatăl lui de haină pentru a merge în piaţa de vizavi, înainte ca exact pe locul unde stătuseră cu câteva clipe mai devreme să cadă parcă din cer şi printre grauri un bloc de piatră desprins din dom. Acelaşi lucru se întâmplase de mai multe ori: când se întorsese brusc şi evitase lama unei săbii, pe câmpul de luptă, când stinsese un început de incendiu pornit de la un balot de paie sau când împinsese un copil din calea unei trăsuri. De absolut fiecare dată, sentimentul prevestitor fusese precedat de nişte furnicături în degetele mari şi la baza gâtului, acolo unde îşi prindea părul. Riccardo îl simţi şi acum. În fracţiunea aceea de secundă în care preotul ezitase, îşi dăduse seama că acesta voia ca el să plece, că nu dorea să-l lase să viziteze biblioteca.

Toate îndoielile lui Riccardo se evaporară. Cei Nouă organizaseră o întrunire, care avea loc în seara aceea, în biblioteca Piccolomini. Chiar într-un loc fondat de cel mai importat Civetta care

trăise vreodată, un papă, nici mai mult, nici mai puţin. Ba, pe lângă toate acestea, un om care avea legătură cu Minerva.

— Îmi pare rău, fiule, dar biblioteca este închisă vizitatorilor, zise preotul pe un ton lin şi cu o expresie închistată pe chip. Îţi mai pot fi de vreun folos înainte de a-ţi continua drumul?

Riccardo scutură din cap că nu, îşi luă rămas-bun şi ieşi pe poarta principală afară. Ajuns în portic, se uită de jur împrejur şi se strecură la adăpostul celei mai întunecate umbre din spatele unei coloane, nas în nas cu un apostol pictat, care îl privea cu ochii lui migdalaţi. La un moment dat auzi scrâşnetul uşilor care se închideau şi tot universul lui se topi în beznă. Riccardo îşi numără o sută de bătăi de inimă şi se ridică, apoi se strecură tiptil înapoi în spaţiul vast şi întunecat. Lumânările pentru morţi încă mai ardeau şi îi luminară drumul înapoi prin naos, până la uşa interzisă a bibliotecii. Mâna îi tremura când apucă clanţa; îi era frică să nu fie încuiată. Mânerul se mişcă şi intră. Lumânările erau aprinse şi înăuntru, iar de pe pereţi îl invadară fresce minunate, a căror splendoare era cât se poate de vizibilă şi în întuneric. Peste tot era reprezentat

acelaşi om cu veşminte purpurii şi pălărie, în mers, în Siena, în conclav, în Roma: Francesco Todeschini Piccolomini. Portretele erau atât de reale, încât Riccardo avu nevoie de câteva clipe ca să realizeze cu uşurare că era singur în încăpere.

Înainte de plecarea lui, preotul aranjase opt scaune într-un cerc. Riccardo nu avu timp să se mire că erau doar opt; sub privirea scrutătoare a lui Francesco Todeschini Piccolomini, Civettini, cardinal şi popă, căută cu disperare prin cameră un loc în care să se poată ascunde. Îi veni ideea să se ducă la cele două ferestre mari din capătul de nord al bibliotecii, acoperite de două tapiţerii identice şi groase ce blocau întunericul de afară. Oricine şi-ar fi întins mâna înspre ele l-ar fi deconspirat imediat, dar nu avea încotro. Se vârî în spaţiul plin de praf, încercă să-şi calmeze respiraţia şi să-şi liniştească bătăile inimii. De abia îşi recăpătă suflul, când auzi bătăile ce vesteau ora nouă şi mânerul uşii care se deschise. Încercă să numere câţi paşi se apropiau, pierdu şirul, auzi scârţâitul celor opt scaune, saluturi murmurate, apoi se aşternu liniştea.

— Ei bine, Faustino, îţi împărtăşesc ideile, la fel ca toţi ceilalţi aici de faţă. Te rog să-mi ierţi

lipsa de delicateţe, dar odată cu fiul tău, o parte importantă a planului nostru a fost zădărnicită.

Riccardo nu recunoscu vocea care spărsese tăcerea – o voce de om în vârstă, cultă şi cumpănită; nu era vocea lui Salvatore Tolomei, tatăl Piei.

Apoi auzi vocea lui Faustino. Rară şi hodorogită ca un mârâit.

— Fiul meu nu poate fi înlocuit. Dar locul lui în acest plan al nostru poate şi trebuie luat de altcineva.

— Asta ai spus şi acasă la tine. Ăsta era Salvatore.

— Dar ştie el să călărească la fel de bine ca Vicenzo? Nu mai e nimeni în Siena care să-l fi putut întrece pe fiul tău călare, iar talentul lui era cheia planului nostru.

— Salva, mi-am iubit fiul cel mare mai mult decât propria viaţă, aşa că ştii ce înseamnă pentru mine să spun aşa ceva – Nello călăreşte la fel de bine ca fratele lui, poate chiar mai bine. Vicenzo era mai bun ca el din toate privinţele, cu excepţia călăritului.

— Şi cu calul ce facem?

— O să-i găsesc cel mai bun armăsar.

— Dar cel mai bun cal din preajma locului e Berio, murgul acela masiv şi iute, interveni o altă voce neliniştită. Iar Vulturilor le este interzis să-l călărească iar, pentru că taman ce l-a călărit Vicenzo în iulie. Nu e permis ca o contradă să călărească acelaşi cal de două ori pe an.

— Ştiu şi eu regulamentul, replică cu ţâfnă Faustino. Dar nu asta e problema; deja am găsit un alt cal, la fel de rapid. Acum vocea lui se mai înseninase, ca amuzată de o glumă ce o ştia doar el.

— Şi Nello ce părere are despre toate astea?

— Despre ce anume? Că va primi cel mai bun cal care poate fi cumpărat cu bani? Mă rog, îmi dau seama unde baţi. În Siena, ăsta e un lucru chiar mai de valoare decât să ţi se dea o mireasă nou-nouţă, care n-o să fie niciodată la fel de frumoasă. Ce zici, Salva?

Riccardo se aşteptă ca tatăl Piei să se grăbească să ia apărarea fiicei sale. Aşteptă degeaba.

— Şi o să-l antrenezi?

Din nou vocea lui Faustino.

— Da. O să gonească prin Maremma – departe de oraş. Avem un castel acolo, castelul di Pietra.

Riccardo încercă să pună cap la cap informaţiile. În primul rând, Nello nu era de faţă. În al rând, urma să-şi înlocuiască fratele, nu doar în patul matrimonial, ci şi în planul pe care Cei Nouă îl aveau pentru Palio-ul următor. Riccardo nu ştiuse că Nello era un călăreţ atât de priceput, dar îşi imagină ce copilărie avusese; crescuse cu înfăţişarea aceea ciudată, pipernicit şi trecut cu vederea de ceilalţi. Nu îl putuse egala pe Vicenzo în nicio arenă a vieţii, dar Riccardo şi-l putea imagina pe Nello călărind în fiecare zi, dorindu-şi cu disperare să fie mai bun decât fratele lui într-un domeniu, în esenţă, sienez.

— Se ocupă cineva de toţi caii?

— Asta depinde de tine, *căpitani.* O să-i aducem prin comercianţi cunoscuţi. Boli, din Arezzo, aprovizionează târgul de la San Martino.

— Iar caii celorlalte contrade? Duşmanii noştri, cei care nu sunt prezenţi în seara asta? O

voce nouă, mai tânără.

— Nătângule, nu vor concura, nu vor participa la extragere. E foarte simplu. Aleargă zece. Nouă pentru Cei Nouă şi încă unul. Am decis ca acesta să fie de la Turn. Nouă de umplutură şi un învingător clar.

— Păi, şi cum rămâne cu băiatul de la Turn? E un călăreţ bun. Ce se întâmplă dacă nu îl lasă pe Nello să câştige?

Lui Riccardo i se strânse stomacul – se simţea de parcă cineva ar fi tras tapiţeria la o parte şi l-ar fi descoperit.

— O să piardă. Faustino vorbise cu o certitudine totală.

Imediat, toată lumea începu să vocifereze şi să pună întrebări.

— Cum o să se întâmple asta?

— Calul lui va fi drogat ca să piardă cursa?

— Are un cal al lui?

— Încă nu. Dar o să aibă, nu e ceva complicat.

— Băiatul ăsta e de-al tău? E vreo marionetă

de-a ta?

— Da. L-am pus să care cadavrul Panterei. Ştie care e treaba. Ştie cine sunt.

Cuvântul acela inocent acoperea atât de multe subînţelesuri, într-adevăr, Riccardo îl „ştia” pe Faustino. Îl ştia la fel cum îl cunoştea şi restul societăţii, şi îşi dăduse seama perfect cum funcţiona mintea lui de prădător. Riccardo ştia că Faustino putea nenoroci un om pe un instrument de tortură, apoi îşi putea pune fiul şi un străin să îl care ca pe un sac de carne.

— Şi, în afară de asta, am născocit ceva care să îi distragă atenţia. N-o să ne creeze nicio problemă.

— Faustino. O altă voce gravă şi ezitantă.

— Gabriele?

— De ce nu te descotoroseşti, pur şi simplu, de el? Ştii la ce mă refer.

Urmă un moment de linişte. Lui Riccardo i se puse un nod în gât, iar carnea se strânse pe el de groază.

— Pentru că, zise Faustino aproape şoptit,

pentru că a fost singurul – singurul din tot oraşul ăsta – care a încercat să-mi salveze fiul. Nici măcar propriul frate nu i-a sărit în ajutor.

Alte câteva minute de linişte îngrozitoare, întreruptă, în cele din urmă, de prima voce autoritară.

— Şi Domenico?

Riccardo ciuli urechile din spatele ţesăturii mate şi greoaie. Era tatăl lui în pericol?

— Nu încape nicio îndoială că se pricepe la cai – el o să-şi dea seama de adevărata valoare a calului pe care îl ţin la el în grajd. Dar Domenico face parte din Turn. Asta în primul rând, în al doilea şi în ultimul. Ce dacă fiul lui are un cal nou, cu ce îl afectează asta pe el? El habar n-are de planul nostru.

— Şi care e următorul pas?

— Unicornul. Mâine o să-l fac şi o să vă raportez tot, la următoarea întâlnire; peste nouă zile, la ora nouă, în…

— Nu spune nimic cu voce tare! Până şi aici ne poate auzi cineva!

Lui Riccardo îi zvâcneau tâmplele.

— Părintele Pietro a pregătit locul, a golit biserica. Este nepotul vărului meu, Vultur până-n măduva oaselor. Iar Nello e afară, păzeşte uşa. Nu trece nimeni de spada lui.

— Dar nici aşa nu e bine să riscăm. Tot vocea lui Salvatore, scandalizată şi arţăgoasă.

— Ce să riscăm? Să ne audă graurii de pe streaşină? Acolitul din spatele perdelei?

Riccardo simţi aproape că înnebuneşte de frică când o mână prinse pânza din faţa lui – vedea faldurile strânse de cineva nevăzut. Îşi înghesui tot corpul în spate, cât mai aproape de fereastră, până când coastele şi nervura de piatră a zidului aproape că se contopiră. Dacă nu reuşea să-şi ascundă vârful încălţărilor, era pierdut. Perdeaua se relaxă şi căzu iar până în podea. Riccardo răsuflă din nou, dar aproape îşi înghiţi limba când perdeaua fu străpunsă de o sabie care se izbi cu scântei de zid, la câţiva centimetri de braţul lui stâng. Sabia se făcu nevăzută, dar o auzi repetând operaţiunea prin tapiţeria care acoperea fereastra vecină. Pe fondul blamului universal al celorlalte voci, glasul lui Salvatore răzbătu deasupra

tuturor, scos din minţi de furie.

— Ce faci? Nu poţi face aşa ceva în Casa Domnului! Vrei să atragi ghinionul asupra planului nostru?

— Are dreptate, zise o voce nouă, aspră şi sinceră. Nici măcar nu ar trebui să ai sabia la tine. Nu-mi pasă mie de Casa Domnului, dar aşa ne-am înţeles.

— Am tot dreptul să am sabia la mine, se răţoi vocea necunoscută, un drept unic, pentru că noi suntem guvernatori şi noi avem acest drept, graţie importanţei contradei noastre în…

— Bătălia de la Montaperti împotriva florentinilor, îl completă Faustino. Ştim. Ne-ai plictisit deja pe toţi cu povestea asta. Dar dacă vrei să ţii cont de părerea mea, zise el, subliniindu-şi cuvintele, trebuie să acţionăm toţi ca fraţii. Pe viitor să vii fără sabie.

— Tu te-ai găsit să vorbeşti, îl luă peste picior vocea. Din cauza minţii tale înfierbântate şi a săbiei tale, planul ăsta a fost întârziat. Nu, nu, Gabi, nu încerca să mă opreşti, strigă vocea adresându-se unui mediator. L-a snopit în bătaie pe băiatul lui Raffaello Albani şi l-a lăsat în piaţă

ca pe un stârv de animal. De băiatul de la Turn nu vrea să se atingă, dar din cauza lui am pierdut alianţa cu Panterele – acum nu ni se vor mai alătura în veci. Şi din cauza ta riscăm să suferim represaliile…

Nu mai apucă să continue. Riccardo auzi mârâitul furios al lui Faustino.

— L-am snopit pe fiu-său? Pe fiu-său? Dar cum rămâne cu fiul meu? Cum rămâne cu fiul meu? Şi el a sângerat în piaţă, şi doar băiatul de la Turn a încercat să-i oprească hemoragia de la gât.

Tăcerea care se lăsă era înfiorătoare. Riccardo îşi imagină cum Vulturul traversase camera ca să-şi înfigă ghearele în gâtul vorbitorului. Câteva momente nu auzi decât şuieratul greu al lui Faustino. În momentul în care vocea nouă vorbi din nou, o făcu pe un ton mai calm şi mai chibzuit.

— Salva, ai vrut să mă asigur. M-am asigurat. Şi de unde până unde un sienez are nevoie de Dumnezeu? Suntem o cetate. Contrada este Dumnezeul nostru.

Salvatore nu se potolise nici acum.

— Sunt tapiserii foarte valoroase! Tapiseriile

familiei mele, aduse tocmai din…

— Da, da, aduse taman din Roma de ilustrul ţucal papal, Pannochieschi.

Riccardo, ştiind că Salvatore va vrea să inspecteze pagubele, se făcu mic în spatele tapiseriei şi simţi sudoarea prelingându-i-se pe şira spinării. Prin gaura făcută de sabie intra lumina lumânării, iar particule aurii de praf dansau în raza blândă. De cealaltă parte a perdelei se aşternuse o tăcere încordată, o linişte care îi spunea lui Riccardo că nimeni nu va mai îndrăzni să îl contrazică pe Faustino Caprimulgo în momentul în care îşi reaminteau ce îi făcuse Panterei.

Când Salvatore luă din nou cuvântul, o făcu cu o voce încordată, presărată cu resentimente:

— Ce vreau eu să spun, Fausto, e să-ţi păzeşti spatele, asta-i tot. Păzeşte-ţi spatele.

Ar fi făcut bine să ajungă cumva la un acord pentru a-şi atinge obiectivul, se gândi Riccardo. Alianţa Celor Nouă era deja instabilă, lucru de care se putea profita, cu siguranţă, pentru a-i dezbina complet.

Vocea celui mai în vârstă răsună din nou, cu înţelepciune şi sigură pe ea:

— Bine atunci, domnilor. Următoarea noastră întâlnire va fi în… cum să formulez eu?… să zicem că în biserica Fostului Viitor Rege. E bine aşa? Ce zici, Faustino? Ar putea avea o legătură cu tine şi cu Nello.

— Fostul Viitor Rege, repetă Faustino pe un ton cât se poate de ironic. Îmi place. Tu, Ranuccio, vei avea grijă să implici şi Girafele? Contrada Girafei se ocupă de mecanismul de extragere a cailor. Dacă nu aranjăm extragerea, atunci nu vom avea niciun control asupra cursei.

Ranuccio. Riccardo îşi dădu repede seama că vocea pe care o asculta îi aparţinea lui Ranuccio Odeschalchi, căpitanul contradei Bruco, Omizile. Omizile erau un aliat istoric al Girafei.

— Ne putem baza pe Girafe, consimţi Ranuccio. Garantez pentru omul nostru. În tărăşenia aia cu măgarul şi-a făcut treaba pas cu pas. Nu a putut veni la întrunire pentru că este extrem de important să nu fie bănuit. Oricum, crede cu sfinţenie că vom recâştiga oraşul. Nu doar pentru că vom aranja extragerea, dar şi din

cauză că Girafa este singura contradă imperială, ceea ce ne conferă autoritatea legii străvechi. Apoi, vom avea trei nobili, unul imperial. Şi un prior.

Riccardo parcă îl şi vedea pe Salvatore, prior de Siena, înmuiat tot de vorbele astea, balsamice pentru egoul lui. Apoi se auzi ceva mişcare, sunetul clopotelor şi târşâitul unui scaun, tras de cineva care se ridica în picioare. Faustino.

— Domnilor, până atunci vom stabili caii şi vom începe pregătirea. Eu mă voi ocupa de Unicorni, pentru că toţi depindem de ei. Ranuccio, tu ai grijă de Girafe, trebuie să ştie foarte bine ce au de făcut la extragere. Numărul nouă al Celor Nouă. Până la următoarea noastră întâlnire ne vom menţine vechile rivalităţi, ca să dăm aparenţa de discordie între noi.

— Şi Romulus? întrebă vocea elevată.

— O să mă contacteze pe mine înainte de următoarea noastră întâlnire.

— Şi o să vină şi el la întâlnirile noastre? Salvatore era din cale afară de neliniştit.

— Asta depinde de Girafă. Acum haideţi să

plecăm pe rând, le ordonă Faustino, şi nu uitaţi să ieşiţi pe uşi diferite.

Riccardo auzi paşii îndepărtându-se şi zgomotul unei săbii scoase din teacă. Cel cu sabia şi Faustino se opriră în prag.

— Faustino. Băiatul ăsta al tău. Nu-i nevoie să-ţi mai spun şi eu. Trebuie să câştige.

— O să câştige.

Riccardo Bruni se forţă să rămână la locul lui până când clopotul anunţă trecerea unui alt sfert de oră; capul îi vâjâia ameţitor. Aşadar, Nello trebuia să câştige cursa Palio dell'Assunta în august. El şi ceilalţi opt care făceau parte din Consiliul Celor Nouă trebuiau să piardă. Până acum asta aflase, dar mai erau extrem de multe întrebări lăsate fără răspuns. Cine mai fusese în încăpere? Cine era cel care venise fără să aibă voie cu sabia şi străpunsese tapiseriile? Ce legătură avea contrada Unicornului cu toate acestea? Unde era biserica Fostului Viitor Rege? Cum putea Girafa să contrafacă extragerea cailor? Şi cine sau ce era Romulus?

Când auzi din nou dangătul clopotelor, se strecură afară din ascunzătoare. Deschise uşa,

traversă în fugă naosul întunecat şi ieşi în beznă. De îndată ce ajunse în siguranţă în piaţa centrală simţi că îl lasă picioarele. Genunchii i se loviră de lespezile încă încălzite de soare şi rămase aşa, fără să se poată ridica, preţ de câteva momente.

De data asta se rugă fierbinte.

Capitolul 9

Unicornul

Tatăl lui Violante avusese un dulap în palatul lui din Bavaria, în care ţinea nişte obiecte ciudate. Într-o după-amiază ploioasă, când nu avea lecţii, Violante se dusese în cămăruţa cu lambriuri şi se uitase la colecţia de curiozităţi a tatălui ei. Obiectul care îi revenea mereu în minte era un vârf de corn suspendat într-o casetă de sticlă, cu miez alb şi transformat într-un fel de picior de scaun cu un capăt foarte ascuţit şi periculos.

Acesta era, conform bileţelului ataşat de el, un corn de unicorn. Violante îşi lipise degeţelele de sticlă şi îşi lăsase amprentele pe vitrină, deşi ştia că asta l-ar fi înfuriat pe tatăl ei. Voise însă să fie cât mai aproape de el, să îl atingă.

Pe măsură ce se maturizase, aflase că doar o fecioară putea captura asemenea creaturi legendare; şi deşi n-ar fi recunoscut niciodată, obişnuia să le caute în fiecare zi când se plimba prin pădure, întorcând brusc capul, în speranţa că le va surprinde neatente, convinsă că uneori vedea o licărire albă ce dispărea în spatele copacilor, îşi continuase căutarea aceasta secretă chiar şi când fusese suficient de mare să înţeleagă ce este aceea o fecioară. Nu văzuse niciodată un unicorn, dar îi făcea plăcere să îi caute în operele de artă şi să viseze că putea prinde unul care să-şi aştearnă capul greu în poala ei, la fel cum văzuse în ilustraţiile din Cartea Orelor[37].

Ca femeie proaspăt măritată, încântată fiind de biblioteca din palatul florentin al lui

---

37 *Book of Hours,* carte devoţională creştină apărută în Anglia între anii 1230-1260, atribuită artistului William de Brailes, ce cuprindea texte, rugăciuni, imnuri şi psalmi care trebuiau rostite conform principiului monastic al „celor opt ore" unor anumite divinităţi, la anumite momente ale zilei (n.tr.)

Ferdinando, căuta aceste creaturi printre paginile cărţilor. Odată, îi citise cu sfială lui Ferdinando un pasaj din scrierile lui Marco Polo, fascinată fiind de faptul că acest călător văzuse cu ochii lui un unicorn. Ferdinando răsese de ea.

— El descrie rinocerii, o brută urâtă cu corn din Africa. Unicornii nu există.

Violante închisese cartea şi o lăsase din mâini de parcă ar fi ars-o la degete.

— Ba există, spusese ea încet.

Fusese prima dată când îndrăznise să îl contrazică. Ferdinando se apropiase de ea şi îi luase bărbia în palmă. Ea nu îl putuse privi în ochii aceia dispreţuitori şi frumoşi.

— Ei bine, zisese el, dacă există, încă ai mai putea prinde unul, micuţa mea fecioară.

După care plecase, iar ea îi simţise în continuare atingerea şi înţelesese de deplin sensul vorbelor lui. Trecuse o lună de la nunta lor, iar ea era încă neatinsă.

— Fostul Viitor Rege, repetă Violante. Fostul Viitor Rege.

Se plimba de-a lungul rafturilor din biblioteca ei în timp ce îşi trecea cu dragoste vârfurile degetelor lungi peste cotoarele cărţilor. Se uită la petele de bătrâneţe de pe mâinile ei şi la frumoasele cărţi cu coperţi în culori de nestemate, ornamentate şi gravate cu aur. Ea urma să moară şi să putrezească, dar obiectele astea aveau să dăinuie veşnic.

Îmbrăţişase cu tot sufletul literatura şi muzica atunci când se măritase cu Ferdinando, îi adoptase pasiunile de parcă ar fi fost ale ei, iar când se lămurise că el nu o iubea deloc, obiectele acestea îi rămăseseră alături şi îi oferiseră alinare şi bucurie. Trăind în indiferenţa glaciară ca o zi de iarnă a lui Ferdinando, se bucurase totuşi de compania şi curtoazia anturajului lui, care îi cuprindea, printre alţii, pe compozitorii Scarlatti şi Vivaldi, ale căror nume aveau să dăinuiască veşnic, prin operele lor.

Cărţile lui Ferdinando erau moştenirea ei; le adusese pe toate la Siena şi umpluse camera în care se afla acum cu ele. Îşi găsise evadarea în poveştile lor, se crezuse pe rând tragica Isolda sau

slaba Guinevere, femei cum ea n-ar fi putut fi niciodată, femei care odinioară ar fi putut prinde un unicorn.

Acum, căuta cu degetele ei de femeie bătrână soluţia unei enigme, ecoul unui clopoţel pe care Riccardo îl trimisese în mintea ei, sintagma pe care i-o adusese direct din catedrală: „Fostul Viitor Rege”. I se vânturase întruna prin minte, intangibilă, iar acum, în sfârşit, se fixase într-un loc precum un porumbel care vine să se culce în cuibul lui. Căuta peste tot prin stivele de cărţi.

Riccardo stătea pe un scaun şi se minuna de camera în care se afla. Erau mai multe cărţi aici decât văzuse el în toată viaţa la un loc. Se întâlniseră, la fel ca înainte, în vârful turnului del Mangia, iar Riccardo îi povestise de-a fir a păr întrunirea la care asistase, încheind cu indiciul criptic referitor la întâlnirea care urma să aibă loc peste nouă zile, la biserica Fostului Viitor Rege. Ducesa îl condusese pe Riccardo prin uşa interioară care făcea legătura între turn şi palat. Gretchen, care deja apucase să-şi împletească părul pentru somn, li se alăturase şi îl salutase scurt din cap, dar nu fără afecţiune, pe Riccardo.

— Gretchen, îi spuse ducesa, du-te şi găseşte-l

pe Zebra. Spune-i să vină aici, şi hai şi tu cu el!

Aşadar, ei erau cei patru care formaseră o alianţă stranie pentru a salva oraşul, un consiliu de război compus din cei mai puţin războinici oameni pe care şi i-ar fi imaginat vreodată cineva, în cele din urmă, Violante luă o carte cu coperţi de piele verde, groasă şi grea ca o piatră de moară.

— Gata, zise ea. Fostul Viitor Rege.

Aşeză cu grijă cartea pe suprafaţa întunecată a mesei de lemn în jurul căreia stăteau toţi. Riccardo încercă să descifreze literele, dar nu erau scrise într-o limbă pe care să o cunoască. LA M-O-R-T-E D'-A-R-T-H-U-R.

Îşi înălţă capul.

— Ce înseamnă?

— *Moartea lui Arthur,* scrisă de Sir Thomas Malory, un scriitor englez.

— Cine-i Arthur?

— Cine-a fost Arthur… Arthur Pendragon, regele străvechi al britonilor.

— Şi ce-are de-a face cu Siena?

— Nu ştiu, dar lui i se spunea aşa: Fostul Viitor Rege.

Violante răsfoi cartea în timp ce continua să vorbească, iar paginile tipărite foşneau sub palmele ei.

— A fost fiul unui adevărat despot, numit Uther Pendragon. Arthur şi-a smuls legendara sabie Excalibur dintr-o piatră, fiind singurul care a reuşit să o scoată de acolo. A fost regele unui curţi importante, cunoscute sub numele de Camelot, unde cavalerii lui se întâlneau în jurul unei mese rotunde. A avut o soţie frumoasă pe care o chema Guinevere, care l-a trădat cu primul lui cavaler, un individ numit Lancelot.

Violante îl studie cu atenţie pe Riccardo pe sub genele ei de culoarea nisipului. Încerca să îl prevină de pericolele unei relaţii de amor cu o femeie măritată.

— Iar la sfârşitul vieţii lui, a înapoiat sabia Doamnei Lacului.

Riccardo scutură din cap. Nimic din toate astea nu aveau sens.

Se agăţă de singurul element care i se părea

coerent.

— În dom se afla un conspirator care avea o sabie la el şi care chiar a intrat cu ea în biserică, zicând că e dreptul lui, deoarece avea legătură cu o bătălie.

Violante se aşează la masă vizavi de el.

— Bătălia de la Montaperti. Înseamnă că bărbatul cu sabia este de la Oca, contrada Gâştei. În bătălia de la Montaperti, contrada Gâştelor a luptat cu asemenea vitejie împotriva florentinilor, încât li s-a acordat dreptul de a purta oricând săbii la ei. Li s-a acordat şi titlul de „guvernatori” ai Sienei. Violante aprecia ironia titlului. Orsa Lombardi este căpitanul Gâştelor. Cred că spadasinul era chiar el.

— Atunci, asta să însemne, zise Riccardo într-o doară, că se vor întâlni din nou în biserica contradei Gâştelor? Peste nouă zile? Guvernatorul nu e şi el un fel de rege?

Ducesa nu era prea convinsă.

— O să ne gândim mai târziu la asta. Mai întâi hai să-l întrebăm pe Zebra ce ştie de caii despre care au discutat Cei Nouă.

Violante nici nu-şi mai amintea când avusese ultima dată o conversaţie normală cu un bărbat. Cu Conti, şeful consiliului ei, discuta afacerile seci de stat, iar la dineurile oficiale nu rostea decât platitudinile şi nimicurile drăguţe care se cădeau în înalta societate. În tot cazul, nu de când fusese cu cumnatul ei, Gian Gastone, în Florenţa, unde avea să se căsătorească cu un bărbat care nu o iubea, iar el cu o femeie pe care nu o iubea, şi discutase chestiuni cu adevărat reale. O dusese la Grădina Boboli şi stătuseră de vorbă, cu cea mai mare candoare, despre natura dragostei. Astăzi era iarăşi pusă în situaţia de a gândi. Îi plăcea această senzaţie. Creierul ei ruginit începea să se trezească la viaţă.

Uşa se deschise, iar Gretchen îl pofti înăuntru pe Zebra, care căsca şi se scărpina, având părul sculat în cap precum coama unui cal din rasa Palomino. Era evident că fusese trezit din patul de paie unde se aciuase. Oraşul era casa lui Zebra, iar în fiecare noapte dormea într-un alt grajd – Gretchen merita toată lauda pentru că îl găsise atât de repede.

— Era chiar în grajdul nostru, doamnă, dacă vreţi să ştiţi, zise bătrâna cu asprime.

Zebra rânji somnoros.

— N-are nicio importanţă, zise Violante. Stai jos. Vrei ceva?

Zebra făcu imediat ochii mari.

— Aş vrea iar pâine cu lapte, ca alaltăieri.

Violante îi făcu semn lui Gretchen, care se evaporă subit. Ducesa se aplecă peste masă până simţi că respiraţia i se taie din pricina corsetului.

— Zebra, când vine următorul târg de cai în oraş?

— De miercuri în două săptămâni, *donna*[38].

— Prea târziu, spuse Riccardo, plimbându-se agitat prin spatele băiatului. Cei Nouă se întâlnesc iar peste nouă zile... Au zis că până atunci o să aibă caii în grajdurile lor. Unul pentru Nello, iar unul pentru „băiatul de la Turn", adică pentru mine. Planul lor este, aşa cum înţelegem noi, să facă rost de zece cai, pe care să îi aducă în secret în oraş. Nouă dintre ei o să fie asini.

— Asini? se interesă Violante.

— Asini. Măgari. Înceţi şi stupizi, îi furniză

38 „Doamnă", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Zebra cu promptitudine răspunsul.

Violante îşi aduse aminte subit de întâmplarea cu măgarul putrezit care fusese aruncat în urmă cu o săptămână peste poarta Camollia.

— Zi mai departe! îl îndemnă ea.

— Un singur cal, cel al lui Nello, va fi în stare să alerge. Intenţionează să măsluiască tragerea la sorţi a cailor cu ajutorul cuiva din contrada Girafei, astfel încât doar Noul Nouă şi contrada mea, a Turnului, să poată participa cu adevărat la Palio dell'Assunta, pe şaisprezece august. Legea oraşului prevede că doar zece cai pot concura, aşadar trebuie să fie zece. Ăştia zece o să alerge, iar Nello va câştiga.

Zebra dispunea de capacitatea oricărui copil de a spune lucrurilor pe nume.

— Negustorii îşi pot aduce caii şi la comandă. Comercianţii externi şi *căpitani* pot vizita şi alte oraşe.

— Ce ştii despre bărbatul pe care l-au pomenit – Boli din Arezzo –, cel care furnizează caii pentru târgul de la San Martino? E un om corupt?

Ochii lui Zebra se căscară, rotunzi de mirare.

— Nu, *donna.* E drept ca un drum roman.

— Păi, atunci înseamnă că nu e o pistă bună. E posibil ca negustorului să nu i se fi spus pentru ce sunt caii. Poate i s-a spus doar să aducă nouă mârţoage şi un armăsar.

— Eu vă zic părerea mea, interveni Zebra. Calul lui Nello va trebui să fie vedeta. Nu e nicio problemă dacă e un alergător bun, dar chiar să câştige? Se întoarse spre Riccardo, ca doi bărbaţi care discută despre cai. Tu ai fost la cursă, ai văzut ce înseamnă cotitura de la San Martino. Va trebui să ai un cal de primă clasă.

— Ca Berio?

— Ca Berio, dar, după cum a şi spus unul dintre conspiratori, Vicenzo l-a călărit pe Berio la Palio din iulie. E interzis ca o contradă să călărească acelaşi cal. Iar eu n-am văzut până acum un armăsar mai bun ca Berio.

— Vor să-şi asume cât mai puţine riscuri, interveni Violante în discuţie. Dar tot nu pricep cum îi va ajuta asta să pună stăpânire pe oraş.

— Pariuri, zise sec Riccardo.

— Pariuri? întrebă ducesa.

Călăreţul dădu aprobator din cap.

— Da. Cei Nouă vor crea un sindicat al pariorilor. La fiecare Palio se câştigă şi se pierd sume imense de bani, dar de data asta niciuna dintre celelalte contrade nu va şti că, de fapt, cursa e aranjată. Cei Nouă vor strânge suficienţi bani dintr-o singură cursă, ceea ce le va permite să-şi finanţeze lovitura şi să vă înlăture de la domnie.

Lui Violante i se puse un nod în gât.

— Dar asta nu e tot, continuă Riccardo pe un ton blând. Mai e ceva – discuţia despre Romulus.

— Zebra, ai auzit vreodată de cineva pe care să-l cheme Romulus? îl întrebă Violante.

— Niciodată, *donna,* doar pe copilul lupoaicei.

— Romulus şi Remus. Simbolurile gemene ale Sienei. Sunt cunoscute de toţi – peste tot sunt statui cu ei, zise Gretchen, care intervenea pentru prima dată în discuţie.

Violante răsuflă apăsat.

— Prea bine. Să amânăm subiectul acesta. Hai să stabilim de comun acord ce ştim până acum.

Cine sunt dansatorii acestui cadril?

Liniște.

— Cine a fost la întâlnire? insistă Violante.

— Faustino, răspunse Riccardo. Salvatore.

— Hai să o luăm metodic. Îşi luă pana şi o bucată de hârtie. Faustino Caprimulgo de la Aquila. Salvatore Tolomei de la Civetta.

— Ranuccio Odeschalchi de la Bruco, contrada Omizii, a fost pomenit, adăugă Riccardo, apoi individul cu sabia care era acolo.

— Orsa Lombardi, de la Oca, contrada Gâştei.

— Ah, da. Am presupus că ei sunt în centrul acestei acţiuni, ca şi guvernatori ai oraşului, purtători de sabie. Violante aşternu totul pe hârtie. Ce altceva mai ştim despre contrada Gâştelor?

— De meserie sunt vopsitori, adăugă Riccardo. Ei sunt cei care vopsesc flamura Palio pentru a fi înmânată câştigătorului. Sunt cei care pot face din alb negru.

— Aşa e, îi dădu ducesa dreptate. Au construit *bottini,* pasajele secrete de sub oraş, pentru a-şi

transporta vopselele corozive.

Riccardo îşi aminti brusc de ultima şi singura dată când coborâse în *bottini* ca să transporte cadavrul care stârnise toate evenimentele de după. Nu mai apucă să zică nimic, pentru că uşa se deschise şi în cameră pătrunse o servitoare cu terciul. Zebra se năpusti hămesit asupra lui.

— Şi mai era un nume, zise Riccardo de îndată ce uşa se închise. Gabriele. El a încercat să-l convingă pe Faustino să mă ucidă. Iar când Salvatore şi Faustino au început să se certe, Salvatore a spus: „Nu, nu, Gabi, nu încerca să mă opreşti”.

Zebra nu mai aşteptă să termine ce avea în gură.

— Gabriele Zondadari, căpitanul Valului, contrada Onda.

Violante se încruntă.

— De ce ei?

Toate privirile se întoarseră spre ea.

— Da… de ce ei? Sunt o contradă săracă şi lipsită de importanţă.

— Coasta mării, zise Riccardo. Ei apără coasta regiunii Maremma. Ei sunt cei care controlează tot ce intră şi ce iese din oraş, inclusiv caii.

Urmă o linişte încordată, întreruptă de ducesă:

— Bine atunci. Să recapitulăm: Aquila, Civetta, Oca, Bruco, Onda. Turnul, prin dumneata, signor Bruni, le este aliat, indiferent dacă ei o ştiu sau nu. Bănuiesc că şi contrada Panterei trebuia să facă parte din Cei Nouă, înainte de evenimentele de la Palio, iar acţiunile dumitale, signor Bruni, le-au oferit un substitut. Totodată, vor să se alieze şi cu Girafa. Şi cu misteriosul Romulus.

— Şi am omis una.

— Pe cine?

Ei nu îi stătea în fire să uite prea uşor.

— Unicornul. Leocorno.

— Romulus şi Unicornul au fost desemnate ca reprezentând cheia acestei misiuni, îşi aminti Riccardo, dar nu au avut niciun reprezentant acolo.

— Poate vor vorbi şi ei la următorul colocviu, medită ducesa cu voce tare, şi atunci vom putea descoperi ce urmăresc.

— Presupunând că vom putea participa şi noi, mai spuse Riccardo. Întâi trebuie să ne dăm seama unde va fi ţinută.

*

Când Pia a fost chemată să-l vadă pe Faustino Caprimulgo, se temu mult mai mult decât – chiar trecuse doar o săptămână? – atunci când Salvatore o chemase la el de ziua ei. Lărgimea zâmbetelor Nicolettei îi alimentau şi sporeau această frică. Servitoarea fusese întotdeauna cea mai fericită dacă pe capul stăpânei ei cădea o nenorocire. În momentul în care văzuse prima dată părul Piei radiase toată.

Frica îi era însoţită acum de oboseală, ce avea şi o explicaţie clară. Trecuseră patru zile de când se căsătorise, şi cu toate că îşi înroşise cu sânge aşternuturile în fiecare noapte, nu se mai putea baza prea mult pe şiretlicul ăsta. Adevărul era că

nici nu mai credea că Nello nu venise să o posede doar pentru că se lăsase păcălit. În cele mai fanteziste gânduri ale ei, îşi imagina că ar fi putut să fie, din punct de vedere fizic, incapabil, dar apoi se răzgândea rând îşi aducea aminte de copila familiei Benedetti. Cu siguranţă era vorba de altceva. În timp ce o urma pe mătăhăloasa Nicoletta pe scară, se întrebă îngrijorată cam ce i se mai putea întâmpla.

Intră în salonul socrului ei şi avu o surpriză plăcută. În imaginaţia ei îl transformase într-o bestie. Bărbatul care o salută însă stătea la birou, avea părul alb curat şi îngrijit, costumul de haine călcat şi curăţat de scame, pantalonii colanţi albi şi toate cataramele lucioase. Îi zâmbi chiar şi se ridică de pe scaunul lui când ea intră. Încăperea era plăcută – mirosul de lemn al biroului, peniţele de scris şi cerneala, aranjate în vase lucioase pe el, hârtiile şi sulurile frumos organizate, glob pământesc de lemn, ridicat pe nişte sugative, ce aducea aminte de lumea de dincolo de Siena. Privirea îi zăbovi câteva clipe asupra lumii de lemn. Nu văzuse niciodată acele ţări, nici măcar marea pictată cu albastru, peste care pluteau. În lumina care intra pe fereastră, peninsula ei şi Europa ieşeau în evidenţă. În umbră, Africa, India

şi toate celelalte.

Era foarte probabil să se afle în *studiolo*-ul[39] unui om civilizat. Singura anomalie o reprezentau rafturile mari din lemn, golite de cărţi. Îi era dor de cărţile ei, însă mai puţin decât de rochiile mamei ei, şi până şi Salvatore ştiuse că un gentilom avea şi o bibliotecă. Asta îl şi trăda pe Faustino. El nu era un gentilom, iar când privi dincolo de zâmbetul lui, spre nasul coroiat ca un cioc şi la ochii reci de chihlimbar, îşi dădu seama ce era cu adevărat: un barbar care omorâse un om în bătaie în subsolurile casei lui. Un sălbatic, cu nimic mai bun decât cei care locuiau în partea umbrită a globului pământesc, în jumătatea pe care ea nu o putea vedea.

Păşi înainte cu bărbia sus şi cu o atitudine defensivă. Instinctele ei recent ascuţite îi spuneau că avea nevoie de ceva de la ea. De cooperarea ei. Iar apoi, demoralizată complet de frică, îşi dădu seama că avea să-i promită orice i-ar fi cerut. Curajul i se măcină treptat şi încet, scoţând la suprafaţă un transfer de culori: era galbenă în interior, la fel de galbenă ca ochii lui Faustino, la fel de galbenă ca steagul Vulturilor. O laşă.

---

39 „Studio, birou", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Aşa că în momentul în care el îi adresă întrebarea, o luă complet pe nepregătite:

— Draga mea, ai vrea să înveţi să călăreşti?

Probabil că rămase cu gura căscată şi cu ochii cât cepele. Era aceeaşi întrebare nenorocită pe care o mai auzise cu câteva zile înainte şi din gura călăreţului, la cină. El se întoarse cu mâinile la spate spre fereastră, acolo unde turnurile oraşului înţepau parcă soarele ce-şi urma drumul spre asfinţit.

— E o îndeletnicire cuviincioasă pentru o femeie măritată. Şi cred că e destul de plicticos pentru cineva atât de tânăr să stea singur aici.

Pia nu-l credea nici pe jumătate. De ce i-ar fi păsat lui Faustino de starea ei mintală? Îl studie cu mare atenţie în timp ce se întoarse din nou către ea şi ştiu că atinsese esenţa problemei.

— Mi-a intrat în cap ideea că tânărul signor Bruni te-ar putea, învăţa. După ce am făcut gluma aceea la cină, am căzut pe gânduri, iar de atunci am chibzuit mult la ea. Cred că te-ar amuza şi te-ar putea ajuta să înţelegi marea pasiune a soţului tău.

Pia îşi cobori privirea şi făcu o reverenţă.

— Cum doriţi.

Faustino îşi lipi palmele una de alta.

— Bun. Bun. O să mă ocup de aranjamente. Acum îi zâmbeau şi ochii, nu numai gura cu buze subţiri. Încă un lucru – o să găseşti o rochie nouă în garderoba ta. Încerca să pară cât mai nonşalant. Vrei, te rog, să te îmbraci cu ea? Diseară vei cina cu Nello şi cu mine. Îi acorda acest privilegiu, pe care, în mod obişnuit, nu îl acorda prea des.

— Desigur.

— Bună fată, bună fată. Nicoletta se va îngriji de... părul şi de bijuteriile tale. Până şi el avu decenţa să nu se holbeze la tunsoarea ei ciudată. Nicoletta! strigă el în gura mare după ce deschise uşa. Aceasta se mişca surprinzător de repede.

Piei îi veni o idee năstruşnică. Trebuia să acţioneze repede, înainte de apariţia cameristei.

— Domnule, că veni vorba de haine... Mama avea o pelerină de călărie în garderoba din casa tatălui meu. Dacă aţi putea fi atât de bun să cereţi să-mi fie adusă, mi-ar prinde foarte bine la lecţiile

de călărie.

— Eh? Ce spui? Faustino părea absolut uimit că ea îşi deschisese gura ca să i se adreseze. Oh, da, da, sigur că da. O să am grijă. O idee foarte bună.

Căzuseră de acord, într-o manieră nonşalantă, dar Pia avea impresia că promisiunile lui Faustino valorau mult mai mult decât cele ale tatălui ei. Nu îi făcuse o nedreptate când îl catalogase drept sălbatic. Dispunea de o inteligenţă nativă ascuţită, ce îi copleşea brutalitatea, şi avea o gândire complexă şi analitică. Hatârul acesta pe care i-l ceruse făcea, cu siguranţă, parte dintr-un plan mai mare şi infinit mai complicat, fiind genul de om care putea ţine toate aceste sfere suspendate în aer precum mingile colorate ale jonglerului care se ţinuse în trena ei la nuntă. Iar acum aruncase şi ea una dintre aceste sfere în aer. Îşi prelucrase şi ea tonul vocii, astfel încât să pară la fel de dezinvoltă ca el şi vorbise repede când auzise la etajul superior paşii grei ai servitoarei care se apropia.

— Iar servitorii domniei voastre ar putea aduce şi celelalte rochii ale ei, bineînţeles cu permisiunea dumneavoastră. A avut câteva rochii

bune, care nu vă vor face de ruşine casa şi pe care le-aş putea purta, pentru a nu vă mai simţi obligat să-mi arătaţi o asemenea generozitate.

El încuviinţă din cap, ochii lui chihlimbarii licărind de plăcere că reuşise să cumpere o nevastă aşa de bună pentru fiul lui, pe care o considera curajoasă şi a cărei parcimonie îi făcea plăcere. Apoi, chiar când Nicoletta dădu buzna în cameră, ochii îi sclipiră, atraşi de ceva de dincolo de fereastră.

Pia îi urmări privirea şi văzu un individ masiv îmbrăcat în haine soioase de negustor de cai, care conducea doi cai în curte. Unul era alb, celălalt negru, ca o întrupare cabalină a oraşului.

— Ah, a venit Boli, ce bine! Te rog să mă scuzi, draga mea.

Întrevederea luase sfârşit.

În timp ce o urma pe Nicoletta înapoi pe scară, zâmbetul Piei era aproape la fel de larg ca al cameristei ei. Începea să înveţe regulile jocului.

*

Riccardo muncise în linişte şi cu conştiinciozitate toată ziua, cot la cot cu tatăl lui, în aşteptarea calului pe care urma să i-l trimită Faustino. Nu se întâmplă nimic. Albinele bâzâiau alene în jurul floricelelor care crescuseră printre crăpăturile pietrelor de pe caldarâm.

La ora siestei, Domenico se duse în casă să se ferească din calea soarelui dogoritor. Riccardo se întinse peste paiele din grajd, dar nu se putu odihni. Încercă să se convingă că Faustino se răzgândise, că îl judecase greşit pe căpitanul Aquilei. Chiar dacă i-ar fi dăruit un cal, ar fi fost doar o gloabă, o mârţoagă atât de amărâtă, încât n-ar fi putut să-l întreacă niciodată pe Nello.

El şi Domenico îşi reluară munca până când graurii se duseră la culcare, iar cerul se năclăi de pete întunecate. Pe urmă, abia atunci, auzi tropăitul de copite ce vestea apropierea unui cal, care sosi condus de căpăstru de Zebra. În timp ce calul se apropia, Riccardo îl privi în ochi pe Zebra, iar băiatul dădu aproape imperceptibil din cap. Era trimis de Faustino. Şi era minunat.

Domenico scăpă scobitorul de copite pe jos.

Calul era extraordinar de frumos, atât de alb, încât te dureau ochii să te uiţi la crupele lui. Animalul avea un cap prelung, cu un profil cu trăsături nobile. Maxilarul era proeminent, urechile micuţe, ochii mari şi expresivi, nările umflate. Grumaz robust, dar totuşi arcuit, deasupra unui greabăn jos, musculos şi lat. Calul stătea perfect nemişcat, dar dădea din coada lui lungă şi bine îngrijită, iar la un moment dat îl atinse pe Zebra în zona ochilor, fiind de altfel singurul indiciu că nu era doar o statuie.

Domenico fluieră încet şi prelung, apoi se apropie să-şi plimbe mâinile de-a lungul picioarelor delicate ale calului, ca să-i verifice pe rând potcoavele.

— Nou-nouţe, zise el. Nici eu nu l-aş fi putut potcovi mai bine. Îl plesni cu prietenie pe crupă, iar calul nici măcar nu zvâcni. Ce frumuseţe!

— N-am văzut niciodată un cal alb atât de frumos, zise şi Riccardo.

— Nu e alb, e gri, îl corectă tatăl lui. Uită-te mai bine la picioare şi la şolduri. Mai are nişte păr gri în zonele astea. S-a născut gri. De fapt… Se apropie cu grijă de cal dintr-o laterală şi îi pipăi cu

blândeţe obrazul stâng, găsind ceea ce căuta, în timp ce armăsarul stătea cuminte. Domenico îşi retrase mâna şi se dădu înapoi, stupefiat.

Riccardo văzu imediat ce faţă lungă făcuse.

— Ce e?

— Pipăie-i obrazul, zise tatăl.

Riccardo se apropie, vorbind încet cu calul, care îl privea calm cu un singur ochi senin. Riccardo îşi trecu încet degetele peste fasciculul de muşchi şi păr moale. Depistă o cicatrice mică, o linie care se frângea într-un colţ şi se continua după aceea.

— E un L. Se uită mirat la tatăl lui.

Zebra sesiză că se priveau ciudat.

— Ce e? Ce înseamnă?

— E un lipiţan, zise Domenico pe nerăsuflate şi cuprins de veneraţie.

Riccardo îşi aducea foarte bine aminte de istorisirile pe care obişnuia să i le spună tatăl lui, în loc de poveştile clasice.

— E de la Şcoala de Călărie Spaniolă, zise el.

Sunt crescuţi ca armăsari la Lipica, pe pământ austriac. O rasă rară şi incredibilă. Cal regal. Se nasc negri şi se albesc pe măsură ce cresc, continuă el, mintea zburându-i instantaneu la steagul Sienei. Şi toţi sunt marcaţi cu un L pe obrazul stâng.

— Pot să-l ating şi eu?

Riccardo îl ridică pe băiat, simţindu-i căldura şi greutatea consistentă a corpului în timp ce acesta căuta însemnul cu degetele lui cu unghii roase. În spatele lor, Domenico îşi plesnea palmele de încântare.

— *Dio, Dio,* n-am mai pus niciodată mână pe un lipiţan, nici n-am mai văzut un cal aşa de frumos, de când l-am potcovit pe cel al ducelui Cosimo, în 1703. Dar şi al lui era napolitan, nu lipiţan. *Jesu!* Trebuia să vină la grajdul meu! Şi cu toate astea, potcoavele îi sunt noi, iar blana îi e ţesălată şi mătăsoasă. De ce mi l-ai adus mie, Zebra? Al cui e?

Riccardo îl strânse uşor pe Zebra înainte să-l lase jos. „E-n ordine”, asta însemnase gestul lui. „Îi poţi spune.”

— E al lui Riccardo, răspunse băiatul. Un

cadou de la Faustino Caprimulgo – drept mulţumire faţă de ceea ce a făcut pentru fiul lui muribund.

Sprâncenele negre ale lui Domenico se înălţară brusc până aproape de linia scalpului. Scutură din cap.

— Ia te uită, fiule. Ţi-ai făcut un prieten influent. Un asemenea cal e la fel de rar ca găina cu dinţi, şi nu-i ieftin deloc. Ai un lipiţan! Fiul meu are un lipiţan!

Nu puteai spune cu siguranţă dacă era mai mândru de cal sau de călăreţ, dar îi bătu pe amândoi pe umăr, chicotind de fericire.

Riccardo se uită la creatura nobilă care stătea neclintită şi nu putu să nu se lase influenţat de starea de spirit a tatălui său. Cu toate acestea, se simţea şi puţin rău, pentru că ştia că odată cu acest dar, juca un anume rol într-un plan măreţ. Oricum, era confuz. Acest prinţ printre cai nu arăta deloc ca un *asino;* arăta ca un pursânge. Armăsarul avea un piept lat şi musculos, crupă lată şi umeri puternici. Picioarele erau pline de muşchi şi puternice, cu articulaţii late şi tendoane bine definite. Tălpile erau mici, dar robuste, iar

copitele recent potcovite străluceau pe lespezile de piatră. Riccardo nu găsea nicio explicaţie pentru ce fusese în mintea lui Faustino când îi dăruise un asemenea cal de preţ, dar în ciuda tuturor nedumeririlor, nu se putea abţine să nu simtă o bucurie copilărească, care îi invada pieptul. Nu mai avusese niciodată un cal al lui, iar animalul acesta, frumos ca luna de pe cer, era al lui. Deşi nu voia, începu să zâmbească.

Calul era deja înşeuat cu accesorii de piele fină, iar cureaua de Ia şa zornăia şi strălucea.

— Păi, zise Domenico, hai să te ajut să urci în şa. Am putea să-l ducem la podium, dar mi se pare destul de stabil – nu cred că o să se mişte dacă urci direct în spinarea lui. Trebuie neapărat să te duci să-i mulţumeşti chiar acum lui Faustino.

— Serios?

— Păi, sigur că da. Nu m-ai auzit spunând că e un om puternic? I-ai făcut un serviciu, el îţi mulţumeşte cu armăsarul acesta pur-sânge, iar acum e rândul tău să-i mulţumeşti. Aşa merg lucrurile. De ce mai zăboveşti?

Fireşte, Riccardo nu putea să-i explice de ce ezita. În orice caz însă, aşa era normal să

procedeze.

— Şi nu uita că prosperitatea afacerii mele se datorează tuturor cartierelor; nu ne putem permite să îl ofensăm, pe el şi contrada lui.

Riccardo realiză în clipa aceea cu bucurie că tocmai primise permisiunea să o revadă pe Pia.

Îşi puse talpa în palmele împreunate ale tatălui lui, sări în spinarea calului şi strânse frâiele. O clipă mai târziu, ateriză, cât era de lung, pe drumul de piatră; gâfâi şi se minună şi el cum de ajunsese acolo. Încercă din nou, de data asta cu Zebra care ţinea frâul şi tatăl lui care ţinea de căpăstru. Acum se descurcă mai bine; rămase în spinarea calului poate trei bătăi de inimă, până când calul îşi dădu capul pe spate şi îl pocni pe Riccardo în bărbie cu craniul lui tare. Riccardo se izbi din nou de pământ şi simţi gustul metalic de sânge în gură. Îşi muşcase limba. Se uită abătut la cal şi ar fi putut să jure că armăsarul îi întorsese privirea, uşor amuzat. Nu făcea tărăboi, nu îşi agresa stăpânii, nu sărea pe picioarele din spate şi nici nu protesta. Dacă era lăsat în pace, stătea cuminte. Pur şi simplu nu voia să aibă un călăreţ în spinare.

Riccardo mai încercă de şase ori să încalece pe el, Domenico de trei. Zebra nu avu voie să încerce. În final, cei trei bărbaţi, un tânăr, un bătrân şi un băiat, se aşezară în semicerc în jurul frumosului şi refractarului animal. Pe Domenico îl bufnea râsul; lui Riccardo situaţia nu i se părea deloc comică. Nu putea câştiga o cursă cu un cal pe care nici nu putea să-l călărească.

În cele din urmă, încercă metoda care nu dăduse niciodată greş – se aşeză în faţa calului, îi luă capul masiv şi alb în mâini şi începu să-i şoptească, ţinându-şi palmele lângă ochii lui ca pe nişte ochelari de protecţie, aşa cum făcuse de o sută de ori înainte, în timp ce-i vorbea, observă un cucui peste un ţesut cicatrizat, adunat ca o stea peste rana vindecată, chiar în centrul frunţii calului. Armăsarul asculta calm cuvintele, ba chiar pufni mulţumit. Riccardo mai încercă o dată să încalece. Zebra şi Domenico îl priviră cu respiraţia întretăiată. Riccardo zbură elegant peste capetele lor şi se făcu una cu pământul.

Domenico se scărpină în barba lui ţepoasă şi albă, scoţând un sunet dubios.

— Păi, ce să zic, ’Cardo, nu prea cred că o s-o scoţi la capăt cu el. Mai bine dai o fugă pe jos

până la Aquila, că altfel ne-apucă noaptea. Plescăi de două ori, apoi ocoli calul şi se duse la Riccardo. O să-l potolesc eu pe netrebnicul ăsta.

Riccardo se dădu bătut pentru moment şi se uită după frumosul cal, care se retrăgea prin portiţă în întunericul din grajd. Ar fi putut jura că se întorsese spre el şi pufnise ironic. Se calmă şi plecă împreună cu Zebra, găsindu-şi o oarecare alinare în mânuţa agăţată de palma lui. Traversară nestingheriţi contrada Vulturilor la apus, iar când palatul Vulturilor se înălţă în întuneric, Riccardo îl lăsă pe Zebra la loc sigur afară şi fu condus în salonul mare de la etaj.

*

Piei nu-i venea să creadă că ea era cea din oglinda pe care o ţinea Nicoletta. Camerista petrecuse atât de mult timp cu toaleta ei, că auzise clopotele bătând de patru ori. Rochia pe care i-o cumpărase Faustino era ţesută din brocart cu fir de aur, corsajul de dantelă era rigid din cauza filigranelor, iar Nicoletta profită din plin de asta ca să-i zgârie pielea. Pieptarul strâmt şi aurit

îi oferi un alt prilej servitoarei să o mai chinuie, strângând şnururile atât de tare, încât Pia se înroşi la faţă.

Nicoletta îi decoră părul fără formă cu o eşarfă de mătase şi – îi pictă pleoapele cu o singură dungă de auriu, iar pe parcurs o înţepă în ochi până îi dădură lacrimile. Apoi, servitoarea îi prinse o sută de lanţuri de aur în jurul gâtului, sugrumând-o şi înăbuşind-o ori de câte ori avea ocazia, îi ciupi ceafa cu sistemul de prindere şi, în final, îi acoperi complet moneda cu Cleopatra. Însă nimic din ce făcu servitoarea aceasta neruşinată nu putea submina puterea reginei.

Iar când Pia se văzu în oglindă, realiză că nu arătase niciodată atât de atrăgătoare. Ştia că se pregătise pentru ceva special şi coborî scara, împrumutând ceva din puterea reginei, transmisă cumva peste secole. Doar ideea că în seara aceea – seara rochiei aurii – s-ar putea ivi momentul în care Nello avea să o posede o făcu să se împiedice.

Solariul în care se servea masa arăta diferit, când nu era decorat pentru un festin. Doar două persoane se aflau acolo, aşezate fiecare într-un capăt al mesei. Se aşeză la locul ei de la jumătatea

distanţei dintre ei. Mâncarea servită era simplă: o cină tihnită cu vin, melci şi mămăligă, ceea ce îi scotea vestimentaţia şi mai mult în evidenţă. Pia mâncă în linişte în timp ce bărbaţii discutară între ei, ignorând-o complet. Era sigură că fusese împopoţonată şi chemată la masă ca parte a unui plan obscur, dar niciunul din cei doi bărbaţi nu o remarcă în vreun fel; atitudinea prietenoasă de mai devreme a lui Faustino se evaporase complet. Doar când cei doi bărbaţi îşi băură vinul Marsala, după ce terminară de mâncat, deveni limpede pentru ea ce rol avea de jucat în piesa asta de teatru.

— Signor Bruni, anunţă un servitor.

Iar în clipa următoare, acesta intră în cameră.

Totul se întâmplase atât de repede şi de neaşteptat, încât Pia luă o duşcă zdravănă de vin şi simţi căldura alcoolului în piept şi-n cap. În capul mesei, Faustino îl întâmpină pe signor Bruni cu rânjetul lui de pasăre de pradă. Călăreţul o zări şi dădu să spună ceva, dar ceea ce îi atrase atenţia a fost reacţia lui la vederea lui Nello.

În ultimele săptămâni, Pia începuse să se obişnuiască să-şi ţină urechile ciulite şi gura

închisă. Îşi ascuţise inteligenţa nativă, astfel încât să poată umple golurile cu informaţii. Îl văzu pe signor Bruni cum se împiedică şi se albeşte la faţă înaintea soţului ei, iar apoi observă cum răsuflă uşurat şi se reculege. Fireşte, era prima dată când îl vedea pe Nello cu părul colorat în nuanţa aceea aspră de negru, vopsit cu mâinile ei. Poate că aşa cum arăta acum, cu tenul palid şi cu ochii roz, pe care niciun artificiu nu le putea schimba, semăna cu Vicenzo atunci când sângerase mortal în nisipul de pe pista Palio.

În prezenţa călăreţului, Nello părea mai înveninat şi mai ranchiunos ca de obicei. Simţurile Piei se ascuţiră din nou – de ce s-ar teme şi i-ar fi antipatic lui Nello? Oare vedea şi el fantoma lui Vicenzo stând în faţa lui în silueta aceea întunecată, înaltă şi chipeşă? Era şi acum bântuit de stafia fratelui său? Pia se întoarse cu spatele la el şi îl văzu pe signor Bruni executând o plecăciune superficială în faţa lui Faustino, cu o eleganţă firească, pe care părea că o are în oase.

— Signor, nici nu îmi pot exprima în cuvinte recunoştinţa pentru darul pe care mi l-aţi făcut.

Faustino flutură din mână, aproape ruşinat.

— Lasă. Lasă. L-ai călărit deja?

— Ah, eu… cum să spun… trebuie să ne cunoaştem mai bine întâi.

Dinţii lui Faustino sclipiră ca o semilună în lumina obscură.

— Atunci îţi doresc să te bucuri de el. Nu e un cal rău. Zâmbetul i se lăţi pe chip, de parcă ar fi râs de el.

Faustino nu părea dispus să continue conversaţia, aşa că signor Bruni mai făcu o plecăciune, se întoarse şi se îndreptă spre uşă fără să se uite la Pia.

Pia era contrariată. Care va să zică Faustino îi dăduse lui signor Bruni un cal? Era unul din cei pe care îi văzuse în curtea casei mai devreme, cel alb sau cel negru? Era un cadou tardiv pentru serviciul pe care călăreţul i-l făcuse lui Vicenzo? Nu avea niciun sens. Deja avea mâna pe clanţă, când Faustino îl chemă înapoi.

— M-am gândit ce nume să aibă.

Călăreţul părea confuz.

— La cal mă refer, dragule. O să-l cheme

Leocorno. Unicornul. Bineînţeles, din pricina culorii. Şi mai are şi o cicatrice pe nas care seamănă cu un ciot de corn.

Pia sesiză o glumă pe care nu o înţelegea.

— Fireşte, animalul este al tău, spuse Faustino, fluturându-şi mâna a lehamite. Poţi să-i pui ce nume vrei.

— Nu, nu, spuse signor Bruni, în mod evident nevrând să-l ofenseze. E un nume frumos. O să-l păstrez. Şi vă mulţumesc, încă o dată vă mulţumesc.

Faustino îl scrută cu privirea, de parcă încerca chiar acum să ia o hotărâre.

— Dacă într-adevăr vrei să-mi mulţumeşti, zise el, ai mai putea face ceva pentru mine.

În aşteptarea continuării, Piei i se făcu pielea de găină. Acum era acum – motivul pentru care fusese împopoţonată şi dichisită.

— Poate îţi aminteşti că la festinul organizat în sala asta, am făcut la un moment dat o glumă cum că ai putea să o înveţi pe nora mea să călărească.

Signor Bruni se uită la Pia, iar ea îşi coborî

privirea, ruşinată subit de această şaradă.

— Ei bine, s-a constatat că, de fapt, ea chiar e dispusă să înveţe, continuă Faustino pe acelaşi ton lin, iar eu şi tatăl ei am căzut de acord că se cade ca o doamnă a Sienei să se priceapă la cai. Aş vrea să o înveţi să călărească. O oră sau două pe zi, doar până la Palio. Fiul meu e puţin cam ocupat zilele astea; doar ştii şi tu, trebuie să se antreneze.

Signor Bruni se uită la Nello, care îşi coborâse şi el privirea, mărginită de bretonul lui, brunet acum.

— Sigur, o să te plătesc, continuă Faustino.

Pia înţelegea acum; fusese dichisită ca să îl tenteze pe călăreţ într-atât de tare, încât să nu poată refuza. Părea circumspect, iar Pia se simţea umilită în ultimul hal că planul lui Faustino fusese atât de cusut cu aţă albă. El era Pandar[40], iar ea, Criseida; obrajii îi ardeau de ruşine.

Signor Bruni era absolut stupefiat.

— Sigur că da, îngăimă el. E o onoare. E…

40 Personaj mucalit şi imoral care facilitează legătura dintre Troilus, fiul lui Priam, regele Troiei, şi Criseida, fiica lui Criseu, făcută sclavă de Agamemnon în timpul aceluiaşi Război Troian, (n.tr.)

— Ei bine?

Signor Bruni îşi îndreptă umerii.

— Vreau să spun, sigur că da, dacă soţul dânsei, dacă signor Nello, îmi dă permisiunea.

Pia se minună încă o dată de câtă onoare şi decenţă dădea dovadă. Sentimentele îi încălziră măruntaiele mai ceva ca vinul.

Cu această unică condiţie, el reuşise să o ridice înapoi de la statutul de târfă la cel de soţie, plasând întreaga tărăşenie într-un plan onest doar pentru că ceruse permisiunea soţului ei.

Nello se ridică de pe scaunul lui, iar Pia strânse pumnii când îl văzu că se duce direct spre signor Bruni. Putea distruge tot. Îi putea distruge şansa de a învăţa să călărească, departe şi iute, şansa de a-i ajuta pe signor Bruni şi pe ducesă, îi putea distruge şansa de mult râvnită de a avea o companie onorabilă, sau, mai bine zis, orice altă companie în afară de Nello sau de Nicoletta. Pia încremeni în aşteptarea răspunsului, dar ştia că Nello era un fiu obedient şi mai ştia că n-ar fi îndrăznit să treacă peste vorba părintelui său. Îi făcea plăcere să îl privească batjocoritor, şi nu cu teamă.

Nello se duse direct la signor Bruni, iar când Pia observă şi diferenţa de statură dintre cei doi, nu se mai temu că soţul ei l-ar fi putut lovi. Cei doi bărbaţi stăteau atât de aproape unul de celălalt, încât cu greu putu auzi ce îi spunea.

— Ai binecuvântarea mea, veni răspunsul. Eu am treburi mult mai importante de care să mă ocup.

Ura din ochii lui ciudaţi îi dezminţea complet vorbele, şi imediat îşi înfipse mâna lui albă în jurul gâtului lui signor Bruni.

— Dar să nu care cumva, se răsti el, să o urci pe soţia mea pe calul tău.

— Nello, îl avertiză Faustino pe un ton jos şi ameninţător, ca să-i atragă atenţia fiului său că îl luase gura pe dinainte.

Nello însă ieşise deja pe uşă, iar Pia îl auzi tropăind pe scară în jos. În clipa în care Pia îşi îndreptă din nou atenţia către Faustino, acesta îşi reluase masca de politeţe pe chip, şi orice sentiment de furie la adresa fiului său dispăruse complet în spatele ei. Zâmbea din nou, un zâmbet pe care Pia i-l cunoştea prea bine, un zâmbet care nu i se citea şi în privire.

— Gata, zise el, mutându-şi privirea de la unul la celălalt. Vedeţi? Gata, s-a stabilit. Rămâne pe mâine atunci, aici în curte, la… să zicem, nouă dimineaţa?

Riccardo se înclină şi plecă, iar ea îşi dădu seama ce urma, de fapt, să se întâmple. Faustino era un codoş. Rolul ei era să distragă atenţia lui signor Bruni, astfel încât să nu se poată antrena. Ea era doar o păpuşică de lux vânturată prin faţa lui, îmbrăcată şi fardată ca o femeie stricată, în straie de aur. Probabil că Faustino sesizase că Bruni se îndrăgostise rău de ea la ospăţul din ziua nunţii ei. Faustino voia ca signor Bruni să îşi ocupe timpul cu Pia, ca să nu se poată antrena pentru Palio. În acest mod, Nello avea timp suficient să se antreneze cât poftea. Între timp, lecţiile ar fi înteţit şi mai mult ura lui Nello faţă de signor Bruni, până în punctul în care ar fi fost în stare să facă absolut orice pentru a-l învinge în cursă.

Pia aşteptă primul moment prielnic în care să poată pleca, apoi îşi adună toată bruma de demnitate rămasă ca să părăsească încăperea, încercând totodată să îşi mascheze furia. Ea, femeie măritată, fusese fâţâită prin faţa acestui

bărbat, instructor de călărie. Dar nici măcar furia nu îi putea domoli senzaţia aceea de cald din jurul inimii, ce nu avea nimic de-a face cu vinul; era doar tăciunele micuţ şi încins al plăcerii că cineva o găsea atrăgătoare.

Ajunsă în camera ei, Pia se simţi în mod straniu dezumflată. Tocmai se pregătea să se întindă pe patul ei – singură din nou, slavă Domnului când observă că una dintre uşile garderobe era întredeschisă. Era o şansă, o şansă mică… Deschise uşile, în aşteptarea unui miracol. Faustino îşi respectase cuvântul şi, în ciuda numeroaselor lui păcate, îl binecuvântă. Îşi plimbă mâinile peste rochii. I le adusese pe toate – cea roşie, cea galbenă, cea verde şi costumul de călărie, cel confecţionat din piele cafenie şi cu fusta împărţită în două. Intră în garderobă şi-şi îngropă faţa în ele, îşi frecă ţesăturile de piele, îşi umplu plămânii cu mirosul lor. Ar fi dormit îmbrăcată cu ele, dacă ar fi putut.

Mama ei se întorsese acasă.

*

— Era acolo?

Întrebarea lui Zebra, venită de undeva dintr-un con de umbră, îl sperie pe Riccardo în clipa în care ieşi din casa familiei Aquila. Îşi duse degetul la buze şi clătină din cap. Îngenunche pentru a-l putea privi pe băiat în ochi, ca de la egal la egal.

— Zebra, cunoşti pe cineva de la bucătăria familiei Aquila?

— Sigur că da! Pe Caterina, servitoarea.

— Du-te şi roag-o să-ţi dea ceva de mâncare, şi află când se duce Nello la castelul Vulturilor, din Maremma.

Zebra dispăru pe poartă. În timp ce îl aştepta, Riccardo se gândi la calul lui cel nou, Leocorno. Unicornul, aşa zisese Faustino, din cauză că era alb şi avea o cicatrice care semăna cu un ciot de corn.

Zebra ieşi din bucătărie cu o clătită şi un zâmbet pe buze.

— Mâine pleacă la castelul di Pietra, dis-de-dimineaţă, ca să-şi înceapă antrenamentul, zise el şi făcu semn din cap către grajduri, cu noul lui cal. Cuvintele băiatului erau pline de subînţeles.

— Noul lui cal? Riccardo se hotărî pe loc. Ia hai să-l vedem şi noi.

Ochii lui Zebra se măriră puţin, dar îl conduse fără nicio ezitare pe Riccardo în curtea interioară, printr-o uşă din logie. Străbătură cu grijă drumul pietruit şi deschiseră portiţa grajdului Vulturilor. Riccardo remarcă fânul proaspăt, harnaşamentul sclipitor, scândurile noi şi se gândi la modestul loc în care muncea tatăl lui. De un sfeşnic de pe perete atârna o lampă cu ulei ce răspândea o lumină blândă. Riccardo o luă de acolo şi pătrunse înăuntru, unde fu întâmpinat de acelaşi miros familiar de cal şi de fân. De undeva din întuneric lucea o crupă neagră, iar Riccardo dădu o tură în jurul calului lui Nello: un animal masiv, negru pur, cu umeri laţi, ce fremăta întruna, mânat de o vigoare nervoasă, şi care emana putere. Riccardo nu-şi făcea griji pentru el – deja dăduse drumul şuvoiului de vorbe blânde care trebuiau să îl liniştească dar îl trase pe Zebra să stea lângă capul calului.

Dacă era un adevărat campion, atunci însemna că era şi sperios, şi temperamental, şi n-ar fi vrut ca Zebra să-şi ia o copită în cap. Calul îşi dădu ochii peste cap, fornăi şi scuturǎ din cap.

Riccardo îşi trecu mâinile peste picioarele lui.

— Îl cunoşti? întrebă Zebra.

— Nu, nu l-am mai văzut, şopti Riccardo. E un specimen puternic, gata să o ia la goană. Nu e însă şi frumos.

Zebra se scărpină în bărbie, aşa cum văzuse el că fac oamenii mari.

— Nu cu un chip drăguţ se câştigă o cursă, zise el în sieneză acest proverb, pe cât de vechi, pe atât de adevărat.

Riccardo zâmbi.

— Aşa e. Aşa e. Se încruntă brusc. Zebra!

— Ce-i?

— Blana îi e aspră. Are nevoie de îngrijire. Se îmbolnăveşte. Şi miroase. Riccardo adulmecă aerul, iar Zebra făcu la fel. În afară de mirosul de fân şi de cal, în aer mai plutea un iz de substanţe chimice, la fel ca în drogheria unui spiţer.

— S-ar putea să-i dea nişte laxative.

— Da, dar mai e ceva… ceva…

Se uită din nou la cal. Ceva îl deranja. Ar fi

vrut să-l vadă pe acest cal nervos alergând, pentru că doar aşa îşi putea da seama ce era cu el, dar Nello stabilise deja să se antreneze în Maremma, departe de ochii oraşului.

— Zebra, zise Riccardo, ce zici de o noapte petrecută în cuibul Vulturilor? Cum îţi surâde ideea?

Zebra scutură cu indiferenţă din umeri.

— Toate paturile de paie sunt la fel. Iar aici mă cunoaşte toată lumea.

Riccardo se uită la băiat, la părul lui şaten ciufulit şi la ochii lui verzi şi limpezi, la pistruii împrăştiaţi pe nasul lui cârn. Simţi un val de afecţiune pentru el, şi mai că îi părea rău să îl lase aici.

— Eşti sigur?

Băiatul dădu din cap că da, în timp ce ochii i se închideau de somn.

Mai mult ca sigur că trecuse de miezul nopţii. Era mai bine să-l lase să se odihnească.

— Bine atunci. Rămâi şi dormi aici, iar de dimineaţă oferă-te să îi ajuţi cu calul. Vreau să ştiu

cum se descurcă cu Nello în spinarea lui.

— Şi tu?

— O să mă întorc de dimineaţă. În gât i se puse un nod de fericire. Ca să o învăţ pe Pia să călărească.

Faptul că Zebra pica de oboseală nu îi ştirbea niciun pic din inteligenţa sclipitoare. Îi aruncă lui Riccardo o privire pe sub gene. Riccardo era debusolat şi amărât, iar în timp ce se strecura afară din curte, se gândi că dacă un copil de nouă ani îi putea citi atât de uşor sentimentele, atunci ar fi făcut bine să înveţe să şi le mascheze mai cu atenţie.

*

Pia îl văzu pe signor Bruni de la fereastra ei când acesta intra în curtea palatului Vulturilor împreună cu un cal alb, chiar înainte ca clopotele să anunţe ora nouă.

Dacă n-ar fi fost atât de agitată, poate s-ar fi întrebat de ce nu-şi călărea premiul. Dar în timp

ce Nicoletta îi aranja părul şi o chinuia, împungând-o ca de obicei, Pia era ocupată cu netezirea hainelor. Costumul de călărie al mamei ei îi venea ca turnat, pielea moale, suplă şi brodată a corsajului se deschidea într-o fustă enormă, împărţită în două, ce putea fi petrecută peste grumazul calului. Era ciudat că acum avea aceleaşi dimensiuni pe care le avusese mama ei înainte de a muri. O îmbărbăta însă să ştie că şi ea fusese călăreaţă, că avea să înveţe ceva care îi făcuse plăcere şi mamei ei, după cum îi erau martore rosăturile şi petele de pe ciudatul veşmânt.

În timp ce îşi aranja hainele, Pia îl urmări pe signor Bruni, care făcea acelaşi lucru în curte. Trăgea nervos de toate colţurile, îşi ridica cizmele şi îşi îndrepta eşarfa de mătase de la gât, vopsită în culorile Turnului, roşu burgund şi albastru. Când îl văzu cum îşi aşază buclele brunete sub şnurul de catifea prins la ceafă, Pia constată că era un bărbat frumos, dar imediat îşi alungă acest gând. Individul venise ca să o înveţe să călărească. Avea nevoie de priceperea lui, şi nimic mai mult.

Înfăţişarea lui Bruni nu scăpă neobservată nici de Nicoletta. Camerista vorbi încontinuu.

— Pe sfântul San Bernardino, e un flăcău tare chipeş rândaşul ăsta! Nu-i de mirare că stăpânul… Servitoarea tăcu brusc şi se muşcă de buză, cu dinţii ei strâmbi. În tot cazul, sunteţi gata. Am terminat cu dumneavoastră.

Pia se întoarse să plece, apoi se opri în dreptul uşii.

— Tu nu vii?

Nicoletta scutură din cap, agitându-şi fălcile. Astăzi nu mai zâmbi chiar aşa cu poftă.

— Stăpânul a zis să vă duceţi singură. Îşi semeţi bărbia. E nevoie de mine în casă. Se răzbună puţin pe Pia când îi îndesă pălărioara tricorn, cu o pană într-o parte, prea tare pe capul delicat.

Pia coborî treptele plină de entuziasm, dar şi absorbită de gânduri.

Oare îşi imaginase Faustino că, dacă o va lăsa să plece fără însoţitoarea ei, era în stare să-l necinstească pe fiul lui? Se decisese deja, atât pentru demnitatea ei, cât şi în ciuda eventualilor spioni ai lui Faustino, să se comporte cu cea mai rigidă corectitudine şi decenţă faţă de signor

Bruni.

Ajunse în curtea umbrită şi îl întâmpină pe signor Bruni.

— Signora Caprimulgo, spuse el şi făcu o plecăciune.

Pia nu se putea obişnui cu numele acesta.

— Signor Bruni.

— Vă rog, signora, spuneţi-mi Riccardo.

O spusese cât se poate de cuviincios, dar avea motivele ei pentru care prefera să i se adreseze cu numele de familie – râul Bruni din legende, râul peste care trecea podul Piei.

Îi simţi privirea plimbându-se aprobator peste costumul ei – un pic cam demodat, dar nici nu îi trebuia altceva. În zona umbrită stătea cuminte un frumos armăsar alb, lângă care se afla un buiestraş pestriţ, adus pentru ea. Cu siguranţă acesta era calul cu care venise aici piratul acela – Boli? —, împreună cu copia lui neagră, calul despre care discutaseră în seara precedentă Faustino şi călăreţul, un dar din partea Vulturilor pentru signor Bruni. Calul despre care Nello zisese că ea nu trebuie să îl călărească.

Toate ferestrele care dădeau spre curtea mare păreau că îi privesc cu ochi sticloşi. Instructorul nu zâmbi deloc, ea nu zâmbi deloc. Îşi dădea seama că şi el era atent la toate acele ferestre din jurul lor. Probabil că ajunsese la aceeaşi concluzie ca ea, că timpul petrecut împreună presupunea un risc, fapt pentru care îşi impusese să păstreze o oarecare distanţă între ei. În biserica Cucuvelei, sub protecţia grilajului care stătuse între ei în confesional, putuseră vorbi în voie. Acum că aveau să fie zilnic împreună, relaţia lor trebuia să pornească de la cu totul alte premise şi să meargă în cu totul altă direcţie. Pia decisese că va trebui să se comporte exact conform rangului ei. Signor Bruni era instructorul ei de călărie şi fiu de potcovar. Dar în încercarea ei de a-şi stăpâni toate instinctele sub masca rigidă a poziţiei ei sociale, ştia, de asemenea, că va trebui să-şi ascundă curiozitatea arzătoare faţă de misteriosul cal alb, faţă de ducesă, faţă de lovitura Celor Nouă. Dar deja se pricepea de minune să-şi ascundă adevăratele sentimente.

— Aţi spus că n-aţi mai călărit niciodată, signora. Se părea că signor Bruni nu-şi putea stăpâni curiozitatea. De ce nu aţi învăţat până acum?

— Călăritul în Siena este o îndeletnicire preponderent masculină, îi replică ea băţos. Nu se cădea ca el să o ia la întrebări. Nu aţi remarcat?

Signor Bruni scutură din umeri, dar până şi gestul acesta neprotocolar al lui părea elegant.

— Nu am cunoscut nicio femeie din familia mea, spuse el. Nu mi-am cunoscut niciodată mama. Sunt doar eu cu tata.

Atitudinea rece a Piei se risipi. Şi el crescuse fără mamă.

— Mama mea a fost o călăreaţă foarte bună.

— Mai călăreşte?

— Călărea, înainte să moară, dar eu nu am cunoscut-o niciodată. Făcu o pauză suficient de lungă pentru ca el să îşi dea seama de faptul că amândoi erau orfani, lucru care îi unea într-un fel. Se grăbi apoi să rupă tăcerea: Port costumul ei.

— Atunci înseamnă că îi moşteniţi şi talentul. Sunt sigur că vă va ghida de undeva de sus.

Zâmbetul îi revenise. Cu greu ar fi putut găsi ceva mai drăguţ şi mai reconfortant pentru Pia, chiar dacă şi-ar fi stors două săptămâni creierii ca

să găsească cuvintele potrivite.

Pia se uită din nou spre ferestre. Deşi se părea că nu fuseseră observaţi, păstră în continuare aceeaşi atitudine rezervată a conversaţiei. Trebuia să amâne discuţia despre Cei Nouă şi ducesă, dar trebuia să vorbească. Singurătatea, nefericirea, frica ei erau mai puternice decât intenţiile şi educaţia ei. Era, probabil pentru prima dată în viaţa ei, dispusă să aibă o atitudine binevoitoare.

— Nu mi s-a permis niciodată să călăresc. Mi-am petrecut toată viaţa fie mergând pe jos, fie într-o trăsură, brişcă sau lectică. Îl privi pe sub gene. Vezi dumneata, eu sunt unica moştenitoare a Casei Tolomei. Mama mea a murit pe patul de travaliu. Tata m-a tratat ca pe un obiect de sticlă. Vocea îi era plină de amărăciune. Eu am fost premiul lui de căsătorie, şi nu a vrut să-şi distrugă investiţia.

Ochii lui verzi o priveau cu bunătate.

— Iar acum? o întrebă cu blândeţe, dar cu aerul cuiva care deja ştia răspunsul.

— Acum nu mai contează, răspunse ea. Sunt măritată. Afacerea a fost încheiată, contractul semnat. Acum pot să-mi fac cât de mult rău

poftesc.

Ajunseră lângă cai. Pia, aducându-şi aminte de avertismentul lui Nello, nici nu încercă să atingă armăsarul alb, ci îşi mângâie afectuos buiestraşul pe grumazul pestriţ.

— Nu vă temeţi de cai? Părea încântat. Pia îşi aduse aminte de Palio, când îl apucase pe Berio de frâie şi îl lăsase să se joace cu urechea ei, şi scutură din cap. Şi vreţi să învăţaţi să călăriţi? Nu e ceva ce aţi fost obligată să faceţi?

Pia făcu ochii mari, mari de tot.

— Vreau. Vreau foarte mult. Se aplecă spre el cât de tare îndrăzni. Signor Bruni, trebuie să învăţ să călăresc departe şi iute.

Îl privi drept în adâncul ochilor lui, verzi precum caperele, şi îi întâlni privirea neclintită. Avu impresia că o înţelesese perfect.

— Bine atunci. Hai să începem.

Îl conduse pe buiestraş la soare în timp ce acesta îşi scutura hăţurile şi coama. Iapa minionă avea personalitate, iar Pia se uită curioasă la felul în care signor Bruni îi vorbi cu calm câteva momente în urechea catifelată. O împinse şi apoi o

ţintui pe loc cu corpul şi mâinile lui, după care se întoarse spre Pia şi o privi din cap până în picioare.

— Sunteţi gata?

Se aplecă cu repeziciune şi-şi împreună palmele ca să o ajute să se urce.

— Puneţi piciorul stâng pe scăriţă – doar vârful, foarte bine. Pia făcu ce i se spusese. Apoi celălalt picior în palmele mele. După aceea luaţi-vă avânt de două ori şi săriţi. Asta e, hop, hop, salt, şi piciorul celălalt peste capul calului. Aşa!

Pia stătea pe buiestraş, cu şaua aceea ciudată sub ea. Îşi vârî şi cealaltă cizmă în scăriţă – sarcină deloc uşoară, pentru că obiectul metalic nu voia cu niciun chip să stea locului – şi aproape căzu de pe cal. Insecuritatea poziţiei şi faptul că se afla la înălţime în spinarea calului o luară prin surprindere. Un singur pas dacă ar fi făcut animalul, şi era sigură că o să cadă. Buiestraşul începu să se foiască, iar Pia se clătină şi se agăţă cu ambele mâini de coama lui blondă.

— Nu vă faceţi griji, zise el cu un zâmbet. Lăsaţi coama în pace.

— Păi, şi cum mă ţin?

— Cu genunchii.

Pia strânse animalul între picioare şi se mai îndreptă puţin de spate. Mai bine. Signor Bruni apucă frâiele care atârnau şi îi arătă cum să le ţină – îi corectă poziţia degetelor de nenumărate ori cu mâinile lui. Ea se minună de răbdarea pe care o avea cu ea.

— Trei degete peste fiecare, lăsaţi frâiele să atârne peste degetele mari, iar cu degetul mic le controlaţi. Frâiele ghidează calul, iar cu degeţelele astea mici, zise el şi îi atinse pe rând degetele, spuneţi calului ce vreţi de la el. Cu degetele astea vorbiţi pe limba calului. Aşa îi spuneţi ce vreţi să facă, iar ele vă vor comunica şi părerea lui. O să începeţi să vă simţiţi reciproc prin intermediul frâielor. Dacă le ţineţi corect, mâine o să vă doară degetele de o să ziceţi că au fost zdrobite la menghină.

Prinse o cureluşă lungă de căpăstrul complicat de la gura calului.

— Ăsta-i frâul cu dârlog, zise el. Astăzi nu facem nimic complicat. Staţi pe cal, învăţaţi să-i simţiţi ritmul şi ţineţi-l între genunchi. Capul sus,

călcâiele jos. Găsiţi-vă poziţia. Doar asta o să facem la început.

Îl privi nervoasă, atât de înalt şi de stăpân pe el, cum dădu drumul la dârlog, până ajunse să stea în centrul curţii. Plescăi tare de două ori din limbă, iar calul începu să se mişte încet în cerc. La început, până şi plimbarea aceasta tacticoasă îi dădea impresia că o va face să cadă de pe cal. După un timp însă îşi găsi o poziţie bună, exact aşa cum îi spusese el – spatele drept, frâiele ţinute corect, călcâiele fixate în scăriţe, iar signor Bruni strigă tare:

— Bun! Bun!

Pia începu să se destindă şi să se bucure de momentele petrecute în curtea aceea minunată, înconjurată de sute de ani de istorie, de turnurile oraşului, de peticul fierbinte şi albastru al cerului de deasupra ei. Aşa, călare, se simţea mai aproape ca niciodată de Siena, de parcă aici ar fi fost într-adevăr locul ei; era ca şi cum s-ar fi înrudit cu toate miile de călăreţi de dinainte şi după ea.

Când soarele ajunse deasupra lor – prea repede –, signor Bruni opri calul şi îi oferi mâna să o ajute să coboare. Un gest cât se poate de potrivit

şi de cavaleresc, dar în momentul în care ea îi simţi căldura degetelor ferme, simţi o dorinţă absurdă să plângă.

Era pentru prima dată când cineva o atinsese cu bunătate, din momentul în care părăsise casa tatălui ei. Luată pe sus, înghiontită, terorizată de camerista ei, tunsă de soţul ei. Mâna aceasta era diferită, puternică, blândă, binevoitoare. Această mână îi spunea: „Lasă-mă să te ajut, lasă-mă să te ghidez ca să poţi coborî, pentru că altfel o să te loveşti. N-aş vrea să te loveşti”. Atingerea aceasta îi era atât de benefică, încât îşi lăsă palma o fracţiune de secundă mai mult decât s-ar fi cuvenit, deşi atinsese deja pământul cu ambele picioare. Atingerea era însă diferită acum. El îi întorsese palma şi se uita la pata neagră.

— Ce…?

Ea îşi smulse mâna şi îşi ridică privirea spre ferestrele cu ochi.

El îşi lăsă mâinile să-i cadă pe lângă corp.

— Părul lui Nello, zise el. Nu fusese o întrebare, ci o afirmaţie.

Nu era nevoie să-i confirme supoziţia. El o

iscodea iar din priviri, binevoitor. Avea sentimentul că ghicise perfect toate dedesubturile mariajului ei, toată acea teroare; ştia ce-i făcuse cu părul şi ce trebuise să facă ea cu părul lui. Relaţia ciudată dintre două specii diferite de păsări. Pia îşi coborî privirea şi nu mai avu de gând să-l privească din nou. Credea că, dacă va mai trebui să-i suporte ochii verzi încă o clipă, nu va mai găsi puterea să se întoarcă în casă. Se întoarse şi traversă curtea, într-o viteză mai mare decât intenţionase.

— Aşteptaţi, strigă după ea. Mai trebuie să ştiţi ceva.

Ea o luă la fugă.

În timp ce urca scara, auzi o şoaptă:

— Stăpână.

În lumina aceea orbitoare a soarelui se materializă în faţa ei o siluetă în alb şi negru. Zebra.

— Signor Bruni mi-a spus să vă transmit că soţul dumneavoastră a plecat la Maremma să se antreneze. Servitorii mi-au zis că o să stea cel puţin două săptămâni pe-acolo.

Îi zâmbi, acesta fiind al doilea zâmbet încântător şi fără dedesubturi care îi fusese adresat într-o singură zi.

— S-a gândit că aţi vrea să ştiţi.

Pia dădu ameţită din cap şi se urni din loc, să-şi continue urcatul. Costumul de călărie îi părea o povară şi, dintr-odată, se simţea foarte obosită. Camera i se păru luminată şi aerisită, iar când *se* trânti pe pat aşa îmbrăcată cum era, înţelese ce-i spusese băiatul şi se simţi brusc despovărată şi uşurată. Nello plecase, iar signor Bruni voise ca ea să ştie.

Nu mai trebuia să se ascundă; nu mai trebuia să păteze patul cu sânge. Nello îşi dorea să câştige cursa mai mult decât o dorea pe ea. Voia să o revendice doar după ce ieşea învingător, la fel cum intenţionase şi Vicenzo. Mai avea doar trei săptămâni ca să se pregătească pentru Palio, dar căsătoriţi urmau să rămână pentru tot restul vieţii. Nici măcar nu voia să se mai gândească astăzi la condamnarea ei pe viaţă. Timp de paisprezece zile binecuvântate putea dormi buştean noaptea, fără să se teamă că aude zăvorul tras la uşă.

Gândul îi zbură la casa ei, la cât de obosită

era, la cât de mult o epuizase frica, iar dispariţia bruscă a tuturor acestor lucruri o vlăguise. Nu mai avu energia să se ridice şi să-şi scoată costumul de călărie al mamei. El avea să-i servească drept cuvertură; în felul acesta, era şi mai aproape de ea. Dar înainte de a adormi, mirosul de cal de pe pielea hainelor nu îi aduse aminte de mama ei, ci de *el.*

Capitolul 10

Dragonul

Pia Tolomei, realizând că viaţa ei era, pe zi ce trecea, tot mai nefericită, îşi dădu seama perfect cine se făcea vinovat de situaţia în care se găsea – frumuseţea ei. Frumuseţea aceasta îi făcea oamenii să se holbeze la ea pe stradă. Frumuseţea ei îi făcea pe bărbaţi să o dorească, pe femei, să o respingă, şi pe soţul ei, să o urască. Frumuseţea o

transformase într-o marfă ieftină de dat la schimb pentru un mariaj aranjat, pe care nu şi-l dorise. Frumuseţea ei îl făcuse pe Nello să-i ciuntească părul pentru că la cină vorbise cu un străin.

De când avea zece-doisprezece ani, la vârsta la care soarele frumuseţii ei se ridica la zenit, i se interzisese să facă altceva în afară de nişte exerciţii fizice uşoare. Activităţile normale pe care ar fi trebuit să le aibă pe când era doar un copil, jocurile hazlii cu prietenii şi alertatul pe sub bolţile şi prin pieţele umbrite, toate îi fuseseră interzise. Într-o bună zi realizase că nu-şi mai simţise propria inimă bătând de ani; niciodată nu rămăsese cu răsuflarea întretăiată, nici măcar după un efort consistent sau după ce sărise câte două trepte deodată, pe o scară. Îşi petrecuse toată viaţa stând cuminte, tăcută, decentă. Se întrebase dacă nu cumva inima i se zbârcise de tot şi-i murise.

În schimb, fusese încurajată să se ocupe de îndeletniciri specifice tinerelor de familie bună, cum ar f cusut, muzică, limbi străine, şi de singurul lucru care îi adusese şi alinare, cititul. Pentru că purta numele unei eroine tragice, pentru că trăia viaţa unei eroine tragice, căuta în

cărţi o oglindă a tristeţii ei. Era la curent cu noua gândire, cu ştiinţa, cu iluminismul care cucerise lumea; prefera să devoreze însă legende şi poveşti din bătrâni, pentru că şi ea era ţinută captivă într-o epocă de mult apusă.

Acum nu-i dădea pace o anume poveste din Moartea lui Arthur, *povestea unei femei care fusese blestemată, pentru că era prea frumoasă. Captivă zi şi noapte, suspendată goală în răsuflarea fierbinte a unui dragon, ea a fost, în cele din urmă, salvată de un cavaler pe nume Lancelot, care nimicise dragonul şi o eliberase.*

Pia Tolomei era o tânără isteaţă şi curajoasă, dar până şi ea se lăsa purtată pe aripile fanteziei. Îşi plănuise evadarea încă din momentul în care tatăl ei îi dăduse moneda cu Cleopatra, dar uneori chiar îşi dorea să fie salvată de altcineva.

Iar acum credea că îl găsise pe Lancelot al ei.

— Acolo se află Siena.

Signor Bruni îşi întinse braţele cu un gest teatral, încercând parcă să înconjoare tot oraşul

cu ele, ca să atragă atenţia asupra panoramei de jos.

Pia stătea pe căluţul ei, iar signor Bruni ţinea de dârlog. De la înălţimea la care stătea, se minuna de peisajul ce i se oferea privirii; în soarele dimineţii, oraşul ei arăta complet diferit faţă de cum îl ştia ea. Peste văi şi până departe plutea o ceaţă argintie, iar în depărtare, acoperişurile joase şi roşii şi turnurile înalte erau aurite de soare. Graurii dădeau târcoale turnului del Mangia, iar domul bondoc şi dungat veghea, ghemuit, asupra oraşului, precum un tigru adormit. Pia rămase cu gura căscată şi cu privirea aţintită asupra acestei imagini.

Avusese deja douăsprezece lecţii şi căzuse de tot atâtea ori. Nu se văicărise şi nu plânsese; pur şi simplu, se săltase la loc în şa. Se obişnuise cu durerea şi cu modul în care trebuia să-şi gestioneze aceste senzaţii şi reuşise să se convingă să meargă mai departe. A doua zi de dimineaţă muşchii coapselor o duruseră atât de tare, încât îi venise să urle la fiecare pas, şi tot cu ocazia asta aflase că trupul ei avea tot felul de muşchi, de care n-avusese habar până atunci. În a treia dimineaţă începuse să dea semne că are

oarecare aptitudini; începuse să-şi găsească mai uşor poziţia, începuse să simtă calul de sub ea. Ştia că era o elevă destoinică, dar singura ei greşeală consta în faptul că voia să avanseze mult mai repede, să înveţe şi mai mult. Departe şi iute, asta era litania ei. Departe şi iute.

În primele două zile petrecute în curte, signor Bruni o învăţase să călărească fără frâie, să se menţină în şa cu ajutorul genunchilor şi să-şi controleze buiestraşul prin exercitarea unei presiuni a picioarelor asupra acestuia. În scurt timp însă, ea voi să treacă mai departe, mai repede, mai iute. Era mânată de o planificare clandestină, pe care încă nu voia să i-o împărtăşească şi lui. El i se supusese; acum putea merge puţin la galop, o învăţase să se ridice şi să se lase la loc în şa în exact acelaşi ritm cu paşii calului, iar datorită perseverenţei sale încăpăţânate reuşise să stăpânească la perfecţie noţiunile de bază ale celui mai complicat pas rapid al calului, într-o singură sesiune de călărie. Şi pentru că nu era spaţiu suficient în curtea palatului Vulturilor, signor Bruni o scosese să alerge în galop pe dealurile pe care gonise şi el când era copil, de unde îi putea arăta priveliştile lui preferate din oraş.

Armăsarul lui, prezent întotdeauna lângă umărul lui, mergea la trap în spatele lor, părând destul de fericit să se afle în compania lui signor Bruni. Pia se întrebase însă de ce nu-l călărea niciodată, simţindu-se contrariată de relaţia dintre signor Bruni şi binefăcătorul lui. Fără să uite nicio clipă de bunele maniere, Pia ştia că signor Bruni îi ceruse permisiunea lui Faustino pentru a-şi duce eleva dincolo de zidurile cetăţii şi că Faustino îşi dăduse acordul. Dacă nu se înşela cu privire la motivaţia socrului ei de a-şi impulsiona fiul să îl învingă pe călăreţul Turnului la Palio, din partea lui Faustino ar fi primit permisiunea de a deveni cât de apropiaţi şi de liberi ar fi dorit.

Îşi croiau drum prin Siena, Pia călare şi signor Bruni pe jos, cu calul ei de căpăstru, în umbrele încă răcoroase ale dimineţii. Din momentul în care ieşiseră din contrada Vulturilor, Pia începuse să se simtă mult mai în largul ei. Îi plăcea să călărească pe străzile oraşului ei – îi plăceau atât modul acesta de a-şi petrece timpul, cât şi locurile. În vreme ce coborau colina din apropierea impresionantelor palate ale contradei Pădurii, signor Bruni îi corectă poziţia. Pe aleile şerpuite dintre prăvăliile care vindeau vopsele, ale contradei Gâştei, acesta îi readuse aminte să-şi

ţină călcâiele în jos, iar când trecură pe sub arcadele contradei Dragonului, îi spuse să-şi relaxeze mâinile pe frâie.

În cele din urmă, ajunseră la periferia contradei Porcului Spinos, şi imediat după aceea, la poarta Camollia. Trecură pe lângă locul unde, cu o săptămână în urmă, o persoană necunoscută aruncase peste zidurile cetăţii leşul unui măgar mort. Cetăţenii din contrada Porcului Spinos îl lăsaseră să putrezească chiar acolo unde căzuse, prea speriaţi de blestemul pe care l-ar fi adus asupra oraşului dacă ar fi atins cadavrul. Pia şi signor Bruni îşi făcură amândoi cruce ca să se ferească de orice eventuală prevestire de rău augur, dar ieşiră nestingheriţi pe poartă, fără să fie deranjaţi de asemenea evenimente, într-o zi atât de frumoasă. De îndată ce umbra arhitravei trecu pe deasupra capului ei, Pia începu să zâmbească.

Signor Bruni trebuia să o înveţe să meargă în galop mic, iar ea îi ascultă cu atenţie indicaţiile în timp ce el o asigura că era mult mai uşor să stai în şa când calul înainta în galop mic decât atunci când mergea la trap. Pia strânse frâiele între degete cu o încredere sporită. Deja îşi putea vedea

conturându-i-se muşchi discreţi pe braţele zvelte, muşchi care puteau da de înţeles unui ochi antrenat că ştia să călărească. Conştientiza că până şi picioarele ei îşi modificau forma şi că, una peste alta, toate membrele îi deveneau mai puternice. Muşchii care i se dezvoltau acum erau muşchi de călăreţ – muşchi sienezi.

Noua ei ţinută reprezenta încă un motiv important pentru fericirea Piei. Începând de la doisprezece ani, îşi petrecuse fiecare zi fiind captivă în cămăşi, şi rochii, şi corsete grele, care îi forţaseră talia îngustă să intre în cercuri din ce în ce mai mici, până simţea că i se taie respiraţia. Hainele îi suprimaseră făptura la fel de mult pe cât o făcuse şi statutul ei, sau bărbaţii din familia ei. Acum, îmbrăcată în costumul de călărie al mamei, începuse să respire. Mama ei o eliberase din cercul corsetelor, iar signor Bruni o scosese din cercul zidurilor Sienei. Sub aceste influenţe benigne putea simţi, măcar pentru o zi, că era liberă.

— Ar trebui să-i pui un nume.

Signor Bruni îi întrerupse şirul gândurilor.

Ea se întoarse şi îi aruncă de sus, din şa, o

privire regală, întrebătoare.

— Iapa. O ai deja de o săptămână. Cum ţi-ar plăcea să-i spui?

Căzu pe gânduri. Se simţea ca o regină, în spinarea buiestraşului ei. În acea clipă, femeia şi calul păreau a fi un tot unitar, şi în clipa aceea, oraşul era perfect: frumos, ideal şi distant, suspendat în ceaţă precum Camelot. În acea clipă făcea parte din acel regat; ea şi calul ei se încadrau perfect în peisaj.

— Guinevere, spuse ea şi îl văzu pe signor Bruni înfiorându-se, de parcă gândurile lor s-ar fi întrepătruns şi ar fi ajuns amândoi în lumea lui Arthur. Ce s-a întâmplat? Nu îţi place alegerea mea?

El oftă şi scutură din cap.

— Nu, e un nume frumos. Doar că mi-a amintit de o poveste pe care urmează să ţi-o relatez.

Pia făcu ochii mari în timp ce ascultă istorisirea incredibilă. Ducesa şi călăreţul descifraseră indiciul pe care ea îl aruncase în fugă, iar signor Bruni fusese acolo, la catedrală, şi trăsese cu urechea la primul colocviu al Celor

Nouă.

— Plănuiesc ca Nello să fie câştigătorul, iar Cei Nouă să se îmbogăţească brusc de pe urma pariurilor. Timpul trece, Palio se apropie, dar înainte de asta, următoarea întâlnire a Celor Nouă va avea loc peste două zile la biserica Fostului Viitor Rege Arthur, oriunde ar fi aceasta. Aşa că acum înţelegi de ce numele reginei lui m-a făcut să tresar. Şi apoi, *apoi,* acel Romulus, cine-o mai fi şi el, va deveni păpuşarul-şef al întregii tărăşenii. Se uită la Pia cu ochii mijiţi din pricina soarelui care îi bătea din faţă. L-ai văzut pe Nello călărind?

Pia scutură din cap, iar părul ei negru ca pana corbului i se legănă în jurul urechilor.

— Niciodată. Talentul fratelui lui era binecunoscut, dar după cum ştii, Nello călăreşte în secret prin mlaştinile sărăturoase ale Maremmei, departe de ochii lumii. Ştiu însă că îşi petrece viaţa în umbra lui Vicenzo.

Îşi dădu seama că în acel moment, mintea lui signor Bruni tocmai desluşise încă o informaţie, neclară până atunci.

— De aceea te-a pus să-i vopseşti părul? Mâinile dumitale… Oare… Nu-i venea uşor să

articuleze măcar perversitatea ciudată care îi trecuse prin cap. Încearcă să *devină* Vicenzo?

— E posibil. Pia nu voia să-şi aducă aminte de noaptea în care îi vopsise părul, în ciuda timpului care trecuse de atunci. Odată mi-a spus că împărţeau absolut orice. Îşi aduse aminte de micuţa moştenitoare care se spânzurase şi se cutremură. Vrea să-şi trăiască viaţa în culorile lui Vicenzo. Îşi doreşte pigmenţii lui Vicenzo, talentul lui la călărit, soţia – îşi coborî privirea şi victoria lui. Vicenzo a câştigat Palio, chiar dacă a murit; Berio a trecut de *scosso,* linia de finiş, chiar dacă fără călăreţ. Acum, şi Nello trebuie să câştige. Îl privi direct, cu ochii ei întunecaţi ca frunza de măslin. Nu e o rivalitate obişnuită. E ca şi cum îşi iubeşte fratele atât de mult, încât vrea să îl devoreze, să devină el. E mânat de dragostea faţă de un rival mort… iar acum – ezită –, acum…

— De ura faţă de unul în viaţă.

Pia nu răspunse.

— De-asta ne aflăm noi aici, nu-i aşa? De asta ne lasă Faustino o libertate totală? Îi întreţine ura lui Nello, i-o cultivă ca pe un coşmar, doar pentru a fi sigur de victoria fiului lui.

Pia nu-şi dăduse seama că el intuise atât de multe lucruri. Tăcerea ei a fost pentru el confirmarea de care avea nevoie.

— Şi totuşi, eşti aici. Ai fost de acord cu lecţiile.

Aproape că o acuza, de parcă, la urma urmei, n-ar fi fost decât una de-a lor, un adevărat Vultur.

Pia îşi aţinti asupra lui acei ochi aproape negri, caracteristici Tolomeilor.

— Am fost de acord cu ei?! Am *vrut* să iau lecţii.

— De ce?

Acum, având de partea ei un aliat şi aflându-se atât de departe de oraş, îi putea spune ce avea de spus:

— Trebuia să învăţ să călăresc. Răsuflă adânc, uşurată că rostise cuvintele cu voce tare. Vreau să călăresc cât mai departe de Nello.

— Departe şi iute?

Ea schiţă un zâmbet aproape imperceptibil.

— Departe şi iute.

— Chiar dacă ura lui Nello faţă de mine l-ar putea ajuta să câştige?

Nu îi răspunse direct la întrebare.

— E puţin riscant, zise Pia. Să pui rămăşag pe un întreg oraş, la o cursă de cai.

Signor Bruni ridică din umeri.

— Vor să le vină de hac tuturor cailor. Eu sunt considerat, pe bună dreptate sau nu, singurul rival adevărat al lui Nello. Aşa că şi mie mi s-a dat un cal care nu poate câştiga. Încă nu l-am călărit, ce să mai vorbesc de antrenament, iar Palio este peste o săptămână.

Se aşeză şi începu să arunce cu pietricele în vale, unde ceaţa dimineţii le înghiţea pe loc. Cârlionţi bruneţi i se unduiau pe chip în bătaia brizei, ascunzându-i parţial profilul. Piei îi era greu să-i vadă ochii.

— Dar mai e ceva. Trebuie să mai fie ceva. Ai dreptate, nimeni nu pune în joc un oraş întreg la o cursă de cai. Acest Romulus despre care vorbeau are un rol de interpretat. Palio este doar o parte a planului, ceva menit să distragă atenţia. Se întoarse spre ea, implorând-o din privire. Ştii

cumva unde se vor întâlni? Ştii ce e cu această biserică a lui Arthur?

Pia descălecă de pe iapa ei, cu o încredere pe care nu o cunoscuse până atunci.

— Am citit *Moartea lui Arthur,* cartea despre care pomeneşte ducesa. În biblioteca tatălui meu am un exemplar cu colţurile îndoite, de atât de multe ori am citit-o. Există numeroase, extrem de numeroase biserici şi capele peste tot, şi mănăstiri, şi altare. Majoritatea se află în străvechea Britanie. Dar fără să am cartea în faţă… Clătină din cap. Nici Faustino şi nici Nello nu mi-au spus nimic. Despre prima întâlnire am auzit întâmplător, când Faustino a aruncat o vorbă bucătăresei. Dar în Casa Acvilei, totul este ţinut secret. De câte ori îmi fac apariţia într-o încăpere, toată lumea tace brusc.

Signor Bruni mai aruncă o pietricică în vale.

— Atunci, ascultă, când vei mai avea ocazia. Poate le mai scapă ceva.

Pia se uită la calul alb care stătea nemişcat şi cu capul sus.

— Leocorno. Unicornul. Un nume potrivit. Alb

ca zăpada, pe un fundal de poveste. Ce-i în neregulă cu el? De ce nu te lasă să-l călăreşti?

— Nu ştiu. Speram că îmi vei spune dumneata. Eu nu ştiu decât că Faustino mi l-a dat. Şi fiindcă nu vrea ca eu să câştig, mi-a dat un cal care o să piardă cursa.

Pia se apropie de Leocorno şi-şi ridică cu blândeţe mâna, ca să i mângâie botul alb.

— Tot ce îţi pot spune este c-au cumpărat calul ăsta de la Boli, negustorul de cai din Arezzo, dar asta ştiai deja. A ajuns la grajduri în aceeaşi zi în care a sosit şi bestia neagră a lui Nello. Acesta e prietenos, zise ea surprinsă, când calul îi împinse palma cu botul.

Aflase din legende că o fecioară se putea împrieteni cu un unicorn, iar ea era încă fecioară. Abuzată, lovită şi intimidată, dar din punctul acela de vedere, încă neatinsă. Leocorno ştia acest lucru despre ea.

— Într-adevăr, suficient de prietenos până în momentul în care cineva încearcă să îl călărească.

Pia îşi plimbă degetele peste cicatricea dintre urechile lui Leocorno.

— Sărăcuţul de el, zise ea. A fost rănit. Cicatrici de război.

Signor Bruni se ridică brusc şi veni de partea cealaltă a Piei şi a calului. Ea tresări, speriată că îl supărase, dar el o ignoră.

— Cicatrici de război, repetă el încet. Cicatrici de război. Apoi, mai tare şi mai abrupt, spuse: Vorbeşte-i în continuare; stai chiar acolo în faţa lui, unde te poate vedea.

Privirea Piei alunecă într-o parte după signor Bruni, care păşea cu grijă în spatele lui Leocorno.

— Ce e?

— Război, zise el. Ai dreptate. A fost pe câmpul de luptă.

— Unde?

— Nu ştiu. Tot timpul sunt războaie. La unul dintre ele am participat şi eu. Tonul vocii lui îi dădu de înţeles Piei că şi signor Bruni avea secrete pe care le păstra doar pentru el. Vorbeşte-i în continuare.

Se duse lângă urechea stângă a calului şi pocni din degete în timp ce Pia vorbea întruna

vrute şi nevrute.

Nimic. Urechea lui Leocorno nici măcar nu zvâcni. Signor Bruni ocoli încet calul prin spate şi pocni iar din degete lângă cealaltă ureche. Nimic.

— Mută-te într-o parte, îi zise încet signor Bruni, şi continuă să-i vorbeşti de undeva de unde te poate vedea.

Pia făcu întocmai, fără să-şi desprindă privirea de la signor Bruni, care căută prin jur un vreasc uscat, aşezându-se apoi din nou în spatele lui Leocorno. De data asta rupse băţul aproape de urechile armăsarului cu un trosnet atât de puternic, încât ecoul răsună până departe după dealuri. Leocorno ţâşni ca din puşcă, călcând în viteză peste smocurile de iarbă ţepoasă şi lăsând în urma copitelor, care goneau nebuneşte pe drumul de piatră, norişori de praf de tuf.

Pia fluieră uşor printre dinţi; nu avusese niciodată voie să facă asta.

— E iute.

Se uită la signor Bruni. Acesta îşi mijise ochii pentru a urmări cu privirea calul. Clătină din cap, vizibil încântat, din moment ce îi era dat să vadă

pentru prima oară ce viteză extraordinară avea Leocorno.

— Se va mai întoarce? întrebă Pia.

Signor Bruni ridică din umeri, gândindu-se exact la acelaşi lucru.

— Nu ştiu.

În câteva clipe, Leocorno devenise doar un punctişor, care începu să crească din nou în timp ce făcea cale întoarsă, gonind spre ei într-un nor de praf. În spatele lui se întindea panorama unică a oraşului, cufundată în ceaţă asemenea decorului unei scene de teatru. Într-adevăr, se gândi Pia, numele i se potrivise perfect astăzi: un unicorn într-un peisaj de legendă. Animalul încetini, apoi se opri, scuturând din cap şi fornăind mustrător spre signor Bruni.

Signor Bruni îi luă capul între palme şi-l sărută apăsat pe nasul alb.

— Binecuvântat să fii, binecuvântat să fii, dragul meu, dragul meu Leocorno. N-am ştiut că eşti surd. Ce-ai păţit? Un tun? Se întoarse spre Pia. Un tovarăş din detaşamentul meu şi-a pierdut auzul în felul acesta. O explozie, şi s-a trezit într-

un copac. Trebuia să zbieri la el ca să audă ceva. Nu te agita, *caro mio*[41], îi spuse el lui Leocorno. O să le rezolvăm pe toate acum.

Urmărind scena, Pia îşi aduse aminte de felul în care signor Bruni îi vorbise când căzuse prima oară de pe buiestraşul ei şi avu un sentiment puternic de dor. Se uită la mâinile tandre şi auzi tonurile blânde în timp ce signor Bruni îşi liniştea calul agitat, ştiind că toată această gingăşie de care dădea dovadă, pe lângă puterea şi dibăcia lui, constituia motivul principal pentru care se simţea atrasă faţă de el. În toată viaţa ei nu mai întâlnise pe nimeni care să se deranjeze să fie tandru cu ea.

Se apropie de călăreţ şi de calul lui, dorindu-şi să stea cât mai aproape de el.

— Şi acum?

Signor Bruni îl mângâia în continuare pe Leocorno.

— Nu ştiu. Aşa se explică de ce nu lasă pe nimeni în spinarea lui; crede că merge la război. Probabil a fost un cal de luptă. Poate a aparţinut unui general, sau chiar unui rege; la urma urmei, e un lipiţan get-beget. Poate a fost armăsarul unui

41 „Dragul meu“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

husar spaniol la Milazzo, participând la campania cu acelaşi nume. Îl trase cu afecţiune de urechi pe Leocorno şi nu-şi putu înfrâna un chicot înfundat. Cum să-i şoptesc unui cal care nu aude? Toată dibăcia asta a mea nu-mi e de niciun folos.

Pia căzu pe gânduri.

— Cred că te-ar lăsa să-l călăreşti, dacă te-ar putea auzi. De ce nu strigi la el? Îl ţin eu de căpăstru cât timp încerci.

Signor Bruni o privi contrariat, dar Pia îl încurajă tăcut şi îi zâmbi. Simţindu-se ca un caraghios, signor Bruni începu să zbiere în urechea lui Leocorno cu mâinile făcute căuş în jurul gurii, iar vocea lui răsună cu ecou peste coline. Calul îşi ciuli urechile albe şi ascultă. Pia începu să zâmbească. Fără să facă mişcări bruşte, signor Bruni îşi puse talpa în scăriţă ţipând în continuare, apoi se săltă în şa şi apucă frâiele. Leocorno se foi puţin şi-şi plesni coada. Pia şi signor Bruni schimbară câteva priviri, iar signor Bruni se proţăpi bine în şa, în aşteptarea unei zguduituri. Calul nu făcu nimic. Signor Bruni îşi coborî treptat vocea până tăcu de tot. Stătu nemişcat în şa. Îi aruncă Piei în tăcere o privire triumfătoare.

Până şi cu experienţa ei limitată vizavi de cai îşi putuse da seama că Leocorno era puternic şi deborda de energie. Pe sub pielea perlată avea fascicule vânoase de muşchi, care făceau din el un campion. Extrem de atent, signor Bruni întoarse capul lui Leocorno în direcţia oraşului, a turnului del Mangia şi a coroanei aurite a acestuia, care formau împreună un ac de busolă. Îşi presă uşor călcâiele pe burta albă a lui Leocorno, iar acesta, fără să mai stea pe gânduri, îşi îţi capul şi urechile de parcă ar fi fost înaripat şi goni lin prin căldura zilei, abia atingând pământul cu copitele.

Pia îi privea cu mândrie pe măsură ce se pierdeau în zare, topindu-se într-un punct, într-un grăunte de praf. Nu îi era frică să rămână singură. Mintea îi era preocupată de o singură idee în clipa aceea. Faustino comisese o greşeală. Calul acela era incredibil. Călare pe un asemenea cal, signor Bruni putea spulbera într-o singură clipă toate planurile lui Faustino legate de Palio. Îl văzu pe călăreţ trăgând frâiele ca să-l mâne pe Leocorno înapoi la ea, aşa cum, de altfel, fusese sigură că se va întâmpla, iar în minte îi încolţi o altă idee, ce deveni în scurt timp o certitudine.

Călare pe acest cal, signor Bruni îl putea

înfrânge pe Nello.

*

Visul cu gemenii o trezi din nou pe Violante în zorii zilei. Se duse la fereastră şi, în timp ce privea soarele înălţându-se peste *campo,* începu să se gândească la Cei Nouă şi la contrada care lipsea. În acea noapte fuseseră prezenţi în catedrală doar opt dintre ei, pentru că al nouălea nu fusese ales încă? Sau pentru că doreau să roage Girafele să li se alăture?

Se uită spre cotitura San Martino, locul unde Faustino îşi pierduse fiul, unde spiritul lui Vicenzo se întorsese în inima oraşului, îmbibându-se în lespezile de piatră. Şi tot acolo, lângă Fonte Gaia, era o altă pată întunecată a unui alt trup – Egidio, tânărul al cărui sânge fusese vărsat de Vulturi. Îşi lipi palma de fereastră, meditä îndelung, iar apoi se întoarse şi sună după Gretchen în timp ce amprenta se evapora de pe sticlă. Credea că a mai găsit un aliat.

Violante îl trimisese pe Zebra să îl aducă pe

signor Bruni la ea, dar băiatul îi spusese că Riccardo era plecat în partea de vest a oraşului, cu Pia. Mult după plecarea lui Zebra, Violante rămase neclintită, cu mâna pe inimă. Riccardo gonea direct între fălcile lupului. Pia era măritată cu un individ depravat, care deja o pedepsise doar pentru un biet zâmbet primit de la Riccardo. În afară de asta, Violante nu putea oricum trece cu vederea situaţia complicată a Piei, care era femeie măritată; mai ales ea, care suferise atât de mulţi ani din cauza infidelităţii lui Ferdinando. Se forţă să nu se mai gândească. Asemenea gânduri nu îi erau de niciun folos. Dacă Riccardo era plecat din Siena, atunci avea să plece singură în misiune.

Înconjurată de cameristele ei, Violante îşi ţinea mâinile întinse în timp ce era încorsetată şi i se prindea juponul pe cercuri, pentru ca apoi să i se treacă peste cap rochia grea şi să i se pună pelerina pe deasupra. Pe cap îi fixară peruca, pudrată în prealabil, iar corsetul i-l mai strânseră niţel. Ceru să i se aducă bijuteriile, pe care Gretchen le luă de pe măsuţa de toaletă. Ducesa desfăcu un sul de catifea neagră, din care bijuteriile strălucitoare se rostogoliră pe masa de lemn. Astăzi avea nevoie de toată sulimeneala şi înzorzonarea. Servitoarele îi unseră pielea ofilită

cu alifii şi pomezi, îi albiră chipul cu praf de plumb alb, iar în partea de sus a obrazului îi aplicară o aluniţă falsă. La sfârşit se privi în oglindă şi văzu că, pe sub toată găteala aceea, chipul îi rămăsese neschimbat. Nu exista niciun artificiu pe lumea asta care să o facă frumoasă, dar măcar arăta maiestuoasă, puternică, impozantă. Doar ochii o trădau.

Ordonă să-i fie pregătită lectica şi valeţii să-şi pună livrelele cu emblemele casei de Medici, dar apoi se răzgândi. O chemă pe Gretchen şi ceru să-i fie trimisă o pelerină roşie şi o mască de piele care să îi acopere jumătate de chip. Avea să plece singură, fără nicio suită; titlul şi simpla ei prezenţă ar fi trebuit să fie de-ajuns.

Trimise un mesager înainte, pentru ca tatăl lui Egidio să nu fie luat pe nepregătite, şi porni împreună cu Gretchen spre partea de vest a oraşului. Era încă destul de devreme, aburii de căldură nu se ridicaseră încă din pavaj, iar umbrele mai erau suficient de răcoroase pentru ca pelerina grea să nu-i fie povară. Ajunsă la poarta casei Panterelor, Violante o trimise pe Gretchen înainte şi aşteptă să fie poftită înăuntru, ştiind că nu putea fi refuzată. Se întoarse în curticică şi

admiră minunatul *palazzo,* ale cărui ziduri o înconjurau de peste tot, cu arcul de cer de un albastru intens deasupra, presărat cu omniprezenţii grauri, care de-abia începeau să se ridice odată cu acei curenţi calzi ai aerului dimineţii.

Uşa se deschise, şi Violante păşi pe un hol întunecat. Aşteptă, aşa cum o invitase servitoarea, în faţa unei uşi lambrisate şi îşi petrecu câteva clipe uitându-se la tabloul cu pantera încolţită. Imediat fu poftită în salonul de primire al lui Raffaello Albani. De îndată ce îşi dădu jos masca de pe faţă şi pătrunse în cameră îşi dădu seama că se împopoţonase degeaba. Albani era sărac lipit.

Stătea pe un scaun într-o cameră aproape goală, în care nu se aflau decât vreo câteva lumânări şi tablouri. Era îmbrăcat cu o haină simplă neagră şi pantaloni bufanţi negri, iar ciorapii albi şi cataramele argintii erau singurele pete luminoase, pentru că bărbatul nu purta nici măcar o perucă pe capul lui chel. Îşi ridică privirea de câine bătut spre ea, moment în care ducesa îşi dădu seama că omul nu mai dormise de când fiul lui fusese omorât în bătaie şi lăsat să zacă în văzul tuturor, în *campo.* Nici măcar nu mai

apucă să-şi prezinte condoleanţele înainte ca el să înceapă să vorbească:

— N-a făcut nimic ilegal, să ştiţi. E permis, să ştiţi, să foloseşti biciul împotriva altui călăreţ. Nu a vrut să-l ucidă pe fiul Vulturului. Era un băiat bun, ducesă, un băiat aşa de bun. Iar Vulturul l-a bătut în halul ăla, l-a luat şi l-a… Nu mai era în stare să continue. Vă mulţumesc pentru pomană.

Din clipa aceea ea îşi dădu seama că era un om cu bun-simţ. Suferea enorm sub povara unei asemenea năpaste, şi totuşi îşi găsise puterea să îi mulţumească pentru săculeţul pe care i-l trimisese, dând astfel dovadă de o demnitate şi o graţie la care nu se aşteptase. Îl mai întâlnise şi înainte; ultima oară chiar în ziua cursei, când *căpitani* şi *fantini* veniseră să-i aducă omagiile lor. Nu îi remarcase în mod deosebit nici pe el, nici pe fiul său, Egidio, până când acesta din urmă murise şi fusese întins pe jos precum Iisus. Îi revenea în minte imaginea lui de atunci, un aristocrat înalt, îmbrăcat cu haine potrivite pentru un spiţer de succes, elegant şi plin de aspiraţii. Acum arăta ca un om distrus.

Fără să-i mai pese de rochia ei grea, înaintă cu repeziciune spre el şi se lăsă jos, pe vine, într-un

foşnet de mătase şi crinolină, apucându-l de mâna pe care şi-o încleştase de scaun, uitând de toate convenienţele. În ochii lui înroşiţi de plâns citi durerea aceea primitivă, pe care o cunoştea prea bine, provocată de pierderea unui copil. Dar era pentru prima oară când, privind în ochii uimi om înfrânt, se întreba dacă nu cumva exista o durere, şi mai mare decât cea pe care o suferise ea. Dacă ea îşi jelise atât de tare nou născuţii, cât de groaznic era să-ţi pierzi un băiat care trăise pe acest pământ timp de douăzeci de primăveri, care crescuse în jurul mesei tale, care vorbise, iubise şi avusese propriile păreri?

O podidiră lacrimile, nu de mila ei, ci pentru nenorocirea acestui om. Tulburat de gestul ei, dădu să se ridice, dar Violante îl strânse tare de mână.

— Vreau ca aceste morţi să înceteze. Există o cale să le oprim, dar e nevoie de mult curaj şi e necesar ca dumneata să dai impresia că tolerezi compania celui care ţi-a luat fiul. Dar, dacă vei reuşi să faci acest lucru, atunci vom putea negreşit să-l doborâm. Eşti gata să faci cum îţi spun eu?

Scutură din cap şi din ochi începură să-i curgă

lacrimi.

— Nu. O să-l termin eu personal, şi o să-l termin în felul meu şi la momentul potrivit. Nu voi avea pic de milă, nu va fi cruţat deloc. Nu pot, pur şi simplu nu pot să stau lângă el, lângă cel care a fost cu fiul meu când a murit. Eu trebuia să fiu cu el. Eu.

Se întoarse spre un tablou de pe perete. Reprezenta o panteră într-un puţ, încolţită şi mârâind la agresorii ei.

Pentru ea era o cauză pierdută, şi îşi dădu seama că orice cuvinte erau de prisos.

*

Pia îşi petrecu întreaga slujbă de duminică rugându-se ca signor Bruni să-l înfrângă pe Nello la Palio. Îi făcea plăcere să se afle în incinta bisericii familiei Aquila şi să se roage pentru prăbuşirea acestei case.

Ieşi din biserica Vulturilor cu nelipsita Nicoletta pe urmele ei, şi n-apucară să facă mai

mult de trei paşi când Pia simţi că cineva o trăgea de mânecă. Se întoarse şi îl văzu pe Zebra, la fel ca atunci când îi dăduse săculeţul din partea ducesei şi când îi transmisese informaţia că Nello va lipsi o vreme de acasă. Ştiind că îi aduce doar veşti bune, de data asta îi zâmbi.

— Ei? se răţoi Nicoletta la el.

— Vă rog să mă scuzaţi, coniţă. Stăpâna şi-a uitat cartea de rugăciuni.

Îi înmână Piei un pachet înfăşurat într-un patrafir. Nicoletta îl înhăţă imediat şi-l desfăcu, ca să scoată o carte de rugăciuni legată în vatir negru şi imprimată cu litere de aur. I-o întinse bombănind Piei. Aceasta n-o văzuse în viaţa ei şi deschise gura să îi atragă atenţia băiatului, dar îi surprinse la timp privirea încărcată de subînţelesuri din ochii lui de culoarea alunelor. Îi mulţumi şi-şi continuă drumul. Nicoletta, a cărei sarcină era, printre altele, să aibă nişte bani la ea, îi aruncă lui Zebra cea mai mică monedă de tinichea pe care o putu găsi în săculeţul ei.

Ajunsă în camera ei, Pia deschise cartea, aşteptându-se să găsească un mesaj – poate de la Riccardo –, cu inima trepidându-i de nerăbdare.

Avu însă parte de o surpriză: cartea mai avea o copertă.

Le Morte d'Arthur de Sir Thomas Malory.

Nu era orice exemplar, ci exemplarul ei, personalizat cu bufniţa contradei Civetta, care apărea imprimată pe forzaţul volumului.

Făcuse asta pentru ea. Nu mai era singură.

*

— Signor Faustino, doamna s-a perfecţionat atât de mult, încât mă întrebam dacă aţi putea să ne acordaţi din nou permisiunea de a călări în afara zidurilor cetăţii.

Faustino, încadrat de ferestrele salonului principal, îşi împreună palmele lungi şi albe şi îl privi pe Riccardo cu ochii lui de pasăre de pradă.

— Se descurcă bine, zici?

— Da, sire. Călăreşte bine la galop mic. Dacă ne daţi voie să mergem în zona rurală, am putea încerca şi galopul.

— Hmm! Faustino îşi atinse buzele subţiri cu vârful degetelor. Şi tu cum te descurci cu Unicornul tău?

Riccardo îşi făcu un calcul rapid; dacă susţinea că nu poate încă să-l călărească, Faustino ar fi ajuns la concluzia că nu mai avea niciun rost să-l facă să-şi piardă timpul cu Pia. Dacă îi mărturisea că acum îl putea călări, era posibil ca Faustino să vrea să-şi petreacă şi mai mult timp cu Pia, doar-doar n-o mai avea timp să se antreneze şi pentru Palio.

— Păi, bine; de când am început să-l antrenez, a devenit destul de rapid.

Sprâncenele negre ale lui Faustino se ridicară spre linia de sus a frunţii.

— Serios? Ia te uită, ia te uită! O să vedem dacă o să-l nimereşti la tragerea la sorţi de la Palio. Totul depinde de ce se întâmplă în ziua aia, şi crede-mă, dragul meu Riccardo, că asta ţine numai de soartă.

„Nu pare prea îngrijorat”, se gândi Riccardo, şi se întrebă care era motivul.

— În ce priveşte cealaltă chestiune, e foarte

bine dacă o duci iarăşi pe tânăra Pia în afara oraşului. Îşi roti ochii de culoarea chihlimbarului, care se însufleţiră brusc. Ce-ar fi să o duci în Maremma? Sunt nişte drumuri foarte bune pentru galop în mlaştinile sărăturate de lângă castelul nostru.

Riccardo făcu o plecăciune scurtă şi ieşi din salon. Alergă ca un copil până în curtea grajdului.

Prezenţa unui copil adevărat, Zebra, care îi ţinea armăsarul, îl mai temperă puţin.

— Zebra, spuse el, poţi să te interesezi de calul ăsta, de Leocorno? Încearcă să dai de Boli sau de cineva care-l ştie şi poate afli ceva despre trecutul lui.

Zebra îl privi şovăitor. Riccardo oftă.

— O să primeşti şi o răsplată.

Rânjetul lui Zebra se întinse de la o ureche la cealaltă. Îi înmână hăţurile cu un „signor” politicos şi o şterse. Riccardo strigă în urechea calului cuvintele de încurajare pe care trebuia să le spună de fiecare dată înainte de a încăleca şi se săltă în spinarea lui Leocorno.

*

Moartea lui Arthur transformă orele pe care Pia şi le petrecea singură în camera ei, astfel încât până şi nopţile ei chinuitoare erau acum pline de vise cu călăreţi, domniţe infidele şi aventuri. Avea grijă să ascundă cartea de ochii iscoditori ai Nicolettei, ştiind că servitoarea ar fi transformat totul într-o catastrofă, dacă o găsea.

Nicoletta continuă să facă uz de prezenţa ei malignă şi tiranică. În fiecare noapte îi stingea toate luminile, înainte de a o lăsa să doarmă, şi o făcea cu o asemenea sârguinţă, de parcă ar fi fost o mamă care-şi trimitea copilul la culcare. Într-o seară însă, pe când servea cina, Pia ochi o cutie cu iască, plată şi argintată, care stătea pe bufetul masiv din lemn de stejar. O şterpeli şi o piti în faldurile fustei. În nopţile în care citea la ore târzii avea grijă să tragă bine draperiile grele, ca să nu rişte să fie trădată de nici cea mai mică licărire de lumină.

Riccardo îi oferise o lume între două coperţi. În dorinţa ei de a-i răsplăti bunătatea, răsfoise paginile în căutarea referinţelor la bisericile lui

Arthur, mult prea multe la număr în carte, drept pentru care urma să revină la următoarea lecţie de echitaţie fără nicio informaţie utilă. Dar, în timp ce se întorcea de la spovedanie, nu luase în calcul faptul că Nicoletta o va aştepta în faţa drogheriei.

Servitoarea, care inversa, ca de obicei, rolurile, insistase să meargă acasă prin Strada Romana. Spitalul bisericii Santa Maria Maddalena avea o spiţerie bine aprovizionată acolo, de unde îşi putea cumpăra un leac pentru bătăturile ei. Pia o aşteptă în faţa spitalului, ştiind că trebuia să se abţină să o ia la fugă. Traversă totuşi strada, ca să stea la umbra logiei unui palat înalt. Palatul San Galgano.

Cu mintea rătăcindu-i aiurea, se juca cu unul din numeroasele pripoane pentru cai fixate în peretele exterior, ridicând inelul greu de metal şi lăsându-l să se lovească cu zgomot de zidul de piatră. Ridicat-lăsat, ridicat-lăsat, ridicat-lăsat. Doar a treia oară remarcă modelul sistemului. Era o sabie înfiptă adânc în piatră[42], de pe al cărei

42 Sabia Sfântului Galgano. Galgano Guidotti (1148-1180) a fost un sfânt catolic din Toscana. După o viaţă destrăbălată şi plină de trufie, Galgano a auzit o voce din ceruri care îi poruncea să renunţe la desfătările omeneşti şi să devină sihastru, la care a răspuns că asta i-ar

mâner ieşea în relief un cap miniatural de om, şi nu o bijuterie, aşa cum se întâmpla de obicei. Se duse înapoi în bătaia soarelui şi se uită la logia pe două nivele. *Piano nobile* era situat la acelaşi nivel cu biserica de vizavi, pentru a compensa faptul că aceasta fusese ridicată pe o colină mică. Iar în exteriorul ferestrei duble elegante şi arcuite se zăreau câteva frize ilustrându-l pe sfântul care împrumutase palatului numele său.

Pia auzise de Sfântul Galgano şi de moaştele lui, de osemintele care erau păstrate undeva în incinta bisericii-spital, aflată pe cealaltă parte a străzii. Pe unul dintre basoreliefuri, înfăptuia fapte de vitejie în calitatea sa de cavaler. Pe altul, scotea o sabie masivă dintr-o piatră.

Pia se uită în jur. Văzu doi cămătari stând în umbra palatului. La măsuţele lor şi aranjându-şi grămezile de monede pe taraba pe post de *banco*[43]. Probabil că locuiau prin zonă, pentru că altfel n-ar fi putut să-şi care cuferele pe post de seif prea departe. Îi salută în grabă, cu un ochi la uşa drogheriei în care se intrase Nicoletta.

---

fi la fel de greu cum i-ar fi să-şi înfigă spada în stâncă. Pentru a-şi dovedi spusele, a lovit cu sabia în stâncă, la suprafaţă nemairămânând decât mânerul şi câţiva centimetri din tăiş. (n.tr.)

43 „Bancă", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

— Ce-i cu sabia aia, ştiţi?

Bărbaţii se arătară nedumeriţi.

— Vreţi să repetaţi, domnişoară? zise primul.

Pia se conformă.

— De ce e o sabie înfiptă printre pripoanele cailor, pe frize?

— Aha! zise al doilea în timp ce-şi aşeza ochelarii pe nas întocmai ca un profesor. Pentru că binecuvântatul nostru San Galgano a înfipt o sabie în piatră, în biserica rotundă de la Montesiepi, deasupra abaţiei San Galgano.

Pia le mulţumi şi traversă strada chiar în momentul în care Nicoletta ieşea din spiţerie. De data asta, zâmbetul Piei era la fel de senin ca al cameristei.

*

A doua zi, Pia o chemă pe Nicoletta în camera ei. Stătea ghemuită în pat, iar când servitoarea se aplecă deasupra ei, îşi încordă muşchii bazinului.

— Nicoletta, ştiu că te îngrijeşti şi te ocupi de mine ca şi cum aş fi copilul tău. Chiar cred că mă protejezi de parcă aş face parte din familia ta. De aceea poate nu te vei mira că apelez la tine acum, când am aceste dureri îngrozitoare.

Nicoletta, vădit încântată, se lăsă greoaie pe patul stăpânei ei, iar Pia se văzu nevoită să stea nemişcată ca nu cumva mătăhăloasa femeie să se prăvălească peste ea.

— Păi da, drăguţa mea, spune-i tot Nicolettei. Iar e vorba de problema aceea feminină? Pentru că am remarcat, firește, cât de tare ai sângerat data trecută.

Pia se apucă cu şi mai mare înverşunare de burtă şi de-abia vorbi printre icnete şi gemete:

— Da. Durerea e şi mai mare, iar sângerarea vine de mai multe ori pe lună. M-am gândit că poate… ştiu că te duci la acea biserică-spital pe unde am trecut ieri… Santa Maria Maddalena parcă, nu? Şi că îţi găseşti alinare acolo, şi mă gândesc că surorile sunt foarte învăţate, deoarece ştiu că tu ai cunoştinţe solide de medicină.

Complimentul o făcu pe Nicoletta să surâdă prosteşte.

— Aşa e. Mai trec pe acolo uneori, fiindcă la ele se găsesc cele mai bune leacuri, poate pentru că adăpostesc nişte moaşte binecuvântate în casa lor sfântă.

Pia avu grijă să-şi ţină privirea în pământ, astfel încât Nicoletta să nu o vadă radiind de satisfacţie.

— Ale Sfântului Galgano?

— Aşa e. Şi e adevărat că surorile de acolo au cunoştinţele de care vorbeşti, legate de treburile femeieşti şi tot felul. Dar dacă problemele tale ţin de părţile femeieşti, o să-ţi treacă repede. Crampele vor dispărea odată cu creşterea lunii. Mai întâi o să ai dureri mai rele, dup-aia o să treacă.

Perspectiva asta o făcu să zâmbească şi mai cu poftă pe Pia, care îi aruncă o privire şi oftă.

— Da, poate ai dreptate. Trebuie să suport cu stoicism. Adevărul este însă că îmi fac griji ca nu cumva, din cauza acestei indispoziţii, să nu pot rămâne gravidă, şi tu ştii desigur că cea mai mare dorinţă a mea este să-mi fac datoria.

Se ridică încet şi se duse şchiopătând de pe un

picior pe altul până la fereastră, în tot acest timp studiind-o cu atenţie pe servitoare în reflecţia din geam.

— Dar, după cum ai spus, n-are niciun rost să-l alarmez pe socrul meu, până ce starea mea de sănătate nu se agravează, moment în care probabil că voi fi nevoită să-i cer să-şi cheme medicul. Oricum, să nu-ţi faci griji, draga mea Nicoletta. N-are niciun rost ca el să afle că tu nu ai crezut de cuviinţă să acţionezi la timp…

Zâmbetul Nicolettei se stinse brusc.

— Bine… s-ar putea să-mi fac drum pe acolo săptămâna asta, pentru că bietele mele picioare au nevoie de nişte prişniţe proaspete. Poate că o să aduc vorba şi de problemele tale şi o soră infirmieră va trimite o novice să te vadă.

Pia se apucă de pervazul ferestrei şi răsuflă uşurată.

— Oh, draga mea Nicoletta! Ştiam eu că mă pot bizui pe tine.

*

Nicoletta se ţinu de cuvânt cu aceeaşi promptitudine cu care boscorodea întruna. În chiar dimineaţa următoare, în camera Piei intră o soră de la Santa Maria Maddalena. Era înveşmântată cu straiele negre şi cu acoperământul alb tipic infirmierelor, pânza apretată şi pură a baticului ridicându-se spre cer ca aripile unui pescăruş.

Când Pia zări chipul călugăriţei i se strânse inima; Nicoletta marcase câteva puncte în favoarea ei, în jocul de-a şoarecele şi pisica dintre ele, trimiţându-i o novice cam de aceeaşi vârstă cu Pia. Dacă Pia ar fi suferit cu-adevărat, sora aceasta subţirică nu i-ar fi fost de niciun ajutor, dar ceea ce o îngrijora acum cel mai tare era că fata nu va putea s-o lămurească cu privire la problemele ce-o frământau. În clipa în care o pofti să se aşeze pe patul ei, Pia începu să se simtă încurajată. Deşi privirea îi era tristă şi expresia serioasă, chipul tinerei călugăriţe părea inteligent, iar discursul bine articulat. Îi luă doar o clipă ca să se prezinte drept sora Concetta, după care se lansă în întrebări detaliate despre ultima dată a sângerării Piei, despre culoarea, durata şi

cantitatea acesteia. Pia îi făcu semn să se oprească.

— Soră, n-o să te mint. Prin milostenia Domnului, nu am probleme de sănătate. Oraşul însă are nevoie de un leac. Te-am chemat ca să-mi spui tot ce ştii despre patronul tău sfânt şi despre fondarea bisericii San Galgano. Ai putea să pleci chiar acum din cameră şi să te duci direct la socrul meu ca să-i spui de ce te-am chemat, de fapt. Dar te implor să nu o faci, pentru că, dacă îmi răspunzi la întrebări, multe vieţi vor fi salvate.

O văzu pe călugăriţă cum îşi plimbă privirea asupra chipului ei, urcând apoi spre cap, tâmple şi urechi, acolo unde rănile făcute de foarfecă lui Nello de-abia se vindecaseră. Următoarea întrebare a novicei o luă complet pe nepregătite.

— Ce s-a întâmplat cu părul tău?

Pia, care îşi promisese să nu spună decât adevărul, îi răspunse fără ezitare:

— Soţul meu mi l-a tăiat.

— De ce?

— Pentru că un bărbat mi-a zâmbit.

Călugăriţa dădu din cap aprobator, iar ochii ei căpătară subit scânteierea sticlei. Se întinse şi-şi desfăcu pălăria în formă de cornet. Pe sub acoperământul alb se afla un scalp chel şi livid, o întindere de carne arsă şi vindecată, dungi întinse şi întretăiate de cicatrici. Pia rămase cu gura căscată.

— Da, spuse sora Concetta, soţul meu n-a folosit foarfecă, ci un tăciune. Îşi puse la loc acoperământul pe cap şi-şi aşează cu demnitate palmele în poală. Acum, te rog să-mi spui ce-ai vrea să ştii de la mine?

*

Castelul di Pietra se înălţa în lumina zilei precum un dinte zimţat.

Pia nu ştiuse la ce să se aştepte de la fortăreaţa Vulturilor – poate la o casă modernă sau la un palat de vară care să beneficieze de tot confortul. Palatul acesta era însă ca un castel de legendă – de nepătruns, medieval, cu ziduri presărate peste tot cu orificii prin care se putea

trage cu arcul.

Împreună cu signor Bruni călăriseră destul de mult în acea dimineaţă. Pia pornise în galop la un moment dat, departe şi iute, exact aşa cum îşi dorise, cu vântul prin păr şi cu aerul sărat biciuindu-i faţa. Indiferent de ce i se întâmplase până acum, signor Bruni îi făcuse un dar nemaipomenit; de acum înainte avea să-i facă plăcere toată viaţa să călărească. Se dedica acestei îndeletniciri şi era pentru prima dată când se simţea cu adevărat sieneză. Signor Bruni îi dăruise atât de mult, fără să-i ceară absolut nimic în schimb, şi se comportase absolut onorabil de fiecare dată. Şi pentru că el se purtase aşa de frumos, pentru că dintre toţi bărbaţii din viaţa ei el nu îi ceruse nimic, astăzi avea o surpriză pentru el. Două surprize.

Trebuia să aştepte însă momentul şi locul potrivite. Mai aveau puţin şi ajungeau acolo.

Călăriseră unul lângă altul plini de energie, iar signor Bruni îl mai temperase pe Leocorno, care ar fi vrut să gonească cu viteza lui extraordinară, pentru a merge în ritmul ei, până când castelul di Pietra se ivise la linia prietenoasă a orizontului precum o corabie de piraţi şi el îi făcuse semn să

se oprească. Soarele era sus pe cer, iar castelul Vulturilor le oferea o umbră primitoare, dar niciunul din ei nu ardea de nerăbdare să se apropie. Locul împrăştia parcă o miasmă malefică, ce lucea în pâcla toridă precum un nor de viespi stârnite din cuibul lor.

În cele din urmă, Pia o mânase pe Guinevere să îşi continue drumul spre edificiul de piatră, dirijând-o să meargă chiar pe sub umbra răcoroasă a parapetului. Atinse zidul construcţiei străvechi, iar piatra neagră şi cristalină se sfărâmă sub degetele ei precum zahărul. Îşi ridicară privirile spre ferestre. Clădirea era atât de veche, încât era surprinzător că ramele aveau geamuri. Încercuiră în linişte întreaga fortăreaţă. Dădură de o uşă imensă, bătută în fier, şi de un podeţ mobil. Pia o mână pe Guinevere să urce panta din spatele castelului, iar signor Bruni o urmă curios. Pia însă nu găsise ce căuta, aşa că îşi continuă drumul, fără să scoată o vorbă, printr-un hăţiş de scaieţi şi mătrăgune. În colţul vestic se zărea un singur turn ascuţit. Pia se opri.

— Aici a fost, zise ea. Aici a fost întemniţată prima Pia de Tolomei, pentru că şi-a dezonorat soţul. Aici a murit.

Signor Bruni o privi circumspect. Pia îşi lipi urechea de zidul turnului, de parcă i-ar fi putut auzi încă ţipetele, la câteva secole distanţă. Crezuse că prima Pia fusese doar un cifru literar. Acum, aici, lângă fortăreaţa rece şi umedă, ştia că Pia existase cu adevărat, că detenţia ei nu fusese mai puţin îngrozitoare, şi moartea mai puţin dureroasă, doar pentru că fusese imortalizată în opera lui Dante. Prima Pia fusese şi ea o femeie plină de viaţă, ucisă de soţul ei, iar în aceeaşi manieră castelul fusese lăsat din mână în mână signorilor sienezi, până când documentele de moştenire ajunseseră pe mâinile lui Faustino Caprimulgo.

Citadela şi istoria ei rău prevestitoare o îngroziră pe Pia. Trase de hăţurile lui Guinevere şi se îndepărtă de acolo.

— Eu nu, zise ea ca pentru sine. Eu nu o să sfârşesc aşa.

Signor Bruni încercă să o liniştească.

— Sigur că nu, spuse el. Vremurile s-au schimbat.

Pia continuă să se îndepărteze împreună cu Guinevere de turn, ca şi cum nu l-ar fi auzit, dar îi

remarcă din nou bunătatea şi ştiu că luase o decizie înţeleaptă.

— Dacă acest castel se află aici, zise ea tot ca pentru sine, înseamnă că drumul ăsta… Se întrerupse în timp ce continua să meargă. După ce ieşi din umbra de rău augur a castelului, dintr-odată se simţi sigură. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Vino, zise ea. Ştiu un loc special.

Signor Bruni o urmă de bunăvoie, iar ea îl conduse pe sub nişte copaci cu crengi bogate, în pădurea din spatele castelului. După ce suportase lumina orbitoare a soarelui, Pia se trezi brusc în beznă, dar constată că putea într-adevăr să vadă în întuneric precum Minerva. În spatele ei, Leocorno aluneca peste smocurile de stufăriş şi brâncă, dar Guinevere, ghidată de călăreaţa ei, îşi punea ferm piciorul pe pământ; acum signor Bruni era elevul, iar Pia profesorul. În ambianţa întunecată a pădurii, se întoarse spre el şi începu să râdă pentru prima oară după multe săptămâni. Porni din nou în viteză, aşa cum îşi dorise întotdeauna, forţându-se, vrând să îşi obosească muşchii şi să-şi simtă respiraţia accelerându-se.

În cele din urmă, Pia o simţi pe Guinevere luând-o la vale pe o pantă şi auzi clipocitul unei

ape curgătoare. Ajunseră la râul peste care trona un frumos pod de piatră, la fel de vechi precum castelul. Pia lunecă din spinarea calului şi legă frâiele lui Guinevere de o creangă mai joasă. Signor Bruni descălecă şi el de pe Leocorno şi lăsă frâiele, iar calul îşi plecă repede capul să pască iarba sărată.

Pia îl conduse pe signor Bruni pe podul arcuit şi se opri în cel mai înalt punct, apoi se aplecă peste parapet ca să se uite la torentul care curgea în voie.

— Am vrut să îţi arăt locul acesta, spuse ea. Se numeşte Podul Piei. Podul ei. Al primei Pia, cea a lui Dante. A fost ţinută prizonieră în castelul acesta, castelul care este acum al lui Faustino. Când eram mică, tatăl meu mi-a povestit totul despre locul acesta. Mi-a arătat castelul, podul. A vrut să mă sperie, ca să fiu supusă. Dar mi-a mai spus ceva, ceva ce nu am înţeles decât în momentul în care te-am întâlnit. Arătă în jos, aproape cu sfială. Ăsta este râul Bruni. Râul dumitale. Înţelegi? Acum ştii de ce-am tresărit când ţi-am auzit numele, atunci când mi l-ai spus în confesional? Acesta este locul unde eu te întâlnesc pe dumneata.

El se uită înspre râu, înspre pod, înspre ea. Chipul lui frumos era serios.

— De ce m-ai adus aici?

Venise clipa.

— Am vrut să îţi dau două lucruri. Mai întâi, datorită bunătăţii dumitale am primit cartea despre Arthur. În semn de mulţumire, îţi pot spune unde se vor întâlni Cei Nouă peste două zile.

El păru surprins, ca şi cum s-ar fi aşteptat să-i spună altceva.

— Am citit cartea din scoarţă în scoarţă în căutarea tuturor referinţelor legate de biserici sau de capele. Sunt foarte multe, nici nu-ţi închipui cât de multe. Dar nu toate aceste trimiteri la biserici sunt importante. Îţi aduci aminte că mi-ai spus de concluziile trase de ducesă? Ea a pomenit de sabia regelui Arthur şi de faptul că doar cei din contrada Gâştelor au dreptul să-şi poarte mereu săbiile cu ei. Ducesa a sugerat că este posibil Cei Nouă să se întâlnească în biserica contradei Oca. Aici s-a înşelat destul de tare, dar a avut perfectă dreptate în ce priveşte deducţiile despre sabie.

— Excalibur?

— Da. Dar nu despre sabia Excalibur în sine era vorba, ci indiciul se referea la locaţia ei.

Signor Bruni se strădui să-şi aducă aminte de soarta săbiei lui Arthur. Îşi coborî privirea spre apa curgătoare.

— În lac?

Pia zâmbi.

— Nu, în stâncă. Îţi aduci aminte că Excalibur a fost găsită în stâncă şi că nimeni altcineva în afară de Arthur n-a putut să o scoată de acolo? Se întoarse să se uite la el. Se vor întâlni în capela din Montesiepi de pe dealurile de lângă oraş, chiar deasupra abaţiei San Galgano. Vor să se întâlnească în afara oraşului, dacă e vorba să apară şi vizitatorul acela mult slăvit. E locul perfect. O ruină în mijlocul unei păduri dese, îndepărtate, însă la doar câteva ore călare de oraş.

— Cum de eşti atât de sigură?

— Datorită legendei Sfântului Galgano. Când Galgano a renunţat la viaţa pe care o dusese înainte, şi-a înfipt sabia în stânca ce avea să

devină ermitajul lui. E încă acolo, iar în jurul ei a fost construită o bisericuţă rotundă, şi nici până în ziua de astăzi n-a putut nimeni s-o scoată.

— Serios? Chiar există o sabie înfiptă în stâncă, pe undeva pe aceste dealuri?

— Da. Şi nu numai atât. Mulţi cred că este vorba despre aceeaşi sabie, despre Excalibur. Că a fost recuperată din Britania şi că a traversat pământul de-a lungul secolelor prin intermediul unor cavaleri pioşi, ultimul dintre ei fiind…

— Sfântul Galgano, o completă el.

— Ca să se odihnească aici, pe aceste coline.

— Aşadar, când căpitanul contradei Gâştelor a glumit despre Fostul Viitor Rege, a făcut un joc de cuvinte, referindu-se, de fapt, la Arthur şi la Galgano.

— Nu doar la ei. S-a referit şi la Nello. Mai că nu se înecă când rosti numele soţului ei. Următorul rege.

— Atunci, asta e, concluzionă signor Bruni. Peste două zile la biserica rotundă de la Montesiepi, deasupra abaţiei San Galgano. Acolo îşi va dezvălui identitatea acel Romulus.

Pia zâmbi din nou, de parcă obiceiul de a zâmbi căpăta rădăcini din ce în ce mai adânci cu fiece oră petrecută departe de contrada ei. Se simţea mândră că îl ajutase să facă legătura între cele două legende cu ajutorul câtorva cunoştinţe însuşite de ea şi a priponului din fier forjat, descoperit lângă palatul Vulturilor. Poate că Minerva chiar o ajutase. Îşi duse mâna la totemul cu bufniţă de la gât.

Dar nici el nu se lăsă mai prejos.

— Şi care e cel de-al doilea lucru?

Ea trase adânc aer în piept.

— Ăsta.

Îi luă mâna şi i-o duse la pieptul ei, unde i-o presă pe pandantiv, pe coşul pieptului ei, pe inima ei. Apoi îl sărută, luându-i chipul în palme şi lipindu-şi gura de a lui. Sângele clocotit care-i curgea prin vene o făcu să se clatine, dar el îi prinse strâns silueta firavă şi-şi vârî adânc degetele în părul acela cu fir gros şi ciuntit, păr de regină egipteană. Asprimea bărbii lui ţepoase, moliciunea gurii lui, duritatea dinţilor lui, moliciunea limbii lui contribuiră toate la accelerarea pulsului ei şi la curgerea mai rapidă a

apei de sub pod. Şuvoiul se prăvălea atât de zgomotos, încât nu auzi tufele foşnind şi nici nu văzu sclipirea unor ochi roz care pândeau din umbră.

Într-un final, Pia se desprinse de lângă el, de teamă să nu meargă prea departe. Vlăguită, se sprijini de parapet, dar călăreţul o apucă de umeri şi o întoarse cu faţa la el, aproape cu brutalitate.

— Vreau să mă culc cu tine, îi spuse el insistent. Acum, aici.

Pia îl privi adânc în ochi şi citi în ei deopotrivă bucurie, durere şi dor. Nu-şi dăduse seama că nu puteai dărui un singur sărut, şi atât. Ea îşi dorise să-i mulţumească pentru bunătatea lui, atât şi nimic mai mult; îşi dorise ca el să-i cunoască sentimentele ce începeau să se nască în ea. Palio se apropia, aşa că nu le mai rămăseseră multe zile de petrecut împreună. Nu reuşise însă decât să înrăutăţească lucrurile. Fusese o inocentă, o proastă. Nu fusese la fel de înţeleaptă ca Minerva; nu avea nici măcar înţelepciunea unei şcolăriţe. Dar de unde să fi ştiut? Nu mai simţise niciodată focul pe care el îl aprinsese în ea, cel pe care ea îl aprinsese în el.

Acum înţelesese şi îi părea rău pentru durerea pe care i-o provocase. Un sărut nu reprezenta sfârşitul. Era începutul a ceva. Dar acum că începuse, ea nu putea continua. El îşi dădu seama de asta, fără să fie nevoie de cuvinte.

— Pe el l-aş dezonora cât ai clipi. Îi îndepărtă cu blândeţe mâinile de pe umerii ei. Dar nu vreau să te dezonorez pe dumneata sau pe mine.

— Mă bucur să aud aşa ceva.

Întocmai ca un actor care îşi auzise replica după care urma să intre în scenă, Nello Caprimulgo sări din spatele copacilor de pe malul cu castelul. Cei doi iubiţi se îndepărtară brusc unul de altul. Nello se apropie de ei şi o apucă strâns şi posesiv de braţ pe Pia.

— Signor Bruni, şuieră el. Îţi mulţumesc foarte mult pentru lecţiile date soţiei mele. Tatăl meu mi-a spus că e posibil să veniţi astăzi pe-aici. O preiau eu din momentul acesta. Lecţiile tale au luat sfârşit.

Nello se întoarse şi-şi duse soţia înapoi peste pod, înfigându-şi degetele ca o menghină în braţul ei şi învineţind-o în aceleaşi locuri în care o învineţise şi în ziua în care se cunoscu seră. Pia

îndrăzni să se mai întoarcă o dată şi să îi arunce peste umăr o privire agonizantă călăreţului, care încremenise de groază, impunându-şi în acelaşi timp să păstreze vie în minte imaginea lui.

De îndată ce ajunseră în desişul pădurii, Nello o urcă brutal în cârca uriaşului său cal negru şi apoi încălecă în spatele ei. Fără să mai scoată un cuvânt, lovi din pinteni şi porniră în goană pe sub copaci, iar crengile o plesniră pe Pia peste faţă. Se aşteptase să o ducă înapoi în oraş, dar el se îndrepta în direcţia opusă. Îşi mână calul să sară peste un zid de sprijin vechi, mult prea înalt chiar şi pentru un cal călărit de un singur călăreţ, darămite de doi, drept pentru care calul se lovi cu piciorul din spate de marginea pietroasă de sus. Pia îşi dădu seama unde o ducea Nello şi realiză că până la căderea nopţii avea să fie încuiată în turnul de care se temuse atât de mult, unde avea să retrăiască destinul străbunei ei de mult dispărute.

*

Violante privea asfinţitul de la fereastra

palatului. Se întunecase complet când Gretchen veni la ea şi îi spuse că priveliştea din *torre* era excepţional de frumoasă în seara aceasta. Violante fu de acord cu ea şi intră în turn prin uşa din bibliotecă. Începu să urce scară cu scară, tot mai sus, iar la un moment dat îl văzu pe Riccardo aşteptând-o pe coronamentul întunecat. În lumina arcuită a razelor de lună, semăna şi mai mult cu un înger răzbunător. Răsuflă uşurată că se afla acolo teafăr şi că nu fusese ucis de sabia sau de revolverul lui Nello, dar când se apropie de el, observă că avea o privire ciudată.

— A apucat Pia să-ţi spună ceva? întrebă ea fără niciun alt preambul.

— Da.

Expresia lui era indescifrabilă. Un amestec combinat de bucurie şi disperare.

— Şi?

— Cei Nouă se întâlnesc la San Galgano. Acolo e o sabie înfiptă într-un bolovan; la ea a făcut referire Orsa când a vorbit într-un mod ambiguu despre regele Arthur.

— San Galgano, şopti ea. Am auzit de biserica

asta. Dar este în ruine, nu-i aşa?

— Abaţia, da. Dar mai e şi un ermitaj acolo, o bisericuţă rotundă unde este îngropată sabia. Cei Nouă se întâlnesc mâine acolo, la ora nouă.

Tonul vocii lui părea aproape indiferent.

— Bravo, zise cu căldură Violante.

Îşi aduse aminte de tentativa ei eşuată de a-l atrage de partea ei pe tatăl lui Egidio, dar cu toate astea, stând acum în lumina lunii strălucitoare şi pline a nopţii de vară, se simţea în continuare optimistă, deşi peste chipul ei prietenos se strângeau nori joşi şi negri.

Riccardo nu răspunse. Apoi o privi direct în ochi.

— M-a sărutat.

— Of, Riccardo.

Se întâmplase cel mai groaznic lucru de care se temuse Violante.

Riccardo se întoarse cu spatele la oraş.

— Nello ne-a văzut. A dus-o la castelul Vulturilor.

Riccardo nu îi auzi oftatul smuls pe loc de vânt şi nu auzi nici foşnetul stins al fustei ei violete când se întoarse să se uite spre oraş, pentru a-şi ascunde spaima de pe chip. Nu îi putu spune şi restul poveştii – că fuseseră nişte proşti, că Faustino le dăduse permisiunea să călărească până în Maremma, că picaseră drept în cursă, aiuriţi ca nişte copii, iar Nello nu făcuse decât să elibereze mecanismul capcanei, prinzându-i pe amândoi asupra faptului.

El simţi subit nevoia să ştie tot.

— Lancelot, Guinevere, Arthur… Ce s-a întâmplat cu ei? Ştiţi, Pia citeşte; a citit toate legendele despre ei.

Violante ezită o clipă, pentru că nu voia să-i spună. Apoi îi atinse umărul împovărat de sentimentul de vinovăţie atât de gingaş, încât el abia simţi.

— Vino, spuse ea. O să-ţi spun.

Ducesa îl scoase pe călăreţ din turn şi îl duse în bibliotecă, îl pofti să ia loc, alese o carte din bibliotecă şi se aşeză lângă el. Apoi, Violante Beatrice de Medici, care nu avusese niciodată şansa să îi citească propriului ei copil, începu să-i

citească şi traducă din cartea *Le Morte d'Arthur.*

— Iară când utrenia şi prima liturghie se încheiară, în curtea bisericii se putu vedea, sprijinit de altar, un bolovan de patru coţi, ca o piatră de marmură; iar din mijlocul lui ieşea un fel de nicovală de oţel de aproximativ un picior, în care era înfiptă o sabie frumoasă, dezgolită parţial, şi pe care era scris cu litere de aur aşa: „Cine va putea scoate aiastă sabie din bolovan şi nicovală, acela rege de drept va fi… ”

Riccardo o ascultă fără să scoată un sunet. În tot acest timp, Violante trăsese cu coada ochiului la el şi îi văzu buclele negre coborând din ce în ce mai jos. Tânărul călărise până la Maremma şi înapoi, iar între drumuri curtase o femeie măritată. Violante se opri din citit şi se uită la capul care se lăsase greoi pe braţele încrucişate, ca să se odihnească. Riccardo adormise. Îi mai privi în voie câteva clipe chipul angelic, nările dilatate, curba generoasă a buzelor întredeschise. Apoi crăpă uşa şi o rugă în şoaptă pe Gretchen să aducă ceva de învelit. Aşează blana pe umerii lui Riccardo şi se retrase.

Capitolul 11

Girafa

În vârful înaltului turn al palazzo*-ului din contrada Girafei mai era cineva adâncit în lectură. Francesco Maria Conti, văr cu nimeni altul decât cu papa şi şef al consiliului lui Violante, era prins într-o activitate care nu avea nimic de-a face cu treburile de stat. Era preocupat de jurnalele lui ştiinţifice, jurnale ale iluminiştilor precum Newton sau Galileo. Din fericire, manifesta de multă vreme interes faţă de lucrurile acestea; gravitaţia, raporturile de greutate, comportamentul sferelor, magnetismul şi interacţiunea materialelor reprezentau hobby-urile lui. Astăzi se folosea de aceste teorii elevate pentru nişte scopuri mărunte: voia să afle cum se poate trişa. Sarcina lui era pe cât de simplă, pe atât de al naibii de complicată – încerca să manipuleze tragerea la sorţi a cailor.*

Cei zece cai ai călăreţilor pentru cursa Palio din Siena erau desemnaţi fiecărui participant prin intermediul unor bile alb cu negru care cădeau printr-un mecanism de lemn. Greutatea şi diametrul acestor bile care aveau numele călăreţilor scrise cu creta sau însemnate cu altceva erau identice. De data asta trebuia să modifice ceva. Trebuia să facă în aşa fel încât anumitor călăreţi să le pice anumiţi cai, pentru că altfel era pierdut. Cu toate acestea, Francesco Maria Conti nu părea îngrijorat. Era un bărbat încrezător şi cultivat. În acelaşi timp, dispunea şi de un oarecare avantaj. Avea un prototip. Vărul lui, papa Inocenţiu al XIII-lea, îi trimisese printr-un curier de la Roma un sac de catifea; în el se afla setul de bile cu care conclavul votase pentru colegiul de cardinali. La aceste alegeri, papa Inocenţiu, cunoscut înainte sub numele cât se poate de obişnuit de Michelangelo Conti, ordonase confecţionarea acestor bile speciale, care să aibă anumite greutăţi, astfel încât cardinalii din nesuferita facţiune rivală a casei de Farnese, în faţa cărora Conti pierduse state papale vitale în recentele războaie de succesiune, să fie ţinuţi la distanţă. Mecanismul funcţionase; Casa Farnese nu mai avea niciun fel de putere sau influenţă. Cel

puţin pentru moment.

Francesco Maria Conti răsturnă bilele pe masă şi îşi alinie şublerul, vopseaua, lacul şi raşchetele. Pregăti o grămăjoară de alice din plumb, luate de la o muschetă, aprinse arzătorul şi, înainte de a pune plumbul la topit în creuzet, dădu foc la biletul care însoţise săculeţul de catifea. Citi cuvintele în timp ce erau înnegrite de flacără, apoi şi le întipări bine în minte.

„Vere, îl voi trimite pe unul dintre cardinalii mei de încredere la colocviul tău de vinerea viitoare, la ora nouă. Va purta inelul meu cu pecete. M. C.”

După ce biletul se transformă în scrum, Francesco Maria Conti îşi fixă ochelarii pe nas şi dădu drumul alicelor de muschetă în creuzet. În timp ce aştepta ca plumbul să se topească şi să facă bule, decise să se uite prin frumosul telescop de alamă şi lemn aşezat în fereastra înaltului său turn din palatul Girafei. Periscopul acesta, care aparţinuse odinioară lui Galilei, ieşea din tocul ferestrei drept în sus, iar în lumina crepusculară, dădea turnului o siluetă de girafă.

Conti era mulţumit de logica simetrică a

ideilor şi-şi reaminti povestea pe care o auzise la un moment dat despre girafa pe care Lorenzo de Medici[44] o procurase de la sultanul Egiptului drept răsplată pentru alianţa pe care aceştia o încheiaseră împotriva otomanilor. Girafa stârnise imediat senzaţie în Florenţa, dar la scurt timp după sosire, îşi prinsese capul în grinzile din grajd, îşi frânsese gâtul şi murise. În ciuda pretenţiilor sale de om de ştiinţă, Francesco Maria Conti ţinea foarte mult cont de credinţele superstiţioase împărtăşite de toţi sienezii. Acesta fusese motivul pentru care pusese la cale aruncarea unui măgar peste poarta Camollia. Şi tot din acest motiv zâmbea când îşi aducea aminte de povestea girafei familiei de Medici. Spera ca măgarul să prevestească sfârşitul familiei.

În prima ei seară petrecută în castelul Vulturilor din Maremnia, Pia de Tolomei se simţea destul de încrezătoare cât să coboare la grajduri ca să o viziteze pe Guinevere.

---

44 1449-1492, cunoscut şi sub numele de Lorenzo Magnificul. Politician italian, conducător al Republicii Florentine în timpul Renaşterii italiene timpurii, care a atins apogeul în această perioadă, (n.tr.)

Faptul că nu era prizonieră avea, se pare, o mare legătură cu socrul ei, care venise la ţanc pentru cină. Soarta de care se temuse cel mai mult – de a fi încuiată într-o celulă umedă, fără lumină sau altă companie în afară de spectrul morţii, întocmai ca prima Pia, nu avea să fie aceeaşi şi pentru ea.

În realitate, Faustino părea aproape mulţumit de ea; îşi jucase admirabil rolul şi era foarte satisfăcut de felul în care decursese ziua. Nu se simţea deloc deranjat de faptul că Pia ştia că el pusese la cale ca Nello să o surprindă cu signor Bruni, iar zâmbetul lui benign o proteja parcă de mânia lui Nello. Soţul ei nu mâncă nimic, ura corozivă din stomacul lui măcinându-i tot apetitul şi spaţiul destinat mâncării. În schimb bău tăcut, şi încă mult.

În prezenţa socrului ei nu se temea, şi nici măcar rău nu îi părea. Nu regreta acel sărut, pentru că nu mai fusese niciodată sărutată în felul acela, aşa că meritase riscul. Îi părea însă rău pentru că fuseseră amândoi atât de neghiobi încât să joace după cum le cântase Faustino şi, mai rău, că lecţiile cu signor Bruni luaseră sfârşit. Îi puteau lua instructorul, dar nu îi puteau şterge din

memorie tot ceea ce o învăţase acesta; acum putea călări departe şi iute. Dar dacă voia să scape, aşa cum de altfel plănuise, avea nevoie de un armăsar. Remarcă faptul că Nello n-avea de gând să vină în camera ei şi bănui că avusese dreptate în ceea ce-l privea; urma să vină abia după ce va fi câştigat Palio. Acum îşi ţinea sub control toate pornirile răutăcioase care îi sălăşluiau în trup – furia, dorinţa trupească –, ca să le poată revărsa în momentul confruntării titanilor.

La fel de tare o înveselea şi faptul că Nicoletta rămăsese în Siena. Avusese noroc, pentru că altfel, nici n-ar fi putut să scape de ochiul vigilent al servitoarei. Evadarea rămăsese acum singura ei opţiune; trebuia neapărat să plece după Palio, ca să nu ajungă să fie posedată de Nello.

Până la sfârşitul săptămânii, perspectiva de a fugi nu avea să-i mai producă niciun regret. Nu mai rămânea nimic în oraş după care să ducă dorul. Ba nu, era ceva. Dar chiar dacă ar fi rămas, n-ar fi avut nicio şansă. Sărutul acela nu putea fi un început, deci era, cu siguranţă, un sfârşit. Cu aceste gânduri, Pia luă o lampă şi se îndreptă încet către grajduri.

De îndată ce trase zăvorul, zări crupele pestriţe ale lui Guinevere în lumina caldă a lămpii. Îşi odihni mâinile pe căluţul ei şi fu recompensată cu un nechezat prietenos. Agăţă lampa de un cârlig de fier şi se duse lângă capul buiestraşului. Îl mângâie şi îl sărută cu tandreţe, îşi înfăşură mâinile în jurul frumosului lui cap, lipindu-şi obrazul de grumazul cald şi mătăsos. Guinevere era caldă, robustă, o făcea să se simtă în largul ei şi, totodată, reprezenta cel mai apropiat lucru din lumea asta care îi aducea aminte de signor Bruni.

Din boxa de alături se auzi o foială şi un pufnet, semn că Guinevere avea companie. În următoarele patru staule se aflau patru cai suri minunaţi şi de acelaşi calibru, care îşi rumegau calmi ovăzul. Patru cai de aceleaşi dimensiuni, care îşi mâncau ovăzul ca să capete puteri pentru drum, se gândi Pia, care învăţase în cele două săptămâni petrecute cu signor Bruni mai multe despre cai decât învăţase în toată viaţa ei la şcoala normală. Cai de trăsură.

Se întoarse şi ridică lampa. Zări într-un colţ întunecat trăsura Vulturilor, lăcuită şi cu suspensii noi, cu steagul Vulturilor pictat cu galben şi negru pe portieră. Pia ştia că Faustino pregătise trăsura

şi cei patru cai pentru călătoria la San Galgano şi la ermitajul de la Montesiepi din seara următoare. Socrul ei suferea de gută şi doar arareori călărea.

Auzi încă un nechezat prietenos în spatele ei şi îşi întoarse din nou privirea spre boxe. Acolo, mutându-şi greutatea de pe un picior pe altul şi biciuindu-şi coada cu energia nervoasă a unui câştigător, se afla armăsarul negru al lui Nello. Se uită la dimensiunea lui impresionantă – era cu câteva palme mai înalt decât Guinevere – şi făcu un pas în spate. Privirea îi era însă blândă şi fornăia destul de prietenos spre ea. Îşi făcu curaj şi se apropie tiptil de el ca să îi pună mâna pe grumaz. Retrăi într-o fracţiune de secundă o amintire în clipa în care el îi pufăi pe gât şi îi ciuguli urechea, încurajată, se aplecă să se uite la piciorul la care se rănise când sărise peste zid. Îi şopti în tot acest răstimp vorbe calde şi liniştitoare, sperând că nu îl durea. Îşi plimbă mâna peste piciorul cu pricina, la fel cum îl văzuse pe signor Bruni că făcea. N-avea niciun motiv de îngrijorare; caii din gospodăria Aquila erau trataţi mai bine ca oamenii, aşa că rana fusese curăţată corespunzător şi acoperită cu o cataplasmă curată, legată ferm peste picior. Nello, după cum îşi dăduse Pia seama, regreta faptul că armăsarul

lui, marea speranţă a cursei, se rănise taman când el îşi recuperase soţia necredincioasă. Era sigură că avea să dea vina pe ea. Şi s-o pedepsească? Se cutremură.

— O să te faci bine, băiete, îi spuse ea. Dar cu mine cum rămâne?

*

Riccardo Bruni era nervos şi nerăbdător şi nu-şi putea găsi liniştea. În fiecare dimineaţă, înainte ca soarele să dogorească sus pe cer, pornea cu Leocorno spre Maremma şi, cu iarba foşnind sub copite şi cu briza sărată în nări, goneau prin mlaştina sărăturoasă. Uneori îşi făcea curaj şi se apropia cât putea de mult de închisoarea Piei. Alteori avea impresia că îi zărea părul negru în cadrul ferestrei. Întotdeauna însă rămânea la o distanţă prea mare ca să fie sigur. Odată îl zărise în depărtare pe Nello ca pe un soldat de plumb cu care se joacă copiii, gonind ca din puşcă. Riccardo înghiţi în sec. Nello arăta ca un om care nu putea fi înfrânt.

În oraş, năduşitoare sub pâcla strălucitoare a miezului de vară, căldura se întinsese ca o pătură peste pietrele vechi. Copiii săreau din petic în petic de umbră, ca să nu-şi ardă tălpile desculţe. Riccardo îşi ajuta tatăl ori de câte ori putea, dar din pricina apropierii cursei Palio şi a creşterii avântate a moralului lui Domenico, Riccardo nu mai suporta trăncăneala continuă a bătrânului. Căuta, aşadar, să se afle în prezenţa ducesei, singura persoană cu care putea vorbi despre Pia.

Urca în Torre del Mangia, mai aproape de soare, dar şi de briză, şi departe de cuptorul de pietre încinse, iar de acolo ducesa îl ducea în biblioteca răcoroasă unde mirosea a cărţi şi unde domnea tăcerea înfundată a volumelor îndesate pe toţi pereţii, un răgaz înviorător şi binemeritat după căldura toridă de afară. Ea îi citea, întotdeauna din *Moartea lui Arthur,* şi îi traducea simultan. Uneori, Riccardo se gândea cu veneraţie la tipul de inteligenţă care permitea cuiva să citească într-o limbă şi să vorbească în alta. De cele mai multe ori, doar asculta cu capul sprijinit pe braţele aşezate pe masa pe care era imprimată o hartă şi care era la fel de rotundă ca aceea din Camelot; uneori asculta poveştile pe care i le spunea ea, dar fără să încerce să pătrundă şi

sensul cuvintelor, lăsându-se legănat doar de intonaţia ei calmă. Cuvintele lui Violante îi aduceau alinare, aşa că le lăsa să se prelingă peste el precum un pârâu răcoros. Câteodată închidea ochii. Alteori chiar dormea.

*

Lui Violante de Medici nu-i păsa de ce venea Riccardo la ea; compania lui îi aducea alinare. Când îl privea în biblioteca ei, i se părea mai tânăr. Nici nu-i mai venea să creadă că el fusese cel care călărise cu atâta măiestrie, care sărise de pe cal în încercarea zadarnică de a-i salva viaţa lui Vicenzo, fiind astfel remarcat de Faustino. Astăzi, el reprezenta o evadare bine-venită de la gândurile ei legate de implacabila întrunire ce avea să se ţină la San Galgano, apoi de la Palio, iar apoi de la ce? Îşi făcuse un obicei din a veni zilnic la ea, iar ea îşi făcuse un obicei din a-l aştepta, şi ştia cât de tare i-ar fi fost dor de el dacă n-ar mai fi venit.

Aceste sesiuni tăcute mai aveau un scop. Violante vedea că Riccardo era atras în mod

periculos de Pia şi că absenţa ei era agonizantă pentru el. Aşadar, lecturile ei aveau şi o motivaţie absconsă. Îi citea câte o poveste plină de învăţăminte, o lecţie de morală dată de un tânăr care avea să devină un rege atotputernic şi gelos şi care îşi nimicea cavalerul preferat pentru că îi furase regina.

Capul brunet al lui Riccardo se odihnea nemişcat pe braţele lui; Violante nu era sigură dacă dormea sau nu. Zâmbi. Nu conta. Bănuia că nu apuca să doarmă prea mult, că se trezea dis-de-dimineaţă să se antreneze pe noul lui armăsar şi că se zvârcolea pe patul lui de paie, devorat de dragostea pentru domniţa lui.

— Iar când a ajuns în curtea bisericii, Sir Arthur a descălecat şi şi-a priponit calul, apoi s-a dus la cort şi nu a găsit niciun cavaler acolo, pentru că toţi erau plecaţi la turnir. Aşa că a apucat bine sabia de mâner, a smuls-o cu uşurinţă şi sălbăticie din bolovan, şi-a luat calul şi şi-a văzut de drum până a ajuns la fratele lui, Sir Kay, căruia i-a dat sabia…

Uşile se deschiseră larg şi în prag se ivi Gretchen, cu răsuflarea întretăiată.

Riccardo îşi înălţă capul – deci auzise – şi dădu să se ridice. Gretchen îi făcu semn să rămână aşezat.

— Stai. Excelenţa Voastră, am primit un colet cam ciudat. Vreţi să veniţi?

Violante o urmă pe Gretchen pe scară, iar Riccardo rămase mai în urmă. În curtea răcoroasă, lângă intrarea pe unde se făcea aprovizionarea palatului, porţile erau deschise, iar dintr-o căruţă se descărca marfa: mături, cel puţin o sută la număr, care erau îngrămădite, ca pentru un rug, în centrul curţii. Gretchen sări imediat cu gura la căruţaş.

— Ai ceară-n urechi? Nu ţi-am spus că n-avem nevoie de măturile astea? Şi chiar dacă aveam, le-am fi cumpărat la bucată, nu cu duiumul!

Căruţaşul, care o cântărise bine pe Gretchen din privire şi o ignorase, îşi smulse imediat pălăria de pe cap când o văzu pe Violante şi făcu o plecăciune.

— Doamnă, mi s-a poruncit să vi le aduc drept cadou. Mi s-a spus că aveţi nevoie de ele. Îşi schimonosi chipul, încercând să-şi aducă aminte cu exactitate. Ca să faceţi curat în oraş cu ele.

Inima lui Violante începu să bată cu putere, iar bărbia îi tresări.

— Cine ţi-a zis aşa ceva? Faustino? A avut obrăznicia asta? Începe cu începutul.

— Păi, io urcam dealul spre Montepulciano ca să duc măturile astea la piaţă. Sunt foarte bune, doamnă, târnuri din paie de orz sălbatic, cu mâner din lemn de măslin. Nu găsiţi aşa ceva prin partea asta a Florenţei.

Stăpâna şi servitoarea schimbară câteva priviri.

— Treci peste amănuntele despre marfa ta, se răsti Gretchen. Treci la subiect.

— Şi dădeam pinteni măgarului să urce dealul, când a apărut o trăsură mare aurie, care ne-a azvârlit de pe drum. Vizitiul a oprit, iar pe ferestruică a scos capul un tip mare şi gras, care mi-a aruncat un săculeţ cu bani. A cumpărat toate măturile şi mi-a zis să fac cale-ntoarsă ca să vi le aduc, domnişoară. Pardon, doamnă.

Căruţaşul clipi speriat spre Violante, apoi îşi coborî privirea în pământ.

Violante era contrariată. Nu cunoştea niciun

domn corpolent, pe nimeni care i-ar fi trimis un asemenea cadou. Se simţi deodată obosită de toată tărăşenia asta.

— Atunci să ţi le iei înapoi, zise ea cu ţâfnă. Ţi-ai luat banii. Ia-ţi măturile de aici şi du-te cu ele la târg. Vinde-le din nou, îţi dau eu voie.

Căruţaşul începu să se foiască de pe un picior pe altul, dar nu se clinti din loc.

— Păi… e cu dus şi-ntors, doamnă.

Violante se strădui să-şi ia cea mai de temut expresie.

— De ce? Eu sunt guvernatoarea aici. Cuvântul meu e lege.

Căruţaşul tot n-avea curaj să o privească.

— Da, doamnă. Doar că…

— Da.

— Păi, a zis să le aduc aci înainte să ajungă şi el. Zicea că oricum va trece pe-aci. Zicea că e moştenitorul ducatului.

Violante şi Gretchen mai schimbară o privire.

— Gian Gastone, ziseră ele într-un glas.

Capitolul 12

Valea Berbecului

Gian Gastone de Medici, singurul fiu supravieţuitor al marelui duce Cosimo de Medici şi moştenitor al marelui ducat al Toscanei, a fost mai mult decât surprins să primească o scrisoare de la cumnata lui, Violante, singura femeie pe care o plăcuse vreodată.

Antipatia pe care Gian Gastone o avea faţă de

sexul feminin nu se trăgea de la un singur episod, ci după ani întregi în care fusese neglijat. Fiind un băiat singuratic într-un palat uriaş, ignorat de familie pentru că era al doilea vlăstar, începuse să-şi dezvolte ceea ce avea să devină o preferinţă permanentă pentru compania celor de jos, pentru mojicie, pentru o viaţă decăzută. Aşadar, servitorii fuseseră cei care îi spuseseră lui Gian Gastone că atunci când mama lui, Marguerite, era gravidă cu el, încercase să se înfometeze în speranţa că va avorta, iar când Gian Gastone se născuse totuşi, Marguerite refuzase să îl alăpteze şi convinsese pe toată lumea de la curte că mai avea puţin şi murea de cancer la sân. Tot aceştia îi spuseseră şi că, pe când Gian Gastone avea patru ani şi tocmai începea să înţeleagă că, de fapt, chiar avea o mamă, aceasta dispăruse în Franţa şi nici că se mai întorsese de atunci. Abandonat de Marguerite, Gian Gastone se ataşase foarte tare de pajul lui personal, un băiat de aceeaşi vârstă cu el, pe care îl chema Giuliano Dami; un tânăr înalt, palid şi frumos, cu ochi ciudaţi, violeţi ca nişte boabe de strugure. Dami fusese cel care îl învăţase cea mai importantă lecţie de viaţă. Pajul îl dezvirgină pe tânărul lui stăpân şi îl învăţă plăcerile de care se puteau bucura bărbaţii fără a

fi nevoiţi să recurgă la sexul feminin. Dami identifică rapid apetitul iubitului său pentru flecăreală şi, în consecinţă, îşi călăuzi această abilitate naturală de a pescui bârfele, dragând toată gospodăria în căutarea celor mai suculente subiecte de scandal, pe care le despuia şi le servea direct stăpânului său. Lui Dami îi convenea să îl despartă şi mai tare pe Gian Gastone de familia lui, să îl izoleze şi să-l ţină cât mai în frâu, sub influenţa lui. Dami era un tânăr cu ambiţii mari, care nu intenţiona deloc să rămână simplul paj al unui de Medici neimportant, pentru tot restul vieţii.

Sora lui Gian Gastone, Anna Maria Luisa, fusese cea de-a doua femeie care îl lăsase baltă. Anna Maria Luisa confunda aroganţa cu nobleţea, iar Gian Gastone nu putuse, indiferent cât de tare şi-ar fi stors creierul, de altminteri impresionant, să-şi amintească dacă o văzuse pe sora lui zâmbind vreodată. După ani de zile în care îl tratase cu indiferenţă, ea fusese cea care îi dăduse lui Gian Gastone cea mai mare lovitură dintre toate şi care precipitase evenimentele, astfel încât ura fratelui ei faţă de femei să înflorească deplin. Sora lui fusese cea care îl convinsese pe tatăl lor că Gian Gastone trebuia să se căsătorească, ba

chiar venise şi cu propunerea care acum îi tortura existenţa: Francesca de Sassonia-Lauemburg, bogata văduvă a contelui palatin Philip de Neuberg. Principala realizare a Francescăi era că, în doar trei ani, reuşise datorită comportamentului ei absolut oprimant să-şi facă soţul să bea până cădea sub masă.

Blajin cum era în faţa tatălui, Gian Gastone se căsătorise supus şi luase calea sumbrului exil în Bavaria, prin aceleaşi păduri din Boemia care îi făceau o aşa mare plăcere lui Violante. De fiecare dată când ajungea la castelul şubrezit din lemn al Francescăi de la Ploskovice, cădea psihic, pentru că avea de îndurat tortura nesfârşită a stărilor capricioasei sale soţii.

Mama, sora, soţia – toate avuseseră un rol în întoarcerea lui Gian Gastone împotriva sexului femeiesc. Aşa se explică şi de ce Violante Beatrice de Medici, soţia şi văduva fratelui său, reuşise – destul de uşor, trebuie spus – să urce pe primul loc în topul femeilor din viaţa lui.

O întâlnise doar de trei ori, dar îi remarcase imediat bunătatea şi firea blândă; şi oricum, îi datora mai mult decât ar fi aflat ea vreodată.

Gian Gastone sună după Dami, însoţitorul lui permanent, şi-i flutură prin faţă scrisoarea de la Violante.

Giuliano Dami fusese salvarea lui. În Dami îşi găsise tovarăşul, fratele şi sufletul-pereche pe care nu le avusese niciodată. Dami îi înţelesese implicaţiile lăcomiei şi îl ajutase pe Gian Gastone să înţeleagă adâncimile aparent nelimitate ale propriei depravări sexuale.

Dami nu era atât de nătărău încât să fie gelos sau să se aştepte cu Gian Gastone să fie iubitul lui exclusiv; pricepuse repede avantajele de a fi codoş – îi aducea băieţi, mâncare, alcool şi, în general, orice avea nevoie stăpânul lui. Se comporta aşa nu doar pentru că era mai mult decât interesat de binele propriu, ci şi pentru că ţinea cu adevărat la stăpânul lui tânăr, chipeş şi din ce în ce mai rotunjor. Cu vocea lui piţigăiată, Dami şoptea la urechea stăpânului său un şuvoi permanent de afirmaţii convingătoare şi aproape hipnotizante: că, într-o bună zi, Gian Gastone va fi mare duce, un destin care părea din ce în ce mai probabil, cu fiecare nenorocire care cădea pe capul fraţilor stăpânului său. Iar acum, că ducatul era ameninţat de răscoala din Toscana, Gian Gastone

realiză că scrisoarea cumnatei lui era un bilet de călătorie. Nici măcar nevasta lui cicălitoare nu se putea opune unei expediţii într-un asemenea moment crucial.

— Dami, spuse el, fă-mi bagajele. Plecăm la Siena.

Dami se înclină lin, şi obedient, şi suficient de rapid pentru a-şi ascunde expresia de groază din ochii lui ciudat de violeţi.

Trăsura aurie a lui Gian Gastone cu emblema de Medici pe ambele portiere trecu în viteză prin Piazza del Campo din Siena. Porumbeii şi graurii îşi luară zborul din calea roţilor, evitând o moarte sigură, iar femeile şi copiii fugiră care încotro din drumul trăsurii. Violante şi Gretchen se dădură la o parte în timp ce uriaşa trăsură aurie se înghesui prin poarta clădirii Palazzo Popolo. Cei şase murgi cu spume la gură şi cu ochii daţi peste cap tropăiau tare din copitele ce le alunecau pe lespezile unsuroase, trimiţând rugul caraghios de mături înspre cer. Asinul ghinionist al căruţaşului, care într-o singură zi fusese până la

Montepulciano şi înapoi, părea că în scurt timp îşi va găsi obştescul sfârşit sub copitele fraţilor lui mult preamăriţi. Riccardo calmă animalul speriat, apoi apucă frâiele celor şase fulgere, opri trăsura şi spuse ceva la urechea unuia dintre ei, după care trecu la următorul şi tot aşa, până când jumătate dintre ei rămaseră împietriţi ca nişte statui.

Violante, Gretchen, Riccardo şi căruţaşul priviră vrăjiţi cum de pe acoperişul şi grătarul trăsurii se dau jos patru băieţi tineri, deschid portiera cu blazonul şi încep, într-o manieră îndelung exersată, să îl urnească pe ocupantul trăsurii de la locul lui. Giuliano Dami, pe care Violante şi-l aducea aminte ca pe umbra permanentă a lui Gian Gastone, sări jos de pe cealaltă parte a trăsurii, făcu o plecăciune perfectă în faţa ei, după care se duse să-şi ajute stăpânul să coboare cu cât mai multă demnitate. Violante simţi un fior rece. Nu-l plăcuse niciodată pe Dami, iar privirea ochilor lui violeţi şi stilul lui sâsâit de a vorbi îi trezi o amintire dureroasă.

În mai puţin de un minut, răvăşit, beat criţă şi de-a dreptul obez, moştenitorul Toscanei stătea în faţa cumnatei lui, care rămăsese cu gura căscată. Ca trezită din vis, Violante făcu un pas în faţă şi îl

sărută pe Gian Gastone pe amândoi obrajii lui transpiraţi. Nu-i venea să creadă că era aceeaşi persoană cu şcolarul subţirel şi frumos care o ajutase cu cea mai mare bunăvoinţă atunci când suferise în urma groaznicei ei pierderi, care aranjase ca gemenii ei să se odihnească în pace în timp ce ea era paralizată de durere. Serviciul pe care i-l făcuse o îndatorase pentru totdeauna faţă de el, iar din acest motiv, prefera şi în prezent, aşa cum făcuse toată viaţa, să-şi găsească refugiul în etichetă şi bună-cuviinţă. Nu îi dădu de înţeles în niciun fel şi nu îi aruncă nicio privire mustrătoare cumnatului ei, pentru că venise neanunţat. Ţinu să-şi aducă aminte în sinea ei că ea fusese cea care îi scrisese şi îl rugase să vină.

Aşadar îi spuse pe cel mai primitor ton cu putinţă:

— Bun venit, milord. Mă bucur că te văd. Tatăl şi sora dumitale sunt sănătoşi? Soţia?

Lui Gian Gastone, întrebarea i se păru uşor penibilă. Adevărul era că îşi întrerupsese sejurul la Florenţa cu dorinţa expresă de a-şi ucide tatăl. Pe parcursul şederii sale de o noapte acolo, reuşise să se comporte în asemenea hal, încât tatăl lui făcuse un atac serios de apoplexie, în

urma căruia nu se mai aştepta nimeni să-şi revină.

Gian Gastone şi Dami organizaseră o orgie în salonul tatălui lui din Palazzo Vecchio şi o plănuiseră în aşa fel încât în momentul în care aceasta urma să se întoarcă de la vecernie să-şi surprindă fiul şi moştenitorul în mijlocul coteriei lui obişnuite, formate din toscanezi frumuşei, *ruspanti.* Văzând ce petrecere dezmăţată se desfăşura acolo, chiar în patul tatălui, pentru o impresie şi mai covârşitoare, Cosimo – un om la fel de supraponderal ca fiul său, dar totodată şi mult mai în vârstă – suferi pe loc un atac de inimă grav.

Gian Gastone îşi lăsase tatăl bolborosind şi salivând în aceeaşi poziţie de patruped în care îşi terfelea şi el amanţii plătiţi, iar după un schimb de replici îngrijorate cu medicul, care îl asigurase că tatăl lui nu mai avea mult de trăit, îşi îngăduise să schiţeze un zâmbet. Sora lui, Anna Maria Luisa, care tocmai trecea pragul camerei mortuare a tatălui lor, îl văzuse zâmbind, dar cu toate astea, îi întinsese înstrăinatului ei frate o mână lungă şi albă, în semn de prietenie. Gian Gastone nu îi refuzase mâna, ci îşi cimentase şi mai tare relaţia dezbinată cu singura lui soră rămasă în viaţă, sâsâind înspre ea precum o pisică agresivă.

Acum, în lumina soarelui sienez, Gian Gastone o privea pe cumnata lui, care îşi mijise ochii umbriţi de cearcăne, tipici membrilor familiei de Medici. Fu surprins să constate ceva ce la fel de bine ar fi putut să-i spună Riccardo Bruni cu propria lui gură, şi anume că, într-adevăr, prezenţa lui Violante le dădea o senzaţie de uşurare celor din jur. Dar oricât de înţelegătoare ar fi fost, n-ar fi putut în ruptul capului să-i povestească ce se întâmplase cu adevărat în Florenţa.

Se mulţumi să spună doar atât:

— Pe tatăl meu îl caută moartea pe-acasă. Ce bine ar fi s-o găsească şi pe nevastă-mea.

Violante schimbă încă o privire cu Gretchen şi-l văzu cu coada ochiului pe Riccardo băgându-şi bărbia în piept, ca să-şi ascundă un surâs. Mişcarea lui discretă din cap era suficientă pentru a-i atrage pieirea; adevărul era că un om cu farmecul lui fizic n-ar fi apucat niciodată prea multe clipe de libertate înainte ca Gian Gastone de Medici să pună ochii pe el.

— Ţi se pare amuzant, drăgălaşule? strigă Gian Gastone de lângă cumnata lui pe un ton

răsunător şi prietenos.

Riccardo, care intenţiona să rămână retras până când putea să o şteargă nevăzut, îşi ridică cu naivitate privirea către mastodontul înveşmântat în catifea din faţa lui.

Gian Gastone se simţi săgetat în acelaşi timp de un foc verde şi de săgeata lui Cupidon. Nu prea înţelesese el de ce îl târâse cumnata lui în Siena, dar îi părea bine. N-ar fi fost o mişcare plină de tact să se învârtă în jurul tatălui său în momentul în care murea, dar n-ar fi fost prudent nici să se afunde în castelul de la capătul lumii, din Boemia, când murea Cosimo; ar fi riscat ca vidul de putere iscat să fie umplut de un vecin lacom sau, şi mai rău, chiar de sora lui, Anna Maria Luisa.

Siena era o alegere înţeleaptă, nici prea aproape, nici foarte departe. Gian Gastone putea profita de ospitalitatea rudei lui preferate, putea să-şi ajute cumnata să-şi rezolve problemele locale şi să-şi protejeze teritoriile din Toscana. Iar recompensele, constată el în timp ce privirea lui lacomă lâncezea asupra tânărului rândaş, erau extrem de promiţătoare. Dacă ar fi avut energia necesară, Gian Gastone i-ar fi dat încontinuu târcoale lui Riccardo. Se mulţumi însă să se uite

prosteşte la el de la distanţă.

Violante, care simţea că nu-i a bună, preluă controlul.

— Îţi mulţumesc, Riccardo, poţi să pleci acum.

Cu o viteză care îi sfida total greutatea impresionantă, Gian Gastone întinse o mână fleşcăită şi-l înhăţă pe Riccardo de braţ.

— Nu, nu, Riccardo, nu poţi pleca. Mai stai un pic.

Palma plină de inele i se înfipse în carne, apoi urcă şi ateriză pe obrazul lui Riccardo. Acesta sări ca ars şi îi aruncă o privire plină de dispreţ. Lui Violante i se tăie respiraţia, dar pe Gian Gastone îl pufni râsul.

— Are personalitate. Îmi place de el. Ia te uită, Violante, iapă şireată ce eşti! Şi mai zice lumea că n-ai ce să faci la ţară. Mie, unul, culoarea locală mi se pare extraordinară.

O clipă, toată lumea se opri şi tăcu. Până şi caii încremeniră cu capetele plecate, aşteptând în căldură. Deasupra curţii apăru un stol de grauri care brăzdară cerul înalt, iar ciripitul lor reuşi să rupă vraja.

Gian Gastone se uită în jur şi-şi frecă mâinile, mulţumit de stânjeneala pe care o stârnise.

— Hai să intrăm, zise el expeditiv.

În secunda aceea, balanţa de putere se înclină în favoarea lui, iar el se bucură de senzaţia pe care i-o dădea superioritatea faţă de Violante, chiar dacă o simpatiza. Se simţea de parcă era deja mare duce.

— Surioară, cheamă-ţi bucătarii şi menestrelii. Să sărbătorim această reîntâlnire. Iar tu, Riccardo, îi dezmierdă el numele, vei fi oaspetele nostru de onoare.

Riccardo şi Violante se uitară îngroziţi unul la celălalt.

— *Ruspanti,* se adresă Gian Gastone băieţilor lui, aduceţi-mi lectica. Ce staţi ca găinile pe gard? Hai să intrăm, hai să sărbătorim! Mi-e aşa de foame, încât stomacul meu crede că mi-a luat careva gâtul.

Nu se mai putea face altceva decât să i se dea ascultare.

*

O oră mai târziu, Violante era în Sala Consiliului Celor Nouă, sub frescele acelea extraordinare care reprezentau buna şi reaua guvernare, îmbrăcată în cea mai frumoasă rochie violet de mătase a ei. Stătea în dreapta cumnatului ei, care, ca moştenitor al ducatului, îi luase locul în capul mesei. În stânga lui, unde de obicei şedea Giuliano Dami, fusese aşezat Riccardo Bruni, care avea o expresie ce spunea că ar fi preferat să se afle oriunde în altă parte, numai nu aici.

Gian Gastone mâncase şi băuse întruna, de pe degete şi bărbie i se prelingea grăsimea, iar cana i se umplea mereu şi tot la fel de rapid era golită. Violante ciuguli puţină pâine, după care simţi că nu mai poate mânca nimic. Singurul lucru care-i alina sufletul acum era cvartetul de muzicieni pe care îi convocase de urgenţă de la catedrală şi care interpreta o piesă de Scarlatti la viole şi violoncele. Poruncise chiar să fie adus mult-iubitul pian al lui Ferdinando din sala mare şi găsise un muzicant de clavecin care să presteze la instrumentul acesta nou şi necunoscut pentru el.

Nu voia ca Gian Gastone să considere că societatea din Siena nu era la înălţime. În faţa oricărui străin, Violante era mândră până-n măduva oaselor de oraşul ei.

În timp ce înfuleca, cumnatul ei nu spunea nimic, şi cu toate că Violante ştia că între felurile de mâncare ar fi trebuit să facă puţină conversaţie, nu ştia ce să spună. Îi scrisese lui Gian Gastone şi îl rugase stăruitor să vină, dar acum că se afla aici, Violante habar n-avea cum ar putea-o ajuta prezenţa lui să rezolve ce avea de rezolvat. Acum că era aici, îşi dorea să-l vadă plecat cât mai departe de ea, de oraş, de Riccardo. Nu ştia ce să facă. Să-l pună în temă cu ceea ce o frământa, să-l lase să se descurce singur cu Cei Nouă şi să plece de aici? Sau să nu spună nimic şi să-şi vadă de planul ei cu Riccardo, care urma să se ducă la biserica rotundă a Sfântului Galgano şi să tragă cu urechea la planurile finale ale Celor Nouă?

Violante simţi brusc un balon imens de regret umflându-i-se în piept. Se ataşase extrem de mult de micul ei grup – Zebra, Gretchen, Pia, Riccardo şi simţea o nostalgie ridicolă şi prematură pentru micuţa lor gaşcă de fraţi şi surori care voiau să

salveze oraşul. Se uită la Gian Gastone, atât de umflat în pene şi de decadent, atât de schimbat faţă de tânărul zvelt şi idealist pe care îl cunoscuse. Instinctul o sfătuia să nu-i spună nimic despre complot. Cu toate acestea însă, amintirea care îi stăruia în memorie despre cumnatul ei era că acesta se dovedise a fi al naibii de inteligent, un observator excepţional, şi că acel Dami, împreună cu *ruspanti* ai lui, aveau ochi peste tot.

Cu mintea rătăcind aiurea, umpluse masa cu cocoloaşe de pâine, răvăşită, sigură că gândurile ei erau la fel de transparente pentru cumnatul ei precum mecanismele dintr-un ceas de sticlă. Se trezi luată prin surprindere de afirmaţia lui:

— Ai observat, îi spuse Gian Gastone, respiraţia lui îmbibată de vin încălzindu-i urechea, ce mult apreciază muzica jucărioara ta? Gesticulă cu laba lui mare în direcţia lui Riccardo. O absoarbe de zici că-i un cal cu desaga la bot.

Violante se uită spre Riccardo. Era evident că şi el, la fel ca ea, îşi găsise refugiul în muzica lui Scarlatti. Îşi dădu seama, şocată, că mai cunoscuse pe cineva care asculta muzica la fel, care parcă auzea fiece notă, fiece fir melodic în parte, ţesut cu celelalte într-o tapiserie de sunete.

— Bate din degete şi-şi mişcă ochii, continuă Gian Gastone la urechea ei. Uite, vezi, ţine ritmul contrapunctului. Dă-i o scripcă sau orice claviatură pe mână şi o să cânte la perfecţie. Nu e un ţăran oarecare… Ţi-ai găsit un amant de soi.

Nu-i mai putea permite să continue în felul acesta.

— Adevărul este, frate, că de-abia îl cunosc. Este rândaş, fiu de potcovar. Ai avut noroc că era prin preajmă ca să-ţi oprească trăsura. Te asigur că nu înseamnă nimic pentru mine, şi, ca să fiu sinceră, consider că este doar un capriciu ciudat de-al tău să-l inviţi la masă cu noi.

Violante remarcă faptul că omniprezentul Dami îi ascultase cu mare atenţie vorbele în timp ce-şi aţintise privirea violetă spre Riccardo. Îşi muşcă buza din cauza ironiei neintenţionate pe care o rostise. Insinuările lui Gian Gastone o revoltaseră. Era adevărat, voia să aibă grijă de Riccardo, să-l educe. Ştia că unii ar fi putut susţine că încerca să umple un leagăn gol cu cineva care să-i în locuiască pierderea, dar nu se gândise niciodată la el în felul în care-i sugerase cumnatul.

— Mă asiguri, aşadar? Atunci nu te superi dacă o să pescuiesc eu în apele lui dulci?

Fără să mai aştepte un răspuns, Gian Gastone se întoarse spre Riccardo şi împinse platoul cu fripturi şi delicatese spre el. Violante nu putea auzi ce spunea Riccardo, şi amintirile incomode i se treziră din nou, obligând-o să nu uite nici acum că mai trecuse prin aşa ceva: spectatoare la o scenă în care un tânăr frumos era agăţat de un sodomit de Medici. În privinţa lui Riccardo însă nu se temea. Ştia că era legat şi sechestrat de mâinile albe ale Piei Tolomei.

În scurt timp, Gian Gastone se întoarse spre ea.

— Crezi că Ferdinando te-a iubit vreodată?

Violante tresări. Gândurile îi zburară la singura dată când se culcase cu soţul ei. Ferdinando o pusese să poarte o perucă bărbătească şi o întinsese peste tăblia patului, îi împinsese faţa în jos, ca să nu i-o vadă, şi o lăsase cu cămaşa pe ea ca să-i acopere sânii. Ştiuse şi atunci – pentru că nu mai era chiar necoaptă – că voise să-i ascundă toate părţile femeieşti din faţa ochilor lui. Mai rea decât actul bestial, dureros şi

hidos fusese expresia de pe chipul lui când ea îi aruncase o privire disperată şi rugătoare peste umăr. O îngrozise faptul că nu cunoştea persoana care îi făcea asta. Acel act nu avusese nimic de-a face cu dragostea sau cu dorinţa, cu o comuniune; era violată de un străin. Violare. Şi mai rău de atât, în acel moment văzuse că el stătea cu ochii închişi. Nu dorea să o vadă. Iar asta o duruse cel mai tare. Ferdinando îşi îndeplinea obligaţiile conjugale, dar nu râvnea la nicio bucăţică din trupul ei. Episodul acesta neînsemnat şi teribil marcase momentul în care îşi dăduse, în sfârşit, seama că nu o iubise şi că nu avea să o iubească niciodată. Violante nu voise nicicând să recunoască adevărul, nici măcar în sinea ei. Acum, susţinută moral de noii ei prieteni, paralizată de la distanţă de amintirea lui Ferdinando, era capabilă să răspundă cu toată sinceritatea la întrebarea lui Gian Gastone.

— Nu.

Gian Gastone se scobi între dinţi.

— Nici eu, zise el. Tatăl meu a iubit-o cândva pe mama, dar ea I a detestat şi nu-şi dorea decât ca el să moară. Eu, în schimb, îmi detest soţia şi n-o să vărs o lacrimă pentru ea. Sora mea, Anna

Maria Luisa, s-a măritat, la fel ca tine, cu un soţ sifilitic, care nu i-a putut face copii. Tot ce i-a lăsat după ce-a crăpat a fost armata electorului, un regiment de soldaţi de plumb cu care să se joace, dar fără niciun război la care să-i trimită. Se înţelege de la sine de ce unii vorbesc despre blestemul familiei de Medici. Nu, n-a existat niciun caz de căsnicie fericită în familia noastră.

Violante medită la adevărurile acestea neruşinate şi dezolante. Era momentul adevărului.

— Eu însă l-am iubit pe fratele tău.

Preţ de o clipă, ochii lui încercănaţi se înmuiară.

— Şi asta ştiu. Ferdinando a fost un netot. Şi cu toate astea, tot ce i s-a întâmplat a fost de o moralitate ciudată. Şi-a luat amanţi; sigur, mă refer în special la Cecchino.

Violante îngheţă. Nimeni nu îndrăznise vreodată să-i arunce în faţă numele amanţilor lui Ferdinando.

— Şi slăbiciunea asta a lui a fost cea care l-a îmbolnăvit de boala de care a şi murit. Până la urmă, a fost pedepsit că nu te-a iubit.

Violante căzu iar pe gânduri. Îl văzuse pe Cecchino la domul din Florenţa, la înmormântarea lui Ferdinando. Cântăreţul purtase aceeaşi perucă, parfumată şi pudrată, pe care Ferdinando o obligase să o poarte în patul conjugal. La înmormântare, chipul *castrato*-ului arătase buhăit de plâns. Nu simţise milă faţă de Cecchino, deşi era capabilă să recunoască faptul că relaţia lui cu Ferdinando fusese adevărata căsnicie din viaţa acestuia din urmă.

Şi totuşi, inima ei se înverşunase împotriva păcatului sodomiei, păcat care îl îmbolnăvise pe soţul ei de sifilis şi care îi răpise copiii. Dintre toate păcatele din calendar, acesta părea, în mod particular, propriu Toscanei. Însuşi Sfântul Bernardino din Siena îl ocăra din amvonul său, iar în ţara ei, homosexualii erau cunoscuţi sub numele de *Florenzen* – florentini. Maladia asta care cuprinsese ducatul o umplea de ruşine, iar experienţele ei personale, cumulate cu infamia politică, o convinseseră să facă curăţenie în provincia ei. Când se mutase în Siena declarase sodomia împotriva legii şi se asigurase că cei care se ocupau cu această practică aveau de suportat cele mai grele pedepse. Sub domnia ei, sienezii îi scuipau pe sodomiţi în stradă.

Violante îşi ridică privirea spre Gian Gastone şi recunoscu o candoare nouă, complice între ei. Se simţi curajoasă pentru o clipă.

— Şi care va fi pedeapsa ta pentru acelaşi păcat?

Se pregăti sufleteşte să-i suporte un acces de mânie, dar gândurile lui Gian Gastone rezonară straniu cu ale ei.

— Nu am copii. Ducatul moare odată cu mine. Şi cu toate astea, am avut un mariaj lung şi fericit, dar diferit. Ne permitem reciproc tot felul de libertăţi, ne spunem întotdeauna adevărul şi suntem cei mai buni prieteni.

Gian Gastone se întoarse spre Dami şi îi zâmbi, apoi îşi ridică mâna ca să-şi atingă iubitul pe gât. Dami îi zâmbi şi el, dar Violante nu fu în stare nici acum să se uite în ochii lui ciudaţi, tulburată subit de o durere pătrunzătoare. Dami era Cecchino al lui Gian Gastone, dar când îl văzu pe Gian Gastone mângâindu-l pe gât pe Dami, realiză că nu făceau niciun efort să-şi ascundă dragostea şi nici nu-şi ţineau secrete aventurile. Ferdinando îşi întreţinuse întotdeauna relaţiile în spatele uşilor închise, departe de ochii lumii. Îi

oferise măcar atâta demnitate. Îşi aducea aminte aproape cuvânt cu cuvânt de actele pe care le emisese în Siena împotriva homosexualităţii, de amărăciunea pe care o simţea odată cu fiecare clauză, de durerea ce ieşea la suprafaţă după fiecare rând parcurs. Cumnatul ei trebuia să se comporte cu mare băgare de seamă în oraş.

În timp ce în faţa lui Gian era pus un nou platou cu mâncare, Violante îşi dădu seama, cu un sentiment uriaş de sfârşeală, că pentru el era doar începutul festinului şi băutului. Îşi dorea din tot sufletul să se bage în pat. Nu mai îndrăznea nici măcar să se uite spre Riccardo, care, concentrat la muzică, nu mânca nimic. Nu avea cum să-i vorbească, nici măcar să-i transmită un semnal sau un mesaj. Deopotrivă, în seara asta nu putea să-i spună nimic cumnatului ei despre tărăşeniile care se petreceau în oraş; compania celor din jur era prea zgomotoasă, iar el, prea beat. Se ridică şi se scuză, dar nu suficient de rapid cât să rateze momentul în care Gian Gastone, în sfârşit sătul, vomită copios pe masă, după care îşi scoase peruca pentru a şterge cu ea mizeria. Violante se îndepărtă cât ai zice peşte.

*

Riccardo se uita la festinul fabulos din faţa lui şi-şi dorea din toată inima să fie acasă, la masa tatălui lui, şi să împartă cu el o bucată tare de pâine şi o cană cu vin. Se întrebă, aşa cum obişnuia în fiece clipă, ce făcea Pia acum. Nu-i păsa de meniul minunat elaborat de bucătarii lui Violante, spre deosebire de monstrul de lângă el, care înfuleca tot în burdihanul lui nesăţios. Riccardo nu se putea uita la el, la acest viitor duce, la acest nobil. Cum era posibil ca ţara lui, oraşul lui, să aparţină într-o bună zi unei astfel de creaturi?

Riccardo aruncă o privire spre chipul ghiftuit, cu buze greţoase şi ochi încercănaţi, spre bărbia guşată. N-ar fi contat nimic din toate astea, dacă acel chip ar fi avut o expresie de om bun sau ochi blânzi, dar lui Riccardo îi luă foarte puţin timp ca să-l catalogheze pe Gian Gastone exact aşa cum era: un copil, un copil îndărătnic şi periculos, cu o inteligenţă precoce şi cu o voinţă de fier, un copil care era pe deplin obişnuit să-şi croiască singur un drum în lume, un copil care fusese învăţat că poate face şi avea orice.

Anturajul de băieţi tineri şi frumoşi care se învârteau în jurul lui precum sateliţii în jurul soarelui era omogen, insinuant, silenţios şi completamente nestatornic. Riccardo îi surprinse o dată sau de două ori privindu-l cu gelozie. Ar fi putut să-i liniştească imediat; nu era atras deloc de genul de apucături sexuale ale lui Gian Gastone, indiferent de cât de mare i-ar fi fost răsplata. Nu avea de gând să devină un *catamitus*[45] pentru morsa asta.

Riccardo simţi mustrări de conştiinţă pentru Violante, care fusese deposedată brusc de rang. Ştia că ducesa îşi invitase cumnatul pentru a-i ajuta să împiedice ascensiunea la putere a lui Faustino, dar nu putea simţi decât o indignare înflăcărată la adresa acestui măgăreţ. Riccardo îşi strânse cuţitul în pumn. Dacă înfigea lama pieziş în carnea grasă a gâtului lui Gian Gastone, oare avea să sângereze ca un porc? Îşi relaxă degetele şi lăsă cuţitul deoparte.

— Ţi-e foame, drăguţul meu?

Gian Gastone se aplecă spre el, strivindu-i

45 Ciobănaş de o frumuseţe răpitoare şi cu trăsături efeminate, din mitologia greacă, care a fost răpit de zei în Olimp şi făcut paharnicul lor. Denumeşte orice băiat sau tânăr care întreţine relaţii sexuale cu un bărbat, (n.tr.)

umărul lui Riccardo.

Acesta tresări imperceptibil.

— Nu, milord.

— Trebuie să mi te adresezi cu „Excelenţa Voastră”. Ce părere ai de sora noastră, ducesa?

Întrebarea conţinea atât de multe aluzii bolnăvicioase, încât Riccardo avu nevoie de timp ca să încropească un răspuns.

— Este cu adevărat o femeie bună.

— Îţi place muzica?

Întrebare mai uşoară.

— Îmi place, Excelenţa Voastră.

— Te-ar mira să afli că fratele meu, soţul răposat al ducesei, a avut un rol în inventarea pianului?

— Astăzi nu mă mai miră absolut nimic, Excelenţa Voastră.

Gian Gastone zâmbi larg.

— Da, ai dreptate. Şi-a oferit patronajul – inclusiv mădularul, dar asta e o altă poveste – unui

individ pe nume Bartolomeo Cristofori, un constructor de clavecine tânăr şi drăguţ din Padova. Cei doi au inventat împreună spineta ovală şi *spinettone*[46], astfel încât fratele meu să poată cânta contrapunctul pentru el din pat şi de oriunde. Iar din instrumentele astea două au creat pianul cu clapele albe şi negre; sunetele şi melodiile delicate de care te bucuri tu în seara asta.

Riccardo se întoarse spre el cu o expresie de sfidare arogantă, dar constată demoralizat că Gian Gastone îl privea cu uimire. Văzuse ceva atât de şocant, încât chiar îşi lăsase furculiţa din mână.

— Pentru o clipă am crezut… nu, nu contează…

Ducele începu din nou să mănânce, după care se întoarse spre Dami, lăsându-l pe Riccardo în mijlocul propoziţiei.

Scăpat de-o grijă, Riccardo se ridică de la masă şi coborî în fugă scara de piatră, înghiţind cu poftă aerul curat din curte, şi mai că nu începu să plângă de bucurie pentru că scăpase de acolo, că era departe de viaţa aceea decadentă şi de

46 „Spineta mare", în limba italiană, în orig. (n.tr.)

reprezentanţii ei nobili. Palatul nu îi mai putea oferi adăpost acum şi nu se mai putea întoarce după-amiază în bibliotecă. În clipa aceea îşi spunea că nu se va mai întoarce niciodată. I se făcu un dor nebun de tatăl lui.

Plecă, aşa cum o făcea întotdeauna, prin bucătărie, şi ieşi la aer, apoi dispăru pe străzile familiare şi prietenoase ale contradei Torre. Se păzi, la fel ca întotdeauna, să nu fie urmărit. De data asta însă nu se feri îndeajuns.

*

Giuliano Dami îl urmări pe furiş pe Riccardo, care nu bănui nimic. Păşind din umbră în umbră prin contrada Turnului, îl văzu pe Riccardo dispărând prin portiţa unui grajd şi auzi nechezatul blând care îl întâmpină. Giuliano se uită şi spre casa vecină; un bătrân stătea la o masă şi se delecta cu o cană şi o pipă cu tutun. Se holbă câteva clipe la bătrân, după care se hotărî brusc şi trase zăvorul. Bătrânul îşi ridică privirea, aşteptându-se să-şi vadă fiul. Pleoapele lui ridate se ridicară, iar în momentul în care privirea îi căzu

pe Dami, ochii i se bulbucară şi nu fu în stare să îngaime decât un cuvânt.

— Tu!

Capitolul 13

Melcul

După o discuţie aprinsă cu tatăl lui Riccardo, Giuliano Dami îşi îndreptă paşii înapoi spre palat, luând-o prin contrada Turnului. Ştia că trebuia să se grăbească să ajungă la stăpânul lui înainte să i se constate lipsa, dar avea o mulţime de gânduri pe cap şi, în afară de asta, îi plăcuse dintotdeauna cum arătau oraşele noaptea. Palatul care se întrezărea pe fundalul cerului presărat cu stele era vrăjit, noaptea, caldă, iar briza aducea cu ea parfum de zambile. Toate simţurile îl sabotau, aşa că nu se grăbi deloc. Dacă l-ar fi întrebat cineva de ce zăbovea atât, ar fi răspuns că povara

gândurilor îl încetinea.

Cineva chiar îl întrebă.

În urma lui se auziră paşi. O voce răzbătu prin întuneric.

— De ce mergi atât de încet?

Dami se întoarse. Probabil că-şi pierduse antrenamentul, pentru că odinioară s-ar fi lăudat cu cel mai ascuţit auz din întreaga Toscană, cu două urechi ciulite, gata să audă toate bârfele spuse printre servitori, soţii sau creditori furioşi. La fel de agale, se apropie de cel care îl interpelase. Lumina lunii îi dezvălui un tânăr de o frumuseţe răpitoare: păr blond-cenuşiu, ten sidefat umbrit foarte vag de o barbă ţepoasă, ochi de un negru catifelat şi buze pline. Dami îşi lăsă privirea violetă ca noaptea să colinde în voie asupra tânărului, încărcată de subînţelesuri.

— De ce merg atât de încet? Zâmbi leneş. Poate că sunt melc. Ce părere ai? Îşi întinse un deget ca să-l mângâie pe tânăr pe obraz, încet, încet. Dar tu? Oare eşti şi tu cumva un melc? Pentru că ţin să-ţi spun că şi tu mergeai foarte încet.

Tânărul îi zâmbi, iar printre buzele lui pline se întrezări un şir de dinţi perfecţi. Încet, încet, îi prinse degetul cu buzele şi i-l supse. Dami îşi primise răspunsul. Cei doi parcurseră drumul înapoi la palat într-un ritm mult mai alert ca înainte.

Violante se trezi din obişnuitul vis în care îi apăreau gemenii, tremurând de neastâmpăr. Treptat, îşi puse în ordine gândurile legate de evenimentele din ziua precedentă. Sosirea lui Gian Gastone; revenirea lui Dami în viaţa ei, un bărbat pe care îl ura şi de care se temea la fel de tare, fără să ştie cu precizie de ce; festinul dezastruos, care îi readusese în prim-plan atât de multe amintiri urâte. Astăzi, Riccardo pornea pe lungul drum spre San Galgano, iar ea nu se putea încă decide dacă să-i prezinte sau nu cumnatului ei întreaga situaţie.

Rămase vreme îndelungată în pat privind în gol faldurile şi festoanele baldachinului care îi învăluiau patul. Prin fereastra deschisă pătrunse o vrabie. Pasărea se cocoţă pe stâlpul baldachinului, îşi înclină căpşorul spre ea şi o privi cu perechea identică de mărgăritare negre. Vru să o prindă,

dar pasărea îşi luă zborul pe fereastră, fără să şovăie o clipă. Până şi vrabia părea să râdă de ea.

Violante azvârli pătura de pe ea şi sună după Gretchen. Se îmbrăcă, luă micul dejun şi se întâlni cu consiliul ei – prezidat expeditiv, într-o notă detaşată şi insolentă, de Francesco Maria Conti –, după care urcă treptele spre camera lui Gian Gastone. Îl văzuse în ce hal ajunsese spre sfârşitul nopţii şi ştia că-şi continuase petrecerea şi după festin, până în zori, pentru că auzise venind din camera lui râsete şi muzică, precum şi alte sunete pe care nu voise să le analizeze. Aşa că aşteptase cât de mult putuse înainte de a-l aborda. Violante nu băuse niciodată mai mult de un pocal de vin la o petrecere, nici măcar atunci când, măritată fiind, era pe culmile disperării. Nu avea nici cea mai mică idee de efectele pe care le aveau aceste excese asupra constituţiei umane, a doua zi.

După ce fu poftită să intre, se arătă plăcut surprinsă de înfăţişarea lui Gian Gastone. Acesta se trezise, era îmbrăcat decent, îşi bărbierise favoriţii, iar peruca îi fusese pieptănată şi coafată. Stătea cu picioarele într-un lighean de argint din care se ridica parfum de levănţică, şi i se păru pentru prima oară că aducea oarecum cu o figură

regală. Ţinuta şi zâmbetul prietenos cu care o întâmpină o făcură să se hotărască. Uitându-se pe lângă el, în direcţia în care zburase vrabia, spre oraşul ei, oraşul lui, îşi începu povestirea.

Se părea că începuse să se obişnuiască să se aştepte la reacţii neprevăzute. Gian Gastone părea entuziasmat de o asemenea misiune, scos complet din starea lui de apatie permanentă. Îi respinse toate sugestiile care vizau o intervenţie armată din partea tatălui lui.

— Florenţa nu este apărată, spuse el. Ştatul de plată al garnizoanei arată că majoritatea infanteriştilor au peste şaptezeci de ani şi nici dinţi în gură nu mai au. Nu mai avem o armată care să poată face faţă. Singurele regimente de infanterie şi cavalerie încartiruite aici aparţin armatei palatinatului, care este subordonată surorii mele.

Gian Gastone îşi curbă buza, iar Violante nu îşi putu da seama ce anume îi displăcea mai mult cumnatului ei: faptul că Florenţa avea o armată geriatrică sau prezenţa trupelor surorii pe care o detesta.

— Dragă surioară, mă voi ocupa personal de

această problemă, o anunţă el în încheierea acestei discuţii. Vei beneficia de protecţia mea, şi toţi căpitanii trădători vor afla pe pielea lor ce înseamnă să te pui cu un Medici.

Violante încercă să-i ofere cumnatului ei detaliile pe care le ştia deja, acţiunile la care se aşteptau, dar el făcu un gest amplu din braţ, semn că nu avea nevoie de asistenţa ei. Îi adresă o singură întrebare:

— Când are loc următoarea întâlnire a acestor nouă indivizi?

Violante ezită.

— Diseară la ora nouă. La biserica rotundă din Montesiepi, deasupra abaţiei San Galgano din afara oraşului. Omul… meu, cel din contrada Turnului, o să fie acolo ca să-i spioneze.

Gian Gastone nu-şi aducea aminte numele lui, asta dacă într-adevăr îl ştiuse vreodată.

— Frumuşelul?

Orice tentativă de a protesta i se stinse pe buze.

— Da.

— Foarte bine, zise Gian Gastone. Lasă totul în grija mea, dragă cumnată.

Nu mai avea ce face, aşa că plecă din cameră. În timp ce Violante închise uşile masive în urma ei, simţi că trupul i se micşorează. Rămase acolo şi de-abia fu în stare să-şi înghită saliva. Nu se aşteptase să fie exclusă complet. În ultimii zece ani, ea fusese cea care condusese oraşul. În ultimele douăzeci de zile, se luptase pentru ca oraşul să rămână în mâinile casei de Medici. Acum îşi dădea seama că se agăţase de misiunea aceasta ca de nişte cârje de invalid. Acum că ambele cârje îi fuseseră luate, ce se va întâmpla cu viaţa ei?

*

Pia ştia că venise timpul.

Nello şi Faustino urmau să plece amândoi, în seara aceea, la San Galgano. În momentul în care va fi sigură că au plecat cu trăsura, trebuia să pună şaua pe Guinevere şi să gonească, departe şi iute, cât mai departe de locul acesta, cât mai departe de Siena. Nu-şi făcuse niciun plan; ştia

doar că îşi alesese un drum şi trebuia să meargă pe el, că trebuia să plece undeva, oriunde, şi să înceapă o nouă viaţă.

În afară de pandantivul Cleopatrei, nu avea nicio monedă de aur. Dacă putea ajunge suficient de departe, poate undeva în sud, ar fi putut să-l vândă contra unei sume oarecare de bani. Poate la Palma, Messina sau Capri, locuri pe care nu le vizitase niciodată, dar despre care auzise, locuri rafinate şi îmbăiate de soare, ale căror nume exotice le repeta pe când era doar o copilă, ca pe o poezie. Poate reuşea să îşi găsească o slujbă de servitoare în casa unui nobil. În naivitatea ei, Pia nu se întrebă cât de greu ar fi pentru cineva care crescuse înconjurat de privilegii să-i servească pe alţii. Accepta orice, doar ca să nu mai fie soţia lui Nello.

Îşi petrecu toată ziua într-o stare de aşteptare nervoasă şi ezitare curioasă. Încă nu era pe deplin lucidă ca să poate recunoaşte e a o mică parte din ea nu voia să plece. Dacă pleca din Toscana însemna că nu avea să-l mai vadă niciodată pe Riccardo Bruni, să râdă sau să călărească cu el, şi nici să îi ofere un sărut interzis. Reuşi însă să se strunească cu asprime ori de câte ori gândurile îi

rătăceau spre el şi spre perioada petrecută împreună, deoarece, în Siena, ea era soţia lui Nello. Oricum n-ar fi putut trăi cu Riccardo; ar fi fost o tortură în plus să-l vadă în fiecare zi.

După-amiază cutreieră indiferentă prin castel, iar printr-o crăpătură largă din zid, destinată arcaşilor, îl văzu pe rândaş conducând cei patru cai suri în curte, prinzându-le harnaşamentul de trăsură şi pregătindu-i de drum. Pia îşi făcu un calcul – de aici până la San Galgano se ajungea într-o oră. Un servitor înarmat cu o găleată şi o pensulă acoperea blazonul Vulturilor cu vopsea neagră. Soarele se pregătea să asfinţească, iar Cei Nouă se întâlneau la ora nouă. În scurt timp aveau să plece, iar ea ar fi fost liberă să o apuce pe drumul ei. Simţi iar senzaţia aceea ciudată în coşul pieptului, dar îşi continuă drumul spre grajd ca să îi dea lui Guinevere ovăz înainte de plecare.

În clădirea joasă şi încălzită îşi găsi alinare în mirosul de fân şi cai. În timp ce o hrănea şi o răsfăţa pe iapa ei, îi dădu o mână de ovăz şi armăsarului negru al lui Nello, îi verifică piciorul bandajat şi se feri de căpăţâna lui imensă când acesta încercă, ca de obicei, să îi ciugulească urechea. Verifică harnaşamentul lui Guinevere ca

să se asigure că totul era la locul lui şi pregătit, recunoscătoare acum faţă de signor Bruni pentru că insistase să înveţe numele fiecărei piese şi cureluşe şi că repetase înşeuatul şi prinderea căpăstrului de nenumărate ori. Călăritul, spunea el, era o experienţă complexă, şi trebuia ca ea să ştie totul despre calul ei. Când ea îi sugerase, surprinsă, că asta era treaba servitorilor, el o repezise. Signor Bruni… Cât va mai dura până ce va înceta să se mai gândească la el?

Auzi zgomot de paşi şi glasuri din ce în ce mai distincte. Mânată de un instinct necunoscut, se ghemui în boxa lui Guinevere. O clipă mai târziu recunoscu vocile lui Nello şi Faustino. Se îmbrăcaseră pentru călătoria cu trăsura cu cizme şi pelerine cu glugă. Pia ar fi putut să iasă de acolo, pentru că nu făcea nimic rău, doar îşi vizita calul. Cu toate astea însă, se abţinu, deoarece ştia că, dacă putea auzi ce discutau cei doi, era automat în pericol.

— … trupe, zise Nello, şi o mie de oameni? Nu-i cam mult, eşti sigur?

Auzi vocea lui Faustino răspunzându-i:

— Vrem să fim siguri. Iar Romulus va avea la

dispoziţie toţi oamenii din contradele Celor Nouă.

— Şi trupele astea o să fie înarmate?

— Sigur. Suliţe şi muschete. Vrem să detronăm o ducesă. Este o lovitură de stat, Nello, nu ne pregătim de carnaval.

Pia îl auzi pe Nello râcâind cu piciorul în ţărână ca un copil îmbufnat.

— Eu tot nu înţeleg la ce ne ajută.

— Ducesa e imatură, la fel ca beţivanul ăla gras de cumnat al ei, care tocmai a sosit din Florenţa. Şi ca sora lui, Anna Maria Luisa. După moartea lor – căci toţi îmbătrânesc, până la urmă – în Toscana va exista un vid de putere.

— Şi?

Faustino oftă.

— Ia priveşte tu la vadra asta cu apă!

Pia tresări speriată când căpitanul trase un şut în găleata metalică.

— Dacă o umpli până la refuz şi o laşi afară în ploaie, ce se întâmplă?

Cu o voce şoptită, Nello spuse:

— Rămâne plină.

— Rămâne la fel, exact. Dar dacă laşi o găleată goală în ploaie?

— Se umple.

— Exact. În scurt timp, Toscana va fi ca o găleată goală. Şi se anunţă vremuri ploioase.

— Dar de ce îi ajută Romulus pe Cei Nouă să o umple?

— Pentru că noi suntem mai buni decât alternativa.

— Aceasta fiind…?

— Don Carlos al Spaniei, un străin, şi mai mult decât atât, fiul lui Elisabetta Farnese. Familia Farnese este duşmanul de moarte al lui Romulus. Dacă Don Carlos devine mare duce, atunci Farnese îşi va recăpăta dreptul de a accede la tron. Aşa că Romulus ne va ajuta să reconstruim Siena ca republică şi ne va scăpa de ducesă.

Din nou se auzi vocea sumbră a lui Nello:

— Nu-mi pasă ce se întâmplă cu ducesa, atâta vreme cât cursa are loc. Trei ture şi zece bătăi de inimă, atâta durează – şaptezeci de secunde până

la victorie. Şi nimic, absolut nimic nu trebuie să intervină.

Pe Pia o apucară frisoanele. Îşi îngropă faţa în braţ ca să nu i se audă respiraţia precipitată şi observă că i se făcuse pielea de găină.

Faustino vorbi pe un ton împăciuitor:

— Sigur. Toate vor decurge perfect. Şi nu uita că trebuie să câştigăm cursa, ca să luăm banii de pe pariuri, aşa că şi Cei Nouă sunt interesaţi de victorie, nu numai tu.

Din nou Nello:

— Ziceai că moştenitorul ducatului a venit în Florenţa. Nu ne periclitează în vreun fel planul?

— Nici cât negru sub unghie, îl asigură Faustino. De-abia poate merge singur, darămite să acţioneze împotriva noastră. Singura semnificaţie a sosirii lui e că acum avem doi raci de Medici în oală. Şi oricum, în caz că signor Gian Gastone intervine, mi-am luat deja o poliţă de asigurare împotriva lui.

Apoi se auzi scârţâitul cizmelor vizitiului şi valetului, iar discuţia luă sfârşit. Pia auzi uşa închizându-se şi huruitul roţilor trăsurii care se

deplasa către curte, ca să-i fie prinşi de atelaj cei patru cai suri. Inima îi bătea nebuneşte; rămase în fânul înţepător până auzi tropotul rapid al cailor înaintând pe alee şi pierzându-se în depărtare. Apoi, de-abia reuşi să îşi dezlipească fruntea de braţul încins.

Nici nu avea la ce să mai mediteze. Nu se gândi la măreaţa reşedinţă din Capri, unde avea să se angajeze ca servitoare, sau la pericolul de a călări până acolo. În inima ei ştia că acum găsise scuza de care avusese nevoie ca să-şi abandoneze planul. Era obligaţia ei morală, consideră ea, şi putea salva oraşul, şi poate chiar viaţa ducesei. Niciunul dintre aceste motive însă nu era suficient de important. Voia doar să-l revadă pe signor Bruni.

O înşeuă rapid pe Guinevere cu degetele tremurânde, o duse în curte şi se urcă cu pricepere în spinarea ei. Îşi trase gluga peste cap şi goni, cu vântul bătându-i peste faţă, mânând-o pe Guinevere peste dealuri, spre abaţia San Galgano.

*

Pia ajunse la abaţie chiar înainte de apusul soarelui. Călărise de la castel şi mersese pe drumul de sud-vest către Grosetto. Apoi însă o luase pe cărarea care urca dealul, în linie dreaptă, ca să ajungă mai repede ca trăsura. Până la asfinţit ajunsese la Montesiepi. Când zări abaţia la orizont, toate temerile că nu va găsi locul cu pricina se risipiră într-o clipă. Se vârî prin pădurea deasă din apropiere, unde soarele păta crupa lui Guinevere prin frunzele verzi pe care i le proiecta pe pelerină ca pe un banc de peşti.

Abaţia era o clădire imensă de piatră, având dimensiuni la care Pia nu se aşteptase. Începu să se îngrijoreze. Biserica era la fel de mare ca domul, şi tot în ruine, cu grămezi de bolovani şi bolţi sparte ce împungeau cerul albastru. Pia sări din spinarea lui Guinevere, lăsă frâiele jos, ca să le înnoade, iar buiestraşul îşi lăsă capul în pământ şi începu să pască liniştit. Pielea îi lucea de transpiraţie, iar la gură făcuse spume. Pia o mângâie recunoscătoare; se dovedise loială şi rapidă în această călătorie dificilă.

Ştiind că nu avea mult timp la dispoziţie, Pia păşi cu grijă prin uşa dărâmată şi se uită de jur

împrejur. Abaţia veche se deschidea direct spre cer, un dreptunghi perfect de albastru, înrămat şi capturat în piatră. Din vârful naosului cruciform o privea un obiect rotund ca un ochi vigilent albastru. Nordul. Biserica rotundă a ermitajului trebuia să fie în spatele uşii deschise şi puţin mai sus pe deal.

Pia se grăbi pe coridoarele populate acum de stafii, aşteptându-se să audă ecouri de cântec gregorian sau paşii unui ascet mort demult. Spaţiul imens şi cavernos era însă straniu de tăcut. Credinţa părăsise cu mult timp în urmă acest aşezământ, care era acum stăpânit de un zeu străvechi. Pădurea înconjura abaţia din toate părţile. Până şi monolitul acesta uriaş avea să fie înghiţit, în cele din urmă. Prin fiecare fostă fereastră – jefuită de comoara ei, vitraliile colorate – se putea vedea o singură culoare, verdele frunzelor. Printre pietrele străvechi începuseră să se ivească muguri curajoşi, care creşteau peste ele ca nişte dinţi îmbătrâniţi. Pia se simţea de parcă se afla într-un alt secol.

Simţi o mână pe umăr şi-n momentul acela i se înmuiară genunchii. Se întoarse, crezând că era

Nello sau vreo mână întinsă din scriptoriu[47], un chip fantomatic ascuns sub o sutană cu glugă, de care s-ar fi temut oricum mai puţin decât de Nello. Într-adevăr, în faţa ei stătea o siluetă înveşmântată într-o pelerină, dar chipul era al lui Riccardo Bruni.

O sărută de o sută de ori, de o mie de ori, acolo în mijlocul vechii abaţii şi în văzul tuturor creaturilor pădurii. Era atât de copleşit de surpriza regăsirii ei aici, încât nu făcu niciun comentariu legat de nebunia totală a unui asemenea gest din partea ei, care o adusese în braţele lui şi, totodată, în braţele primejdiei. Când se desprinseră într-un final unul de celălalt, o apucă grabnic de umăr.

— Cum de-ai ajuns aici?

— Călare, îi răspunse ea cu un zâmbet. Departe şi iute, întocmai cum m-ai învăţat. Guinevere e priponită la marginea pădurii.

— Şi Nello?

— O să vină împreună cu Faustino. Au plecat pe drum cu trăsura, aşa că se mişcă mai încet…

47 Atelier de copişti organizat pe teritoriul unei mânăstiri în Evul Mediu (n.tr.)

Eu am plecat după ei şi am ajuns înaintea lor pentru că am scurtat drumul, luând-o peste dealuri şi câmpii. Însă o să ajungă şi ei în curând. Şi nu am ajuns încă în locul în care trebuie. Îl luă de mână. Vino! Am atâtea să-ţi spun între timp.

El o ţinu de mână şi nu îi dădu drumul în vreme ce traversară spaţiul vast şi abandonat, cu pietrele lui aurite de lumina muribundă. Prin transeptul din partea nordică intrară în lumea pădurii, iar strigătele unor creaturi ciudate îi făcură să se ghemuiască unul în celălalt. Pia îi spuse în şoaptă tot ce aflase despre Romulus şi despre marele pericol ce o pândea pe ducesă. Îi relată toată povestea aproape cu părere de rău, pentru că în acel moment ar fi vrut ca signor Bruni – Riccardo – să se întoarcă din drum, să o urce pe Leocorno şi să o ducă departe, acum şi pentru totdeauna. Îi era mireasă, însă doar în imaginaţia ei, în pădurea aceasta, în lumea reală trebuia să se supună legilor Sienei.

Pia îşi iuţi paşii, iar în câteva minute ajunseră la bisericuţa de pe coama dealului, tot atât de micuţă şi de rotundă, pe cât era abaţia de mare şi de pătrată. Ezitară când ajunseră la marginea pădurii, îngrijoraţi că aveau să-şi părăsească

adăpostul.

Riccardo îşi duse degetul la buze, apoi plecă să cerceteze cu minuţiozitate împrejurimile. Când se întoarse, o apucă de umeri.

— Ar trebui să te întorci la castel, spuse el, înainte să fii găsită aici.

Pia nu spuse nimic, ci clătină încet din cap, fără să-şi dezlipească o clipă privirea de pe chipul lui. Aşa că o luă cu el şi părăsiră pădurea, intrând amândoi în bisericuţă. Era circulară pe dinăuntru, asemenea unui templu roman sau capelei unui templier. În lumina obscură a mormântului distinseră cu greu o bucată crestată de piatră, care se înălţa din podeaua de lespezi şi peste care trona silueta întunecată a unei cruci – mânerul unei săbii înfipte în stâncă; sabia lui San Galgano sau poate chiar a lui Arthur. Sabia unui soldat deziluzionat sau a omului care avea să devină rege. Riccardo o privi câteva clipe. Într-o altă situaţie, şi-ar fi încercat norocul, doar ca să testeze veridicitatea legendei, dar acum nu aveau vreme.

— Hai să ne ascundem aici. Arătă spre şirul de scaune întunecate dintr-o fostă strană. O să treacă

pe aici, în drum spre capelă.

Pia se lăsă pe vine în spatele celei mai întunecate banchete şi, fără niciun moment de stânjeneală sau de ezitare, Riccardo se ghemui lângă ea, îşi desfăcu braţele şi o strânse la pieptul lui protector. Simţindu-şi pentru prima dată trupul lipit de al lui, Pia trebui să-şi reamintească faptul că se aflau într-un lăcaş sfânt. Îşi îndreptă aşadar gândurile şi ochii spre ceruri, iar în întunecimea aceea întrezări domul perfect al construcţiei circulare, decorate cu o singură spirală lungă şi absolută, precum cochilia unui melc, ce se întorcea spre interior, realizată din pietre albe alternând cu cărămidă roşie. Călăreţul o trase mai aproape de el, iar ea îşi miji ochii spre spirala ce îi amintea de cochilia unui melc. Timpul se scurgea încet, dar nu suficient de încet pentru ea. Îi era de ajuns să fie în braţele lui şi să se uite la spirală. Ştia că, dacă îl priveşte în ochi, e pierdută.

Trecură parcă ore până când întunericul fu luminat cu torţe. Inima Piei bătea dureros de puternic. Riccardo îşi duse degetul la buze şi îi făcu semn din cap să se mute încet spre capătul stranei. Spaţiul fu luminat de nouă torţe care se strânseră în cerc, fiecare luminând un chip mascat

de glugă. Pia auzi din nou ecourile unui trecut monahal, care nu aparţineau însă muzicii sacre şi paşilor călugărilor încălţaţi în sandale, ci bucuriei diavoleşti intonate de o liturghie satanică. Se temu o clipă că sub glugi nu se ascundeau chipuri, ci doar forme demonice întunecate şi transparente.

Ca de obicei, Faustino luă primul cuvântul:

— Da, spuse el. Este ora, iar Romulus ni se va alătura, pentru a face planul de atac. Dar mai întâi, haideţi să discutăm despre afacerile civice. E totul pregătit pentru Palio?

— Da. Am construit mecanismul care să influenţeze tragerea la sorţi a cailor, ajutat de însuşi Romulus. De îndată ce va fi pornit, caii vor fi alocaţi conform planului, spuse o altă voce.

— Şi sindicatele noastre?

— Pariurile vor fi făcute la grămadă. Am format sindicate în toate contradele noastre, şi nu a existat negustor sau nobil care să nu fi cotizat, şi chiar cel mai umil brutar şi sacagiu.

— Şi apoi?

— Au încredere în noi, căpitanii lor, că vom pune banii pe propriul lor *fantino.* Eu însă voi

pune toată suma pe Nello, aşa cum ne-am înţeles, iar contrada noastră va avea şi ea parte de câştig, chiar dacă va învinge el.

— Pierderile vor fi suportate doar de contradele care nu sunt implicate în planul nostru.

— Astfel, Cei Nouă se vor îmbogăţi şi vor prospera, iar ceilalţi vor sărăci până vor dispărea complet.

Pia se uită în ochii lui Riccardo. Pariurile aveau să lase pe drumuri jumătate din oraş.

— Şi cum rămâne cu Romulus?

— O să stabilim în curând şi partea lui. Mai e un pic până ni se va alătura, zise aceeaşi voce care vorbise şi despre extragerea cailor. În principiu, el va acţiona în timpul cursei, când toată lumea va fi înghesuită în *piazza.*

— *Se* aude o trăsură… el trebuie să fie! spuse o voce mai tânără şi mai nazală.

Pia se crispă involuntar. Nello, care nu figura printre Cei Nouă, dădea târcoale prin zona întunecată din jurul cercului.

Pia îşi înălţă capul o fracţiune de secundă.

Într-adevăr, se auzea huruitul de roţi al unei trăsuri. O caleaşcă mare, grandioasă şi grea, de dimensiuni atât de impresionante, încât Pia îi simţi vibraţiile în piept.

Cei Nouă rămaseră tăcuţi în aşteptarea sosirii conspiratorului principal. Pia îşi întinse gâtul să vadă peste strană. Toţi bărbaţii din biserică încremeniseră, torţele le pâlpâiau şi tremurau uşor, tulburând cercul perfect. Pia se înghesui mai tare în Riccardo şi aşteptă să vadă ce se întâmplă.

De afară se auzi un nechezat şi apoi un scârţâit, semn că cineva cobora din trăsură şi păşea cu grijă, târşâitul paşilor pe lespezile de piatră indicând faptul că se apropia de conspiratori. Grupul se întoarse la unison către silueta enormă, când aceasta intră în cercul luminat de torţe. Pia îl auzi pe Riccardo icnind încet.

— Cine e? întrebă ea cu respiraţia tăiată.

— Gian Gastone de Medici.

Pia se încruntă. Era posibil să nu fi auzit bine ceea ce-şi spuseseră cei doi bărbaţi în grajdul castelului? Era implicat cumva cumnatul ducesei în acest complot? I se păruse că Faustino se temea

de el şi de aceea îşi şi luase anumite măsuri de precauţie, pentru a contracara amestecul lui.

O voce mai matură întrebă, nesigură pe ea:

— Romulus?

Rapid precum lovitura unui cuţit, Faustino răspunse el:

— Tacă-ţi gura aia proastă, Orsa. Te înşeli. Asta e moştenitorul bătrânului duce, beţivul gras din Florenţa.

— Ai grijă, signor, replică Gian Gastone pe un ton periculos. Vorbeşti despre un Medici.

Pia îi studie cu atenţie pe Cei Nouă. Îşi putea da seama că nici ei nu ştiau dacă să rămână sau să o ia la fugă. Faustino nu avea asemenea temeri. Îşi înălţă capul un centimetru şi se pregăti să facă faţă situaţiei, temperându-şi cu un dram tonul dispreţuitor.

— Milord, cu ce vă pot fi de folos?

— Am venit să vă ajut.

— De unde aţi ştiut că suntem aici?

Gian Gastone îşi flutură laba masivă, iar

umbra lui întretăie lumina torţelor.

— Vă cunoaştem toate secretele. Mai mult, aici se află cineva care vă spionează la fiecare consiliu, care ştie unde vă întâlniţi şi care îmi este loial. S-ar putea să vă surprindă, dar mă tem că nu pricepeţi deloc gravitatea situaţiei.

Pia simţi că i se încreţeşte carnea pe ea. Ştia că Gian Gastone se referise la Riccardo, fiind convins că acesta se ascundea pe undeva prin biserică, dar se părea că-i făcea plăcere jocul de-a şoarecele şi pisica. Se rugă să nu rostească cumva numele călăreţului şi să profite de ocazie pentru a-i sugera lui Faustino că unul dintre Cei Nouă era trădătorul.

— Nu e posibil, declară cu fermitate Faustino, apoi făcu o pauză, după care reluă pe un alt ton: Ce vă face să trageţi această concluzie? Poate doriţi să ne împărtăşiţi şi nouă, umililor dumneavoastră supuşi, înţelepciunea acestei concluzii.

Pia luă act de tonul schimbat al lui Faustino. Voia să-l ţină de vorbă pe Gian Gastone în interiorul bisericii. Faustino nu dorea să-l lase pe moştenitorul Toscanei să vadă ceva ce se afla

afară. Îşi lipi gura de urechea lui Riccardo.

— Trage de timp.

El dădu din cap şi îi spuse în şoaptă:

— Stai aici.

Pia simţi fiorul rece al despărţirii de el, frisonul singurătăţii.

Răceala unei premoniţii nefaste.

*

Riccardo se strecură din ascunzătoare şi se cufundă în beznă, rămânând lipit de zonele întunecate din capelă. Odată ajuns afară, se furişă pe lângă trăsura de Medici, care se contura prin întuneric în licăririle verzui ale pădurii. Nu i se păru nimic nelalocul lui. Linişti caii cu o mângâiere şi se strecură nevăzut şi neauzit pe cărare. Se urcă într-un copac cu crengi bogate şi se ascunse în frunziş, îşi controlă respiraţia şi se pregăti să aştepte.

Nu a fost nevoit să aştepte prea mult. Zări o

trăsură acoperită şi de dimensiuni care rivalizau cu trăsura lui de Medici ce urca silenţios dealul, trasă de şase murgi neasemuiţi. Vizitiul opri caii când văzu trăsura cu emblema familiei de Medici. Sări jos de pe capră ca să studieze blazonul de pe portieră, apoi se întoarse la trăsură şi stătu câteva minute de vorbă cu personajul din compartiment. Tricornul vizitiului obtura chipul pasagerului, dar apoi, o mănuşă albă cu două inele apucă agitată mânerul portierei. Vizitiul îşi reluă locul şi plescăi din limbă ca să întoarcă armăsarii pe drumul ce cobora dealul sub clar de lună, zgomotul copitelor fiind amortizat de stratul de frunze de pe jos. Trăsura căpătă dimensiuni de jucărie, de nălucă, apoi dispăru complet.

Era posibil ca întâlnirea să fi fost anulată, dar Riccardo aflase totuşi ceva. Văzuse însemnele trăsurii, modelul care se asorta cu inelul tras peste mănuşă. Cheile încrucişate ale Sfântului Petru.

*

Rămasă în biserica rotundă, Pia observă că

Gian Gastone nu prea ştia ce să facă. După acea intrare dramatică, rămăsese în pană de idei.

— Consideraţi că aţi fost avertizat, spuse el, de un membru al casei de Medici. Aş putea să-mi chem chiar acum regimentele, continuă el, care aşteaptă ordinele mele, aş putea să vă iau titlurile, şi pământurile, şi capetele. Dar de data asta sunt dispus să vă arăt clemenţă, dacă vă angajaţi să vă împrăştiaţi şi să nu mai pomeniţi în veci de aiureala asta cu Consiliul Celor Nouă.

Pia înţelegea perfect că Gian Gastone nu venise însoţit de niciun regiment. Trăind toată viaţa în preajma înclinaţiei spre dramatism a tatălui ei, îşi dădea seama cu uşurinţă că Gian Gastone îşi supralicita drastic mâna. Se trase la capătul stranei şi îl văzu pe duce cum se retrage încet din biserică, pentru a-şi stârni conspiratorii.

— Aşadar, care este răspunsul vostru?

Cei Nouă, strânşi în cercul lor tăcut şi răuvoitor, îl priviră fără să-i răspundă, singura mişcare fiind a torţelor ce pâlpâiau. Pia ştia că, dacă s-ar fi iscat o luptă, l-ar fi putut înfrânge pe intrus cu tot cu valeţii lui, dar ceva îi reţinea, iar tăcerea şi imobilitatea lor îi făcea oarecum şi mai

ameninţători.

Gian Gastone bătu în retragere continuând să facă declaraţii pompoase, dar care sunau din ce în ce mai golite de conţinut. Ultima replică o aruncă din prag.

— Şi nu uitaţi că unul dintre voi e omul meu! Ochii Casei de Medici sunt peste tot.

Când auzi trăsura de Medici îndepărtându-se, Pia realiză în ce pericol mare era. Dar în momentul în care Faustino strigă: „Căutaţi peste tot!”, nu i se făcu deloc frică. Nu avea unde să fugă; nu avea nicio scăpare. Rămase acolo unde era, în spatele stranei, aşteptând, cu privirea spre cercurile concentrice de pe acoperişul rotund, urmărind linia şerpuită în timp ce conspiratorii se strângeau în cercuri din ce în ce mai mici în jurul ei. Iar când torţele îi deconspirară, în cele din urmă, ascunzătoarea şi îşi ridică privirea spre chipul nemilos al soţului ei, tot ce-şi dori era ca Riccardo să fi scăpat.

*

Riccardo era să cadă din copac în momentul în care trăsura de Medici trecu prin dreptul copacului în care stătea cocoţat.

Avu o presimţire şi alergă tiptil până în uşa ermitajului, dar scena pe care o văzu acolo îl făcu să se oprească brusc. Pia, care până nu demult fusese în braţele lui, acum era în braţele lui Nello, care nu o ţinea deloc cu tandreţe, ci îi pusese un cuţit la gât. Riccardo se uită la lama perversă şi ascuţită. Dacă ieşea din ascunzătoare, Pia ar fi murit înainte să ajungă la ea, iar el ar fi fost capturat degeaba. Dacă nu făcea nimic, Nello ar fi pedepsit-o cu nenumărate şi hidoase abuzuri, la care nici nu îndrăznea să se gândească. Apoi, mintea îi fugi involuntar la Violante şi ştiu că avea faţă de ea datoria de a termina ceea ce începuse.

Cu inima copleşită de durere şi urându-se din tot sufletul, se ascunse atunci când Cei Nouă trecură pe lângă el.

Capitolul 14

Omida

Cândva demult, într-o grădină frumoasă, o omidă îşi vedea încet de drum, când în calea ei răsări o furnicuţă vioaie.

— Dă-te la o parte, zise furnica, şi nu mai bloca drumul celor care-ţi sunt superiori. E sub demnitatea mea să vorbesc cu o creatură atât de neînsemnată ca tine.

Omida îşi văzu neabătută de drum, apoi se înfăşură într-un cocon de mătase şi a doua zi se transformă într-un fluturaş frumos. Se înălţă în aer şi o urmări pe furnicuţa care trebăluia jos, pe pământ. Furnica se mira tare.

— Creatură vanitoasă, strigă fluturele la ea, nimeni nu este atât de neînsemnat încât să nu se poată ridica într-o bună zi deasupra celor care s-au crezut mai buni decât el

— Treziţi-vă, doamnă! Treziţi-vă!

Violante deschise ochii şi o văzu pe Gretchen în cămaşă de noapte, stând într-o aură de lumină, iar mâinile bătrâne îi tremurau atât de tare, încât seul picura direct pe păturile ei. În cameră era întuneric, iar de jos se auzeau nişte bufnituri şi voci care strigau.

— Călăreţul! Veniţi repede!

Violante azvârli cât colo pătura.

— În turn?

— Nu, doamnă, la uşă. Bate în ele să le dărâme, nu alta.

Violante sări în picioare şi îşi aruncă un şal pe ea.

— Cât e ceasul?

Gretchen o luase deja înainte şi îi aruncă răspunsul peste umăr:

— De-abia se crapă de ziuă, doamnă.

Ducesa îşi urmă servitoarea pe scară până la intrarea principală, unde gărzile ei se luptau să-i blocheze calea lui Riccardo Bruni cu suliţele lor, acesta dovedindu-se a fi extrem de agitat.

— Lăsaţi-l să treacă! le porunci ea.

Când Riccardo se apropie, Violante îi văzu umbrele vineţii de sub ochi şi îşi dădu seama că nu dormise. Se întâmplase ceva foarte rău.

Riccardo trecu în viteză pe lângă Violante şi urcă câte trei trepte deodată, spre *piano nobile.* Ea îl urmă îndeaproape şi le făcu semn gărzilor să plece.

Riccardo deschise fiecare uşă pe care o întâlni în cale, până când ajunse în camera privată a lui Gian Gastone. Acolo, îl găsi pe cel pe care îl căuta sforăind în solariu. Dami, îmbrăcat şi imaculat, stătea la o masă şi juca o partidă de cărţi de unul singur, aşteptând ca stăpânul lui să se trezească, rotind cu dexteritate cărţile, cu degetele lui lungi şi albe.

Riccardo se duse direct spre pat, smulse păturile şi îşi înfipse zdravăn mână în cămaşa de noapte a lui Gian Gastone. Nu era treabă uşoară să-l ridici pe mătăhălosul moştenitor al Toscanei în capul oaselor, dar Riccardo reuşi cu o singură mână.

Ameţit, Gian Gastone deschise ochii, pufni o dată şi-şi concentră privirea asupra lui Riccardo.

În aceeaşi clipă, Dami sări în picioare şi lovi din greşeală masa, iar cărţile căzură pe jos.

— Ce-ai făcut? îl întrebă Riccardo pe Gian Gastone, rostind apăsat fiecare cuvânt, aproape ţipând la el.

— Ce mama… începu Gian Gastone. Dar nu mai apucă să continue.

— Îţi spun eu ce-ai făcut.

Inima şi mintea lui Riccardo luaseră foc, iar furia îi era agravată şi de un sentiment insuportabil de vinovăţie; dacă nu ar fi lăsat-o singură pe Pia, ar fi fost încă în siguranţă. Pusese oraşul mai presus de ea şi nu mai avea de gând să facă din nou aşa ceva. Se învinovăţea foarte mult. În înflăcărarea lui îşi pierduse total coerenţa, şi toate argumentele care îi înneguraseră mintea pe drumul de întoarcere de la San Galgano i se învârteau în cap.

— Ai fost în stare să-i spui lui Faustino Caprimulgo azi-noapte că ai un spion în biserică. Drept urmare, a găsit-o pe Pia acolo, şi acum o să creadă că ea e Iuda din propria lui familie, o trădătoare a contradei. Nu contează ce zice legea; acum, chiar acum, Nello se răzbună pe ea într-un

fel în care nu pot, nu pot… Se opri din vorbit şi-şi agită pumnii, frustrat.

Gian Gastone îşi ridică ambele palme colosale.

— Aşteaptă… Stai un pic. Nu ştiu cine sunt oamenii ăştia.

Violante, care rămăsese în pragul uşii, îşi acoperi ochii cu palmele. Aşadar, Gian Gastone dăduse buzna peste Cei Nouă, în timpul întâlnirii lor clandestine. Cu orgoliul lui, reuşise să le pericliteze tot planul secret. Îşi dădu mâinile la o parte.

— Faustino Tolomei este căpitanul contradei Vulturului. Pia Tolomei este căsătorită cu fiul lui, Nello.

— Iar tu… tu… Riccardo se apropie din nou de Gian Gastone, dar tonul acestuia îl făcu să se oprească.

— Să nu-ţi mai pui încă o dată mâinile pe Toscana, zise el încet. Ai noroc că nu pun să fii biciuit şi aruncat pe scări afară. Ai şi mai mare noroc că stau de vorbă cu tine. Rangul meu nu-mi permite să stau de vorbă cu creaturi neînsemnate ca tine.

Riccardo îşi coborî deznădăjduit mâinile pe lângă corp. Violante îşi mută privirea de la el, la cumnatul ei, iar Gian Gastone, care observa tot, o văzu cât de tare se frământa.

— Dar, de vreme ce eşti norocosul preferat al dragei mele cumnate, şi pentru că eşti atât de drăgălaş, o să dau uitării aceste excese ale tale. Pufni. Dacă înseamnă chiar atât de mult pentru tine, pot să-i spun căpitanului Vulturilor că biata păsărică n-are nicio legătură.

Riccardo pufni batjocoritor.

— N-o să mai apucaţi.

Acestea fiind spuse, se întoarse pe călcâie şi porni spre scări.

Violante ieşi după el şi îl prinse de mânecă.

Riccardo se întoarse la ea, uitând de respect şi de rang.

— Cum aţi putut să-i *spuneţi?*

Violante gesticulă disperată din mâini.

— Am crezut că el e ajutorul de care avem nevoie. I-am scris în ziua în care ne-am întâlnit pentru prima dată. Nu mi-a răspuns niciodată. Şi

apoi a apărut aici, materializat din eter.

— Şi i-aţi spus? Controlam situaţia. Noi toţi împreună.

Îi venea să plângă.

— Un băieţel, o femeie bătrână, una între două vârste şi tu! Ai spus-o cu gura ta!

— Dar tot am fi putut să-i oprim. Iar acum au prins-o pe Pia. E încuiată pe undeva şi ar putea fi condamnată la moarte de legile noastre – legile dumneavoastră! O să mă duc după ea.

Violante nu se clinti din loc până ce paşii lui nu coborâră toate treptele, ducându-l afară din palat. Apoi se apropie la fereastră şi îl văzu croindu-şi drum prin mulţimea adunată să vadă tragerea la sorţi a cailor. Palio începea în mai puţin de o săptămână, dar oricum nu mai conta. Planul lor fusese distrus.

Îşi presă palmele în locul de sub coaste unde o strângeau inelele corsetului. De teamă ca durerea să nu o ucidă chiar acolo, pe loc, o transformă cu un efort conştient în furie oarbă la adresa cumnatului ei.

*

Aşadar, se ajunsese aici. Pia era, în sfârşit, prizonieră.

Nu într-un turn, precum prima Pia, ci într-o celulă rece şi umedă, ascunsă în subsolul palatului Vulturilor. Nello o târâse cu mâna lui acolo, de parcă n-ar mai fi avut încredere în altcineva să facă treaba în locul lui. Se luptase cu el şi-i zgâriase obrazul cu unghiile. El o aruncase nepăsător în celulă.

Era o încăpere de piatră cu o uşă masivă de metal, pe un perete, şi cu un basorelief în piatră al blazonului Vulturilor, pe un altul. Vulturul parcă o supraveghea în permanenţă cu ochiul lui de piatră. Nu avea curaj să stea lângă el.

De perete era prinsă o torţă, care nu reuşea să îi aducă însă niciun pic de alinare, pentru că arunca umbre deformate şi hidoase pe podea, umbre care puteau ascunde terori de nedescris. Realitatea era însă mult mai urâtă ca imaginaţia; pe lespezile de piatră erau pete de sânge ce nu puteau fi ascunse de stuful aruncat peste ele. Îşi puse palma pe ele şi frecă eflorescenţa ruginită

între degete. Sângele Panterei. Egidio Albani, cel care fusese omorât în bătaie chiar aici. Egidio Albani, cel care pornise tot acest tăvălug când îl plesnise peste faţă cu biciul pe Vicenzo. Ei însă i se aducea o altă acuzaţie. Spioana familiei de Medici. O acuzaţie cumplită, pentru care putea fi spânzurată.

Trebuia judecată public, dar nici asta nu o putea salva de justiţia concisă a Vulturilor, care judecaseră, condamnaseră şi executaseră un om chiar în celula aceasta. Dovada era cât se poate de clară; probabil că Nicoletta îi găsise deja exemplarul din *Le Morte d'Arthur,* iar Faustino şi-ar fi dat repede seama că era cartea care îi oferise indiciul referitor la locul de întâlnire al Celor Nouă. Nu-i făcea nicio plăcere ironia că Thomas Malory o scrisese pe vremea când fusese încarcerat în Turnul Londrei şi nici că eroina lui, regina Guinevere, fusese întemniţată pentru că îşi trădase soţul.

Se întrebă dacă avea să primească mâncare şi apă, dar trecură ore multe până când auzi hârşâitul încuietorii şi scârţâitul uşii. Inima îi sări din piept de frică, iar în pragul uşii se ivi silueta butucănoasă a Nicolettei, care ţinea o tavă în

mâini. Zâmbetul ei se întindea pe tot chipul.

— Ce să-i faci, drăguţa mea. Ai ajuns într-o cameră a păcatelor, şi pe drept cuvânt. Dar o ai pe Nicoletta care are grijă de tine.

Clătină tava şi reuşi să verse urciorul cu apă peste pâine şi peste petele de sânge ale lui Egidio, care se înroşiră şi prinseseră iar viaţă.

— Santa Maria, dar ce întuneric e aici! Şi n-ai auzit veştile despre contradă? Servitoarea făcea conversaţie de parcă s-ar fi aflat într-un salon, şi nu în celulă. Discută despre moştenitoarea Padovei, care săptămâna asta face treişpe ani. E din familia Vulturilor, negustori de vinuri, iar micuţa stăpână e plină de bani. Nicoletta se vârî în camera înghesuită, se uită în stânga şi dreapta peste umerii ei graşi, după care îi şopti pe un ton conspirativ, de parcă i-ar fi făcut confidenţe: Va fi o pereche straşnică pentru un Vultur norocos.

Ochii de purcică ai servitoarei străluciră ca nişte mărgeluţe în semiîntuneric, iar zâmbetul i se lăţi şi mai tare.

Care va să zică, se gândi Pia, deja i se găsise o înlocuitoare.

Odată mesajul livrat, Nicoletta se întoarse spre uşă şi ochi torţa.

— Doamne, iartă-mă! Ce torţă amărâtă ţi-au dat! Nici nu merită s-o ţii aprinsă. Trase un scuipat în palmă şi stinse torţa, care se stinse cu un şuierat la fel de vrăjmaş ca ea, după care trânti uşa.

Cufundată în beznă, Pia îşi aduse aminte cum îi spusese odată lui Riccardo Bruni că putea vedea în întuneric ca o cucuvea şi ca Minerva. De ce toate gândurile o făceau să-şi aducă aminte de el? Îl pierduse, iar ea era oarbă şi speriată acum; întunericul acesta o deposedase şi de bruma de putere pe care o avusese vreodată.

Bâjbâi pe întuneric după bucata de pâine şi, în timp ce mesteca din ea, nu putu să nu se întrebe dacă nu era cumva înmuiată în sângele lui Egidio.

Îşi digeră cina şi veştile aduse de Nicoletta la un loc. Nello urma să se recăsătorească după moartea ei. Aveau să o ţină în viaţă până când câştigau cursa, se gândi, deoarece până şi Salvatore s-ar fi revoltat dacă i-ar fi fost ucisă fiica, şi pentru că Salvatore, fiind priorul Civettei, era crucial pentru Cei Nouă. Dar după aceea?

Începu să vorbească pe întuneric cu Egidio Albani, singura persoană din lume care simţise ce simţea ea acum.

*

În seara tragerii la sorţi a cailor, Violante se decise să-l provoace pe cumnatul ei. Intră fără să ciocăne în camera lui Gian

Gastone şi se duse direct la el, surprinzându-l în timp ce se îmbrăca, asistat de Dami. Nu se întoarse cu spatele ca să-şi ferească privirea de o aşa privelişte.

— De ce? zise ea abrupt şi fără un alt preambul.

— Dar, surioară, tu mi-ai cerut ajutorul.

Părea confuz de-a binelea.

Violante scutură din cap. Nu putea să-i contrazică adevărul spuselor.

Gian Gastone îşi trase nervos eşarfa, iar Dami i-o desfăcu şi i-o prinse din nou, cu gesturile

relaxate ale cuiva care ştie ce face.

— Iubita mea soră, omul ăla – Faustino? — e un criminal. Trăieşte într-un alt secol. Trebuia să fie contracarat. Acum că a întâlnit personal un Medici, nu o să mai facă probleme, să fii sigură de asta. La sfârşitul întâlnirii noastre părea destul de docil. Mi-ai cerut ajutorul. Te-am ajutat. S-a terminat.

Violante nu credea o iotă din ce-i spunea, dar îl înţelegea.

Gian Gastone îşi dorea ducatul. Violante ştia că acesta trândăvea fără rost în castelul soţiei lui, privat de dragoste şi neavând altceva de făcut decât să se gândească la ducatul care nu era încă al lui. Ea îi conferise putere, iar el se repezise să înhaţe această unică şansă de a domni, dar o făcuse într-o manieră cât se poate de delăsătoare. Reuşise să piardă toate avantajele pe care le avuseseră; rataseră şansa de a descoperi identitatea lui Romulus; în afară de faptul că în ziua cursei Palio se organizase o lovitură de stat, nu mai ştiau nimic, nici măcar unde sau cum urma să aibă loc.

Singurul plus de care se bucura era că numele

lui Riccardo nu fusese implicat; iar dacă îndrăzneala lui de a intra şi ieşi în palat în acea dimineaţă nu fusese remarcată, Faustino şi Cei Nouă nu aveau de unde să afle de rolul lui în complotul de a salva oraşul în favoarea familiei de Medici.

Cu toate acestea, din cauza dorinţei lui de a-şi menţine secret amestecul, fusese dezvăluită prezenţa Piei în biserica pustnicului – nu mai conta cum de ajunsese ea acolo. Riccardo îi pecetluise soarta. Faustino credea că are un trădător în familie şi existau toate şansele să ia măsuri împotriva Piei, cu sprijinul legii; sau putea să-l lase pe răzbunătorul Nello să-şi pedepsească soţia necredincioasă, fără să mai apeleze la lege.

Violante se duse la fereastră să se uite spre piaţa înţesată de lume. Peste şapte zile avea loc o nouă ediţie a cursei Palio. Tot peste şapte zile, soarta ei avea să fie pecetluită. Iar peste şapte zile – mai mult ca sigur că Faustino urma să se abţină, până în momentul în care cursa era câştigată –, Pia avea să fie ucisă.

De ea depindea. Ştia cum o putea salva pe Pia de închisoare şi condamnare. Legile străvechi ale oraşului prevedeau că în ziua de Palio

guvernatorul Sienei putea elibera un prizonier al oraşului – unul singur – din închisoare, indiferent de crima comisă. Dacă la sfârşitul cursei ar fi citit numele Piei, fata ar fi beneficiat de protecţia oraşului împotriva soţului ei şi a tatălui acestuia.

Violante se depărtă de fereastră. Trebuia neapărat să-l vadă pe Riccardo. Voia să o trimită imediat pe Gretchen să îl găsească pe Zebra.

— Surioară?

Gian Gastone o trezi din reverie. Violante îşi concentră din nou atenţia asupra cumnatului ei neascultător. Dami îl îmbrăcase cu cele mai bune haine, cu o perucă albă ca neaua, cu o haină neagră şi cu pantaloni bufanţi din mătase.

— Unde te duci? întrebă ea, presimţind ceva neplăcut.

— Mi-a zis Dami că astăzi are loc un eveniment local nostim. Ceva cu o tragere la sorţi… ba nu, cu desemnarea cailor care vor participa la o cursă drăguţă ce se ţine aici peste o săptămână, sau aşa ceva. M-am gândit că n-ar strica să apărem împreună în faţa oamenilor de rând. Să facem front comun.

Violante găsi că era o propunere decentă şi îl urmă, nu sus pe scară către balcon, ci la parter, spre uşă. Ar fi vrut să mediteze ceva mai mult la ideea de a se amesteca printre cetăţenii obişnuiţi la modul acesta, dar Gian Gastone îşi târşâise deja picioarele în *piazza.* Violante se grăbi să-l prindă din urmă, sperând că poate îl va zări pe Riccardo prin mulţime, dar fu condusă de oamenii lui Gian Gastone către un fel de lojă pe care o construiseră, amplasată puţin deasupra oamenilor, care se strângeau în număr din ce în ce mai mare. Gărzile începură să aplaude zgomotos până când unele părţi din mulţime li se alăturară, însă doar cetăţenii aflaţi în imediata vecinătate a lojii remarcară contingentul casei de Medici. Restul erau prea ocupaţi să-şi vadă de adevăratele probleme cotidiene.

*

Riccardo pândea din miezul întunecat al mulţimii, zvârcolindu-se şi lungindu-şi gâtul pentru a vedea adunarea contradelor. Îşi zări propria contradă, deasupra căreia fluturau

nenumărate steaguri în culorile roşu-burgund şi albastru ale Turnului, ce aveau reprezentate în mijloc un elefant cu un turn în spinare. Era şi Domenico printre ei, care îşi înălţa cât de sus putea steagul şi îşi căuta fiul din priviri.

Riccardo îşi miji ochii. Elefantul de pe flamura tatălui său căra tot oraşul în spate, ceea ce îi stârni un sentiment de solidaritate. Şi el căra pe umeri pietrele de temelie ale oraşului, iar greutatea acestei sarcini îl împovăra. Inima i se zbârcise ca un bob de fasole, dar ştia ce datorie avea. Începu să-şi croiască drum prin înghesuială, ca să ajungă la tatăl lui.

Domenico era agitat mai mult decât de obicei. Anul lui decursese conform unor ritmuri ciudate, iar acum atinsese aproape culmea exaltării. Fiul lui avea să călărească în cea de-a doua ediţie a cursei Palio, iar ziua de astăzi, cea a tragerii la sorţi a cailor, era de o importanţă crucială pentru izbânda lui.

Domenico nu-i spusese niciodată lui Riccardo cât de mult suferise când fiul lui renunţase, cu nicio lună în urmă, la şansa de a câştiga Palio, pentru a încerca să salveze o viaţă de om. În afară de o mândrie pătimaşă faţă de actul de omenie de

care dăduse dovadă fiul lui, mai avea de furcă şi cu sentimentul de vinovăţie care îi dădea târcoale pentru faptul că ar fi preferat ca Riccardo să treacă mai departe călare peste trupul rănit al lui Vicenzo şi să-l lase să moară, în loc să sară din spinarea calului ca să-l salveze. Era extrem de important ca Riccardo să câştige de data asta, cu atât mai mult cu cât primise în toiul nopţii vizita unui musafir ciudat şi peste poate de nepoftit, în urmă cu două zile.

Îşi înălţă capul cu hotărâre, doar-doar l-o vedea pe Riccardo în jurul grupului format din cei zece cai selectaţi. Se arătase de-a dreptul uluit când Leocorno al lui Riccardo fusese ales de consiliul local; un animal foarte încăpăţânat, dar Riccardo îl asigurase că era rapid şi că se înţelegea bine cu el. Leocorno fusese ridicat din grajdul lui în dimineaţa aceasta. Sigur, ideal ar fi fost ca Turnul să-l nimerească pe fantasticul Berio, cel mai iute dintre cai, dar Domenico nu îl vedea pe câştigătorul ediţiei precedente printre cei zece cai selectaţi. Riccardo apăru brusc lângă el, iar Domenico îşi apucă fiul de umăr de parcă nu mai voia să-i mai dea drumul niciodată de lângă el, de bucurie.

Riccardo tresări în faţa acestei manifestări neobişnuite de afecţiune. Tatăl lui n-avea stare, iar ochii îi fugeau în toate direcţiile. Dacă Riccardo n-ar fi fost atât de preocupat de evenimentele din noaptea trecută, s-ar fi întrebat care era sursa acestor emoţii exacerbate. Dar Riccardo nu se putea concentra asupra loteriei. În primul rând, ştia că extragerea fusese aranjată cumva de Cei Nouă şi că el, respectiv contrada Turnului, va avea parte de Leocorno. În al doilea rând, îi păsa doar de soarta Piei. De dimineaţă îşi luase în grabă la revedere de la Leocorno, iar calul îşi mişcase o singură dată urechea în timp ce trecuse pe lângă el. Ştiuse că nu trebuie să-şi ia pe îndelete rămas-bun de la un cal despre care bănuia că avea să-şi reia locul în grajdul Turnului chiar în acea seară.

Riccardo îl expediase pe Zebra de dimineaţă la casa Vulturilor cu misiunea de a afla ce se întâmplase cu Pia. Zebra îi raportase că toată familia se întorsese în oraş şi că se treziseră târziu din somn. Faustino şi Nello luaseră micul dejun în *piano nobile,* dar pe Pia nu o văzuse nicăieri. Apoi, Zebra se dusese la bucătărie să facă rost de un biscuit şi o văzuse pe servitoarea aia grasă, Nicoletta, punând un urcior cu apă şi o bucată de pâine pe un fund de lemn, după care dispăruse pe

scara ce cobora la subsol.

Pe Riccardo îl luase cu fiori la aflarea unor asemenea veşti. Îşi dăduse seama că Pia, considerată trădătoarea familiei şi, mai rău, a contradei, fusese întemniţată în deplină concordanţă cu legea în vigoare. Bănuia că era ţinută în aceeaşi celulă în care îl văzuse pe tânărul mort din contrada Panterei: un spaţiu rece, fără ferestre şi încă pătat de sângele lui Egidio. Ştiind cât de mult contribuise el la consolidarea curajului şi determinării Piei, era convins că ea nu îl va trăda, indiferent de preţul pe care avea să-l plătească pentru asta.

Îşi îndreptă privirea spre grupul Aquila. Faustino rânjea, politicos şi bine odihnit, şi părea încrezător că ziua va decurge conform aşteptărilor. Tragerea la sorţi era efectuată de Francesco Maria Conti, un individ calm, într-un costum negru, care se sprijinea într-un baston de argint şi care îşi asumase riscul de a purta o perucă scurtă. Conti era rezident în contrada Girafei, dar era considerat neutru pe motiv că era şeful consiliului sienez condus de Violante. Riccardo era de altă părere.

În clipa în care Conti începu să vorbească,

Riccardo îi recunoscu vocea de la întâlnirea din seara precedentă; el era silueta mascată de pelerină care vorbise despre mecanismul contrafăcut pentru tragerea la sorţi a cailor, cel care ştia cel mai mult despre Romulus.

Cu mintea la această chestiune, Riccardo ascultă fără nicio tragere de inimă numele celor zece jochei şi a cailor cu care făceau pereche. Nu păru să fie atent nici măcar când îşi auzi numele, alăturat, deloc surprinzător, cu Leocorno. Abia de simţi strânsoarea împăciuitoare a tatălui său sau uralele tovarăşilor lui, care ştiau că minunatul armăsar lipiţan era din cale afară de rapid. Nu observă nici că Berio, câştigătorul de luna trecută şi cel mai bun cal din Toscana, nu fu pomenit şi nici tras la sorţi. Era preocupat să îl studieze pe Nello, care îl nimerise pe Cervio, armăsarul lui negru. Nello, palid pe sub claia aceea ciudată de păr brunet, avea un obraz brăzdat de două linii sângerii, două zgârieturi lungi produse de unghiile ascuţite ale unei femei care se zbătuse să scape de el.

Riccardo îşi dori să străbată toată mulţimea ca să-i facă un semn simetric pe celălalt obraz, după care să-l târască până acasă la el şi să-l forţeze să

o elibereze pe Pia din celulă. Ar fi renunţat la absolut orice ca să facă asta, inclusiv la viaţa lui, dacă mulţimea nu s-ar fi dat în lături chiar în clipa aceea, prinzându-l captiv. Prin mijlocul ei trecea garda municipală în formaţie, chemată la datorie. Riccardo rămase ţintuit locului, în aşteptarea unor mâini care să-l ia pe sus, dar gărzile trecură pe lângă el şi se îndreptară spre loja ducală. Se opriră în faţa celui care, pentru el, reprezenta sursa răului, Gian Gastone.

Riccardo îşi ciuli urechile să audă discuţia, în timp ce maxilarul moştenitorului Toscanei se răsfrânse asupra bărbiei lui multiple, făcându-l să arate ca un peşte pe uscat, în timp ce se întorcea spre tovarăşul lui de pe podium.

În piaţă se aşternuse o tăcere deplină; nici măcar graurii nu mai ciripeau. Căpitanul gărzii anunţă:

— Giuliano Dami, eşti arestat în baza acuzaţiei de sodomie şi în conformitate cu legile emise de ducesă.

Alături de gărzi se afla un tânăr blond cu ochi catifelaţi şi buze pline, care arăta cu degetul spre cel care îl sedusese. Era Fabio Caprimulgo,

nepotul lui Faustino.

Riccardo se uită la Violante, care rămăsese cu gura la fel de căscată ca şi cumnatul ei.

— Cum îndrăzneşti, mugi Gian Gastone, dar Dami fusese deja înlănţuit şi târât prin piaţă spre închisoarea publică înainte ca el să poată articula mai mult.

Riccardo îşi mută privirea spre Faustino. Aşadar, asta era calea pe care se hotărâse să meargă în privinţa lui Gian Gastone; asta era „poliţa de asigurare” despre care pomenise Pia când îi relatase discuţia dintre Faustino şi Nello, o măsură pe care aceştia o luaseră pentru a preveni orice intervenţie din partea moştenitorului ducatului. Dacă Faustino îşi permitea să facă uz de asemenea metode cu un membru al familiei de Medici, Pia ce şanse mai avea?

Dacă Riccardo s-ar fi uitat măcar o clipă la tatăl lui, ar fi fost uimit de expresia de pe chipul bătrânului său părinte în momentul în care îl văzuse pe Dami târât spre închisoare prin piaţă. Expresia unei mari uşurări sufleteşti.

Capitolul 15

Porcul spinos

În anul 1559, Marele Cosimo, primul şi preamăritul Cosimo de Medici care a domnit peste Florenţa, şi-a întors privirea hrăpăreaţă către Siena. A asediat fără încetare oraşul neajutorat timp de cincisprezece luni. Sienezii au fost îngenuncheaţi, s-au îmbolnăvit, au suferit de foame şi au fost nevoiţi să mănânce şobolanii care nu reuşiseră să fie suficient de rapizi pentru a debarca de pe corabia în prag de scufundare.

Cosimo a trimis un mesager care să invite sienezii să se predea. Mesagerul a fost primit în oraş prin poarta Camollia, care dădea în contrada Porcului Spinos. În mai puţin de o oră, Cei Nouă au trimis mesagerul înapoi la Cosimo, dar mort, legat şi atârnat pe spinarea calului. Când tovarăşii

lui au încercat să dea jos cadavrul, n-au avut de ce-l apuca, pentru că era făcut ferfeniţă de săgeţi. În schimb, au putut citi peticul de pergament care era legat de una dintre desăgi.

„Voi aţi trimis un steag alb de pace. Noi vă trimitem un porc spinos.”

Acesta a fost mesajul pe care Cei Nouă l-au trimis Casei de Medici – nu vom accepta să avem un stăpân, nici acum, nici altă dată.

Fără Dami lângă el, Gian Gastone devenise o epavă. Gemea şi urla, sfâşia tapiseriile, spărgea mobila şi îi trimitea fuguţa pe absolut toţi servitorii din palat la spiţeria din contrada Panterelor, indiferent de oră sau de zi, pentru orice fel de leac care să-i aline inima frântă.

Faustino acţionase foarte inteligent, se gândi Violante. Nu îl putuse lovi direct pe Gian Gastone, aşa că acţionase asupra amantului. Pentru faptul că îşi făcuse apariţia în biserica rotundă, pentru că intervenise în calea Celor Nouă, Gian Gastone devenise prada răzbunării şirete a lui Faustino, iar

ea nu putea interveni cu nimic. Gărzile personale ale lui Violante acţionaseră conform legilor morale pe care chiar ea le înăsprise – cu mâna ei scrisese câteva decrete care reglementau pedepsele împotriva sodomiţilor. Dami fusese prins în oala cu raci pe care Violante o pusese pe foc din proprie iniţiativă.

Nu-şi imaginase că va reveni într-un timp aşa de scurt la conducerea oraşului. Mai îngrijorător era că Gian Gastone nu se arăta deloc interesat să-i ofere sprijinul pe care i-l promisese. Nu era în stare să se gândească decât la Dami. Trimitea misive din oră în oră la închisoare. La început, expediase scrisori în care făcea uz de rangul său şi pe care le dicta scribului lui Violante, apoi încropise nişte pledoarii stăruitoare şi pasionale, pe care le mâzgălise cu propria lui mână şi pe care le sigilase cu pecetea personală, toate solicitând eliberarea lui Dami. Acestea îi fuseseră returnate de mesageri îngroziţi, care îl informaseră pe duce că, din câte se părea, un martor de încredere adusese împotriva lui Dami dovezi de netăgăduit.

Violante simţi un amestec de vină şi de bucurie în faţa mâniei fratelui ei prin alianţă. Se bucura că Dami dispăruse din preajma ei; îl

simţise întotdeauna ca pe o prezenţă malignă, iar lumea i se părea era mai senină fără el. Dar nici măcar Violante nu îşi dorise cele ce aveau să urmeze. Decretele pe care le dăduse împotriva sodomiei prevedeau că, în cazul în care delictul putea fi dovedit, pedeapsa era moartea. Când se află că Fabio Caprimulgo ciripise tot ce ştia în faţa anchetatorilor, lucrurile luară într-adevăr o turnură sinistră pentru Dami. Procesul a fost transferat completului de judecată, prezidat de nimeni altul decât Francesco Maria Conti, în prezenţa unui Gian Gastone plângăcios şi a unui Dami tăcut şi alb ca varul, care se holba cu ochi violeţi rugători la stăpânul lui neputincios. Peste o săptămână avea să fie spânzurat.

Gian Gastone se încuie în bibliotecă. Rămase acolo fie privind cu ochi sticloşi un punct fix de dincolo de fereastră, fie studiind toate legile oraşului, încercând cu disperare să găsească o portiţă de scăpare. Descoperi că putea intenta o procedură de modificare a legii – nimic mai uşor şi mai adevărat ca vorba toscaneză că, în Siena, legile se emiteau zilnic dar pe care nu ar fi putut-o ratifica la timp pentru al salva pe Dami, iar el n-avea niciun interes filantropic ca pe viitor să salveze sodomiţi. Pentru el nu conta nimeni

altcineva în afară de Dami.

Dar Violante ştia că viaţa lui Dami se afla în mâinile ei. Dacă Gian Gastone descoperea ordonanţa la care intenţiona să apeleze pentru a o elibera pe Pia Tolomei, dacă ar fi aflat că avea puterea de a-l scăpa pe Dami, atunci i-ar fi cerut-o, amenințând-o sau implorând-o încontinuu. Nu voia să-şi asume acest risc. Aşteptă până când cumnatul ei obosi de atâta plâns şi începu să sforăie în camera lui, apoi luă o lumânare şi se duse la biblioteca cu cărţi de drept, unde legile oraşului dormeau făcute sul pe rafturi, aşteptând momentul în care să fie invocate oficial. Era doar o chestiune de timp până când reuşea să localizeze sulul cu legea căutată, scris de propria-i mână. Nu mai stătu pe gânduri şi rupse sigiliul de ceară al familiei de Medici de pe document, scoţând pergamentul aspru din suportul cilindric. Şi-l vârî apoi sub corset, suflă în lumânare şi ieşi fără să fie văzută din biblioteca întunecată. În timp ce urca scările spre camera ei, reflectă la faptul că un lucru atât de mic, o simplă lege scrisă pe un petic de hârtie, putea salva o femeie de ştreang.

Pe măsură ce Palio se apropia cu paşi repezi, Gian Gastone trimise vorbă în fiecare zi la

închisoare că vrea să-l vadă pe Dami. Deşi nu găsise nicio lege care să permită eliberarea acestuia, aflase că un prizonier condamnat putea primi un vizitator la alegere înainte de executarea sentinţei. Trimise în mod repetat pe cineva la închisoare ca să-i spună lui Dami că cerea să-şi vadă dragostea. De îndată ce s-ar fi aflat în celulă, Gian Gastone era sigur că l-ar fi putut scoate pe Dami de acolo doar apelând la numele lui sonor şi la silueta lui impozantă. Aşteptă în fiecare zi răspuns din partea lui Dami, iar când acesta sosi, mesajul transmis a fost cu totul neaşteptat. Dami nu solicita să-şi vadă amantul şi stăpânul, ci pe ducesa Violante.

Gian Gastone se simţi rănit mortal de acest răspuns, dar în acelaşi timp insistă pe lângă Violante să se ducă. Aceasta nu avea nicio tragere de inimă să asculte rugăminţile unui om de care se temea, dar, la ora stabilită, traversă *piazza* către închisoare, cu Gretchen după ea. La poartă se întâlni cu guvernatorul cel linguşitor. Ştia, desigur, o informă el mieros, că legea sieneză stipula că trebuia să intre singură în celulă.

Celula era rece şi plină de umezeală. Temnicerul aşeză un taburet pentru ea peste

stratul de paie ude. Luă loc şi aşteptă, încolţită de privirea violet a lui Dami, care licărea dintr-un colţ întunecat. Restul corpului lui era o umbră obscură şi gârbovită. Privirea lui fixă îi dădea fiori şi îi readuse în amintire cele mai întunecate zile din viaţa ei. Îi adresă un singur cuvânt:

— Deci?

— O să mă ucidă, vorbi umbra, cu acea uşoară şuierătură deja familiară, care îi făcuse întotdeauna lui Violante pielea de găină.

— Ştiu.

— Eliberaţi-mă.

În locul acesta întunecat, fără nicio sursă de lumină, puteau fi ei înşişi. Aici lăsau la o parte orice mască, perucă, costum sau aluniţă.

— De ce aş face-o?

Duritatea vocii ei reverberă în pereţii scorojiţi de apă şi o surprinse până şi pe ea. Ecoul se stinse, iar ea aşteptă în continuare răspunsul. Nu i-ar fi trecut niciodată prin cap că o să-l audă spunând aşa ceva.

— Pentru că n-am fost niciodată un om drept.

Se aplecă spre ea pentru a-şi întări declaraţia stranie, astfel încât ea să-i poată vedea sclipirea plină de înţelesuri din ochii violeţi. Doar cei drepţi sunt primiţi în braţele Domnului.

Apoi, ea îşi dădu seama. Se întoarse în urmă cu douăzeci de ani, când zăcea pe patul de lăuzie şi asculta cuvintele unui alte umbre. Un preot necunoscut. Ochii violeţi, cuvintele şuierate, fragmentul din Scriptură. Simţi că se sufocă.

— Eliberaţi-mă, spuse Giuliano Dami, iar eu o să vă dau copilul înapoi.

*

Domenico Bruni îşi făcea griji pentru fiul lui. Mai erau doar şapte zile până la Palio, iar el nu voia să se antreneze şi nici măcar să aibă grijă de cal. Domenico era cel care îi ţesăla blana albă şi mătăsoasă lui Leocorno, care îi îngrijea şi curăţa copitele. De călărit nu-l putea călări, pentru că armăsarul nu-l lăsa decât pe Riccardo în cârca lui, aşa că mişcare nu prea făcea. Riccardo nu voi nici măcar să-l călărească pe Leocorno la competiţia

organizată pentru jocheii contradelor şi caii acestora în jurul pistei din spaţioasa Piazza del Campo. Se comporta ca şi cum nu îl interesa deloc.

De când primise vizita acelui străin, în urmă cu o lună, Domenico trăise cu frica în sân. Se agăţase de ce îi era mai drag, ca şi cum ar fi riscat clipă de clipă să-l piardă pe Riccardo. De când intrase Dami în puşcărie, avea alte temeri. Simţea că îl pierduse deja pe Riccardo.

Singura persoană pe care Riccardo voia să o vadă era Zebra, care venea zilnic în contrada Turnului pentru a-i aduce veşti despre Pia. Călăreţul nu se putea deloc împăca cu el însuşi, nu se mai suporta ca om, nu mai voia să ştie de sărutul soarelui şi nici de ciripitul graurilor. Nimic nu-i mai pria; orice sunet i se părea strident pentru urechile lui, orice privelişte, orbitoare pentru ochii lui. Dormea ore în şir în grajd şi doar dorinţa arzătoare de a rămâne în viaţă pentru a o mai vedea o dată pe Pia îl ţinea să nu fugă la palatul lui Faustino, să-i dărâme uşa.

*

Zebra a fost cel care veni cu ideea. În a doua noapte de când lucrurile stagnau, Zebra îl bătu pe Riccardo pe umăr. Acesta se trezi şi văzu ochii căprui ai tânărului lui prieten.

— Du-te s-o vezi, îi zise băiatul.

— Cum?

— Pe unde l-ai scos pe Panteră de-acolo? Fă drumul în sens invers.

În seara catifelată din ajunul cursei, Riccardo traversă *piazza* până la Fonte Gaia. Ridică lespedea, de care nu uitase nicio clipă, şi se avântă în tunelurile *bottini* de sub oraş. Străbătu cărările de lut pline de băltoace sticloase, verzi, până când distinse silueta uşii de piatră prin care îl scosese pe Egidio Albani în urmă cu câteva săptămâni, care acum îi păreau o veşnicie. Ajunse la capătul coridorului subteran, împinse uşa de piatră, ştiind că dacă înăuntru se afla un gardian, viaţa avea să-i fie curmată. Nu îi păsa. Viaţa lui se terminase oricum.

*

Când ajunse la ea, Piei nu-i venea să creadă că era chiar el. Speriată şi singură în bezna rece, mintea îi era atât de confuză, încât în momentul în care peretele cu vulturul începuse să se mişte, crezuse că visează. În reveria ei, i se părea că Lancelot venise să o salveze de răsuflarea fierbinte a dragonului. Silueta se desprinsese din perete, iar ea aproape că-l întâmpinase cu numele cavalerului pe buze.

Riccardo o luă imediat în braţe. Piei îi era frică să nu se trezească din visul acesta în care el o săruta cu pasiune şi tăcut, şi simţea că şi-ar putea petrece toată viaţa în locul acesta fetid şi nenorocit, doar ca să fie în braţele lui. Îi simţi degetele numărându-i coastele şi realiză că slăbise atât de tare, încât aproape că era să-şi piardă verigheta când îşi trecu degetele prin părul lui. În curând nu avea să mai conteze.

O trase de braţ să o scoată pe uşă, iar în clipa aceea realiză că nu visa. Riccardo venise ca să o elibereze. Scutură din cap.

— Stai jos, spuse ea.

— Dar trebuie să plecăm.

— Unde? Gândeşte-te, Riccardo. Ar trebui să fim toată viaţa pe fugă. Îi luă mâna între degetele ei amorţite de frig ca să se încălzească şi îl privi în ochi. Şi ce fel de oraş am lăsa în urmă? Unul condus de Faustino? Şi ce s-ar întâmpla cu ducesa, care trebuie înlăturată din calea lui, şi cu moştenitoarea de treisprezece ani din Padova, care e plină de bani? Trebuie să participi la Palio. Trebuie să-i învingi. Nu-mi vor face nimic până atunci. O să fiu şi eu în mulţime. Nu-şi permit să-l supere pe tata înainte de săvârşirea planului.

— Şi după aceea?

Îşi coborî ochii minunaţi în podea.

— Ia-l, spuse ea şi-şi desfăcu pandantivul cu bufniţa Cleopatrei de la gât. Ia-l ca zălog al credinţei mele şi fii campionul meu.

Odinioară visase că va avea un campion chipeş… Ce mult se deformase şi se înstrăinase acel vis de ea.

— Pia! Îi luă mâinile şi îi strânse moneda în palmă până o duru. Ce-o să se întâmple după aceea?

Nu avea puterea să-l privească.

— Conform legii, o să fiu condamnată la moarte, după Palio. Nello se va recăsători; deja şi-a ales o altă mireasă. S-au înşelat în privinţa mea, dar încă mai au nevoie câteva zile de tatăl meu.

Trase aer în piept. Acum putea rosti până la capăt citatul pe care îl începuse în ziua în care fusese cu el în confesional şi care completa profeţia.

— „Of, când va fi să te reîntorci pe lume şi fi-vei odihnit de pribegia ce te-a sleit, adu-ţi aminte şi de mine, Pia; trup Siena-mi dete, şi Maremma, moarte: o ştie cel ce-mi puse pirostria, jurând credinţă veşnică să-mi poarte.”

Riccardo se uită la verigheta de pe degetul ei şi la bufniţa din palma lui, la ochii aurii care clipeau conspirativ în lumina torţei. Pia vedea că se teme, iar teama-i era atât de mare, că nu o suporta.

— Nu pot. Nu mă cunoşti. Sunt un mare laş. Port vina pentru multe morţi, din cauză că m-am temut.

Cu vocea tremurătoare şi sugrumată de emoţie, Riccardo îi spuse o poveste terifiantă. Îi povesti despre biserica din Milazzo, despre tânăra

mamă şi clădirea în flăcări. Pia ascultă cu groază şi compătimire, nu doar pentru toate sufletele acelea nevinovate, ci şi pentru el şi fantomele care îl bântuiau de atâta amar de vreme.

Acum înţelegea. Îi luă chipul în palme.

— Erai doar un copil, spuse ea. Iar dacă ai fi rămas, ai fi murit în acea zi şi n-ai fi ajuns să vezi ce se întâmplă astăzi. Ai încercat să-l salvezi pe Vicenzo, iar acum ai şansa să salvezi mai multe vieţi. Profită de ea.

O privi în ochi şi înclină scurt din cap. Pia se forţă să vorbească în continuare:

— Iar acum mai am o rugăminte atât de grea, încât câştigarea cursei e floare la ureche.

— Ce?

Rosti cea mai groaznică propoziţie pe care fusese nevoită vreodată să o spună.

— Trebuie să mă laşi aici. Promite-mi.

*

— Trebuie să mă scoateţi de aici. Promiteţi-mi.

Urechile îi zvâcneau atât de tare, încât Violante de-abia îl mai auzea pe Dami.

— Povesteşte-mi.

— O să mă eliberaţi?

Şi iată cum uită de Pia.

— Da.

Dami răsuflă prelung, după care începu să depene povestea veche de douăzeci de ani. Nu o spusese nimănui niciodată, nici măcar lui Gian Gastone, şi chiar şi acum ştia că nu putea aminti de latura ei neagră, de teamă ca nu cumva femeia asta să-l omoare cu mâinile goale chiar aici. Avea să-i povestească partea senină, nu întunecată; albul, nu negrul.

*

Giuliano Dami comisese cea mai urâtă şi, în acelaşi timp, cea mai frumoasă faptă în urmă cu douăzeci de ani. La ordinul lui Gian Gastone, îşi

pusese straie de preot cu scopul de a-i lua pe gemenii lui Violante şi a-i ucide, şi se crezuse în stare să comită o asemenea grozăvie. Dăduse ordin ca Violante să fie drogată înainte ca gemenii să îi fie răpiţi, iar când intrase în camera în care născuse aceasta, îşi dăduse seama că fusese o măsură bună de precauţie. Chiar şi în somn îşi ţinea copilaşii în braţe, iar ei sugeau cu poftă din sânii umflaţi şi plini de lapte. Chipul lui Violante, cufundat în somn de aburul greu de laudanum, era imaginea seninătăţii şi a fericirii. Dami însă nu simţi nicio mustrare de conştiinţă când îi luă pe rând copiii de la sân, nici măcar când amândurora le picurase lapte cald din guriţă în momentul în care se desprinseseră cu un clipocit de sfârcurile mamei lor. Nici măcar asta nu înmuiase inima de gheaţă a lui Dami. Ascunsese copilaşii plini de viaţă în sutana lui neagră şi-i dusese în camera alăturată. Acolo, în încăperea întunecată, îşi expedie sufletul către iad, ca să aibă de unde îl răscumpăra. Nu mai ucisese niciodată un copil şi crezuse că nu e mare scofală, că putea trimite cu uşurinţă un nou-născut pe lumea cealaltă, după o singură clipă petrecută într-o lume care nu-i fusese hărăzită. Îl aşezase pe unul pe pat, pe celălalt îl păstrase în braţe, într-o pantomimă

oribilă a modului în care Violante îşi legănase copiii. Se gândise să-şi strângă palmele în jurul gâtului, care se dovedise a fi atât de firav, încât nu reuşise să-şi ducă gestul la capăt. Încercase să găsească o pernă cu care să înăbuşe copilul, dar fuseseră toate luate şi duse în camera proaspetei mămici. În cele din urmă, se hotărâse să-şi înfigă arătătorul în gura micuţă.

În momentul în care copilaşul, recent luat de la sânul mamei lui, îşi închise buzele calde şi umede în jurul degetului şi începu să sugă, pe Dami îl străfulgerase imaginea abisului în care urma să cadă. Şocul produs de fiorul de tandreţe îl cutremurase atât de tare, încât reacţionase violent şi-şi împinsese degetul din ce în ce mai adânc, iar copilaşul începuse să se înece şi, într-un final, tăcuse.

Celălalt băieţel rămăsese calm pe pat, martor la crimă. Îl urmărise pe Dami cu ochişorii lui de culoarea caperelor în timp ce-l aşeza pe frăţiorul lui mort lângă el. Ochii violeţi se intersectaseră cu privirea aceea sinceră, iar Dami îşi dăduse seama că mai bine murea el acolo pe loc decât să mai comită o asemenea crimă. Şi uite aşa, sufletul damnat al lui Giuliano Dami zbură pe deasupra

fălcilor iadului chiar când flăcările şi demonii se repeziseră să-l înhaţe de călcâie. Îl omorâse pe unul din gemeni, aşa cum îi poruncise stăpânul şi amantul lui. Pe celălalt trebuia să îl salveze.

Îi înfăşurase pe amândoi, mort şi viu la un loc, şi se strecurase neobservat pe scară. Pe malul râului Arno, îl scosese pe cel viu din scutec, pusese trei pietroaie în locul lui, după care petrecuse scutecul la loc. Aruncase celălalt trup minuscul în râu şi se întorsese înainte să audă căzătura în apă. Apoi îl ridicase pe copilul viu şi se dusese înapoi la *palazzo.*

În dreptul porţii mari găsise un individ care îşi dezlega calul, îl cunoştea vag, ştia că e un potcovar priceput din Siena, cunoscut în toată Toscana ca fiind cel mai priceput, şi care venise să se îngrijească de calul preferat al ducelui. Siena nu era prea departe, dar era suficient de departe. Dami îi dăduse copilul omului, să plece cu el din Florenţa, şi îi spusese că ducele îi poruncea să aibă grijă de el ca de propriul lui fiu. Observase că omul se înmuiase când îi văzuse ochişorii şi mânuţa care se întindea spre el din scutece. Factorul decisiv fusese însă săculeţul cu bani pe care i-l oferise Dami. Era aproape la fel de greu ca

nou-născutul.

Cu sufletul pe rând zbuciumat şi liniştit, Dami se înapoiase direct la stăpânul lui, care aştepta liniştit într-o cameră la fel de întunecată ca aceea în care comisese crima.

— Gata, îi spusese el. Tu eşti acum moştenitorul Toscanei.

Gian Gastone dăduse scurt din cap, iar Dami plecase de lângă el, iubindu-l mai puţin ca înainte. Închisese uşa în urma lui şi de-abia atunci începuse să tremure.

Şi iată cum Domenico Bruni, sfâşiat de pierderea tinerei lui soţii şi îmbărbătat de comisionul pe care îl făcuse pentru marele duce Cosimo al III-lea al Toscanei, îl dusese, fără să-i cunoască identitatea, pe prinţişorul de Medici acasă la el.

*

Aflat faţă în faţă cu propria-i moarte, Giuliano Dami nu voia ca, în ziua Judecăţii de Apoi, să rişte

ca balanţa să atârne în favoarea sau în defavoarea actului său criminal ori a celui de mântuire. Ştia doar că trebuie să-şi joace bine cartea, pe care o jucă astfel încât îşi salvă biata piele. Se temea de Violante, pentru că greşise enorm faţă de ea, şi din această pricină ea era o sursă de teroare pentru el. Într-adevăr, Satana se tăvălea pe jos de râs să vadă că viaţa lui depindea acum de ea. Chiar şi în situaţia aceasta extremă era suficient de deştept ca să nu-i mărturisească că îi ucisese unul din gemeni, caz în care acolo i-ar fi putrezit oasele.

Prin urmare îşi diluă astfel povestea: unul din gemeni murise şi fusese aruncat în Arno; celălalt trebuia ucis, la porunca lui Gian Gastone. El, Dami, salvase copilul şi i-l dăduse lui Domenico Bruni. Realizase că, prin această mărturisire, pusese în pericol relaţia cu stăpânul lui, dar nu văzuse altă cale de a scăpa de ştreang.

Violante, cutremurată de ce-i auzeau urechile, rămase tăcută câteva minute bune, în care răcoarea din închisoare îi îngheţă mâinile şi picioarele, iar inima i se mistui de soare şi de umbra bucuriei şi durerii. Bucurie că avea un fiu, şi ce fiu! Un om pe care deja îl iubea şi faţă de

care acum îşi putea manifesta liberă dragostea. Simţi din nou durerea sfâşietoare pentru băiatul care murise, ale cărui oscioare erau albite pe fundul râului alături de trei bolovani, câte unul pentru fiecare oră trăită de el. Simţi şi o tristeţe copleşitoare la gândul că pierduse douăzeci de ani din viaţa fiului salvat, primul lui zâmbet, primul lui dinţişor, prima lui comuniune. Apoi se bucură iarăşi că îi fusese dăruit un tânăr cu adevărat bun, curajos şi devotat. Nu avea cum să-şi asume niciun merit pentru manierele sau comportamentul lui. Ar fi putut să-i justifice calităţile pe baza eredităţii, pentru că Ferdinando fusese odinioară cel mai rafinat dintre tineri, şi la fel şi Gian Gastone. Amândoi însă îşi oferiseră dragostea băieţilor şi bărbaţilor, transformând într-un infern viaţa soţiilor lor; iar unul din ei se coborâse într-atât încât comisese un infanticid, pentru a-şi netezi drumul spre moştenirea ducatului. Ce moştenire mai era şi asta?

Violante ieşi clătinându-se din celula întunecată şi se opri în soarele orbitor doar ca să-i spună temnicerului că Dami îşi mai petrecea o singură noapte rugându-se şi pocăindu-se, după care, a doua zi, urma să fie eliberat cu dispensa oferită la Palio.

Violante traversă piaţa, iar Gretchen se ţinu cu greu după ea. Violante era recunoscătoare pentru sprijinul şi discreţia acesteia. Nu îi putu relata povestea pentru că gândurile încă i se amestecau haotice în cap. În momentul în care pătrunse pe uşa întunecată a casei, îşi dăduse seama doar de ce i se păruse întotdeauna Riccardo atât de familiar, de ce îl recunoscuse din prima zi în care se întâlniseră şi de ce îl plăcuse de la prima vedere. Îi adusese aminte de tânărul Ferdinando, tatăl lui. Iar ultimul sentiment amestecat, de bucurie şi durere, îl simţi când trecu pe lângă Torre del Mangia. Îşi regăsise fiul, dar el plecase furios de la ea.

Violante nu avea încă puterea să se confrunte cu Gian Gastone. Ştia că o aşteaptă în salon, plimbându-se nervos în aşteptarea rezultatului întrevederii cu Dami. Se întrebă dacă ar mai fi fost de acord cu eliberarea lui Dami în cazul în care ar fi aflat că acesta i se confesase. Luă decizia de a nu-i spune absolut nimic, cu o fermitate de care nu se credea capabilă. Avea să-l folosească pe Dami ca pion de sacrificiu în jocul acesta de şah pe care îl juca cu cumnatul ei.

O trimise pe Gretchen să îl găsească pe Zebra,

iar când veni, îi luă mâna şi se uită la unghiile roase ale băiatului de nouă ani. Ar fi dat orice să-l fi cunoscut pe Riccardo la vârsta aceasta. Astăzi îi zâmbi cu mare afecţiune lui Zebra şi îl întrebă dacă ştia cumva pe unde se afla Riccardo Bruni.

— Nu ştiu, ducesă, pe unde umblă azi, răspunse el, pentru că dimineaţă devreme l-am văzut călare pe Leocorno, ieşind din oraş. Se antrenează din greu, stăpână.

Zebra nu-i spuse că vizita pe care i-o făcuse Riccardo Piei îl schimbase, ajutându-l să vadă lucrurile altfel, inspirându-l să călărească din nou, să câştige, să-şi sărute calul dat uitării pe botul lui alb şi să-şi ceară iertare de la el. Zebra văzuse toate acestea în zorii zilei, când Riccardo se avântase în spinarea lui Leocorno şi călărise, ca de obicei, înspre vest, ca să vadă această parte a oraşului. Băiatul ştia că acolo, el şi calul lui alergau circuit după circuit, cu Siena în fundal, antrenându-se să câştige cursa. Zebra nu-i spuse nimic din toate astea; oricât de tare o simpatiza pe blânda ducesă, voia să păstreze informaţia pentru momentul în care primea un ban de la ea. Trase cu ochiul spre chipul ei şters şi tulburat şi se răzgândi.

— Dar vă pot spune unde o să fie sigur mâine-dimineaţă.

— Unde?

— Zău aşa, în biserica Turnului. Ca să primească binecuvântarea pentru cal.

Fireşte. În dimineaţa zilei de Palio, fiecare contradă îşi binecuvânta calul în biserica proprie. Palio se desfăşura a doua zi. Violante se forţă să se concentreze la toate implicaţiile. Riccardo Bruni, fiul ei, cel mai bun călăreţ din oraş, urma să participe la Palio ca reprezentant al Turnului. Femeia pe care o iubea era întemniţată de căpitanul Vulturilor, al cărui fiu, Nello, trebuia să câştige cursa. Riccardo, singurul călăreţ care le-ar fi putut periclita planurile, primise un cal de la Faustino, cu scopul de a-l sabota. Nello avea să câştige, îndeplinind astfel aspiraţiile sindicatului pariorilor, care i-ar fi finanţat ulterior pe Cei Nouă. Siena, oraşul ei, urma să-i fie luat. Nu, constată ea şocată, era oraşul lui

Riccardo, şi lui avea să-i fie luat. Ţăranul pe care Gian Gastone îl desconsiderase avea să-l detroneze acum. Violante îşi împlinise, în sfârşit, destinul. Toscana avea un moştenitor.

Violante avu o revelaţie. Dacă Riccardo putea câştiga Palio, Cei Nouă ar fi dat faliment, iar fiul ei ar fi avut în continuare un oraş. Iar conform spuselor lui Zebra, Riccardo încerca şi se antrena cu disperare ca să câştige. În ceea ce priveşte ameninţarea pe care o reprezenta acel Romulus, şi indiferent de puterile superioare care ameninţau oraşul, Gian Gastone trebuia să intervină negreşit. Trebuia să negocieze cu acest ucigaş. Trebuia să-l facă să plătească pentru crimele lui.

Ducesa urcă scara şi deschise uşa salonului. Gian Gastone o aştepta acolo şi se întoarse spre ea. Se uită la chipul lui gras care fremăta de nerăbdare şi aproape că-i veni să verse de scârbă, dar făcu un efort supraomenesc şi se abţinu. El şi numai el era vinovat pentru că pierduse douăzeci de ani din viaţa lui Riccardo. Se duse la caseta de fildeş pe care o ţinea sub fereastră şi scoase de acolo pergamentul cu legea. I-l înmână cumnatului ei.

— O să-l eliberez pe Dami…

Chipul acestuia i se desfigură de presiunea uşurării.

— … dacă îi vei scrie surorii tale, Anna Maria

Luisa, continuă ea. Avem nevoie de intervenţia armată în oraş; armata ei palatină este încartiruită la Florenţa. Nu ai mult timp de pierdut.

Era la curent cu ura pe care o simţea faţă de sora lui, deoarece ea îl obligase să se însoare cu o femeie pe care o detesta şi care îl exilase din iubita lui Florenţa, dar nu-i păsa.

— Atunci trimite-mi un scrib, dragă surioară.

Încerca să se gudure pe lângă ea.

— Cu mâna ta să o scrii şi o să pui pecetea. Îi veni o idee. Mai bine scoate-ţi inelul cu pecete şi trimite-l odată cu scrisoarea.

Lui Gian Gastone îi tremură guşa de emoţie când îşi răsuci inelul de Medici pe degetul gros ca un cârnat.

— Dar, surioară, nu prea cred că o să-l pot da jos.

Violante îşi propti zgomotos palmele de măsuţa de scris şi se întinse spre el.

— Ba o să iasă, zise ea cu o tărie nebănuită, chiar dacă pentru asta o să trebuiască să-l tăiem cu deget cu tot.

*

Violante se îndreptă spre curte cu scrisoarea în mână ca să caute cel mai rapid cal. Trecu prin Sala Celor Nouă, unde revăzu o imagine ce se desprindea parcă din fresca bunei guvernări, imaginea femeii cu clepsidra, în care nisipul se curgea neîndurător printre degetele ei.

Violante iuţi pasul. Trebuia să se mişte repede; Palio începea a doua zi, iar Florenţa se afla la câteva ore bune de călărit.

Ajunse în curtea umbrită, acolo unde îşi întâmpinase cumnatul, şi ceru să-i fie chemat rândaşul. Îi porunci bătrânului, vechi membru al contradei Dragonului, să găsească cel mai rapid cal din oraş, cu care să trimită o misivă la Florenţa. Ea se interesă de asemenea, într-un moment de inspiraţie, dacă ştia ceva de Berio, murgul masiv care câştigase ediţia din iulie a cursei. Calul-vedetă nu participase la extragerea la sorţi din luna aceasta, deci mâine nu era nevoie de el. Bătrânul rândaş însă îi spuse că Berio dispăruse după Palio din iulie şi nu mai fusese

văzut de atunci.

Demoralizată, Violante mai dădu câteva ordine, după care urcă înapoi în camera ei. Se uită de la fereastră spre contrada Torre. Cetăţenii Turnului începuseră deja să împodobească străzile cu steaguri şi fanioane în culorile lor, albastru şi roşu-burgund. Undeva pe acolo, printre ei, Riccardo trăise cu un om care nu era tatăl lui. Violante procedase bine că nu-i spusese lui Gian Gastone despre mărturisirea lui Dami. Dacă se afla de existenţa lui Riccardo, viaţa lui n-ar mai fi valorat nici cât o ceapă degerată. Venise vorba de la Florenţa că bătrânul mare duce Cosimo se simţea foarte rău şi că putea muri în orice moment. Gian Gastone se afla la un pas de a ajunge la domnie.

Violante se prinse de pervaz şi strânse de el până i se albiră degetele. Îi venea să ţipe, să plângă şi să râdă, să-şi sfâşie pielea şi să alerge la contrada Turnului ca să-l aştepte, dacă era nevoie, pe Riccardo să se întoarcă acasă cu Leocorno. Nici după ce se vârî în pat nu putu adormi; carnea îi ardea, inima îi bătea nebuneşte la gândul că a doua zi se va întâlni cu fiul ei.

În noaptea aceea, pentru prima dată în

douăzeci de ani, nu-şi visă gemenii. Se gândi la ei când se trezi şi-şi puse o mulţime de întrebări. Revăzu secundă cu secundă scurtul moment în care făcuse cunoştinţă cu ei. Îşi aducea aminte cu claritate diferenţele dintre ei: unul supsese cu putere la sân, pe când geamănul mai blând şi mai cuminte supsese mai leneş. Care din ei era Riccardo? Îşi reaminti limpede şi că li se dăduseră nume la pseudobotezul şi înmormântarea falsă de care se ocupase Gian Gastone; nume fără conţinut, pentru nişte sicrie goale. Şi-l amintea pe Ferdinando stând lângă ea pe patul de lăuzie – patul de moarte, când îi spusese că băieţii fuseseră botezaţi.

Când cerul se crăpă de ziuă, se întrebă din nou cu care din gemeni urma să se întâlnească – cu Gastone sau cu Cosimo. Nu voi să accepte că fiul ei ar purta acelaşi nume cu criminalul care atentase la viaţa lui, aşa că decise pe loc că cel care supravieţuise fusese Cosimo de Medici. Semnele erau de bun augur; Cosimo avea să reînvie zilele glorioase ale familiei de Medici, zilele primului Cosimo, cel care domnise peste Florenţa în epoca ei de aur.

Violante îşi închise ochii şi îi ţinu strâns aşa, în

speranţa că va putea adormi. Spera că Riccardo Bruni dormise bine peste noapte, pentru că ceea ce urma să îi spună astăzi îi va schimba lumea, şi viitorul, şi toate zilele din viaţa lui Cosimo Ferdinando de Medici.

*

La ora şase dimineaţa, în ziua cursei Palio, Riccardo Bruni era în picioare şi-l ţesăla şi ferchezuia pe Leocorno până când blana lui albă începu să strălucească. Astăzi armăsarul primea binecuvântarea în biserica Turnului, iar după aceea avea să gonească în cursa vieţii lui.

Riccardo îşi băgă mâna pe sub gulerul strâmt. Soarele îi bătea direct în cap, iar din bolovani se ridicau aburi de căldură. Era îmbrăcat cu însemnele de *fantini* al contradei Turnului, iar la gât avea eşarfa cu elefantul şi castelul. Indiferent de ce se mai întâmpla astăzi, măcar o va putea revedea pe Pia. Nervii îi erau întinşi la maxim, dovadă fiind faptul că trăgea neatent de harnaşamentul lui Leocorno, repetând aceleaşi operaţiuni la nesfârşit şi în mod inutil. Leocorno,

ascultător, ciuli urechea, după care îşi ridică şi lăsă pe rând copitele pe pământ. Amândoi răsuflară uşuraţi când în curte apăru Zebra.

— Ai venit mai devreme, bombăni nemulţumit Riccardo, care fusese de acord să-l lase pe Zebra să-l ajute să ducă armăsarul la biserica Turnului, ca să fie binecuvântat.

Zebra constatase că astăzi îi era greu să-şi ascundă preferinţa faţă de Riccardo şi contrada Turnului. Zebra se uită în jurul lui.

— Hai înăuntru, zise el sec.

Riccardo, curios, lăsă căpăstrul lui Leocorno şi îl urmă pe Zebra în grajdul răcoros şi cu miros de fân. Leocorno îşi puse zgomotos capul peste portiţă, ca să tragă cu urechea.

Zebra se cocoţă pe un balot de paie şi-şi linse buzele.

— Ieri am dat o fugă până la târgul de cai de la Asciano şi am vorbit cu Boli, negustorul de cai, dacă-ţi mai aduci aminte de el.

Riccardo flutură nerăbdător din mâini.

— Ştiu cine e. A auzit de Leocorno?

— Dacă a auzit de el? Băiatul pufni precum un ponei. El i l-a vândut lui Faustino. Se pare că toţi negustorii îl ştiu şi niciunul n-a vrut să se atingă de el. Boli l-a câştigat la un joc de cărţi cu ceilalţi negustori.

Riccardo era intrigat.

— L-a câştigat la cărţi?

Zebra clătină încet din cap.

— A pierdut, şi atunci a trebuit să-l ia el.

Riccardo se uită spre frumosul cap al lui Leocorno care atârna peste portiţă, pufnind şi suflând pe nări de parcă ar fi vrut şi el să participe la această conversaţie.

— De ce?

Zebra îşi coborî vocea, de teamă să nu fie auzit de cal.

— Pentru că e un ucigaş. În ultimele şase luni a omorât trei oameni.

Riccardo căscă ochii mari de mirare.

— Eşti sigur?

De data asta, Zebra încuviinţă din cap.

— Sigur. Aşa mi-a zis Boli. „Ah, da, Unicornul”, a zis. De fiecare dată când i-a pronunţat numele, şi-a făcut cruce.

Riccardo îşi drese vocea, apoi vorbi şi el mai încet:

— Şi cum i-a omorât?

— Pe doi i-a aruncat din spinare. Pe al treilea l-a izbit de un zid.

— Dar de ce? Are un pedigri bun, nu? Te uiţi la el şi-ţi dai seama imediat de lucrul ăsta. Riccardo se uită prin semiîntuneric la profilul nobil al armăsarului.

— Mai mult ca sigur, îi dădu dreptate Zebra după ce-l studie şi el. Lipiţan pur-sânge, din Stiria prin Şcoala Spaniolă de Echitaţie, cum bine a spus tatăl tău. Şcolit pentru armata spaniolă ca armăsar pentru ofiţeri, ajuns cal de general şi aşa mai departe. Dar am auzit că a fost la război şi a cam luat-o razna. S-a sprijinit de un tun care a explodat şi l-a lăsat surd. L-a aruncat pe generalul din spinare – un om pe nume Alvarez y Leon – şi l-a omorât. După aia n-a mai lăsat pe nimeni să i se urce în spinare.

„Alvarez y Leon.” Riccardo încremeni. Îşi aducea aminte de general şi de spaniolii lui jefuitori şi incendiatori. Aşadar, Leocorno fusese şi el la Milazzo, văzuse aceleaşi atrocităţi pe care le văzuse şi el.

— Şi după aceea?

— Boli l-a ţinut la el o perioadă, l-a vândut, dup-aia calul şi-a ucis călăreţul, iar familia l-a înapoiat – n-a vrut să păstreze calul care să le aducă aminte de nenorocire, nici banii nu i-au vrut înapoi. I s-a dus buhul că-i posedat de diavol.

Acum, Zebra fu cel care-şi făcu cruce.

Riccardo se uită în ochii sticloşi ai lui Leocorno şi nu avu deloc impresia că înăuntrul lui sălăşluia diavolul. Şi el fusese la război şi ştia că nu demonii, ci oamenii creaseră acel iad pe pământ, dar nu spuse nimic. Zebra continuă să vorbească:

— Boli l-a vândut de trei ori şi a auzit de trei morţi. Boli a crezut că a venit Crăciunul – că a găsit o maşină de făcut bani – şi că îl poate vinde la nesfârşit. După care ultima familie, cea a omului zdrobit de un zid, s-a cam supărat şi i-a zis lui Boli să scape definitiv de cal. Dar deja Boli

găsise un alt cumpărător.

— Pe Faustino Caprimulgo?

— Pe Faustino Caprimulgo.

— Aşadar, chiar vrea să mă omoare, zise Riccardo.

Zebra scutură din umerii lui plăpânzi.

— Nu-s sigur nici de asta. După părerea mea, el se bazează doar pe faptul că nu poţi câştiga cu un asemenea cal. N-ai cum să participi la concurs cu un cal pe care nu-l poţi călări.

— Dar îl pot călări. L-am călărit deja.

— Probabil că mă înşel. Dar îţi zic ce-am de gând să fac, spuse Zebra cu o înţelepciune demnă de un adult. O să ajung la biserică înaintea tuturor şi o să-l ţin priponit la altar, ca să nu te vadă decât pe tine. Iar dup-aia o să aştept până pleacă toată lumea şi de-abia apoi o să-l scot afară. Iar în locul tău, nu l-aş băga nici printre ceilalţi cai, la competiţia de azi.

Ultimele probe se ţineau chiar în ziua cursei Palio.

— Chiar nu ştiu cum o să reacţioneze în

mijlocul mulţimii, mai spuse Zebra.

Riccardo dădu din cap că a înţeles. Se ridică şi se duse la cal să-l mângâie pe bot. Leocorno nechează de bucurie.

Zebra se ridică şi el, dar observă cicatricea de pe fruntea calului şi nu se arătă deloc entuziasmat.

— Şi mai e ceva. Cicatricea asta. Îşi plimbă degeţelele peste steluţa care trona deasupra cucuiului. L-am întrebat pe Boli de ce i-au pus numele ăsta, Unicornul. A zis că avea un nume lipiţan – Neopolitano cumva –, dar i-au zis Unicorn din pricina a ceva ce s-a întâmplat în ultima zi pe câmpul de luptă.

Riccardo mângâie calul în continuare şi aşteptă.

— A încasat o baionetă în frunte. I-a crăpat ţeasta. Cică fugea printre cavalerişti cu chestia aia înfiptă în cap şi toată lumea râdea de el şi-i zicea că-i unicorn. Dar deja o luase razna şi era periculos, aşa că n-a îndrăznit nimeni să i-o scoată. A omorât un gropar de tranşee, care a încercat să i-o scoată; l-a pocnit în cap cu copita. Băiatul avea imprimată o potcoavă perfectă pe

faţă. Dup-aia nu s-a mai apropiat nimeni de el. În cele din urmă l-au prins şi un *medico* i-a scos baioneta. Vârful însă s-a rupt şi a rămas acolo. De aceea are cucui – pielea s-a vindecat peste bucăţica de metal. Boli socoteşte că de-aia e şi aşa de nebun – vede tot felul de fantome şi aşa mai departe. Zebra se uită pieziş la Riccardo. Boli mai zice şi că lama aia o să-şi facă de cap şi o să-l omoare, până la urmă.

Riccardo se holba mâhnit la Zebra, după care îşi îndreptă din nou atenţia spre cal. Momentan nu ştia ce să zică. Îl mângâie mai vârtos şi îl trase de urechile albe. Acum era şi mai hotărât să câştige: nu pentru ducesă, ci pentru Unicorn. Încercă să-şi păstreze un ton temperat şi spuse:

— Oricum, hai să mergem. Ar trebui să ne urnim dacă vrem să ajungem primii la biserică. Şi Zebra, du-te la biserica Aquila să vezi ce mai face Pia.

Nu trebuia să-i explice lui Zebra cu lux de amănunte subînţelesurile cuvântului „oricum”. Plecară, iar în timp ce îl conducea pe Leocorno, împreună cu Zebra, afară din curtea grajdurilor Turnului, Riccardo avu presentimentul clar că lumea i se răsturna încetul cu încetul cu fundul în

sus.

Habar n-avea că procesul de-abia începuse.

*

În cealaltă parte a oraşului, mai precis în vest, Pia de Tolomei stătea în biserica Vulturilor. I se permisese să-şi părăsească celula de dragul aparenţelor, ca să fie îmbrâncită, îmbăiată şi îmbrăcată de Nicoletta. Acum era înveşmântată în negru şi galben, culorile Vulturului, pentru Palio. Cugetă la faptul că luna trecută ieşise pentru ultima dată în public purtând culorile Civettei. Avea să-i fie ultima ieşire în lume cu penajul Vulturilor. Stătea în strană şi privea lumea printr-un voal de dantelă neagră, o glugă în formă de vultur.

Cineva deschise din interior uşa bisericii şi îl văzu pe Nello în prag, încadrat de lumina zilei, conducându-şi armăsarul mare şi negru. Ultimii sosiţi treceau în grabă pe lângă el ca să-i atingă mâneca galbenă şi neagră pentru noroc – copii cu ochii la fel de rotunzi şi de strălucitori ca nişte

monede care îl priveau cruciş. Pia îi văzu buzele crispându-i-se uşor într-un zâmbet neobişnuit, un fel de reminiscenţă ciudată ce nu transmitea niciun pic de căldură, ci doar mândrie. I se păru că era fericit. Obţinuse exact ceea ce-şi dorise; era în locul fratelui lui, era apreciat, iar ulterior, avea să transforme această apreciere în adulaţie.

Nello îşi conduse calul prin întunericul catifelat ce mirosea puternic a tămâie, acompaniaţi de zgomotul potcoavelor noi pe marmură. Uşile se închiseră în urma lui, iar ochii Piei se ajustară la lumina produsă de cele o mie de lumânări şi priviră în jur la stranele acoperite cu pânze galbene şi negre. Urechile i-au fost asaltate de ovaţionări şi tropote de picioare, un adevărat şoc acustic după zilele petrecute în celula rece. Ajuns la altar, Nello înmână dârlogul preotului şi se aşeză în prima strană, lângă Pia. Îi simţi coapsa încordată de la călărit lipită de a ei şi se forţă din răsputeri să nu se mişte.

Pia ascultă rugăciunile într-o stare agonizantă de nervozitate. Ar fi vrut ca întrecerea să înceapă odată; i se părea că timpul se scurge prea greu până la şapte seara, şi nu voia să aştepte aşa de mult până să-l revadă pe Riccardo. Dormise prost

noaptea trecută, ghemuită într-un colţ al celulei. Fie ce-o fi, măcar astăzi îl putea vedea pe Riccardo, şi până atunci era într-o stare de agitaţie permanentă.

Acum, în biserică, stătea chiar în spatele crupei negre şi ţepoase a calului lui Nello, care încremenise răbdător în aşteptarea unui ritual de binecuvântare pe care parcă îl cunoştea. Îşi fixă privirea asupra picioarelor lui din spate, aşteptând, la fel ca restul congregaţiei, ca armăsarul să se balege – semn de mare noroc. Privirea îi alunecă asupra jaretului stâng, chiar deasupra tibiei, ca să verifice rana pe care şi-o făcuse calul când sărise peste zidul de la castel. De câte ori se dusese la grajd să-şi dezmierde buiestraşul, armăsarul fusese blând cu ea şi o lăsase să-i mângâie crupa aspră. Îşi lungi gâtul. Rana se vindecase frumos şi părul începuse să-i crească la loc. Pia se uită şi mai îndeaproape şi respiraţia i se opri pentru o secundă. Părul care creştea în răspăr peste cicatricea albă era de culoarea aramei şi contrasta cu restul blănii negre.

Calul era murg.

Inima începu să-i bată cu putere şi în minte

începură să i se perinde tot felul de imagini, mai ceva ca graurii gălăgioşi. Nello, căreia chiar ea îi vopsise părul alb cu vopsea neagră. Sticluţa cu pigment luată de la contrada Gâştelor, cartierul din oraş care era teritoriul breslei vopsitorilor. Blana neagră a calului, ţepoasă la atingere şi care nu se înmuia indiferent de cât de tare era ţesălat şi ferchezuit. Coama şi coada tăiate şi ciuntite, ca să-l facă să arate diferit.

Ca şi când s-ar fi aflat într-un vis, Pia se ridică tocmai în momentul în care preotul îl binecuvânta şi îi luă o ureche catifelată în palma, aşa cum îl văzuse pe Riccardo făcând. Părul îi gâdilă buzele.

— Berio?

Cel mai rapid cal din Toscana îi răspunse cu un nechezat uşor, îşi scuturã capul o dată şi începu să-i ciugulească lobul urechii, exact la fel cum o întâmpinase şi când îl mângâiase în cotitura mortală de la San Martino, cu o lună în urmă, când Vicenzo căzuse şi murise pe pistă. Apoi, îşi puse palma peste steaua, cândva albă, de pe fruntea lui Berio, acum de un gri-închis; blana deschisă la culoare nu putuse fi acoperită în totalitate de vopseaua neagră.

Nello îi aruncă o privire. Îşi retrase mâna.

— Să-mi poarte noroc, zise ea şi îi aruncă cel mai frumos zâmbet al ei, care îi făcea gropiţe în obraji.

El dădu scurt din cap o singură dată, apoi se întoarse să scoată calul la lumina zilei, încercând să evite stropii de apă sfinţită împrăştiaţi de crengile de mirt din mâinile celor adunaţi în biserică. Încercând să-şi adune fragmentele de gânduri tulburate, Pia aproape simţi voinţa colectivă a membrilor contradei Vulturilor. Se uită spre Nello ca să înţeleagă cum percepea el toate astea. Părea mulţumit, fără a fi însă şi emoţionat. Orice om cât de cât pios, din acest lăcaş sfânt, trebuie să fi simţit povara aşteptărilor pe care însuşi Iisus o simţise atunci când mii de mâini fluturate în aer îl întâmpinaseră la intrarea în Ierusalim. Dar Nello nu era Mesia, se gândi Pia, şi nici calul nu era măgar.

Era Berio.

Pia scrută cu privirea mulţimea în căutarea siluetei alb-negre pe care voia să o găsească. Îl ochi pe mesagerul îmbrăcat în haine pestriţe şi-l prinse în grabă de guler înainte ca temnicerul ei

să iasă din biserică.

— Te rog, spune-i lui signor Bruni că armăsarul lui Nello este Berio.

Băiatul făcu ochii mari. Pia dădu nerăbdătoare din mâini.

— *Berio.* Du-te!

Zebra se întoarse grăbit şi dădu să o apuce în direcţia Turnului, când pe umăr îi ateriză palma grea a Nicolettei.

*

În contrada Turnului, Violante îl aştepta pe Riccardo în faţa bisericii contradei lui. Era singura persoană tăcută şi liniştită din mulţimea jubilantă. Aşteptă ca ritualul de binecuvântare să ia sfârşit, arzând de nerăbdare să-i spună ce-avea de spus. Dintr-un motiv pe care ea nu-l cunoştea, Riccardo îşi ţinea calul înăuntru până când mulţimea avea să se disperseze complet, în loc să iasă în fruntea contradei, aşa cum cerea tradiţia. Riccardo o văzu şi probabil că ceva din privirea ei îi spuse că

trebuia să-i vorbească, pentru că îi încredinţă pe dată frâiele calului său alb lui Domenico. Apoi, ea îl conduse înapoi în biserica goală şi îi ceru să se aşeze în faţa stranei de lângă altar. Părea locul potrivit. Se gândi la orele şi zilele pe care le petrecuse înaintea imaginii Madonnei cu pruncul şi închise ochii.

— În numele Mariei, mama lui Dumnezeu, spuse ea, îţi jur că ceea ce urmează să-ţi spun e purul adevăr.

El ascultă tăcut şi calm până când ea termină de vorbit, răsucindu-şi în toate direcţiile eşarfa. Îşi ridică o singură dată privirea spre chipul ei, atunci când ea îi povesti despre fratele lui geamăn, Gastone, care murise la naştere. În momentul în care Violante îşi isprăvi povestea, el nu spuse nimic. După un timp, întrebă:

— Tu eşti mama mea?

Pentru o clipă, parcă devenise din nou băieţelul a cărui copilărie o ratase. Trebui să-şi muşte buza înainte de a-i putea răspunde.

— Da.

— Şi tatăl meu? Tatăl meu… adevărat?

Se gândi ce putea să-i spună bun despre Ferdinando. Bărbatul pe care îl iubise atât de mult, pe care îl urâse din tot sufletul. Îşi încreţi poalele rochiei violete între degete, culoarea pe care încă o purta pentru el.

— A fost un om mare, un om pasionat de literatură şi de muzică.

Îl văzu că nu era prea convins şi îşi dorea atât de mult să-l ia în braţe în clipa aceea. Se mulţumi însă să-i spună cu blândeţe:

— Ştii ce înseamnă asta? Că eşti moştenitorul ducatului, iar când Cosimo de Medici, bunicul tău, va muri, tu vei deveni duce de Toscana.

— Dar cum rămâne cu Pia, cu Palio?

— Trebuie să călăreşti, pentru că altfel nu vei mai avea un oraş de moştenit. Iar Pia va fi prezentă la Palio, sunt sigură.

— Şi după? Ai putea să o eliberezi dacă fac asta, ştiu că poţi. Ai dreptul să eliberezi un prizonier după Palio.

O implora.

Lui Violante îi venea să plângă. Îşi dăduse

cuvântul unui om de nimic, un răpitor şi un criminal, şi pentru asta trebuia să lase o fată inocentă să moară. Îşi alese cu mare grijă cuvintele, pentru că nu voia să mintă.

— Nu o pot elibera, pentru că i-am promis libertatea omului care mi te-a înapoiat – Dami, marioneta lui Gian Gastone. De-abia îi putuse rosti numele. Dar ca şi duce, tu vei avea puterea să o ajuţi.

Riccardo nu zise nimic.

— Deocamdată nu trebuie să spui nimănui cine eşti. Nu eşti în siguranţă din cauza… unchiului tău, Gian Gastone – cuvintele îi răsunară ciudat pe limbă pentru că tu eşti o piedică în calea lui, iar el vrea cu tot dinadinsul să moştenească ducatul. A mai încercat o dată să te înlăture; o va face din nou.

Riccardo se ridică brusc, se foi în toate direcţiile, după care se reaşeză. Nu-şi găsea locul. O pierduse pe Pia, Leocorno era pe moarte, dar, în schimb, îşi regăsise mama şi avea de câştigat un ducat. Scutură din cap.

Îşi dorea mai mult ca orice să poată da timpul înapoi cu şase săptămâni, în ziua de dinaintea

cursei Palio. Să nu fi văzut ce văzuse: Vicenzo, Egidio, Nello. Dar, în acelaşi timp, n-ar fi vrut nici să piardă câteva din lucrurile pe care le câştigase între timp: Pia, calul şi pe mama… lui. Se uită spre locul în care stătea această femeie bună, blândă şi ştearsă.

— Nu pot, spuse el. Nu-mi doresc nimic din toate astea. Nu pot fi duce. Ideea era ridicolă, dar nu se simţise niciodată mai serios ca acum. Nici măcar nu mai pot călări. Iartă-mă.

Se întoarse şi fugi de lângă ea cu lacrimi fierbinţi în ochi.

*

Riccardo o luă pe drumul care ducea spre casa tatălui său, care, de fapt, nu era tatăl lui natural. Aflase că acesta fusese un duce, Ferdinando de Medici, un om cult, chipeş, un om pasionat de literatură şi de muzică. Se gândi la Domenico, scund, dar puternic, un ţăran care habar n-avea de muzică, ci doar de cai. Un om care îl iubise în felul lui, îl educase cum se pricepuse şi care îi

oferise singura limbă pe care trebuise să o înveţe, singura limbă care era de înţeles în oraşul acesta: caii.

Grăbi pasul, vrând cu tot dinadinsul să ajungă mai repede acasă, simţind că îi datora măcar atât lui Domenico. Nu ştia de câte ori îi mai era dat să se întoarcă acasă.

*

Violante de Bavaria se ridică şi îşi urmă fiul afară din biserică. O durea sufletul pentru geamănul pe care îl pierduse, dar o durea şi mai tare pentru cel pe care îl regăsise.

Se întoarse spre palat, mergând ca prin ceaţă. Nu ştia ce să creadă. Dacă Riccardo nu participa la cursă, atunci Cei Nouă îi luau moştenirea. Şi chiar dacă nu se întâmpla asta, s-ar fi împăcat el oare cu ideea unei asemenea moşteniri?

Se opri în faţa palatului, acolo unde angajaţii din *comune* pregăteau piaţa pentru evenimentul ce urma să aibă loc diseară, presărând nisip şi rumeguş la o distanţă respectabilă faţă de

picioarele ei. Îşi ridică privirea spre însemnul de pe ziduri – IHS –, care îi aduse aminte de credinţa ei. Sub el, un simbol păgân: lupoaica ce îşi hrănea gemenii la sân, unul care mânca şi celălalt care se uita în altă parte, la fel cum făcuseră întotdeauna, la fel cum făcuseră şi copiii ei. Legenda spunea că Romulus fondase Roma şi murise; Remus trăise şi avusese un fiu, Senius, care fondase Siena.

Dar Romulus nu era mort. Era în viaţă şi venea să-i ia oraşul. Romulus era păpuşarul Celor Nouă. Se trezi din reveria ei şi îşi mută atenţia de la problemele personale, la cele care ţineau de politică. „Romulus.” îşi reluă mersul într-un pas mai alert şi cu ţintă. Încă o statuie şi încă una.

Ajunsă la palat, după ce mersese câţiva kilometri şi numărase douăsprezece statui, luă harta oraşului din cufărul cu hărţi şi începu să marcheze locurile în care se aflau cele douăsprezece statui. Erau amplasate în punctele-cheie din oraş – pe străzile principale, la porţile oraşului; înconjurau inima Sienei, citadela şi palatul, şi le separau. Se întrebă ce anume nu observase până acum. Oare Romulus intenţiona să folosească cumva aceste locaţii?

Violante îşi evită cumnatul pe tot restul zilei şi

urmări celelalte probe de echitaţie de la ferestrele palatului, dar pe Riccardo nu îl văzu. Hotărâtă să fie pregătită indiferent de ce se întâmpla în seara aceasta, se forţă să mănânce ceva la cina pe care o luă în camera ei, apoi se întinse pe pat în aşteptarea unui somn care nu veni. Se ridică din nou şi se duse în bibliotecă, adăpostul şi alinarea ei, dar astăzi nu luă de pe raft *Moartea lui Arthur.* Se gândea că, dacă Riccardo nu se va întoarce la ea, nu o s-o mai recitească niciodată. Îşi luă în schimb exemplarul ei din Dante, legat într-o pânză groasă de un roşu-aprins. Merse la ea în cameră, se aşeză pe pat şi îl răsfoi până la paginile „Purgatoriului”, acolo unde sălăşluia Pia. Violante simţise că trebuia neapărat să-şi readucă aminte de povestea primei Pia de Tolomei.

Trebuia să-şi amintească în ce fel murise Pia.

Capitolul 16

Turnul

În Purgatoriul *lui Dante, poetul întâlneşte o femeie tânără şi frumoasă, care ajunsese aici după ce fusese omorâtă.*

„Ah, când tu-n lume vei fi-ntors, şi când
vei fi-ntremat gustând călătoria,
vorbi acestui duh, alt duh urmând,
vorbeşte şi de mine-atunci! Sunt Pia,
îmi dete Siena trup, Maremma moarte:
o ştie-aceasta cel ce-n cununia
cea nou-a mea inelul vru să-mi poarte

Palio

Un an de pregătiri, zece bărbaţi, zece cai, trei ture de *piazza* şi toate acestea într-un singur minut. Palio era inima; Palio era Siena. Cine ştia asta ştia totul.

În Siena era îngrozitor de cald în această zi de august, dar în ciuda vremii toride, numărul celor adunaţi să arunce o privire la Palio dell'Assunta părea mai mare ca oricând. Cu alte prilejuri, frumoasa Piazza del Campo, în formă de scoică, rămânea la fel de senină şi de goală ca o cochilie de Saint Jacques, dar astăzi era înţesată de o mie de sienezi care îşi băteau tobele şi îşi fluturau steagurile. Până şi graurii se strânseseră pe fundalul albastru şi circular al cerului de deasupra pistei. Se roteau în jurul piscurilor turnurilor şi se strângeau în nori ceţoşi, după care se despărţeau din nou, disipându-se ca cerneala în apă, în timp ce ciripeau cu veselie.

Fiecare avea un rol în această zi specială, de la cel mai înalt rang, până la cel mai de jos. Deasupra tuturor, de la balconul măreţului Palazzo Pubblico, cu crenelurile lui ascuţite de

teracotă şi cu acea clopotniţă înaltă, stătea guvernatoarea oraşului. Moralul

Piei de Tolomei era mai jos decât al tuturor celorlalţi, dar avea şi ea un rol – era din nou doar o biată spectatoare, căreia i se cerea să-şi ovaţioneze soţul, şi nimic altceva. Dar Pia de Tolomei nu avea de gând să îşi ovaţioneze soţul, oh nu. Pia de Tolomei avea să-şi urmărească soţul în cursa de la Palio şi să se roage pe tot parcursul întrecerii ca el să fie ucis.

Era şaisprezece august, a doua zi după Adormirea Maicii Domnului, sărbătoare pe care o celebrase în celula ei cu o coajă de pâine, o cană de apă, alături de un şobolan sienez prietenos. Era îngrozitor de cald, dar luna aceasta, corsetul şi hainele de pe dedesubt nu o mai strângeau, ci îi atârnau în voie pe trup, iar buclele ei tunse nu se mai revărsau bogate, la fel ca înainte. Purta penajul negru cu galben al Vulturilor pentru ultima dată. Ştia asta, ştia că la următorul Palio noua soţie a lui Nello va fi cea care va purta penele acestea de împrumut.

Pia se uită în partea cealaltă a pieţei, acolo unde tatăl ei stătea pe banchetele contradei Cucuvelei. Chipul tatălui ei era parţial ascuns de o

mare agitată de flamuri şi steaguri fluturate, în culorile alb şi roşu ale Cucuvelei. De data asta însă nu-şi dorea să-i fi stat alături. Se uită cu dor numai spre tribuna contradei Turnului, decorată cu flamurile roşii-albastre, adăpostită la umbra milostivă a ceasului cu cadran solar de pe Torre del Mangia, turnul de la care îşi luaseră numele. Îşi dorea din tot sufletul să fi stat acolo, poate lângă Domenico, tatăl lui Riccardo, un om pe care nu-l cunoscuse niciodată. Le scrută chipurile – blânde, entuziasmate, reţinute –, dar nu zări pe nimeni care să semene cu Riccardo. Dar Domenico era chiar acolo şi-şi căuta fiul mult-iubit din priviri, cu o expresie pe care nimeni n-ar fi putut să i-o descifreze cu precizie.

În timp ce atât ea, cât şi Domenico priveau, alături de alte mii de perechi de ochi, caii şi călăreţii care încercuiseră pista, prin poarta Bocea del Casato trecea un călăreţ singuratic cu calul său, care înainta încet şi calculat pe sub bolta arhitravei ce îl încadra ca pe un înger pictat. În urmă cu o lună nu-l cunoştea; acum însă, da. Îşi mâna calul alb pe care Pia îl recunoştea (pentru că, între timp, se ataşase foarte tare de el) – Leocorno, Unicornul, şi purta culorile contradei Turnului. Dar nici calul şi nici veşmintele lui nu îi

atraseră privirea, nici măcar faptul că era cea mai frumoasă fiinţă pe care o văzuse vreodată. Ştia că îl considerase un suflet nobil încă de luna trecută şi că ţinuta îi era măreaţă. Acţiunile lui din acea lună îl definiseră. Era un om bun, curajos şi credincios. Era cea mai bună persoană pe care o cunoscuse vreodată.

Fireşte, Pia nu ştia şi că încă de la naştere îi fuseseră hărăzite calităţile necesare pentru înfăptuirea unor acţiuni nobile şi că avea dreptul să stea pe terasa palatului de deasupra capului ei, în locul ducesei lipsite de fast, care era mama lui. Nu ştia decât că îl iubea, că şi el o iubea, şi că astăzi avea să călărească în calitate de campion al ei. Nu era vreun personaj de legendă după care să suspine vreo domniţă fecioară. Miza era cât se poate de reală. Purta moneda Cleopatrei nu doar ca dovadă a cinstei ce i-o purta, ci şi ca un simbol al întregii ei fiinţe. Se simţea de parcă îşi atârnase întreaga viaţă de gâtul lui.

*

— Iată-i pe *căpitani,* ducesă, şi pe *fantini.*

Violante se ridică imediat de pe scaun când Gretchen îi atrase atenţia în şoaptă. Conform rangului, acum era sarcina lui Gian Gastone să-i întâmpine pe căpitanii contradelor şi pe jocheii care, în scurt timp, porneau în această confruntare a titanilor. Aruncă o singură privire spre locul unde acesta stătea deşelat pe un divan cu tapiţerie de catifea – în întreg palatul nu se găsise nici măcar un scaun care să-i suporte corpul masiv – şi îi fu limpede că n-avea de gând să se urnească, până nu-l vedea eliberat pe Dami.

Era fericită că-i putea lua locul, pentru că astfel avea şansă să îl revadă pe Riccardo. Trebuia să coboare să îşi întâmpine fiul. Pe parcursul unei singure luni care trecuse ca vântul, devenise, în sfârşit, sieneză; poate pentru că dăduse naştere unui fiu al oraşului – un călăreţ. Era recunoscătoare pentru scurta pauză pe care şi-o luase departe de palatul rece şi întunecat, cu coridoare pustii şi saloane înalte şi spaţioase. Toţi oamenii şi servitorii ei părăsiseră palatul pentru o oră, şi fusese de acord să le permită să-şi ia o scurtă pauză.

Cu capul sus, îşi făcu apariţia în curte, acolo unde mulţimea gălăgioasă şi încinsă îi remarca

acum prezenţa – o reacţie diferită, se gândi ea, faţă de luna trecută. Ovaţiile îi aduseră aminte de reacţia lor de acum zece ani, când venise ca proaspătă văduvă în oraşul lor, iar ei o sărbătoriseră şi îi uraseră cu toţii bun venit. O mângâiere blândă pentru inima ei rănită, dar firea ei chibzuită înţelegea pe deplin puterea comparaţiei. Cealaltă alternativă a lor ar fi fost Gian Gastone, un beţiv şi un bădăran din vechiul oraş duşman Florenţa, sub domnia căruia probabil că oraşul ar fi fost martor al unor crime şi al avariţiei, un motiv în plus ca oamenii să o iubească. Stomacul i se strânse când se întrebă cum l-ar întâmpina pe Riccardo ca duce, ca pe unul de-ai lor. Îi privi pe toţi în ochi, pe reprezentaţii contradelor care o sfidaseră, acel mic grup care trişase şi minţise ca să se afle acolo. Lupoaica, Gâscă, Cucuveaua. Omida, Girafa, Porcul Spinos. Valul, Dragonul. Şi Vulturul.

Cei Nouă.

Pentru câteva momente efemere, crezuseră că ei vor domni aici. Se temea de ei, iar ei ştiau asta. Fiecare îşi avea alături propriul *fantino,* propriul jocheu, şi cu toţii o priveau cu aceeaşi insolenţă. Toţi, cu excepţia unuia – Riccardo, cel mai înalt

dintre ei, singurul din grupul compact care îşi fixase privirea în pământ în semn de respect, dacă nu pentru faptul că era femeie, măcar pentru rangul ei. Inima i se înmuie puţin, dar îi îngheţă la loc când îl zări pe adversarul ei cel mai de temut, pe Faustino Caprimulgo, căpitanul contradei Vulturilor, care stătea lângă jocheul lui, unicul şi tânărul lui fiu, Nello. O clipă i se făcu milă de Faustino. Linia de Medici se continuase cu un vlăstar frumos şi tânăr – ea îşi îndeplinise menirea de a da un moştenitor. Ferdinando avea un fiu după trupul şi asemănarea lui, cu care ar fi putut sta umăr la umăr în oglindă, dar Faustino nu avea decât o buruiană pipernicită, cu piele şi ochi stranii şi cu o claie de păr într-o nuanţă nefirească de negru. Faustino îşi pierduse şi el un fiu. Dar din pântecul ei ieşise la lumină o floare, nu o buruiană.

Mulţimea aşteptă într-o linişte înfrigurată carul de război, simbol al Palio, care porni de-a lungul palatului, tras de patru boi albi ca spuma laptelui, cu steagul specific cursei de cai. Gărzile împăturiră şi înmânară steagul câştigătorului de luna trecută, Faustino, care la rândul lui i-l înmână fără tragere de inimă lui Violante. Şi uite cum steagul alb-negru se întoarse din nou la ea,

după o lună de încercări şi suferinţă, de durere şi de bucurie, îl luă, fiind doar un custode de moment, până în clipa desemnării câştigătorului ediţiei actuale.

Mai aruncă o privire pe furiş către Faustino. Purta, la fel ca toţi ceilalţi căpitani, culorile contradei lui pictate pe o eşarfă de mătase, legată lejer în jurul gâtului. Stătea, la fel ca toţi ceilalţi căpitani, cu picioarele bine fixate în pământ, refuzând încă o dată să-şi scoată pălăria în faţa ei. Violante îşi întoarse privirea de la el, nevrând să vadă toată acea ură din ochii lui. Se uită cu o asemenea afecţiune la Riccardo, care stătea cu capul gol, încât nu observă că Nello îi urmărise privirea cu o mască de ură împietrită pe chip.

Braţul lung al lui Nello se smuci brusc şi smulse eşarfa roşu-burgund cu albastru de la gâtul lui Riccardo. Odată cu ea, pe jos căzu şi un fel de lănţişor, care fu imediat călcat în picioare în încăierarea inevitabilă ce urmă. Riccardo înhăţă eşarfa cu tot cu mâna lui Nello şi le strânse cu putere. Cei care se aflau suficient de aproape de cei doi încremeniră şi căscară ochii mari de uimire. Toţi ştiau ce insultă uriaşă i se adusese lui Riccardo; ruperea însemnelor contradei de pe o

persoană se pedepsea cu moartea.

Violante sări, precum o personificare a lupoaicei, lângă Riccardo şi în apărarea lui. Făcu semn din priviri gărzilor, dar acestea se mişcară prea încet. Faustino fu cel care făcu un pas înainte, care apucă mâna cu eşarfa şi o ţinu preţ de câteva clipe lungi, în timp ce Nello îşi ridică privirea şi şi-o îndreptă sfredelitor spre părintele lui.

„Se teme”, gândi Violante, iar inima îi bătu cu putere când gărzile se desprinseră din umbră ca să-i despartă. Deşi fusese la un pas de desăvârşirea tuturor planurilor lui, se părea că Faustino nu putea să uite că Riccardo fusese cel care sărise în ajutorul lui Vicenzo, cu o lună în urmă. Peste tăcerea încordată care se aşternuse, cei din tabăra Vulturilor şi cei din tabăra Turnului începură să ţipe unii la alţii, aproape încălecându-le pe gărzi pentru a-i ataca pe cei din contrada duşmană. Iar în tot acest răstimp în care tovarăşii lor se înghesuiau şi îmbrânceau, cei doi tineri se scrutau reciproc, unul cu o privire letală, celălalt cu una sfidătoare fără a da careva semne e ar vrea să cedeze. Confruntarea se stinse în momentul în care echipa Vulturilor îl calmă pe Nello, iar

cetăţenii Turnului începură să tragă de Riccardo, să-l ia de acolo.

Rămasă pentru o clipă singură, Violante se aplecă în ţărână şi ridică lănţişorul care căzuse neobservat de nimeni, punându-l în palmă. Era un pandantiv format dintr-o monedă prinsă de lănţişor, confecţionată din aur şi care avea o cucuvea pe o parte şi capul unei regine pe cealaltă.

O regină egipteană. Cleopatra, din familia Ptolemeilor.

Violante înţelese numaidecât. Inima începu să îi bată cu teamă, palmele îi transpirară şi stomacul i se strânse. Riccardo, singurul om din oraş – din lume – care însemna ceva pentru ea, era deja condamnat. Cursa era foarte periculoasă oricum din cauza rivalităţii obişnuite, dar el îşi lipise de piele o podoabă care, cu siguranţă, aparţinea Piei de Tolomei. Era imposibil ca un asemenea obiect să fie pierdut sau furat; un asemenea obiect fusese dăruit din proprie iniţiativă de proprietarul lui. Pia i-l oferise lui Riccardo, campionul ei, şi odată cu el îi dăruise şi inima. Dacă Nello ar fi aflat cumva, Riccardo ar fi putut finaliza cursa în viaţă doar printr-o minune. Dar chiar şi aşa, Violante nu voia

ca el să concureze fără obiectul drag pe care îl primise.

— Signor Bruni. Îl chemă pe călăreţ la ea şi îi întinse pumnul strâns, îndreptat spre pământ, cu pandantivul ascuns. Cred că obiectul acesta îţi aparţine.

El îşi întinse palma, iar ea dădu drumul lănţişorului şi monedei dintr-o străfulgerare. Riccardo se uită întâi în palma lui, apoi la ea. Ea încuviinţă subtil din cap, ca o binecuvântare. El îşi strânse palma, deschise gura să îi mulţumească, dar alte cuvinte îi ieşiră de pe buze.

— Romulus călătoreşte într-o trăsură cu o emblemă cu două chei încrucişate. Are un inel cu acelaşi model.

Îi zâmbi o singură dată, aşa cum o mai făcuse şi alteori, un surâs care sugera complicitate, camaraderie şi afecţiune şi care i se lipi lui Violante direct de suflet. Apoi, Riccardo plecă şi se lăsă înghiţit de mulţime.

Violante se întoarse în curte. De îndată ce ajunse în siguranţă înapoi în palat, îşi prinse poalele fustei şi alergă pe coridoare spre scara principală.

— Ducesă? o strigă Gretchen de undeva din spatele ei.

Nu se întoarse. Ajunse pe terasă, se sprijini de tocul uşii, trase aer în piept ca să-şi revină după efort, iar apoi ieşi din nou la balcon şi se aşeză ca o adevărată lady. De abia atunci realiză că tremura ca varga.

Îl căută cu privirea pe Riccardo şi culorile Turnului în mulţimea de jochei aflaţi la linia de start, în spatele funiilor *ca napi.* Concurenţii îşi şopteau în colţul gurii unii altora ultimele indicaţii: ameninţări sau promisiuni de ultim moment. Ştia că atunci se încheiau sau se desfăceau pacte, şi tot atunci sume importante de bani îşi schimbau beneficiarii. De data asta, pariurile aveau o semnificaţie aparte, şi anume de a îmbogăţi nouă contrade şi de a le sărăci pe celelalte.

Caii se roteau pe loc şi se împingeau unii pe alţii în umeri. Unul dintre ei se ridică pe picioarele din spate ca să-şi arunce călăreţul din spinare. Era un armăsar alb, ce se înălţă deasupra mării de capete cabaline ca o statuie, calul şi călăreţul formând o imagine statuară asemănătoare cu monumentala reprezentare a lui Cosimo cel Mare

călare, pe care o văzuse în Florenţa. Îl zări o fracţiune de secundă pe Riccardo, pe Leocorno cabrat, secvenţă ce îi aminti de asemănarea fizică pe care constatase că o moştenise de la Cosimo, tizul şi străbunul lui. O văzu pe Pia de Tolomei sărind de la locul ei, cu mâna la gura. Ceva nu era în regulă.

Timpul încetini parcă şi îl văzu pe Riccardo căzând.

*

Zebra se afla într-un cartier îndepărtat al oraşului, trimis cu treabă de ducesă. I se spusese unde să aştepte şi ce să supravegheze. Se plimba, după cum i se ordonase, de la o statuie a lupoaicei la alta, şi observa lucrurile care, de asemenea, i se spusese că le-ar putea vedea: grupuri de şase sau doisprezece oameni, înveşmântaţi în pelerine întunecate din pânză groasă, suficient de lungi cât să le ascundă săbiile sau pistoalele. În jurul fiecărei statui se afla un astfel de grup de bărbaţi, care nu purtau însemnele nici unei contrade, nu erau din Siena şi îşi coborau imediat privirea în

pământ sau se îngrămădeau în cei de lângă ei ori de câte ori trecea cineva. Grupurile acestea nu erau atât de mari încât să stârnească suspiciuni taman în cea mai ocupată zi din an, dar la un loc formau o masă deloc neglijabilă.

Camuflaţi mai degrabă de mulţimile care se îndreptau spre locul de desfăşurare al cursei, decât datorită talentului lor de a trece neobservaţi, ei nu-l remarcară pe micul mesager care se învârtea pe lângă ei, ba chiar se dovediră a fi suficient de lipsiţi de vigilenţă încât să vorbească între ei în dialectul sudic de la Roma.

*

Riccardo o încurcase. Leocorno revenise la vechile sale apucături, iar acum, animalul era extrem de agitat şi transpirat. Nu voia să-l lase pe Riccardo să-l călărească. Împins şi necăjit din toate părţile de ceilalţi cai, privirea i se sălbăticise şi îşi flutura nervos coada dintr-o parte în alta, tropăind cu copitele lui masive pe pistă.

Riccardo se ridică, îl mângâie pe Leocorno, îl

sărută. Se uită în ochii înspăimântaţi ai calului şi înţelese. Presiunea exercitată de cai, miile de oameni adunaţi la un loc, căldura, mugetul mulţimii. Leocorno se credea din nou la Milazzo. Înapoi pe câmpul de luptă. Pe fundalul gălăgiei din jur, lui Riccardo îi răsunară în minte cuvintele lui Zebra: „Chiar nu ştiu cum o să reacţioneze în mijlocul mulţimii”.

Riccardo îşi lipi strâns palmele de obrajii albi ai calului. Îşi închise ochii şi-şi odihni fruntea pe cicatricea animalului. Se simţi inundat de o iubire atât de mare, de sentimente de adevărată camaraderie pentru bietul animal cu mintea afectată, încât aproape uită de Pia. Nu apelă la niciun artificiu, nu îi şopti nimic; repetă doar la nesfârşit două cuvinte: „Te rog, te rog, te rog”. Le rosti din ce în ce mai tare, până le strigă cu toată puterea, pentru ca Leocorno să-l poată auzi. Apoi îşi ridică privirea spre ochii animalului. Nu văzu decât albul lor. Frică. Îi veni o idee.

— Fugi! strigă el. Fugi departe de toate! Şaptezeci de bătăi de inimă şi o să fii departe. Îţi poţi găsi liniştea. Fugi! Fugi!

Leocorno clipi şi-şi scutură capul. Riccardo profită de moment şi se urcă cu uşurinţă în

spinarea lui, iar Leocorno rămase liniştit pe loc. Riccardo invocă toate binecuvântările pe care le ştia şi îl mână foarte, foarte încet spre frânghiile de la start. În cele din urmă, într-un moment în care tensiunea atinsese culmi de nesuportat, caii se aliniară şi se potoliră, ascultând parcă de o poruncă invizibilă. Urmă un moment în care toată lumea amuţi straniu, după care limba cunoscută a marelui clopot Sunto răsună în Torre del Mangia, deasupra capului lui Violante. Mut între cele două festivităţi Palio, cântecul clopotului răsuna acum în tot oraşul, vestind că a sosit clipa. Toate capetele se întoarseră şi toate privirile se îndreptară în sus – se spunea că girueta *bandierino* de pe turnul Mangia se va întoarce, la ultima briză de vânt, către cartierul oraşului care va avea cele mai multe şanse de câştig. Paralizat de căldură, fanionul nu se mişcă, apoi se întoarse încet-încet, mânat de o adiere de ultim moment, spre contrada Turnului.

Riccardo îşi încleştă degetele pe frâie. Leocorno îşi scutură cu putere capul, dar se calmă când auzi liniştea. Minutele se scurseră încordate, iar Riccardo îşi simţi gâtul şi degetele mari furnicate de un al şaselea simţ. Realiză într-o fracţiune de secundă că era ca o capcană cu arc

pe cale să se activeze. Se simţea ca şi cum s-ar fi aflat pe zidul castelului, în timp ce la bază explozibilii erau pregătiţi pentru demolarea fortificaţiei, sau ca şi cum ar fi fost captiv într-o capcană de căprioare, aşteptând ca dinţii de metal să se închidă peste el. Înţelese în sfârşit cruzimea planului lui Faustino. Era imposibil ca Leocorno să poată scăpa cu viaţă, când liniştea avea să se sfârşească. Mugetul asurzitor al mulţimii, al sutelor de suflete strânse la start pentru a participa la Palio, tunetul tunului *mortaretto,* toate acestea aveau să-l transpună înapoi pe câmpul de luptă, unde ar fi înnebunit complet.

Lui Riccardo mai că îi venea să zâmbească. Firește. Faustino fusese foarte deştept, din cale afară de deştept. Nu conta cât de mult se antrenase Riccardo cu Leocorno pe câmpiile deschise din Maremma sau în curţile tăcute de piatră din oraş. Doar acest moment conta; era singurul care avea importanţă şi căruia Unicornul nu-i putea face faţă. Faustino ştiuse asta, ştiuse tot. Riccardo juca un joc pe care nu-l putea controla.

Hotărându-se subit să nu se dea bătut, îşi smulse simbolul contradei de la gât, eşarfa

recuperată de la Nello, în mult iubitele culori albastru şi roşu-burgund ale Turnului, culorile care îi simbolizau casa, tatăl, tot ceea ce cunoscuse şi iubise vreodată. O sfâşie în două, în icnetele oripilate ale mulţimii. Îndesă fiecare jumătate în urechile lui Leocorno, mângâindu-l şi calmându-l în tot acest răstimp.

În acel moment, toate se întâmplară simultan. Sunto se opri după şapte bătăi, tunul *mortaretto* bubui lângă linia de start, iar moneda de aur a Cleopatrei, tronând în văzul tuturor la gâtul lui Riccardo, sclipi în soarele care se pregătea să asfinţească şi îl orbi fără milă pe Nello Caprimulgo.

*

Zebra auzi clopotul Sunto răsunând deasupra oraşului, iar după al şaptelea dangăt, mugetul care se ridică din *piazza* îndepărtată şi care desemna începutul cursei. La acest semnal, romanii îşi aruncară pelerinele şi se îndreptară spre palat în livrelele cu însemnele cheilor încrucişate.

Înainte de a-şi dezvălui intenţiile însă, pe străzile tăcute răsună un tropot de copite în ritmul tumultuos al pieţei, iar grupul şovăi şi se întoarse spre femeia care gonea singură direct spre ei, călare pe un buiestraş alb. Era înaltă şi aristocrată, cu nas nobil şi ochi încercănaţi, o siluetă zveltă şi dreaptă căreia doar părul cărunt îi trăda vârsta. Ar fi putut fi orice matroană locală, dacă n-ar fi purtat pe sub pelerina albastră de călărie o platoşă de argint pe care se vedea un scut de aur, cu un inel din cercuri roşii deasupra. Iar în spatele ei mărşăluiau sute de soldaţi în uniforma albastră a palatinatului ei.

Era soţia principelui elector, Anna Maria Luisa de Medici.

*

Pia îşi încleştă palmele şi numără loviturile de clopot în timp ce tensiunea se acumula în mod insuportabil cu fiece dangăt. După a şaptea lovitură ritmică ce răsună deasupra pieţei, Sunto se opri, tunul *mortaretto* bubui lângă linia de start, iar cei zece cai se năpustiră cu capetele

înainte din *entrone* şi se îndepărtară cât ai zice peşte.

Pia se gândi că era imposibil pentru cineva care nu era de prin părţile locului să mai fi auzit vreodată un astfel de urlet al mulţimii, care-ţi îngheţa sângele în vene, să mai fi auzit tunetul copitelor, care-ţi făceau coastele să trepideze, să-şi mai fi umplut nările cu mirosul de transpiraţie amestecat cu cel al fânului şi să mai fi avut gust de praf de tuf pe limbă. Caii goneau într-o trombă de praf, crupele le străluceau de transpiraţie, iar din gură le curgeau spume. Trecură de *palazzo* şi se apropiară ca o furtună de curba de la Casato.

Pia vedea culorile Turnului, pe Riccardo în frunte, înghiontindu-se cu Nelio. Riccardo gonea ca vântul, de parcă ar fi fost singur pe lume, iar trupul îi comunica cu Leocorno la fel ca atunci când goneau pe sarea şi nisipul Maremmei, fără niciun suflet în preajmă. Erau împreună în lumea lor şi îl mâna pe Leocorno departe de mulţime, cât mai departe de oameni şi de ceilalţi cai, gonind împreună spre pace şi libertate. Pia îşi înfipse unghiile în palme până îi dădu sângele când cei care se aflau în frunte ajunseră la Casato.

Când trecură prin dreptul tribunei Aquila,

ceva se declanşă în en. O schimbare, o ultimă ruptură de tot ce cunoscuse vreodată.

Pia Tolomei sări în picioare.

Ovaţionase şi strigase, ţipase şi uriaşe. Nu uitase niciodată de constrângerile rangului ei într-o asemenea măsură, nu-şi permisese niciodată să se comporte atât de deschis, nu-şi ridicase nici odată vocea mai sus de cele mai blânde tonuri feminine. Astăzi însă vocea ei răsuna puternică, astfel încât el să i-o poată auzi în acea gălăgie generalizată. Era vocea cuiva care se săturase să fie captiv într-un purgatoriu personal, vocea cuiva care nu mai avea nimic de pierdut şi care voia ca el să o audă. Nu-i mai spusese niciodată pe nume, dar acum i-l strigă din toţi rărunchii:

— Riccardo, Riccardo, Riccardo!

Nu ştia dacă el o auzise. În schimb o auzise Nello.

*

Violante văzu totul de la înălţimea balconului.

Nello se aruncă cu un urlet sălbatic din spinarea calului în calea celorlalţi călăreţi, într-o încercare ce sfida moartea. Riccardo sări şi el o fracţiune de secundă mai târziu din spatele lui Leocorno şi se luă după el, ferindu-se de aceleaşi bice şi copite ce şuierau şi tropăiau în jurul lui. Pia nu mai apucă să fugă, căci Nello se căţărase peste banchete şi o prinse, apoi o trase cu o forţă de om nebun prin intrarea de marmură din Torre del Mangia. Chiar de la distanţa unde se afla, Violante o auzi pe Pia strigându-l din nou pe Riccardo, dar acesta era prins de mulţime, ţinut captiv între mulţimea de capete care se fâţâiau în toate direcţiile şi care îl despărţea de Pia.

Violante se ridică imediat şi se grăbi să ajungă în palat. Se rugă, în timp ce străbătea în fugă biblioteca spre scara din turn, să ajungă la timp. Nu ştia cu precizie ce avea să facă, dar îi erau clare ca lumina zilei intenţiile lui Nello. Pe când traversa biblioteca, mintea i se îmbibă de cuvintele lui Dante, cuvintele pe care tocmai le citise mai devreme în cartea lui, sorbindu-le precum absoarbe buretele apa.

„Cum a murit Pia de Tolomei?

A fost aruncată din turn de soţul ei.”

*

Orbită de bezna prin care era târâtă în sus pe scările cu zeci, sute de trepte, Pia se întrebă dacă şi cealaltă Pia se simţise la fel ca ea, dacă şi ei i se uscase gura atât de tare, încât nu mai putea nici să ţipe, dacă şi ei i se înmuiaseră picioarele atât de tare încât de-abia mai putuse să urce. Ajungând, pas cu pas, tot mai sus, spre înălţimi ce aveau s-o distrugă, desprinzându-se pas cu pas de pământ pentru a căpăta avântul necesar prăbuşirii ei mortale, în sensul invers al sutelor de trepte pe care le urcase.

Pia auzea tot felul de voci ce răsunau cu ecou în turn, dar nu-şi dădea seama dacă ele veneau de sus sau de jos, dacă aparţineau unui bărbat sau unei femei. I se părea că erau doar nişte sirene care-şi băteau joc de ultimele ei clipe de viaţă. În ecourile acelea oribile, distinse însă o vocea, vocea pe care o iubea cel mai mult, strigând-o sfâşietor:

— Pia!

Riccardo. Nu putea ajunge la timp.

Pia fu orbită din nou de explozia de lumină din vârf. Nu mai vedea nimic în lumina aceea ameţitoare, nici nu mai auzea dangătul asurzitor al clopotului Sunto.

Se agăţă de balustradă, gândindu-se că îi venise sfârşitul, dar că mai avea câteva clipe de trăit. Nello mai mult o târâse şi o cărase după el până în vârful crenelat şi alb al turnului. Dacă ar fi aruncat-o peste balustradă, ar fi fost moartă deja, dar era clar că voia ca tot oraşul să vadă execuţia, să îl remarce măcar o dată, lucru care se dovedi a fi în avantajul Piei. Realiză că intenţiona să o ducă chiar în vârf, acolo unde trona globul de aur al Casei de Medici. Pia mai aruncă o privire spre orizont şi se gândi în treacăt că nu îi fusese dat să vadă marea. Nu mai ţipă, nu se mai împotrivi, ci se agăţă de el aşa cum nu o făcuse niciodată, îngrozită de priveliştea ameţitoare, înfricoşată de cădere. Sfrijit şi pipernicit o viaţă întreagă, veşnic comparat cu fratele Vicenzo, Nello prinse brusc puteri supraomeneşti, cu gândul la acest ultim act.

Cu ochii în lacrimi, Pia îl văzu pe Riccardo, urmat îndeaproape de o siluetă violetă – ducesa. Piei îi veni să râdă. Erau mult prea departe de ea.

Era condamnată.

Riccardo începu să se caţăre spre ea, iar Nello, mult mai sus, strigă spre urmăritor:

— Stai pe loc! De data asta n-ai cum să câştigi. De data asta, măcar de data asta, o să iasă ca mine.

Iar Pia ştiu apoi că nu mai avea ce face. Îl îmbrăţişă pe Nello pentru prima dată şi simţi un junghi subit şi complet nedorit de milă. Nello cel nedorit şi nebăgat în seamă, remarcat de tatăl lui doar după moartea fratelui său şi doar pentru a se folosi de el ca să pună stăpânire pe oraş. Mai jos de ei, Riccardo urca în continuare. Încet, pe furiş. Trebuia să mai tragă de timp, şi singura cale era să îi acorde lui Nello atenţia pe care şi-o dorea.

Începu să-i vorbească cu blândeţe, chinuindu-se din răsputeri să nu ridice vocea, şi-şi apropie buzele cât de mult putu să îndure de urechea şi de părul lui negru.

— Tatăl tău şi-a dorit ca tu să câştigi astăzi. A conceput întregul sindicat în jurul tău, al calităţilor tale, în jurul consideraţiei pe care ţi-o poartă. Ţi-a dăruit un cal minunat şi şansa de a cuceri oraşul.

Cu greu ar fi putut alege Pia un gambit mai dezastruos. Gura lui Nello se deschise într-un rânjet diform de şacal, iar ochii lui roz se înroşiră de-a dreptul, împânziţi de lacrimi de furie.

— Tu chiar nu pricepi? zise el. Nu vreau să câştig cursa. Eu vreau doar premiul cel mare.

Pia, care îşi înfrângea cu greu dorinţa de a ţipa şi de a se lupta cu el, îl privi drept în ochii aceia roz în timp ce Riccardo mai înaintă puţin.

— Oraşul va fi al tău diseară. Ştii foarte bine. Vine Romulus.

— *Oraşul?* se răsti dezgustat Nello. Nu oraşul este premiul cel mare.

O zgâlţâi pe Pia până îi clănţăniră dinţii în gura, iar ea scoase un prim ţipăt de groază când văzu ce o aştepta dedesubt.

— *Tu* eşti premiul meu. Iar tata i te-a oferit *lui,* a făcut pe codoşul pentru *el,* ca să poţi tu călări, şi vorbi, şi… să te săruţi cu el. Chipul îi era complet răvăşit. N-a avut atâta încredere în mine că pot să câştig pentru el, pentru Vulturi sau să fiu campionul unei soţii care m-ar fi putut iubi. A trebuit să inventeze un rival pentru mine în

persoana *lui,* dar nu era nevoie. Tu ai fi fost de-ajuns. Pe tine te-am vrut, doar pe tine. Am vrut să mă priveşti şi pe mine măcar o dată aşa cum te uiţi la el. Dar dacă eu nu te pot avea, atunci nu te va avea nici el.

Pia se uită în ochii aceia de om nebun şi se forţă să rostească imposibilul:

— Atunci, hai să mergem, soţul meu. Hai să mergem acasă. Dacă mor în seara asta, nu voi mai avea niciodată şansa să mă culc cu tine.

Apoi îl sărută direct pe buze.

În momentul acela groaznic în care Nello o ţinea lipită de el, devorând-o, ea reuşi să ajungă cu mâna la cizmă. Limba lui Nello îi pătrunse în gură şi chiar atunci ea îi împlântă cu toată forţa foarfecă de tuns caii până în plăsele, prin tunică, şi îi simţi şuvoiul de sânge fierbinte ţâşnindu-i pe mâini. Buzele i se descleştară, strânsoarea slăbi, iar ea se clătină până se lovi de parapet. Nello o privi preţ de o bătaie de inimă, o privire rănită şi întrebătoare care avea să i se întipărească pentru totdeauna în memorie Piei, iar din gură începu să-i curgă un firicel roşu de sânge.

Apoi se prăbuşi ca o cruce până jos, jos de tot,

afundându-se din purgatoriu direct în iad.

*

Zebra se minună de viteza şi promptitudinea cu care armata palatină urmări şi înconjură trupele papale. Fără vărsare de sânge, o acţiune cât se poate de calmă şi de liniştită; oamenii papei ştiau că sunt în inferioritate numerică şi că era indicat să limiteze pierderile. Purtătorii blazonului cu cheile încrucişate predară armele, după care au fost legaţi şi duşi de acolo de infanterie. Apoi, cavaleria palatină, condusă de însăşi principesa electoare, străbătu călare şi fără probleme drumul spre *piazza* şi spre palatul fratelui ei, moştenitorul Toscanei, care îi trimisese o scrisoare.

*

Gian Gastone de Medici nu fusese îngrijorat de soarta Sienei, deoarece ştia că sora lui va fi prin preajmă, împreună cu cavaleria ei. Orice

părere ar fi avut despre Anna Maria Luisa, ştia că loialitatea ei faţă de familie era de necontestat şi că era la fel de geloasă pe dominioanele de Medici ca şi el; nu i-ar fi trecut prin minte să nu facă nimic şi să-i lase pe Cei Nouă să cucerească Siena.

Gian Gastone urmări cu lehamite sfârşitul cursei, gândindu-se doar că fiece tropot de copite îl aducea mai aproape de momentul eliberării lui Dami, pentru că legea stipula ca eliberarea celui condamnat să fie făcută după anunţarea câştigătorului. Observă doar în treacăt câştigătorul de anul acesta, un cal alb superb, care trecuse linia de sosire fără călăreţ. Ignoră o aşa-zisă dramă ce părea că se petrece în vârful turnului de deasupra lui şi nu băgă în seamă mulţimea care se uita şi gesticula cu sufletul la gură în acea direcţie. Nici măcar nu întoarse capul într-acolo.

Nu, Gian Gastone de Medici avea ochi doar pentru amantul lui, care străbătea piaţa ca om liber. Giuliano Dami se bucură aproximativ un minut de libertatea sa, poate chiar apucă să îşi vadă stăpânul şi să îi facă cu mâna înainte ca o formă întunecată să se lăţească ca o pată asupra lui şi Nello Caprimulgo să cadă, cu mare precizie,

direct peste el.

*

Riccardo ieşi împleticindu-se la lumină prin porticurile de marmură ale capelei din partea de jos a marelui turn, cărând-o şi sprijinind-o pe Pia, care se agăţa de el ca şi cum nu mai voia să-i dea drumul niciodată. Instinctul îi spunea să o ducă undeva pe aleile umbroase, spre contrada Turnului, unde să fie în siguranţă, dar se opri când auzi un nechezat încântat. Leocorno, care câştigase mult preţuita cursă fără el în spinare, îşi croia cu greu drum prin mulţime şi încerca să evite marea de palme care doreau să îl atingă, în timp ce în spatele lui mergeau câţiva copii din contrada Turnului, care îl împodobeau cu ghirlande şi panglici roşii şi albastre.

Riccardo porni împreună cu Pia spre el, iar când amândoi îşi încolăciră braţele în jurul grumazului alb, Leocorno se poticni ca şi cum greutatea ghirlandelor sau forţa dragostei cu care era împresurat era prea mare. Genunchii i se îndoiră şi începu să se clatine, apoi se prăbuşi la

pământ. Pia îi puse căpăţâna masivă în poală, fără să înţeleagă ce se întâmplă.

Riccardo însă înţelesese.

Se aplecă pentru ultima oară la urechea lui albă.

— Ai câştigat, strigă el ca să acopere zgomotul mulţimii. Acum eşti liber.

Animalul îl privi cu un ochi mare şi umed, care apoi deveni imobil.

Riccardo nu-şi mai vedea decât propria reflexie în el şi ştiu că Leocorno se stinsese. Fragmentul de suliţă înfipt în craniul Unicornului îl eliberase, în cele din urmă; nu mai auzea strigăte de război, se odihnea în pace.

Lacrimile Piei căzură pe obrazul alb şi catifelat, iar Violante, care urmărea totul de pe o poziţie la înălţime, fu străfulgerată de o amintire. În timp ce o privea pe Pia legănând capul acela imens şi alb, i se păru că vede o fecioară de odinioară, care găsise, în sfârşit, creatura legendară pe care o căutase.

Capitolul 17

Scoica

Violante era căsătorită deja de un an. Venise cu Ferdinando la petrecerea ce avea loc într-unul dintre palatele de vară ale tatălui acestuia, Cosimo de Medici, situat pe colinele de deasupra Florenţei. Palazzo-*ul era o casă frumoasă, albă şi lungă, cu grădini ornamentale, chiparoşi drepţi ca nişte suliţe, ce înţepau cerul, iar aerul avea parfum de mirt. Era cea mai fericită zi din viaţa ei de femeie măritată; încă nu cunoscuse pe deplin deziluzia, nici capacitatea de a avea copii.*

Căldura din grădină era insuportabilă, aşa că se retrăsese în interiorul casei răcoroase. De acolo auzea muzicanţii cântând în grădină, clinchetul paharelor de cristal şi hohotele aduse de briza care înfoia perdelele transparente. Îl vedea pe

Ferdinando râzând cu poftă împreună cu mult iubita lui soră, Anna Maria Luisa, şi se simţi invadată de iubire. Cei doi fraţi mai mari îşi ignorau fratele mai tânăr, Gian Gastone, care stătea retras. Violante însă nu-l remarcă; se uita fascinată la soţul ei, nevenindu-i să creadă ce norocoasă era. Copleşită de sentimente, se întoarse şi observă pentru prima dată tabloul de pe peretele opus.

Un tablou nemaipomenit. Pe un panou uriaş din lemn de plop era reprezentată o femeie extraordinar de frumoasă, cu păr lung roşu, care se ridica goală dintr-o scoică gigantică ce plutea pe o mare albastră, iar vânturi prietenoase personificate suflau asupra ei ca să o poarte spre ţărm pe un val azuriu. Violante se apropie şi o privi pe zeiţa aceea norocoasă drept în ochii ei senini şi verzi. Era atât de frumoasa, atât de împlinită; despuiată ca în ziua în care se născuse, cu o piele strălucitoare de culoarea piersicii, cu sâni perfecţi şi cu membre lungi.

Celelalte personaje din tablou îşi îndreptau atenţia doar asupra zeiţei, aşteptând fascinate o vorbă sau un gest din partea ei. Reprezenta tot ceea ce nu fusese niciodată Violante, tot ceea ce

nu avusese niciodată. Se întrebă în sinea ei cum trebuie să te simţi în centrul atenţiei tuturor, să fii atât de frumoasă, să fii dorită.

Auzi paşi în dreptul uşii şi speră că era Ferdinando, gândindu-se optimistă că ar putea, cu această ocazie, împrumuta ceva din magia emanată de zeiţă. Era însă socrul ei, marele duce Cosimo de Medici, un bărbat pe care îl considerase întotdeauna curtenitor, dar care îi inspira teamă.

Veni şi se opri lângă ea.

— E o alegorie, spuse el, despre naştere. Scoica reprezintă organul sexual femeiesc.

Se întoarse şi îşi fixă ochii încercănaţi, tipici oricărui de Medici, asupra ei, studiind-o cu mare atenţie.

— Iar tu, draga mea, când crezi că vei putea concepe un copil?

Domenico Bruni aprinse o lumânare şi se strecură tiptil pe uşa minusculului său salon. În

momentul în care îşi vârî capul pe după cantul uşii, uită că venise să ureze noapte bună. În cameră, cei doi tineri stăteau unul lângă celălalt pe canapea, luminaţi de focul din şemineu. Pia Tolomei îşi ţinea capul pe umărul fiului lui, iar ochii ei negri, imenşi în lumina focului, păreau din cale afară de liniştiţi. Pe chipul fiului său se aşternuse aceeaşi expresie de deplinătate, pe care Domenico nu o mai văzuse niciodată. Amândoi păreau că să-şi fi găsit, în sfârşit, libertatea.

Domenico urcă micuţa scară până în camera lui şi se uită spre patul lui cu rotile în timp ce lăsa lumânarea din mână. În mod obişnuit, după Palio dell'Assunta din august, se băga în pat, gândindu-se deja cu groază la iarna mohorâtă care avea să-l despartă de următorul Palio di Provenzano, din iulie. De data asta însă nu voia să se bage în pat; voia să fie cu Riccardo.

Era pentru prima dată, după vizita lui Dami în toiul nopţii, când se simţea în siguranţă. Dami nu mai putea mărturisi nimănui, acum, că în urmă cu douăzeci de ani îi dăduse lui Domenico un copil regal; nu mai putea spune nimănui că băiatul pe care Domenico îl iubise şi îl crescuse nu era al lui.

Era pentru prima şi unica dată în viaţa lui

Domenico când nu-i păsa cine câştigase Palio sau că undeva afară se organizase un festin gălăgios, sub flamura Palio din mătase alb-neagră, în cinstea victoriei pe care bravul Leocorno o adusese Turnului înainte să moară. Nu-i păsa nici măcar că fiul lui se oprise în mijlocul cursei ca să salveze o femeie din contrada Cucuvelei. Nu-i păsa nici măcar într-atât încât să se ducă la grajd ca să facă pregătirile pentru corpul neînsufleţit al lipiţanului, cadavrul pe care Riccardo insistase să-l aducă acasă.

Nu-şi dorea decât ca Riccardo să rămână cu el.

*

Lui Violante de Medici nu-i stătea în obicei să se plimbe pe afară în noaptea de după Palio. Străzile erau pline de câştigători gălăgioşi şi pierzători lugubri care produceau turbulenţe. Îşi luă cu ea doi sergenţi de gardă, pe care îi lăsă să păzească uşa lui Domenico în timp ce erau cinstiţi de cetăţenii radioşi, înşiraţi la cele douăsprezece mese de lemn de-a lungul străzii, împodobite cu

roşu-burgund şi albastru. Violante n-avea nici cea mai vagă idee cu privire la ce îi va spune bătrânului.

Nu mai ciocăni, ci intră direct în cămăruţa luminată de focul din sobă. Acolo îl găsi pe Riccardo stând pe canapea, cu capul Piei pe genunchi, şi mângâind-o pe păr în timp ce ea dormea. Riccardo nu o observă decât în clipa în care umbri lumina focului, dar nu se arătă deloc surprins. Ştiuse că va veni la el.

— Când o să le spui?

Se bucura că el înţelegea situaţia.

— Mâine. Principesa electoare, Anna Maria Luisa, se află acum la palat. E o femeie bună la suflet şi nu-şi va lăsa fratele, pe Gian Gastone, să acţioneze împotriva ta. O să aibă grijă să se facă dreptate. Vei fi investit ca guvernator al Sienei şi mare duce de Toscana.

— Mare duce?

— Da. Nu auzi deja clopotele?

Riccardo îşi înclină capul într-o parte. În afară de trosnetul lemnelor din sobă, de strigătele şi cântecele de afară, mai auzea şi dangătul funebru

al marelui clopot Sunto. Nu se putea gândi decât că ultima dată când auzise clopotul era călare pe Leocorno, gata să pornească în cursă. În momentul acela, clopotul suna pentru acel cal viteaz şi cu mintea tulburată, a cărui viaţă se sfârşise în glorie, nu într-o bătălie pierdută pe câmpul de luptă.

Violante îi vorbi cu blândeţe:

— Cosimo de Medici, omonimul tău, bunicul… tău a murit.

Nu îi putea jeli moartea marelui duce, care o abandonase când avusese mai mare nevoie de el. Îi era recunoscătoare doar pentru că în ziua în care se născuseră gemenii, el avusese nevoie să-şi potcovească armăsarul preferat şi îl chemase pe cel mai bun potcovar din Toscana, care îl şi luase acasă la el pe nepotul lui Cosimo. Acum îi zâmbea acelui copil.

— A sosit vremea ta.

Riccardo îşi pironi privirea asupra focului.

— O să renunţe aşa uşor la moştenirea lui?

— Cine? Gian Gastone?

Se gândi la cumnatul ei copleşit de durere, care plângea pe patul de la palat şi care nu mai era bun de nimic, după moartea amantului său. Se făcuse dreptate în cazul lui şi al lui Dami – Dami răpise viaţa unui copil, şi acum şi-o pierduse pe a lui; Gian Gastone încercase să omoare pentru a pune stăpânire pe ducat, iar acum îl pierduse.

— Nu cred că, în starea deplorabilă în care este acum, se va da prea curând jos din pat, aşa că nu poate fi vorba să mai lupte pentru ducatul lui, răspunse ea.

— Iar principesa electoare? Ea nu vrea să fie moştenitoare? Se poate afirma cu uşurinţă că Gian Gastone nu o mai duce mult.

Violante nici nu bănuise că el va înţelege atât de bine situaţia.

— Ea nu are niciun moştenitor. Soţul ei a murit de sifilis, la fel ca al meu. E prea bătrână ca să mai poată face copii. Se va bucura că numele familiei este dus mai departe, pentru că, altfel, ducatul va ajunge pe mâinile casei de Bourbon sau Spaniei. Ea l-a iubit pe Ferdinando, şi te va iubi şi pe tine.

Nu intenţiona să-l mintă, dar vorbise cu

entuziasm şi încredere, convinsă că aşa se vor întâmpla lucrurile.

— Şi cum rămâne cu tata?

Îi mai pusese întrebarea aceasta şi înainte, în biserica Turnului, cu exact aceeaşi intonaţie. Atunci încercase să afle mai multe despre Ferdinando. Acum însă Violante ştia la cine se referea.

— Domenico Bruni va beneficia de gratitudinea mea şi de gratitudinea oraşului. O să-l răsplătesc pentru serviciul pe care ţi l-a adus. Dar, începând de astăzi, continuă ea cu indulgenţă, pentru tine nu va fi decât un alt supus.

Nu era oarbă la cruda ironie în care o punea poziţia ei. Tocmai ea, care îl pierduse pe Riccardo acum un car de ani, era cea care avea puterea să priveze un tată adevărat de fiul lui.

Riccardo nu spuse nimic, ci îşi coborî privirea spre Pia. O mângâie pe păr şi îi aranjă cu tandreţe un cârlionţ pe după ureche.

— Şi Pia?

Îi adresase întrebarea cu aerul cuiva care deja cunoştea răspunsul.

Violante vorbi cu blândeţe şi fermitate, astfel încât să-i expună cu exactitate adevărul:

— Se va întoarce în casa tatălui ei, aşa cum e obiceiul pentru văduve. Faustino a pierdut totul şi nu va face nimic acum împotriva ei. Am luat foarfeca de tuns cai din turn şi am făcut-o dispărută – nimeni nu va şti că Nello era mort înainte de a cădea. Pia este nevinovată şi liberă.

— Şi apoi?

Îl iubea prea mult ca să se prefacă a nu înţelege întrebarea.

— Într-o bună zi se va putea recăsători, dar nu se va putea căsători cu tine.

— Nu?

Riccardo îşi ridică privirea spre ea. În reveria care îl cuprinsese la gura sobei, visase la momentul în care va deveni duce, când se va duce acasă la Pia, ca să o ia de acolo cu autoritatea pe care i-o conferea titlul, la clipa în care oricine trebuia să i se supună, în visul acesta, se asemăna mai mult decât îşi închipuia cu adevăratul lui tată, pentru că şi Ferdinando îşi îndeplinise neabătut toate poftele. Dar, în realitate, Riccardo ştia că

dacă va trebui să domnească, nu o va putea face aşa. Nu putea fi despot. Trebuia să domnească precum mama lui, drept şi bine.

Violante îşi coborî şi mai mult vocea, atentă la sentimentele fetei adormite.

— Se poate mărita cu cineva din aceeaşi pătură socială. Cu un nobil din Siena, de exemplu. Dar nu cu un duce. Un duce trebuie să se căsătorească pentru încheierea unei alianţe, pentru dobândirea unei averi, dar nu din dragoste. Crede-mă, îi mărturisi ea cu sinceritate, ştiu foarte bine cum stau lucrurile.

— Adică tu nu erai îndrăgostită când te-ai căsătorit?

Tonul lui Riccardo era aproape rugător.

— Eu? Ba da, da. Foarte tare. Tatăl tău… se poticni în faţa cuvântului, el nu.

Iubise un bărbat şi îl pierduse. Îşi iubise fiii şi îl pierduse pe unul dintre ei. Acum trebuia să-i ia unicului fiu singurul tată pe care îl cunoscuse şi pe femeia pe care o iubea. Ştia că prezenţa ei nu îi putea compensa pe amândoi. Vedea asta în expresia de pe chipul lui Riccardo. O privea cu

ochii tulburaţi de spectrul pierderii şi nu mai era loc şi de iubire acolo. O privea fix, ca pe o datorie pe care trebuia să o îndeplinească, nu ca pe mama lui.

— Cât timp mai am?

Lui Violante i se păru că o ura în acel moment.

— Până la prânz. Vino la palat. Toate vor fi pregătite până atunci.

Ar fi vrut să-i ureze să se bucure pe deplin de această noapte specială, dar nu-şi găsi cuvintele. Plecă, pentru a nu le răpi şi mai mult din timpul rămas.

*

Violante traversă din nou *piazza,* scoica uriaşă unde începuse totul şi unde avea să se sfârşească totul. Acum ştia că între ea şi Riccardo nu putea exista nicio punte de legătură. Acum nu mai putea fi niciodată băiatul ei. Le era imposibil să recupereze toţi anii, toate anotimpurile şi deceniile pe care le pierduseră. În cel mai bun

caz, putea fi pentru el o cunoştinţă binevoitoare. O consilieră, o moştenitoare bogată. De îndată ce Riccardo era învestit în funcţie, Gian Gastone se putea întoarce în Florenţa sau la mult detestatul şi glacialul castel al soţiei lui, sau oriunde îşi putea încropi o viaţă fără Dami.

Iar ea? Ei ce-i hărăzea soarta? Poate avea să plece la Roma, cum de altfel plănuise la un moment dat să facă, înainte ca Ferdinando să moară, la Palazzo Madama, unul dintre palatele Casei de Medici, unde se putea consola cu gândul că îşi făcuse datoria şi îşi putea însenina zilele cu minunile îngemănate ale religiei şi artei.

Violante rămase în mijlocul *campo*-ului şi se uită spre locul în care cu o zi în urmă fusese improvizată linia de start. Apoi se întoarse încet şi metodic pe călcâie şi merse până ce ajunse în dreptul liniei de sosire, lăsând în urmă palatele fără vârstă. Se uită ameţită spre pământ, la cele nouă diviziuni ale scoicii, la locul unde murise Vicenzo cu o lună înainte, la fântâna lângă care zăcuse Egidio şi la umbra de sub terasa unde muriseră Nello şi Dami. Libaţii de sânge dăruite ţărânei de fiii sacrificaţi ai Sienei, pete întunecate pe forma perfectă de scoică a *campo-viva.* Dacă

Palio era Siena, şi Siena era Palio, atunci putea, înainte să plece, să lase un cadru de legi pentru Riccardo, în speranţa că de-acum înainte nu va mai muri niciun tânăr. Probabil o serie de proclamaţii, o încercare de a codifica acest sport extrem de vechi, pentru a preveni alte tragedii pe viitor.

Violante iuţi pasul spre palat, cu gărzile în urma ei. Ştia că în acea seară nu-şi va mai visa gemenii, pentru că nu avea să doarmă. Urcă copleşită de gânduri în bibliotecă, porunci să i se aducă hârtie şi cerneală, după care se aşeză cu hotărâre la masa rotundă, înainte de a-şi ridica peniţa, îşi puse cealaltă mână peste coperta din piele fină a *Morţii lui Arthur,* cartea pe care odată i-o citise fiului ei.

*

Nici Riccardo nu dormi în noaptea aceea. Ţinu capul iubit al Piei în poală şi petrecu momente lungi uitându-se la ea, la părul ei negru ca pana corbului, cu reflexii arămii în lumina focului. Ar fi putut să o trezească şi să o seducă, să o posede.

Indiferent a cui urma să mai fie de-acum încolo, el ar fi fost primul. Dar nu voia să o necinstească, nu voia să-i distrugă liniştea. În noaptea aceea era liberă de Nello, de Faustino, de tatăl ei. Aici se putea ascunde, era la adăpost. O iubea enorm, iar dacă le era dat ca asta să fie ultima lor noapte împreună, dacă asta era ultima lui noapte ca Riccardo Bruni, nu voia să o petreacă în păcat, indiferent de cât de mult o dorea. Îi atinse încheietura sidefată cu un deget în locul în care cătuşele îi jupuiseră pielea în închisoare, iar apoi o cuprinse cu mâna de locul vătămat, precum un temnicer.

Ea începu să se mişte, iar el îşi retrase mâna. Realiză dintr-odată ce avea de făcut. Zâmbi cu o bucurie deplină, care îi inundă pieptul şi îl încălzi mai mult ca orice alt foc. Nu voia să-şi accepte moştenirea. Avea să plece departe împreună cu ea, acum, înainte ca oraşul să se trezească. Aveau să plece undeva departe, împreună, în seara asta. Îşi dădu capul pe spate şi râse fericit de clipa aceasta, de fracţiunea de secundă de dinaintea trezirii ei şi înainte ca destinul lor să se schimbe complet.

*

Pia îl ascultă, zâmbindu-i cu bunăvoinţă, în timp ce simţea un junghi în inimă. Riccardo îi spusese o poveste extraordinară cu doi gemeni nou-născuţi – unul murise, celălalt supravieţuise –, un fiu pierdut şi un moştenitor al ducatului. La fel de bine i-ar fi putut spune orice altă poveste la gura sobei, atât de incredibil i se păruse. Apoi îi vorbise despre viitor, despre ce urmau să facă în seara asta, iar ea îşi pusese mâna în palma lui ca şi cum chiar atunci ar fi păşit afară din Siena prin poarta Camollia, pe unde călăriseră de atâtea ori, dar fără să se mai întoarcă, de data asta.

După ce termină de vorbit, ea îşi scutură uşor capul, cu grijă să nu-şi trădeze ochii înlăcrimaţi. Cine ştia mai bine ca ea că îi cerea imposibilul? Cine alta decât Pia, cea care-şi trăise toată viaţa legată de rang şi de obligaţii sociale, să ştie mai bine că el nu avea nicio obligaţie faţă de ea, ci faţă de mama şi de statutul lui? Cunoştea răspunsul, dar nu ştia cum să i-l poată prezenta.

— Mai ştii când am trecut prin poarta Camollia, în ziua în care ne-a găsit Nello, şi am

văzut un morman de oase de măgar? Îţi mai aminteşti?

El dădu din cap că da.

— Era un semn că oraşul se va prăbuşi. Nu-i a bună, Riccardo.

Oraşul avea să rămână în picioare sau să se prăbuşească doar în urma acţiunilor cetăţenilor săi, iar dacă era să pună în balanţă importanţa Sienei cu dorinţele a doi oameni, oraşul, cu încărcătura lui istorică, atârna mult mai greu. Nu se puteau agăţa de acest viitor, de această fantezie.

— Trebuie să îţi ocupi locul din palat şi să te… însori. Simţi că îi rămâne cuvântul în gât… cu cineva potrivit.

— Cineva potrivit. Riccardo se înfurie. Tocmai tu vorbeşti aşa? Tocmai tu, care ai suferit o grămadă de abuzuri din partea lui Nello, tu te-ai găsit să-mi doreşti să-mi găsesc vreo domnişorică regală, care…

O podidi plânsul, iar el se opri din pricina indignării.

— Nu mi-am dorit nimic din toate astea, şopti

ea. Dar atâta lucru ştiu: Că trebuie să pleci.

Făcu un pas şi îi smulse moneda Cleopatrei de la gât. El tresări, iar ei îi păru bine; nu avea puterea de a-l goni de lângă ea decât dacă se folosea de forţa propriei lui furii. Dacă avea să insiste, atunci era pierdută.

Aşa că trase din nou de lănţişor cu forţă ca să-l rănească, iar el ieşi din cameră. Pia se întoarse spre foc ca să nu-l audă plecând, încercând să se concentreze la ceva, la orice, numai să nu audă uşa de la intrare trântindu-se. Rămase împietrită şi ameţită, iar lacrimile pe care şi le stăpânise până atunci îi inundară obrajii şi i se prelinseră, sâsâind, pe pietrele încinse ale şemineului. Auzi scârţâitul uşii în spatele ei şi se întoarse. Crezuse că era Riccardo şi sări în picioare, gata să-l acopere cu săruturi, să-i spună că se înşelase, să-l ţină în braţe şi să nu-i mai dea drumul niciodată.

Dar era tatăl lui Riccardo. Domenico Bruni.

Se uită la el, un om mărunt, îndesat şi bun. Acum nu se mai întreba de ce nu exista nicio asemănare între tată şi fiu. Ei doi însă aveau ceva în comun. Durere şi sentimentul de nimicire. Îşi întinse mâna spre el.

— A plecat? zise el cu o speranţă jalnică în glas.

Accentul, asta avea în comun cu fiul lui. Cumva, auzindu-l, simţi cea mai mare durere dintre toate.

— A plecat, zise ea, regretând că ea fusese cea care îi ucisese acea speranţă firavă.

Se înţeleseră din priviri să se aşeze pe canapea şi-şi petrecură restul serii lângă flăcările care se stingeau încet. Totul era pierdut, se gândi Pia, toată lumea pierduse ceva, iar Riccardo, cel mai mult. Câştigase un ducat, dar pierduse orice altceva.

*

În dimineaţa următoare, Violante îşi trimise crainicii să împânzească oraşul cu vestea că la prânz avea să facă o proclamaţie, îşi petrecuse dimineaţa discutând cu Anna Maria Luisa de Medici. Stătuse cu această doamnă redutabilă în Sala Consiliului Celor Nouă şi ceruse ca în dreptul frescei lui Lorenzetti care reprezenta buna

guvernare să fie aşezate două scaune aurite. Sperase că este de bun augur.

O studiase pe cumnata ei, îi sesizase trăsăturile puternice şi întunecate care îi aduceau aminte de Ferdinando, dar şi de Riccardo. Anna Maria Luisa nu se îngrăşase ca tatăl şi fratele ei, ci era la fel de slabă ca un ascet. La rândul ei, o studie şi ea pe Violante cu o privire prevăzătoare, dar totodată prietenoasă. Adevărul era că se scursese prea mult timp şi suferise de prea multe ori ca să mai poată simţi ostilitate faţă de cumnata ei.

— Violante, noi două nu prea am fost prietene, nu-i aşa? începu principesa electoare să vorbească cu accentul florentin cult. Violante înclină aprobator din cap în faţa acestei afirmaţii sincere. Dar am avut atâtea lucruri în comun, copiii noştri au avut aceeaşi soartă, soţii noştri au avut aceeaşi soartă, încât există multe motive pentru care ar trebui să ne aliem. În spiritul acesta deschis dintre doi aliaţi, îţi cer să îmi prezinţi evenimentele care au condus la necesitatea intervenţiei mele de ieri.

Violante îi povesti principesei întâmplările de la Palio, faptele Celor Nouă. Nu pomeni nimic încă de identitatea lui Riccardo, ci îl menţionă ca pe un

simplu actor în această dramă. Îşi continuă povestirea vorbindu-i despre Francesco Maria Conti şi despre misteriosul Romulus, care călătorea într-o trăsură cu simbolul celor două chei încrucişate.

— Fireşte, acum ştiu că acest Romulus reprezintă Roma.

Ar fi putut intra în detalii despre simbolistica poreclei lui, despre semnificaţia cu note personale a gemenilor în propriul ei istoric, dar se limită la relatarea evenimentelor.

— Aşadar, însuşi papa Inocenţiu al XIII-lea, altfel cunoscut ca Michelangelo Conti, a conspirat alături de Cei Nouă pentru a destabiliza ducatul, cu complicitatea vărului său, şeful consiliului meu, Francesco Maria Conti. Conti a falsificat extragerea la sorţi prin intermediul metodelor sale ştiinţifice, iar sarcina lui Nello Caprimulgo era să câştige Palio pentru sindicat, pe calul Berio. Calul a fost vopsit în negru astfel ca Vulturii să-l poată folosi pentru a câştiga la sigur, încălcând astfel regulamentul. Şi fiindcă oraşul rămăsese fără pază în ziua cursei, trupele papale s-au infiltrat în grupuri mici în cetate şi s-au strâns în jurul statuilor lupoaicei, statuile lui Romulus. Apoi,

ajutaţi de faptul că oraşul era pustiu în toiul cursei, trebuiau să înconjoare piaţa în care se aflau strânşi toţi cetăţenii şi să ocupe palatul, astfel încât Cei Nouă să poată fi învestiţi, şi eu, deposedată de drepturi.

Violante simţi un junghi rece de groază la gândul că lucrurile acestea chiar s-ar fi putut întâmpla.

— Acesta este momentul, soră, în care armata ta palatină a intervenit ca urmare a scrisorii fratelui tău. Îţi mulţumesc din tot sufletul.

Principesa îşi înclină capul nobil, dar nu spuse nimic. Violante şovăi puţin, dar apoi continuă:

— Pot să trag concluzia că trupele papale sunt ţinute prizoniere de către armata ta; caii le-au fost sechestraţi şi armele luate?

Anna Maria Luisa se înclină foarte discret spre ea.

— Poţi trage ce concluzie vrei, soră. Adevărul gol-goluţ este însă că i-am lăsat să plece.

Violante se crispă imediat.

— I-ai lăsat să plece?

— Da.

— Dar… de ce?

— Diplomaţie, draga mea soră, veni răspunsul. Nu pot acţiona împotriva papei şi nici a trupelor lui. Nici nu aş face aşa ceva, pentru că aş risca să pierd avantajul pe care îl am acum.

Violante îşi aduse aminte de jocul de şah din visul cu ochii deschişi, atunci când îi trimisese lui Faustino flamura alb-neagră a Palio.

— În războiul de succesiune, statele papale şi au pierdut teritoriul din Toscana în defavoarea familiei Farnese. Papa Conti ar fi făcut orice ca să-şi redobândească controlul asupra Sienei, ba chiar ar fi apelat la guvernul-marionetă al Celor Nouă, numai să nu vadă un domnitor din Casa Farnese acolo. Violante ar fi putut jura că principesa schiţase un zâmbet. După cum ştii, draga mea cumnată, deoarece tu, şi eu, şi Gian Gastone nu avem niciunul moştenitor, este mai mult decât posibil ca ducatul să-i fie dat lui Don Carlos al Spaniei, fiul lui Elisabetta Farnese. Dacă încerc să cenzurez acţiunile papalităţii sau dacă încerc măcar să dezvălui acest complot, atunci vom înclina balanţa de putere către Don Carlos, care

este primul în linia de succesiune. În concluzie, Conti va face orice ca să prevină acest lucru. Trebuie să recunosc, deşi nu mi-e deloc uşor, că de vreme ce niciunul dintre cei trei copii ai tatălui meu n-a fost în stare să producă un moştenitor, el va fi mai mult ca sigur următorul pretendent la tron.

Violante zâmbi, cu gândul la informaţia secretă pe care se pregătea să i-o dezvăluie.

— Ai menţionat la un moment dat punctele în care ne asemănăm, continuă principesa. Mai există unul asupra căruia amândouă cădem perfect de acord. Nu voi ceda niciun centimetru din ducat unor nobili renegaţi şi nici în faţa unui popă care vrea să ne jefuiască, încheie ea pufnind dispreţuitor.

— Speram să te aud spunând asta, zise Violante şi bătu din palme, semn pentru servitori că trebuiau să părăsească încăperea, înainte de a-ţi spune ce am pe suflet, vreau să te rog să te gândeşti la ceva. Ai spus că noi două nu am fost prietene. Oare, cel puţin în privinţa asta, nu e prea târziu să mai schimbăm lucrurile?

La două ore după discuţie, Violante ieşi din

cameră mulţumită de întrevedere, trăgând o concluzie pe care până atunci o intuise doar: o lume condusă de femei ar fi o lume mai bună. Gian Gastone se afla tot în camera lui, dar servitorii îi promiseră că la ora prânzului o să fie gata îmbrăcat şi pregătit. Violante încă nu era în starea sufletească necesară ca să-i pese de soarta lui. El fusese cel care o despărţise de cele mai preţioase lucruri din viaţa ei. Acum avea să-i facă şi ea la fel. De mulţi ani, ducatul însemnase totul pentru el, iar acum avea să-l piardă pentru totdeauna. Tremura, dar nu de teamă că Riccardo nu va veni. Apăruse la palat încă de la ora opt şi-şi petrecuse dimineaţa înconjurat de servitori care îl îmbăiaseră şi bărbieriseră, de negustori de haine care-l îmbrăcaseră. Când îl văzu aranjat şi pregătit, înalt şi imaculat, într-o haină până la genunchi din catifea verde, ştiu că transformarea din Riccardo Bruni în Cosimo Ferdinando al IV-lea de Medici era completă.

Sosise clipa. Ieşi din nou pe terasă. În stânga ei, Gian Gastone se smiorcăia pe canapea, repetând la nesfârşit numele lui Dami, într-o litanie în care, de fapt, nu credea. În dreapta ei, Anna Maria Luisa de Medici, care stătea cât de departe putea de nesuferitul ei frate, înaltă, cu

trăsături acviline şi splendidă în veşmintele albastre. Iar în spatele ei, încă în umbră, noul duce al Toscanei stătea sprijinit de tocul uşii, căutând-o din priviri – Violante ştia – pe Pia Tolomei.

Violante îşi drese glasul.

— Stimaţii mei cetăţeni, începu ea, iar oamenii începură să-şi dea ghionturi ca să se facă linişte. Am veşti extrem de importante pentru voi. Iată despre ce este vorba.

Ceva îi luci pe faţă şi îi distrase atenţia. Îşi făcu mâna căuş deasupra frunţii, ca să-şi ţină umbră, şi ezită. Se uită înspre mulţime şi constată că lumina soarelui îi juca o festă, bătând cu putere direct în pandantivul de aur al Piei şi de acolo răsfrângându-se direct în ochii ei.

*

Pia de Tolomei reflecta la ironia groaznică a sorţii, acum că obţinuse ceea ce îşi dorise.

Nello era mort, iar ea liberă; Faustino fusese

asediat de creditori şi-şi pierduse interesul pentru nora lui. Propriul ei tată, Salvatore, care se confrunta cu aceleaşi problemă, părea că a uitat şi el de ea. Şi uite cum, în ziua proclamaţiilor anunţate de Violante Beatrice de Medici, Pia de Tolomei se afla în grupul cetăţenilor Turnului, care încă se împăunau cu victoria de la Palio, la braţul lui Domenico Bruni. Nu era clar, din poziţia braţelor lor încrucişate, dacă bătrânul o sprijinea pe fată sau dacă fata îl sprijinea pe bătrân.

*

Pia îşi forţă ochii să îl vadă pe Riccardo în umbra de pe terasa palatului, ştiind că era acolo, întrebându-se dacă el o vedea, şi roti pandantivul care îşi reluase locul de la gâtul ei, pentru a prinde o rază de soare.

Violante îşi coborî privirea spre Pia, care stătea lângă Domenico, tatăl lui Riccardo, amândoi muţi şi palizi, amândoi cu chipurile desfigurate de durere. Se întoarse spre Riccardo şi zări întipărită pe chipul lui nobil aceeaşi expresie a suferinţei. Iar în dreapta ei, Gian

Gastone, imens, jalnic, distrus de propria lui grandoare.

„Distrus de propria lui grandoare.”

De ce să-i vâre ea cu forţa pe gât o asemenea viaţă fiului ei? De ce să-şi îndeplinească ea sarcina de a aduce un moştenitor la tron, cu preţul fericirii lui şi a Piei? Iar Domenico Bruni, bietul bătrân cu suflet bun, a cărui crimă fusese doar că el crescuse un orfan cu nemăsurată grijă şi cu o dragoste nerostită. Tocmai ea, care îşi pierduse un fiu, ea să fie cea care să abată asupra lui un asemenea destin hidos? Putea ea să-l oblige pe Riccardo să-şi preia titlul princiar şi, prin urmare, să se unească într-o căsătorie pe care nu şi-o dorea? Cunoştea atât de mulţi de Medici care avuseseră căsnicii nefericite: Anna Maria Luisa, Gian Gastone, ea şi Ferdinando. Iar Gian Gastone fusese distrus şi mai mult de ambiţie şi excese.

Violante de Bavaria îşi dădu brusc seama ce avea de făcut. La urma urmei, se gândise deja la asta: „O lume condusă de femei ar fi o lume mai bună”.

Se întoarse spre adunare.

— Stimaţi cetăţeni, începu ea din nou. Am fost

cu toţii martori la două curse Palio, într-un interval de doar câteva săptămâni. Ambele s-au terminat tragic.

Zări părul cărunt al lui Faustino Caprimulgo în mulţime, plecat sub povara pierderii fiilor lui şi a averii.

— Prin urmare, continuă Violante, este de datoria mea să vă anunţ astăzi, în calitatea pe care o am de guvernatoare a voastră şi pe care intenţionez să o mai îndeplinesc mulţi ani de-acum încolo, spuse ea şi îi făcu plăcere să audă ovaţionări răzleţe provocate de declaraţia ei, câteva prevederi ce privesc regulile Palio. Unele sunt vechi; altele sunt noi; toate vor fi codificate, şi începând din această zi, vor fi imuabile. În acest mod vom putea trăi în prietenie şi siguranţă şi în anii viitori, cât eu vă voi fi unica ducesă conducătoare. Ascultaţi ce am decis. Prin prezenta declar următoarele: Articolul unu – fiecare contradă trebuie să participe la tragerea la sorţi. Zece şi doar zece vor fi traşi la sorţi şi vor avea şansa de a participa la Palio.

Violante realiză că Anna Maria Luisa o privea cu o curiozitate sporită. Continuă neabătută:

— Articolul doi: Contrada trebuie să depună o sumă, care va fi alocată proprietarilor cailor. Articolul trei: Jocheii trebuie să folosească doar o cravaşă obişnuită şi să meargă la linia de start după bubuitul tunului *mortaretto.* Articolul patru: Este interzis ca armăsarii să fie loviţi sau incitaţi din exterior, cât timp se află la linia de start. Articolul cinci: Este interzis oricui să ajute un călăreţ căzut să urce din nou pe cal.

În momentul acesta se uită spre Riccardo şi îi făcu un semn abia imperceptibil din cap: „Du-te”.

— Articolul şase: Primul cal care parcurge trei ture complete şi ajunge în dreptul juriului câştigă. Articolul şapte: Palio va fi revendicat de reprezentanţii oficiali ai contradei câştigătoare.

Violante continuă să declame noile reguli pentru Palio, reguli care aveau să-i supravieţuiască şi ei, şi lui Riccardo, şi care urmau să dăinuiască încă două sute de ani.

Adăpostit de umbrele din spatele ei, Riccardo Bruni începu să-şi desfacă nasturii de la haină. O aşeză încet pe un scaun auriu şi se strecură tiptil spre scară. Nimeni nu-l băgă în seamă pe ultimul de Medici, când păşi afară. Acum era doar un om,

un bărbat obişnuit, un fiu al Sienei, iar mulţimea era prea ocupată să observe o fată, o fată obişnuită, o fiică a Sienei, alergând spre el şi cuibărindu-i-se la piept.

*

— Mulţumesc.

Zorii anunţară începutul unei noi zile, revigorantă, minunată şi plină de promisiuni, cu un aer curat şi îmbogăţit de parfumul inocenţei. Violante se afla în biserica Girafei din San Francesco şi se ruga înaintea *Fecioarei cu pruncul.* De data asta nu fusese nevoită să se furişeze în contradă, pentru că acum era bine venită oriunde mergea. Cetăţenii Sienei realizaseră într-un final ce norocoşi erau cu o asemenea guvernatoare. Oamenii lui Gian Gastone îi împachetau chiar acum lucrurile; acesta urma să se întoarcă la Florenţa, unde să-şi asume domnia ducatului începând din acea zi. Violante nu credea că va apuca să conducă prea mult timp, pentru că inima şi sănătatea îi fuseseră puternic afectate.

Îngenunche pe lespezile reci înaintea preasfinţitei mame care îşi hrănea copilul şi îi mulţumi pentru multitudinea de lucruri pe care le avea acum. Cu ochii ei migdalaţi, Madonna o privi cu bunătate şi cu o mare înţelegere. Ştia pentru ce era Violante extrem de recunoscătoare; pentru fiul ei.

*

— Mulţumesc.

Se făcuse ora prânzului, iar cei trei – Pia, Riccardo şi Violante – stabiliseră să se întâlnească la poarta Camollia. Stăteau chiar pe locul unde oasele măgarului mort se albiseră de tot şi fuseseră şterpelite de javrele din oraş. Pia şi Riccardo, înlănţuiţi unul de celălalt precum iedera, stăteau la umbra porţii peste care căzuse măgarul.

Era pentru prima dată când Pia se întâlnea faţă în faţă cu ducesa, şi era tare încântată. Îi zâmbi.

— Ne-aţi redat vieţile.

— Atunci vă propun să vi le petreceţi împreună, draga mea.

— Vom fi în siguranţă? întrebă Riccardo.

Ducesa nici măcar nu se deranjă să se uite în jur.

— Nimeni altcineva, în afară de noi trei şi de tatăl tău, nu-ţi mai cunoaşte adevărata identitate, spuse ea ca să-l liniştească, şi sunt sigură că el e fericit, acolo unde se află, să aibă parte de linişte.

Pia ştia că aşa stăteau lucrurile. Ieri, după ce Riccardo renunţase la dreptul lui din naştere şi coborâse în piaţă, Pia se dezlipise din sărutarea lui pentru a-l duce lângă Domenico. Acesta îşi cuprinsese fiul într-o îmbrăţişare şi mai pătimaşă decât a celor doi îndrăgostiţi. Pia îl văzuse pe Riccardo închizând ochii şi sprijinindu-se de tatăl lui, iar genunchii aproape îi tremuraseră sub greutatea dragostei pe care o simţea pentru omul acesta cu care nu îi era rudă, dar însemna mult mai mult pentru el.

— Şi ce se întâmplă cu principesa electoare?

Pia fusese cea care adresase această întrebare.

Inteligenţa ei era pe placul ducesei chiar mai mult decât frumuseţea, aşa că îi zâmbi din nou.

— Nu i-am dat detalii despre natura proclamaţiei pe care o voi face. I-am spus doar că voi face un anunţ despre viitorul oraşului şi am întrebat-o dacă e de acord să fie şi ea acolo ca să susţină legile Toscanei, indiferent de implicaţii. A replicat că ea va fi întotdeauna cu bucurie de partea legii, şi a dreptăţii, şi a Toscanei, şi că mă pot baza pe ea. Într-o bună zi va fi o mare ducesă respectabilă. Atunci, Siena şi Florenţa vor avea amândouă femei la conducere.

Perspectiva aceasta părea că îi surâde ducesei, aşa că îi făcu plăcere şi Piei.

— Iar Gian Gastone?

De data asta Riccardo a fost cel care se interesă.

— E totul pregătit pentru a se întoarce la Florenţa, răspunse mama lui. O să ia locul tatălui său, dar nu cred că va domni prea mult. Sănătatea i s-a şubrezit. Are probleme de ceva vreme. Pe deasupra, când inima ne e sfâşiată, atunci nu ne mai e dat să trăim mult. Cred că electoarea nu va avea mult de aşteptat.

Pia sesiză nota de compătimire din cuvintele ei şi îşi dădu seama că ducesa îşi eliberase fiul, pentru ca el să nu fie nevoit să calce pe urmele unchiului său, spre corupţie, exces şi decadenţă.

— Iar dumnevoastră? întrebă Pia, regretând profund eventualitatea în care ducesa ar fi părăsit oraşul. Acum veţi rămâne?

— Aşa cred, pentru că sunt foarte multe de făcut aici. Încă sunt guvernatoarea Sienei. Marele duce a declarat că nu mai doreşte în veci să pună piciorul aici.

Nu-şi putu masca uşurarea pe care o resimţea ştiind că Gian Gastone va pleca în scurt timp din casa ei, din oraşul ei.

— Dar voi doi ce aveţi de gând? Cred că vă căsătoriţi, nu? întrebă ea cu un surâs.

— Da, o să trăim în casa tatălui meu, răspunse Riccardo.

— Dar tatăl tău, Pia? A fost de acord?

Pia dădu din cap că da.

— Aşa a fost sfătuit de un binevoitor-surpriză.

Sprâncenele blonde ale ducesei se ridicară

întrebător.

— Faustino Caprimulgo, zise Pia, căreia încă nu-i venea să creadă că era adevărat. A garantat pentru Riccardo şi i-a spus că e om bun. În afară de asta, tatăl meu este un om ruinat acum şi nu-mi poate oferi o zestre. Riccardo o să mă ia şi fără.

Îl luă de mână, iar cu cealaltă palmă îşi atinse în treacăt moneda cu Cleopatra de la gât. Nu mai conta că asta îi era singura zestre rămasă. Pia avea toate bogăţiile necesare, dar nu în mâna în care ţinea medalionul, ci în cea cu care îl ţinea pe Riccardo.

— O să vă trimit nişte bani amândurora, ca să puteţi începe o viaţă nouă, spuse ducesa.

Pia ştiu imediat că Riccardo o să refuze, ceea ce şi făcu. Ducesa însă mai avea o propunere.

— Atunci poate mă vei lăsa să-ţi ofer o plată pentru munca ta, spuse ea. Mi-ar face plăcere să fii tu grăjdarul palatului, pentru că actualul angajat s-a ramolit şi are nevoie de odihnă. Postul asigură şi o cameră în aripa servitorilor. Am eu impresia, zise ea zâmbind, că ţi-ar plăcea mult mai mult acolo decât ţi-ar fi plăcut să locuieşti în salonul ducelui.

— Nu mi se pare corect să mai iau ceva de la cineva care ne-a oferit deja atât de multe, spuse Riccardo, dar într-adevăr mi-ar plăcea să lucrez cu caii şi să primesc şi bani pentru asta. Mulţumesc mult.

Pia profită de moment.

— Iar acum aş vrea să vă dăruiesc şi eu ceva.

Scoase un pachet înfăşurat în pânză. Când ducesa dădu la o parte cârpa aspră, zări un sul de ţesătură moale, un brocart de un roşu-închis, sângeriu. Ducesa îl scutură să vadă mai bine ce era, de fapt. Era o rochie croită pentru o femeie de talia şi înălţimea ei, dintr-un material întunecat, ce lucea precum pietrele de carneol. Şi-o lipi de trup, iar Pia constată cu bucurie că făcuse o alegere bună.

Zebra reuşise cumva să-i salveze Piei rochiile rămase în palatul Vulturilor şi i le adusese acasă la Domenico. Pia le înşirase în micul salon. În faldurile pelerinei de piele ale costumului de călărie îşi găsise exemplarul din *Le Morte d'Arthur* pe care nu crezuse că nu o să-l mai vadă vreodată şi, de bucurie, îl binecuvântase pe Zebra cu toţi sfinţii de care îşi adusese aminte. Se

plimbase îndelung prin faţa lor, le studiase cu mare atenţie culorile de curcubeu. Până astăzi ar fi jurat că nu s-ar fi putut despărţi niciodată de vreuna din ele, dar în momentul acela nu ezitase deloc. Într-un oraş în care culoarea era atât de încărcată de semnificaţii, nu se lăsă influenţată de niciun fel de simbolistică heraldică sau a contradelor. Nu alesese rochia galbenă, pentru că era culoarea Gâştelor, şi nici verdele, pentru că era a Omizilor. Pur şi simplu alesese o culoare care crezuse că se va potrivi tenului ducesei.

Aceasta zâmbi.

— *Roşu,* zise ea, arătând aproape frumoasă.

Pia încuviinţă din cap, apoi adăugă sfios:

— A fost a mamei mele. M-am gândit să v-o dăruiesc.

Violante sesiză felul în care accentuase cuvântul „mele”, aproape imperceptibil. „Rochia a fost a mamei mele. *Tu* eşti mama lui Riccardo.”

Era o invitaţie. Pia voise să-i dea de înţeles ducesei că, deşi Riccardo nu îşi acceptase moştenirea, mama lui nu trebuia să considere că legătura lor nu conta. Ducesa împături cu drag

rochia, impresionată în mod vădit de gestul ei. Apoi îşi luă fiul de mână şi îi conduse prin poarta Camollia.

De partea cealaltă îi aştepta Zebra, cu hăţurile lui Berio în mână. Pentru că i se dăduse în mod ticălos un alt nume, din punct de vedere legal acum aparţinea Piei, ca fiind un bun al soţului ei decedat. Calul îşi înălţă capul şi necheză când o văzu; negreala mată începuse să-i cadă de pe blană, şi pe dedesubt se zărea deja blana castaniu-roşcată, ca o piele nouă. Pia nu avu nevoie de ajutorul lui Riccardo ca să urce în faţa lui pe cal. Zebra se uită la culoarea monedei pe care i-o dăduse Riccardo şi îşi înfipse încântat dinţii în ea.

Violante îşi luă rochia cu o mână şi le făcu semn cu cealaltă, iar cuplul se îndepărtă călare pe câmpie. Ea se uită la Zebra, care-şi urmărea melancolic prietenul, şi, dintr-odată, toate căpătară sens.

Copilul era piesa-lipsă dintr-un joc de puzzle, sau ultima fisă pe care o putea paria la un joc. Nu i se permisese să-şi crească propriul fiu. Lângă ea stătea un băiat care nu avea nici casă, nici familie, care îşi petrecuse cei nouă ani de viaţă cărând apă, transmiţând mesaje sau plimbând caii dintr-o

parte în alta, pentru un bănuţ.

Vorbi repede, ca să n-aibă timp să se gândească prea mult.

— Zebra, ce-ai zice să dormi în acelaşi pat în fiecare noapte? În patul tău?

Băiatul se uită cu coada ochiului la ea şi îi zâmbi, apoi se frecă la ochi şi peste nasul pistruiat din cauza soarelui. Îşi vârî palma lui mică în mâna ei şi acesta îi fu răspunsul. Îl strânse şi ea de mână.

— Dacă vii să locuieşti cu mine la palat, nu pot să-ţi zic Zebra, spuse ea. Cum te cheamă?

— Pietro.

Pietro, Peter, Petru. Păstrătorul cheilor încrucişate. Sfântul patron al Romei, al lui Romulus, al cărui nume înseamnă „piatră”.

Violante zâmbi spre el.

— Ei bine, Pietro, hai să mergem acasă.

*

Pia şi Riccardo călăriră toată ziua. Aveau de rezolvat două treburi foarte importante. Mai întâi străbătură colinele de pe care se vedeau frumoasele peisaje vestice ale oraşului, acolo unde Leocorno gonise, pe fundalul inegalabilelor imagini. Tot în acel loc, la adăpostul nopţii, oamenii ducesei aduseseră trupul neînsufleţit al lui Leocorno, un alt hatâr pe care i-l făcea din suflet fiului ei secret, care nu voise nici în ruptul capului să-i lase stârvul mâncat de câinii din oraş. Aici, pe coline, calul fusese scos din cotiga care îl transportase şi îngropat în pământul moale. În afară de ducesă şi de cele mai de încredere gărzi ale ei nu mai ştia nimeni că armăsarul fusese înfăşurat în drapelul Palio pe care îl câştigase, şi chiar acum meşterii Bruco din contrada Omizii erau ocupaţi cu confecţionarea unuia nou.

Cei doi se opriră în dreptul movilei chiar când soarele ajunsese deasupra capetelor lor. Pia îl urmări pe Riccardo cum îşi pune palma pe grămada de pământ şi marchează locul cu un bolovan mare, ca să-l poată găsi şi altă dată, după ce pământul se netezea şi după ce oasele lui Leocorno aveau să se usuce la fel de tare ca oasele măgăruşului care fusese aruncat peste poarta Camollia în urmă cu şase săptămâni.

Preţ de o clipă, Pia simţi o legătură între cele două animale – măgarul umil care murise de partea cealaltă a zidurilor şi fusese îngropat acolo şi calul nobil care murise în interiorul lor şi fusese îngropat dincolo de ele.

După ce Riccardo isprăvi ce avea de făcut, veni rândul Piei să aducă un ultim omagiu. Îşi scoase moneda cu Cleopatra de la gât, făcu o gaură adâncă în pământul moale şi lăsă pandantivul să cadă acolo. În timp ce o acoperea la loc, Riccardo o prinse de încheietură. Ochii verzi moşteniţi de el de la familia de Medici priviră adânc în ochii negri ai urmaşei Tolomeilor.

— Eşti sigură? întrebă el.

— Da, răspunse ea. Foarte sigură. Vezi tu, am fost Pia de Tolomei, apoi am fost Pia de Caprimulgo. Acum nu mai sunt niciuna, nici alta. Nu sunt Cleopatra, nu sunt nici prima Pia. Nu sunt Guinevere. Nu sunt nici Minerva. Nu mai sunt vreo împărătească moartă cu mult timp în urmă, nu sunt nici străbunica mea cu destin tragic, nici regină necredincioasă, nici vreo zeiţă. Şi după ce o să ne căsătorim, nu o să fiu nici măcar Pia de Bruni.

Îi cuprinse chipul iubit între palme pentru a-i atenua mâhnirea provocată de faptul că ea nu voia să-i ia numele.

— În curând îţi voi fi soţie, şi cu voia lui Dumnezeu voi fi şi mamă, într-o bună zi; dar indiferent de ce mi-a fost hărăzit, eu sunt eu. Se aplecă şi-l sărută. Sunt *Pia.* Doar Pia.

Riccardo încuviinţă din cap, o prinse de mijloc şi o conduse înapoi la cal.

Plecară de la mormânt când soarele se pregătea să asfinţească, dar Riccardo îl mână pe Berio spre est, departe de oraş. Călăriră ore în şir, gonind împreună cu soarele care îi călăuzea peste dealuri şi văi, învăluind totul într-o lumină aurie. Când se opriră pe o dună înaltă, încă mai era suficientă lumină naturală încât să-i poată arăta Piei ceea ce dorise să-i arate înainte de a se întoarce acasă. O linie albastră şi liniştită la orizont, care sclipea sub soarele domol.

Marea.

Epilog

A şaisprezecea zi a lunii august 1724

Riccardo stătea pe Ponte Vecchio şi se uita în apa râului Arno. Trecuse un an, şi astăzi era ziua cursei Palio dell'Assunta. Nu dorise să rămână în Siena, aşa că venise în pelerinaj la Florenţa, lăsând-o pe Pia în grija tatălui ei. Se căsătoriseră în biserica Turnului, ţinându-se strâns de mână în întunericul cu miros de tămâie, iar Domenico le fusese martor. Riccardo băgase de seamă, chiar când repeta după preot jurământul, că în biserică se strecurasem două siluete: o doamnă între două vârste, îmbrăcată cu o rochie de un roşu aprins, şi un băiat care obişnuise cândva să se îmbrace ca vai de lume, dar acum era înveşmântat numai în catifea, ca un prinţişor. Băiatul se ţinea de mână cu doamna, astfel încât puteau fi consideraţi mamă şi fiu.

Riccardo scurtă cu privirea adâncul apei, ca şi cum ar fi încercat să oprească acei curenţi pentru a vedea nisipul de pe fund, din mal în mal, în încercarea de a zări oscioarele albite ale

geamănului lui, ale fratelui lui, cealaltă jumătate a inimii lui. Dacă ar fi fost mare duce de Toscana, ar fi putut porunci ca râul să fie dragat şi ar fi găsit acel sac patetic în care se aflau trei pietroaie şi un schelet de copil; acum nu mai avea cum să-şi întâlnească geamănul. Dar cu cât se uită mai intens la propria reflecţie, peste chipul lui se suprapuse o altă imagine. O faţă ca a lui, dar cu ochi puţin mai înţelepţi, cu un păr mai blond. Inima îi bătu cu putere, carnea i se încreţi pe el, iar apoi zâmbi în sinea lui de propria-i frică, un zâmbet de nesiguranţă, pe care întotdeauna îl crezuse unic. Fratele geamăn îi zâmbi şi el, până când o barjă ce transporta grâne tulbură imaginea şi îi trimise fratele înapoi în adâncuri.

Riccardo îşi duse mâna la gât şi-şi scoase eşarfa în culorile Turnului, roşu-burgund şi albastru precum cerul, cu blazonul elefantului şi castelului. Îi dădu drumul în apă şi o privi cum se scufundă încet, apoi e trasă la fund, la fel cum se întâmplase şi cu sacul greu, în urmă cu mai bine de douăzeci de ani.

Încălecă pe Berio şi se duse în Piazza della Signoria. Priponi calul de un inel imens de fier fixat în zidul palatului în care se născuse. Nu

venise să îl viziteze pe Gian Gastone, pentru că acesta deja îşi urmase fratele în mausoleul familiei de Medici. Gian Gastone nu apucase să se bucure prea mult de ducatul pe care îl râvnise atâta, căci murise în pat, cu privirea spre luna de deasupra Florenţei, un sfârşit mult mai senin şi mai poetic decât îi fusese viaţa.

Dar mai rămăsese cineva. Riccardo venise să-l vadă pe ultimul reprezentant al Casei de Medici. Inscripţia de pe poarta palatului anunţa că marea ducesă primea publicul în audienţă. Trebuia să-i mulţumească lui Violante pentru că îşi îmbunătăţise scrisul şi cititul, dar acum nu mai citea cărţi în biblioteca ei şi nici nu mai stătea să i se citească. Se ţinea la distanţă, pentru că ştia că acum era ocupată cu altcineva; Zebra, sau Pietro, adoptat de ea, creştea beneficiind de toată educaţia şi privilegiile de care ar fi trebuit să se bucure şi Riccardo.

Faustino Caprimulgo nu fusese la fel de norocos. Deposedat de ambii lui moştenitori, ruinat de sindicatul pariorilor, ar fi putut duce o viaţă lungă şi amară, ascuns în cochilia palatului său. Dar, într-o zi, primise la palat un dar – un bici nou, înfăşurat în mătase, fără nicio instrucţiune

sau bilet. Îl lăsase câteva săptămâni pe o măsuţă din holul pustiu. Apoi, într-o altă zi, vrând să mai schimbe peisajul şi să-şi elibereze mintea de griji, îşi scosese la o plimbare pe coline singura mârţoagă amărâtă care îi mai rămăsese în grajdul dărâmat, acum că nu mai dispunea de trăsură personală. Gloaba însă era greoaie şi leneşă, iar când animalul ezitase să treacă pe sub o poartă îngustă, îl lovise cu furie de mai multe ori cu biciul cel nou. Otrava în care fusese îmbibată pielea îi făcuse pe loc calului nişte răni urâte şi adânci pe crupă. Înnebunit de durere, calul se prăvălise pe pantă şi-şi azvârlise călăreţul din şa. Faustino fusese găsit cu gâtul frânt în acelaşi loc ca Vicenzo.

Ciobanul care văzuse tot, ciobanul care odinioară îi dăduse o stăncuţă unui băieţel, ciobanul din contrada Panterei care venise să-i spună căpitanului lui, Raffaello Albani, că planul funcţionase, susţinea că putea să jure că auzise un vultur ţipând deasupra trupului lui Faustino. Raffaelo Albani din contrada Panterelor, spiţer, cel care preparase otrava şi tatăl lui Egidio Albani, abia dădu din cap.

Astăzi, Riccardo Bruni intră în Palazzo Vecchio

alături de cetăţenii de onoare ai Florenţei, remarcând că veniseră în număr mare, că erau respectuoşi şi că îşi manifestau un fel de încântare tăcută. Trase concluzia că locuitorul palatului era o persoană iubită şi respectată, că atitudinea ei de a-i izgoni pe pretendenţii străini din ducat şi capacitatea ei de a proteja tezaurul reprezentat de artă o făcuseră să fie iubită de marele public.

Ajuns în camerele de aşteptare, în spatele unei frânghii care delimita spaţiul, crezu că îi va putea zări chipul, dar odată intrat în încăperea întunecată, nu văzu decât argint. Toate obiectele din cameră erau confecţionate din acest metal sau în aceeaşi nuanţă, începând cu scaunul ducesei şi până la marchiza de pe capul ei: rochia, oglinzile, podoabele. Dacă era adevărat că această prinţesă a Florenţei proteja toate obiectele de artă pe care risipitorul ei tată le vânduse pentru nişte relicve, iar fratele ei, pentru propria lui plăcere, atunci însemna că jumătate din acele obiecte se regăseau aici.

Se aplecă să sărute o mână ascunsă într-o mănuşă cu filigran din argint şi, preţ de o clipă, o privi în ochi pe mătuşa lui, Anna Maria Luisa de Medici. Ea înclină capul în direcţia lui şi ceva,

poate asemănarea cu mult iubitul şi de mult răposatul ei frate, Ferdinando, o făcu să-şi ridice colţurile gurii ei cu buze subţiri într-o expresie pe care Riccardo ar fi descris-o ca fiind un zâmbet neobişnuit. Simţi în gestul acesta mărunt un crâmpei de căldură, ca şi cum i-ar fi acordat o mare favoare. În timp ce mergea de a lungul frânghiei despărţitoare, lui Riccardo îi părea rău că nu îi putea oferi ceva, dar apoi, în timp ce cobora treptele de piatră şi ieşea afară la lumină, se mustră singur în gând. Deja îi oferise totul – îi dăruise ducatul lui.

Riccardo desfăcu frâul lui Berio şi întoarse calul, urcând pe întăritura de piatră folosită de generaţii întregi de prinţii de Medici, atât de tatăl său, Ferdinando, care îl folosise când pleca la treburile sale domneşti, cât şi de adevăratul lui tată, Domenico, în momentul în care se întorcea spre Siena, ducând cu el preţiosul copil de căpătat.

Cu inima uşoară, Riccardo Bruni se săltă în şa, îi întoarse capul lui Berio, şi ultimul dintre Medici porni călare spre vest.

*

Pia îl aştepta, aşa cum îi spusese de altfel, la adăpostul umbrei milostive a porţii Camollia. Soarele asfinţea, dar încă dogorea, iar ea simţi nevoia să se odihnească puţin şi se sprijini de stâlpul porţii, pentru că era însărcinată. Nu purta culorile Civettei, roşu cu alb, nici galben cu negru, însemnele Vulturilor, nici măcar roşul-burgund şi albastrul noii ei contrade, Turnul. Îşi alesese din garderoba mamei un veşmânt din muselină cu model floral, un imprimeu multicolor pe pânza deschisă la culoare, fără ca vreo culoare anume să atragă atenţia. Se îmbrăcase cu această rochie pentru că era largă, lejeră, iar când o probase, observase că se putea lărgi şi mai mult în talie. Îşi netezi rochia peste burta rotundă, bucuroasă de comoara din ea. Mama ei purtase această rochie când fusese însărcinată cu ea.

Pia pufni şi gâfâi puţin când se mută de pe un picior pe altul, ca să mai mute centrul de greutate al burţii ei umflate. Îşi aduse aminte, aproape cu durere, că în urmă cu un an nu i s-ar fi permis deloc să se sprijine de un zid şi zâmbi, luându-şi rămas-bun de la demnitatea ei. Acum nu avea

nevoie de aşa ceva.

Şi oricum, în jur nu era nimeni care să o vadă. Din depărtare se auzea un zumzet, produs parcă de un cuib uriaş de albine, iar când marele Sunto bătu ora şapte, îşi înălţă privirea. Apoi cerul se întunecă din pricina stolului de grauri, speriaţi de un muget de veselie care aproape smulse acoperişul turnului. Începuse Palio.

Pia îşi încrucişă palmele sub burtă ca să-şi legene povara imensă şi preţioasă. Îşi suflă o şuviţă din ochi pentru a vedea mai bine; părul îi crescuse mult şi i se încreţise. Scrută linia orizontului în dreptul soarelui roşu în speranţa că-l va putea zări pe Riccardo, nerăbdătoare să îl vadă întorcându-se, pentru că voia să îi spună ceva, un secret minunat, ştiut doar de ea şi de sora Concetta de la spitalul bisericii Santa Maria Maddalena, care o vizitase în această dimineaţă. Sora îşi plimbase degetele peste burta ei umflată, apoi îşi lipise urechea de ea cu o trompeţică mică de lemn şi ascultase, mutând-o de fiecare dată în altă parte. Repetase gestul acesta de mai multe ori. Acum, Pia se apăsă uşor pe burta umflată şi moale, încercând să simtă ce simţise şi sora. În mod miraculos, umflătura o împunse înapoi.

Încă un rând de ovaţionări zgomotoase, semn că şi cursa din acest an se încheiase. Chiar în acel moment, atras parcă de bucuria din oraş, Pia văzu un călăreţ profilându-se în zare, gonind departe şi iute spre Siena şi spre ea. Ieşi din umbră, aşadar, şi rămase în lumina soarelui. El sări din şa când ajunse la o sută de metri şi alergă spre ea, luând-o în braţe. Rămaseră înlănţuiţi în soare. Toţi patru.

Bărbatul, femeia şi gemenii.

Sfârşit

Notă istorică

Lungă şi stabilă în Siena, Violante de Medici s-a retras la Palazzo Madama din Roma, unde şi-a trăit fericită restul zilelor. Seria sa de proclamaţii referitoare la Palio sunt încă valabile şi în zilele noastre, iar cursa se desfăşoară în continuare anual, în iulie şi august.

Gian Gastone de Medici s-a întors la Florenţa, unde a şi murit. Pe piatra lui de mormânt scrie:

Sic transit gloria mundi – „Aşa trece gloria lumii”.

Sora lui, Anna Maria Luisa, ultima membră a Casei de Medici, a stipulat în testamentul ei că toate picturile şi sculpturile de valoare vor rămâne în Florenţa. Este amintită şi astăzi ca ducesa care a păstrat neatinsă moştenirea Casei de Medici.

Francesco Maria Conti s-a mutat în Roma pentru a beneficia de protecţia papei, vărul său, şi şi-a oferit serviciile la curtea lui James Francis Edward Stuart, bătrânul pretendent la tronul Angliei. Cu această ocazie, Conti s-a implicat din nou într-o altă lovitură nereuşită de stat.

Ducele de Bourbon a fost desemnat, conform legii, moştenitorul lui Gian Gastone la tronul marelui ducat al Toscanei. După toate încercările grele la care fusese supus pentru a-şi căpăta moştenirea de Medici, Gian Gastone a comentat că „şi-a obţinut moştenirea printr-o singură semnătură”.

Nota autorului

În 2009, anul în care a fost scrisă această carte, ediţia Palio dell'Assunta din 16 august a fost câştigată de Civetta, contrada Cucuvelei şi a Piei de Tolomei.

Mulţumiri

Mi-a făcut o plăcere deosebită să pătrund în lumea cailor cu prilejul scrierii acestei cărţi, să vorbesc cu oameni cărora le place să călărească, care sunt proprietari de cai sau care, pur şi simplu, îi iubesc.

În primul rând vreau să îi menţionez pe sora mea, Veronica, şi pe soţul ei, Richard Brown (corespondentul real al lui Riccardo Bruni!), care deţin câţiva cai de cursă prin intermediul unei organizaţii şi care mi-au fost de mare folos pentru a mă introduce în universul curselor de cai. Din acelaşi motiv îi sunt recunoscătoare şi lui Mark Kershaw, odinioară director de marketing pentru cursele de cai de la Newbury şi Sandown. Aş dori să-i mulţumesc experimentatei călăreţe şi prietenei mele Amy Shortt pentru că mi-a citit manuscrisul şi mi-a corectat greşelile referitoare la cai, precum şi tatălui ei, antrenorul şi crescătorul de cai Joe Meelroy, care mi-a indicat

cu precizie locurile unde să caut informaţiile necesare. De asemenea, îi sunt datoare lui Lance Bombardier Dan Richards de la King’s Troop din St John’s Wood pentru că mi-a permis accesul în barăcile şi grajdurile de acolo şi pentru că mi-a oferit informaţii nepreţuite despre viaţa unui cal de război. Mulţumesc şi potcovarilor de la Troop care mi-au permis cu bunăvoinţă să asist la potcovirea unui cal. Am avut noroc că am putut vizita ferma de armăsari lipiţani de la Lipica, care şi-a sărbătorit cea de-a 430-a aniversare, în 2010. Acolo am avut privilegiul să văd aceşti cai minunaţi, într-o prezentare de neuitat a calităţilor lor. De asemenea, mulţumirile mele se îndreaptă şi către răposatul meu bunic, William Donald Hoggarth, primul care mi-a stârnit interesul legat de cai când m-a lăsat să văd cursa şi a pariat pentru mine de Ziua Naţională!

În ce priveşte celelalte domenii de interes, mulţumesc lui Hayley Nebauer, costumier expert de film, care mi-a fost de cel mai mare ajutor în materie de corsete, costume de călărie şi alte articole vestimentare care trebuiau tolerate de bietele fiice ale Sienei în secolul al XVIII-lea, şi de asemenea stilistei şi coafezei Lorraine Hill, care mi-a oferit din abundenţă informaţii în materie de peruci şi reţete vechi de vopsea de păr.

Din fericire, documentarea m-a făcut să ajung şi în Siena, iar aici aş vrea să mulţumesc atât Comunei din Siena, când şi contradelor, care m-au

primit cu braţele deschise şi m-au ajutat în vizitele mele, dar şi punându-mi la dispoziţie excelentele lor arhive şi site-uri, mine de aur pentru informaţiile de care am avut nevoie. Îmi cer scuze contradei Vulturilor, care nu a avut nicio familie atât de malefică precum Caprimulgo şi niciun trecut atât de întunecat, şi îmi cer scuze şi adevăraţilor învingători ai ediţiei din 1723 a Palio, care au trebuit să se mulţumească cu locul doi în povestirea mea. Nu mi se întâmplă des să vreau să mulţumesc unui film care m-a ajutat să scriu un roman, dar documentarul premiat *The Last Victory (Ultima victorie*) (2004), regizat de John Appel, care vorbeşte despre cetăţenii contradei Civetta în zilele de dinaintea ediţiei din 2003 a cursei Palio, mi-a oferit cea mai pătrunzătoare incursiune în puterea şi pasiunea emanate de această cursă legendară.

Ca de obicei, trebuie să mulţumesc şi genialei mele agente, Teresa Chris, şi, de asemenea, minunatei echipe din noua mea casă John Murray, în special lui Kate Parkin, pentru calităţile ei editoriale, Celiei Levett, pentru că m-a ajutat să duc şirul comploturilor mai departe, şi lui Caroline Westmore, pentru că a gestionat cu mare abilitate întregul proiect. Cea mai profundă recunoştinţă a mea se îndreaptă, ca de obicei, către Sacha, pentru sprijinul şi suportul lui constant, şi către Conrad şi Ruby, care au avut un rol mai mult decât substanţial în crearea personajului Zebra.

Şi nu în ultimul rând aş vrea să-i mulţumesc Siennei Sewell, o fată de un entuziasm extrem de molipsitor, al cărei nume mi-a dat o idee.

Împlinirea a nouăsprezece ani îi aduce sfârșitul speranțelor... și puterea de a lupta pentru dragoste

Palio: cea mai periculoasă și disputată cursă de cai din Siena. Un an de pregătiri, zece călăreți, trei tururi de *piazza* – și totul se termină într-o clipă. Dar în anul 1723, competiția nu reprezintă doar obișnuita rivalitate de moarte dintre cartierele orașului. Căci pentru două femei din publicul care asistă cu sufletul la gură, în joc este mult mai mult decât premiul atât de disputat. Pentru Pia de Tolomei, cea mai frumoasă femeie din Siena, cursa este ultima ei șansă de a scăpa de căsătoria cu un bărbat nemilos și violent. Pentru Violante de Medici, ducesă de Siena, este începutul a ceea ce dușmanii ei doresc să fie ultima ei lună de conducătoare a orașului. Apariția în ultima clipă a unui călăreț necunoscut nu numai că va schimba radical viețile Piei și pe alui Violante, dar va influența și viitorul familiei de Medici. Căci Riccardo Bruni, fiul unui simplu potcovar sienez, se va îndrăgosti de Pia, descendenta unei familii nobile, amenințând fără să știe echilibrul fragil de intrigi și influențe care conduc orașul de zeci de ani. Iar dezvăluirea originii sale misterioase ar putea reprezenta un blestem sau o mântuire nu doar pentru destinul orașului, ci și pentru al celor două femei.

Marina Fiorato este autoarea a șapte romane istorice de dragoste, bestselleruri *New York Times* și *Publishers Weekly*.

Află mai mult pe:
www.litera.ro
ISBN 978-606-741-956-6
9 786067 419566
Alma